

د فونډون

د افغانستان د فونډونو

A.P.

37-27(21)

1352/0671700

شنبه ۱۵ سنډ ۱۳۵۹
۱ سپټمبر ۱۹۸۰

شماره (۲۳-۲۴)

Ketabton.com

سال - ۳۲

قيمت يک شماره ۱۱۳ افغانی

زموږ د پښتنو او بلوڅو وروڼو ملي ورځ
د سټېبلۍ په كابل او د هيواد د ولايتونو په مركزونو
نو كې د ځانگړو ټولنو په ترڅ كې ونه منل
نځل شوه .

• • •
از طرف بېرك كارمل منشي عمومي كميته
مر كزي حزب دعو كراتيك خلق افغانستان،
رئيس شوراي انقلابي و صدر اعظم جمهوري
دعو كراتيك افغا نستان ټلگرام ټبريكيه
بينا سبت قنرر جوزف پټكو سكي بحيث
صدر اعظم جمهوري مردم يو لند غنوا نسي
هو صوف به وارسا مخابره گرديده است .

• • •
بېرك كار مل منشي عمومي كميته مركزي
حزب دعو كراتيك خلق افغا نستان ، رئيس
شوراي انقلابي و صدر اعظم جمهوري دعو-
كراتيك افغا نستان قبل از ظهر ۴ سټېبله
ستو يان رادو سلاووف سفير كبير جمهوريت
مردم بلغاريا در كا بل را براي ملاقات
توت يعي در مقر شوراي انقلابي پذير فتند .

• • •
دافغا نستان د خلك دعو كراتيك گوند د
مر كزي كميته د عمومي منشي دافغا نستان د
دعو كراتيك جمهوريت د انقلابي شورا رئيس
او صدر اعظم بېرك كارمل له خوا دافغا نستان
د خپلو اكي د بېر ته اخيستو د يو شپېتمې
كاليزي له امله د كيو با د كمو نست گوند
د مر كزي كميته د لومړي منشي او د دولتي
او حكومتي شورا د رئيس فيدل كا ستر د
د مباركي ټلگرام په ځواب كې هاونو ته دهغه
په نامه د خو ښي ټلگرام مخابره شوي دي .

• • •
دافغا نستان د خلك دعو كراتيك گوند
د مر كزي كميته د عمومي منشي او دافغا-
نستان د دعو كراتيك جمهوريت د انقلابي
شورا د رئيس او صدر اعظم بېرك كارمل
لخوا د ليبيا د عربي خلكو داسټرا كې-
جها هير يي دسپتامبر د لومړي نيټې د انقلاب
د يوو لسمې كاليزي له امله د هغه هيواد
د دولت درئيس معمر القذافي په نامه طرابلس
ته د مباركي ټلگرام صادر شويدي .
پد غه ټلگرام كې بېرك كارمل د دواړو
هيوادو او د خلكو تر منځ د دوستانه اړيكونو
او نورو لې د همكاريو دلايل مخنيا دپاره
خپله هيله څرگنده كړېده .

• • •
پا پيام بېرك كارمل منشي عمومي كميته
مر كزي حزب دعو كراتيك خلق افغا نستان
رئيس شوراي انقلابي و صدر اعظم جمهوري
دعو كراتيك افغا نستان سميعينار هزار مين
سال تو لد شيخ الرئيس ابو علي ابن سينا
بلخي دانشمند و فيلسوف افغا ني و حكيم
نامور جهان علم و فضل روز پنجشنبه ششم
سټېبله در كا بل از طرف اكادمي علوم
افغا نستان دايړ وافتاح ميگرده .

• • •
بېرك كارمل ، منشي عمومي كميته مر كزي
حزب دعو كراتيك خلق افغا نستان ، رئيس
شوراي انقلابي و صدر اعظم جمهوري دعو-
كراتيك افغا نستان عصر روز شنبه هشت
سټېبله خان عيد الغفار خان رهبر بزرگ و
مبارز پښتون ها را در مقر شوراي انقلابي
هنگام ملاقات نمودند كه فيض محمد وزير
امور سر حدات نيز حاضر بود .

بېرك كارمل منشي عمومي كميته مر كزي حزب دعو كراتيك خلق افغانستان، رئيس شوراي انقلابي و صدر اعظم جمهوري دعو كراتيك افغانستان
هنگام ملاقات باخان عبدالغفار خان مبارز پښت آزادي بخش ملي ورهبر بزرگ پښتون ها

اختصار وقایع مهمه

پا قرأت پيام بېرك كار مل منشي عمومي
كميته مر كزي حزب دعو كراتيك خلق
افغا نستان ، رئيس شوراي انقلابي و صدر
اعظم جمهوري دعو كراتيك افغا نستان
سميعينار علمي ټوليزل از يکهزار مين سال
تو لد دانشمند بزرگ کشور شيخ الرئيس
ابوعلی ابن سینای بلخي روز ۶ سټېبله از
طرف اکا دمي علوم افغا نستان در كا بل
افتتاح شد .

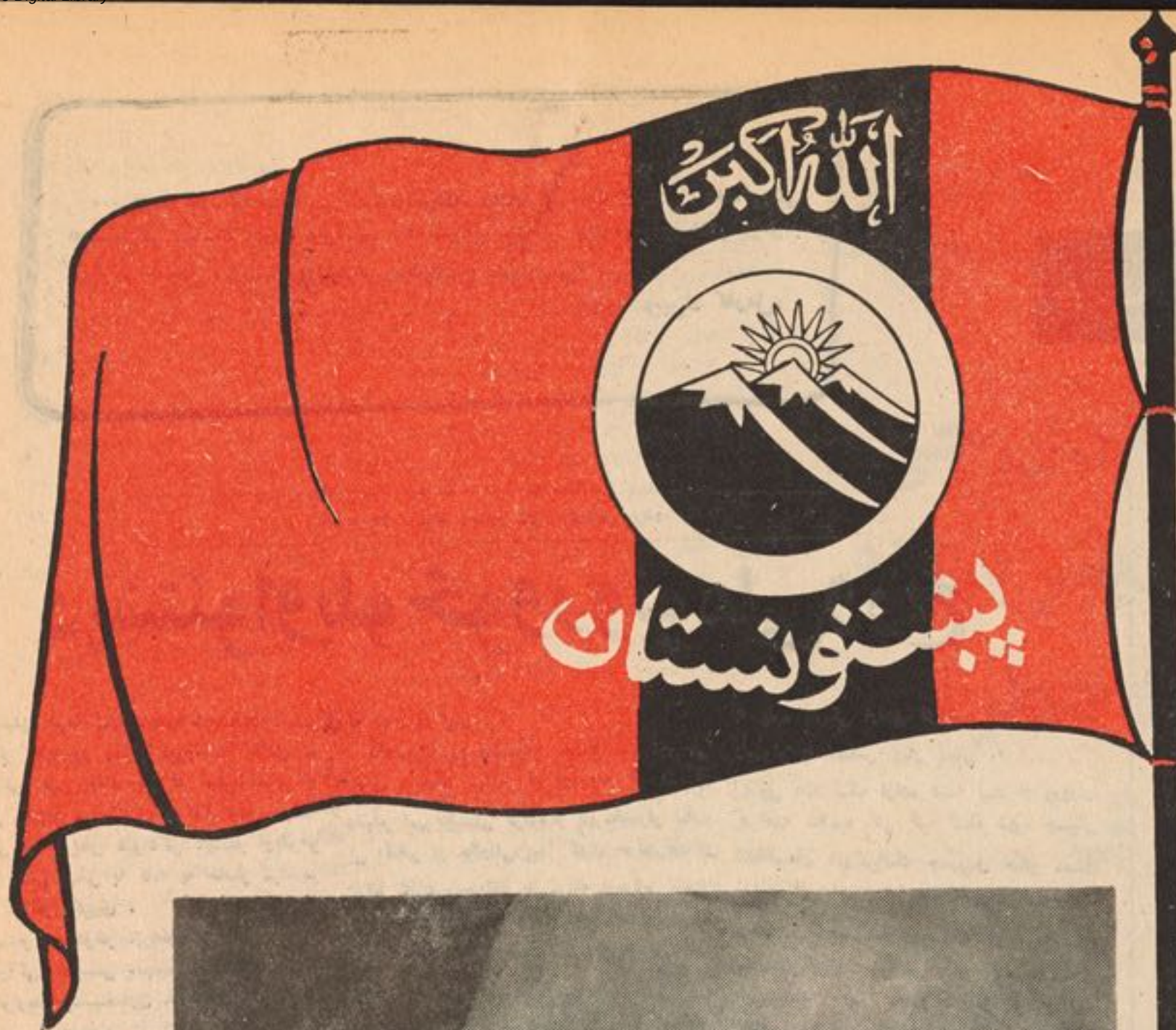
محفل پا شکوه افتتاح سميعينار علمي يك
هزار مين سال تو لد ابو علي ابن سينا
بلخي سماعت ده قبل از ظهر ۶ سټېبله در تالار
صحت غامه بر گزار گرديد ، نخدمت چند
آيت از قرآن پاك قرأت و بعداً سرود ملي
جمهوري دعو كراتيك افغا نستان بخش شد .

اجول خټک د پښتنو انقلابي شا عر

خان عبدالولي خان

پاچا خان رهبر بزرگ و مبارز پشتون ها

مبارزه سر سختانه و تسلیم
ناپذیر بر ضد ستم استبداد و
بر بریت و اقمیت جدا یسی
ناپذیر ز ندگی خلقهای
این منطقه می باشد .

شخصیت های بزرگ این
مظا هر شرف و افتخار که به
خاطر خوش بختی بشریت
ورفاه انسان از گرما گرم
مبارزات سر بلند میکنند ،
عظمت و بزرگی شان مرهون
راهگشایی از دهلیزهای تاریک
مبارزه و گذر از پیچ و خم
های دشوار آن می باشد .

در درازنای تاریخ انسان
آنهايي که از آزمون زمان
سر بلند بدرآمده اند آنهايي
که دشواری های زمان به

بقیه در صفحه ۵۹

خان عبدالغفار خان زعيم بزرگ
پشتون و بلوچ

درين شماره

تاريخ شاهدي چي امپرياليزم د بشريت
او اسلام ستر او خطرناك غلچم دي

سلسله گفت و شنود هاي اختصاصي ژوندون
درميز گرد

چند نکته قابل توجه در اندیشه ابوعلی سینا

از کمپ دیوید تابیت المقدس

ابن سینای بلخی دانشمند پرنیو غیکه
روزگاری سرآمدو...

مفهوم رفع تشنجات بین المللی پایان
بخشیدن به مسابقات تسلیحاتی

کله چي دلو مری خل لپاره تیار ته ...

صداقت و خدمت دولت مردمی مادر قبال
دین مبین اسلام

باد این سخن بیادت من مرده و تو زنده

یگانه موسسه تولید فلم های سینمایی

انسانی به نام ابن سینا

گله با بهار میایند

شرح روی جلد :
ابن سینای بلخی

... څرنگه چه د افغانستان سو له غوښتونکي خلک د جنگ او پراختيا غوښتنې مداخله کوونکي
اولمسونکي سياست ردوي، د پرنسيپ له مخه دا زموږ د پښتنو او بلوڅو وروڼو خلکو خپل حق او
اراده ده چه دخپل سرنوشت او نيکمرغي په باره کښي تصميم نيسي.
(بيرک کارمل)

شنبه ۱۵ سنبله ۱۳۵۹ - ۲۳ اگست ۱۹۸۰

د پښتنو او بلوڅو وروڼو ملي ورځ

له پاره د نیکي ارادی اوسوله ایزگم ژوند
داصولو په اساس زیار پاسی .

چي دغه نیکه اراده دښه نیت او وروړی
په هغه اعلامیه کی غږ گنده شوه چی
د افغانستان دموکراتیک جمهوري حکو مت
د روان کال د ثور په ۲۵ نیټه د ایران او پاکستان
د حکو متو په نامه د دوستانه او هراړخیزو
مناسباتو او دندو او خواوو په گټه همکاري
د پرمختیا په خاطر د دواړو هیوادو ترمنځ یوې
موافقې د طرحی اودغه راز د افغانستان او
پاکستان ترمنځ د مناسباتو دعانی کیدو په
باب دیوی نوه اړخیزې موافقې د طرحی په
غرض صادره شوه او دهغی په سریزه کی
په څرگند ټول پلونه شویده چی :

«د افغانستان خلک غواړي دسولې، لسه
مسلمانو گاونډیو هیوادو او د نړۍ له ټولو
ټولنو سره د دوستانه مناسباتو او همکاري
د پرمختیا په شرایطو کی دخپل ځان له پاره
نوی ژوند جوړکړي . د افغانستان خلکو
پتیلی ده دخپل ټولنیز او اقتصادی نظام
د ټاکلو له پاره دهیواد د آزادۍ او خپلواکۍ
اودخپلو حقوقو دفاع وکړي .

په دې باندی په ټینگار سره چی د افغانستان
د دموکراتیک جمهوریت د اساسی اصولو له
مخې چی په سوله کی د گم ژوندانه، دنا -
پیلنټوب د فعال اومتبت سیاست په اصولو
ولاړ دی .

د افغانستان دموکراتیک جمهوري اعلامی
چی مصمم دی د افغانستان په خلاف د تیری
عملونو، وړانکارو فعالیتونو او دهیوادو په
کورنیو چارو کی د بهرنی لاس وهنی د پوره
او تضمین شوی پای له پاره د سیاسي حل
یوه لاره ولټوی چی په دې ترتیب هغه کړکېچ
یوه لاره ولټوی چی په دې ترتیب هغه کړکېچ
چی په دغه سیمه کی پیدا شویدی له منځه
یوسی او اختلافونه دروغی جوړی او خبرو
له لاری حل کړی .

خوښی په ځای چی د پاکستان پوځی
حکومت دښه نیت او نیکي ارادی له تل څخه
دغه راپورته شوی او اوچت شوی اواز هرکلی
وکړی د پښتنو او بلوڅو په سیمه کی یی
د افغانستان د انقلاب ضد عناصرو روزلو ته

پاتی په ۵۷ مخ کی

د سنبلی نیمه نیټه دهغو نه شلیدونکو
اوپه ځای کی د آزادۍ او
خپلواکۍ مین خلک یی له خپلو پښتنو او
بلوڅو وروڼو سره لری هرکال زموږ په
لرغونی او تاریخی هیواد کی د پښتنو او بلوڅو
وروڼو د ملي ورځی په نامه په خاصو مراسمو
سره لغاتل کیږی .

د پښتنو او بلوڅو د پراخو پرگنو د آزادۍ
اوخپلواکۍ غوښتنی د نهضت تاریخی نښی چی
پښتنو او بلوڅو د استعماري قواوو او تیری کوونکو
قدرتونو په وړاندی د تسلیم سرونه نه دی
کښته کړی او په اوچته اونیغه سلسله یی
د پیړیو په پیلو پیلو پوړیو کی د ژوند شپې
او ورځی تیری کړیدی .

د تیری کوونکي بنکیلاکگر او زبېناکگر
زورگیر طاقت په مقابل کی په ښه تفاهم ،
دورورۍ او همکاري په پاڼه کوونکی فضا
کی دریدلی اود دښمن په ککړۍ یی اوسپنیز
چخپتونکی گوزار ورکړیدی .
دغه نیک انسانی تفاهم په برکت بشري

ټولنی او ملتونه دخپل ژوندانه د سر بلاگانې
ورک کولای او په دې بریالی کیدلای شی چی
د ترقی او پرمختگ په لور گړندی گامونه
پورته کړی ، دخپل ژوندانه په لار کی موجودی
ستونزی حل او خنډونه لیری کړی او هغو
لوړو خوشحالوونکو مرحلونه ځانونه ورسوی

چی ددغی ذخیر مالتوونکی او دخپلواکۍ
پښتونکو غورزنگونو څخه د ځپاندی زمانی
د تمدن او خپلواکۍ خوښوونکی انسان له
ره ښایی .

ښه نړۍ کی داسی خلک ډیر کم
ری چی د هوسا ، آزاد او خپلواک
سره د زده له کومی مینه ونه لری ،
دهمدغه اصل له مخه په پیلو پیلو اولسونو
کی د آزادۍ پښتونکو نهضتونو بهیر روان دی
او په پوره میانه مخ په وړاندی گامونه پورته
کوی او هیڅ راز استعماري او استثماري قوت
یی د مخی نیولو په غرضی دلاری ختم کیدلای
نه شی او که څوک یی په لاره کی ودریږی او
وغواړی چی دغه ستر انسانی هدف ته نرسیدلو
په لاره کی یی خنډوونکی خنډونه پیدا کړی
البته دخپل ژوندانه پوری په تنگ وی .

زموږ د سیمې خلک نن ورځ په همدغه
روحیه او هیله یو هوسا او آزادۍ ژوند ته
درسیدوله پاره خپلو ژوند جوړوونکو هلوځلو
د افغانستان دموکراتیک جمهوریت په سیمه
کی د گاونډیو هیوادونو تر منځ د ټولو ناحله
موجودو مسایلو د عادلانه او سوله ایز حل

تاريخ

تاريخ شاهدي چي امپرياليزم د بشریت او د اسلام ستر او خطرناک غليم دی

اچول دی چي دنړۍ د مسلمانانو کرکه او خوابدي یې مینځ ته راوړېدی . بیا هم امپريالیزم په پورتنۍ ځانګړه کره وده باندې قناعت ونکړ او هر ورځ داسرائیلو په غولو سره د نړیالۍ د پوځو خلکو ژوند نا آرامه کړېدی د امریکي د امپريالیزم له خوا هره ورځ یوزیات شمیر ولسي اسرائیلو ته سپارل

کيږي ترڅو چي د ځان او د باند (امپريالیزم) د ګټو د ساتلو لپاره په کار واچول شي چي پدې توګه منځني ختیځ د جګړې په یوه خطرناکه سیمه بدله شویده او تل دنړۍ دسولې په وړاندې سترګو ابې بلل کيږي د بشر د حقوقو پیژندونکي امپريالیزم د دواړو مار امپريالیزم چال چلند او تیري ګوټي سیاست په قهرمان ویتنام کې دهیچا څخه پټه نده . دغه په اصطلاح د بشر د حقوقو ساتندوی په ویتنام کې د شلو کلونو په اوږدو کې دومره خلک ووژل چي شمیر یې حیرانوونکي او اسفناک دی . امریکه په ویتنام کې برسیره پر دی چي په زړه لور کسه انسان یې ووژل د انساني کرامت ضد او د بشر د حقوقو ضد کارونه یې کړي چي تر اړونده پورې په دغه اعمال د امریکي د محکمو میت لپاره کافي وی . د ناپالم (اورغورځونکي بمونه) مکروبي بمونه براتل ویتنام باندې واچول شول کروندو ته اور واچول او ان د کیمیاوي موادو په استعمال سره انسانان - خاږی او بوټی یې محو کړل .

ن ورځ د امریکي امپريالیزم د بشر د حقوقو او آزادي په نامه داسي چاري سرته رسوي چي انسانان دهغه د پانولو څخه شرميږي . او هر څومره چي دنړۍ انسانان د پخوانو نړیات آسمان کيږي امپريالیزم هم خپله بڼه بدلوي او خپلو ګټو د لاس ته راوړلو لپاره په مستقیم تیري سر بیرته دبیلو بیلو هیوانونو په چارو کې په غیر مستقیمه توګه په مداخلې دخپلو ګټو د ساتلو لپاره هلې ځلې کوي . امپريالیزم او دهغه په سرکسي د امریکي امپريالیزم داسي اټکل کوي چي کولی شي دنړۍ په بیلابیلو سیمو کې د تسلط او دسیسې په کار اچولو سره هر چیرته چي وغواړي (پنوجان او شاهان) بیرته په قدرت باندې کښيږي او هغوی وساتي تر څو چي دهغوی واسطه خلک وځي خو په عمل کې ناته شوی ده چي دغه کار نور ممکن ندی دلته زموږ په هیواد کې هم د امریکي امپريالیزم زموږ د هیواد پنوچت (حقیق الله امین) قدرت باندې راوستی خو وښو کړای چي هغه تر ډیرې موندې پورې وساتي او زموږ دخلکو د قهر او غضب په څپو کې له مینځه لاړ . ډیر د تاسف وړ خبره خوند چي په نړۍ کې د ځینو هیوانونو واکداران سره له دی چي د امپريالیزم ماهیت اواصلی خبره په عمل کې برېښه شویده بیا هم دهغه د لاس دالي په څېر دهغه د سیاست چي بشري ضد او خلقي ضد سیاست دی پیروي کوي . نن ورځ مصر په منځني ختیځ کې او پاکستان داسي

په جنوب کې د امریکي د امپريالیزم د تیري - ګوټي نقشې او دسیسې پلي کونکي دی . د مصر اوسنی دولت دنړۍ د نامتو معامله گر او د اسلام د ستر دښمن انور السادات په مشرۍ د عربي خلکو پر ضد د امپريالیزم دسیسې او پاتې په ۴۲ مخ کې

وځپلې او محلي اصیل صنایع یې پخپله ګټه له مینځه یووړل . په منځني ختیځ کې هم امپريالیزم په لومړي پړاو کې ددغې سیمې خپلواک هیوادونه پخپله مستعمره بدل کړه او دخولسيزو په اوږدو کې یې هلته استعمار - ګرانه حکومت وچلاوه او دسیسې هیوادونه لکه مصر - عراق - اردن او نور یې وځپل . اوپس له دی نه چي دغه هیوادونه د استعمار پر ضد وښورېدل دهغه استعماري ځنځیرونه یې مات کړل . خومچیل او استعمارگر امپريالیزم چي دیوی دروازی له لاری شړل شوی و د بېلې دروازی څخه په یوه بله بڼه بیرته راغی او دخپل دراتګ سره یې داسي کارونه د عربيو خلکو په ضرر سرته ورسول چي تاریخ په هغه هیڅکله هیر نکړي د انګریز د امپريالیزم دغه ستر ځانګړنه کار د فلسطین دخلکو پر ضد سرته ورسید او هغه دا چي هغوی یې دخپلو کورونو څخه (تایوېسي او بلرني هیواد څخه) وښړل چي تر اوسه پورې اواره او نږدې درګرځي . امپريالیزم د عربيو خلکو وړاندې په دغه ستر خیانت اکتفا ونکړه کله چي د مصر حکومت (د ناصر وخت کې) د سوز د کانال چي د مصر ملکیت او سیمه ده خپلواک اعلان کړ د انګریز امپريالیزم د اسرائیلو او فرانسې سره په ګډه پر دغه خپلواک هیواد باندې یرغل وکړ چي په تاریخ کې د مثلث یرغل په نامه یادېږي او ددغې حملې په نتیجه کې د یرغلګرو دالو تګو د بمباریدو له امله روغتونونه - جوماتونه ، ښوونځي ، وېکونونه او د تقوسو څخه ډک ښارونه او داسي نور له مینځه لاړل . صیونيېزم چي مخکې تر دی نه د امپريالیزم له خوا تر څانګو نو پورې مسلح شوی او د فلسطیني اعرابو په ټاټوبي کې میشته شوی وو خپل لومړی خدمت خپل باند (امپريالیزم) ته سرته ورساوه .

باید زیاته کړو چي پدغه پېښه کې کسه ضروري اتحاد د عربي خلکو درېښتینی دوست په غیر د مصر مرستې ته نه وای رسیدلی او یرغلګري بیرته نه وای شړلې اوس د مصر خلک بېخي تباہ او برباده وای . امپريالیزم چي پدغه جګړه کې د شرمونکي مالي سره مخامخ شو دخپل غچ داخیستلو لپاره یوځل بیا په کال ۱۹۶۷ یې خپل لاس پسوځي دولت یعنی د اسرائیلو دولت یې پر مصر او نورو عربي هیوادو باندې د یرغل لپاره وهڅی او هغه هم د امپريالیزم په مرسته پدغه جګړه کې د مصر - سوډي او اردن لویې سیمې په خپل واک کې واخیستې او دنورو عربي خلکو دخپلو لپاره په استعماري فعالیتونو پیل وکړ . اوسره له دی چي د ملګرو ملتونو د امنیت شورا غوڅوځلي فیصلي صادر کړيدي چي باید اسرائیل د عربيو د نیول شویو سیمو څخه ووځي خوندی لپاره چي اسرائیل پخپل شاکي د امپريالیزم او په سرکسي د امریکي د امپريالیزم قوت لري ددغه کار څخه په بشپړه توګه ډډه کوي صیونيېزم د امپريالیزم د تحریک تسلیم او تایید سره یوځل بیا په کال ۱۹۷۳ کې یوه بله جګړه په عربي هیوادونو باندې تحمیل کړه چي یې ساری تلفات او خسارات یې عربي هیوادونو ته ورسول بیا هم امپريالیزم آرام نه کښیښت او د عربيو ددیني مقدساتو په وړاندې په خرابکارو لاس پورې کړ ددغو کارونو څخه یوه د مسلمانانو د لومړي کعبې یعنی د مقصي جومات ته اور

شول او دنړۍ په ګوټ ګوټ کې دخپلواکي غوښتونکي غرونه پورته شول . ددغې جګړې په نتیجه کې امپريالیزم ته ستر ګزار و نه ورسیدل او ددی لپاره چي خپل ځای د بېخي ورکېدو نه وژغوري په هلوځلو یې پیل وکړ او د ټولو نیرتګونو یې پدغو فعالیتونو کې کار واخیست . پدغه ترڅ کې د امریکي امپريالیزم په اروپا ، لاتینې امریکا او افریقا کې مامور شو او د انګریز امپريالیزم په ایشیا او افریقا کې په استعماري کارونو موثف شو د انګریز امپريالیزم یعنی دغه د انسان په جامو کې لېوه چي مخکښی یې هم خپل لاس لاندې سیمو کې د اتفاق تخمونه شیندلي وو او دهغو په جمله کې د هند په نیمه قاره کې د انګریز محیل امپريالیزم پس له دی نه چي د هند د یابهارت دخلکو د مبارزو له امله د شرم نه ډکې مالي سره مخامخ شو او ددغه هیواد څخه په وټو مجبور شو و نه غوښتل چي د اتفاق د زهر شیندلو څخه پرته دغه هیواد په خپل حال پریږدي تر څو چي د هند دخلک دخپل پلاخپلې هیواد په آبادیو لوېوخت شي . د انګریز د امپريالیزم دغه کار او دغه نا انتظار څخه کومه لیرې خبره نه وه او دغه کار دهغه د طبیعت او فطرت جزء دی . د انګریز امپريالیزم دخپلې استعماري نقشې د بېلې کولو لپاره ددغه هیواد دخلکو د مذهبي پاکو احساساتو څخه ناوړه ګټه واخیسته او دغه خاوره یې دهندو او مسلمان په نامه دوی ټوټې کړه او دغه کار یې ددی لپاره سرته ورسولی چي دراتلونکي لپاره د اتفاق اچولو زمینه مساعده وای ایا د هند او پاکستان خلکو به هیر کړي چي د انګریز خوښی امپريالیزم د اتفاق او جګړې تخم ددوی په منځ کې وښینده او دهغه ځانګړنه اعمالو په نتیجه کې او دهند او پاکستان تر منځ دغو جګړو په اوږدو کې ډیر شمیر بېګناه انسانان له منځه لاړل او په ملیونونو د لارو تاوان دواړو خواوو ته واوښتي . او سر بیرته پدې د انګریز استعمار تسلط درلود ددغه هیواد دهندو او مسلمانو خلکو وینی یې

که موږ په یوې ژورې کتنې سره د نړۍ اود هغې تاریخي پېښو ته ځیر شو او هغه وځیرو د تاریخ په اوږدو کې دخلکو خاطرې وځیرو تابه راته جوته شي چي د تاریخ هره خونړی پېښه د زبېښونکو او مت خواره طبقاتو د منافعو د ټکر له امله منځ ته راغلي ده . ډیر لیری په نه خو - خپله دغه څیړنه ددوهمې نړۍ والې جګړې پېښې او دهغې نه زیږنده مسايلو ته متوجه کوو . د ټولو جګړو او په تیره بیا د نړیوالې دوهمې جګړې د پېښېدو اصلي علت دخلکو او دخلکو دښمنانو د ګټو د ټکر او تضاد له منځ ته راغلی دی . پدغو جګړو کې دنده مارو قوتونو د ګټو تضادونه هم رول لوبولی دی . خپدې ترڅ کې دا خبره هم جوته ده چي ددغو جګړو او ټکرونو وروستی نتیجې دخلکو په ګټه او دخلکو دښمنانو په ضرر تمامي شويدي پس له دی نه چي د ۱۹۳۰-۱۹۳۳ کلونو په شاوخوا کې امپريالیزم خپل یوناخلف اولاد (فاشیزم) یې نړیوالو ته وړاندې کړ او هغه دنړۍ د لومړي سوله خوښوونکي او مترقي هیواد درلودنده ورپه غاړه کړه ، دغه ناخلف او تیري کوونکي قوت هم پدغه مترقي هیواد باندې یرغل وکړ خود نړیوال امپريالیزم واکداران د یوې حقیقت نه خبر نه و او هغه دا چي دغه وحشي حیوان دخپلو هم مسلکانو خیال هم نه ساتي او که لازم و بولی خپل ولی نعمت (خپله امپريالیزم) باندې هم یرغل کوي او دغه موضوع هم یوه علمی واقعیت دی داځکه چي د امپريالیزم هیوانونو او محالو تر منځ هم تضاد موجود دی . د فاشیزم د جګړې د اور د بېلولو او وحشت اچولو نتیجه د چرچلاو او روزولانو د بېښیښې پر خلاف بله نتیجه ورکړه او هغه دا چي پس له هغه نه چي دوهمه نړیواله جګړه پای ته ورسیده دسولې او ترقی هر چل نړیواله بڼه غوره کړه یعنی ددغې جګړې نه مخکې یواځې د یو مترقي اوسوله خوښوونکي هیواد په نړۍ کې شته و ، خود جګړې نه وروسته په نړیواله توګه (خونور هیوادونه) منځته راغله او ملی آزادي بخښوونکي نه شتو ته هم لاسي پیاوړی

سلسله گفت و شنود ها و نشست های انتصابی ژوندون در زیر ذره بین

مسایل سیاسی و اجتماعی ، فرهنگ و هنر ، نوجوانان ، جوانان و خانواده ها

در زیر ذره بین نقد و انتقاد

زیر نظر گروه مشورتی ژوندون

یک بررسی همه جانبه از:

علل کمبود دارو و دویه در بازار و مروری بر دشواری مردم در زمینه های بیماری و بیمار داری

خانواده ها

دختران ، پسران ، مادران ، پدران دست نگهدارید - ورق نزنید !
ژوندون یکبار دیگر غوغا بر انگیزترین مسایل رابه جدل میا ورد .

گذاشتند .

طرح و بررسی این مسایل موضوع جدل آینده ما در دور سخن ژوندون است و ما از همین اکنون از همه شما خانواده ها می خواهم گفتنی های خود را در این زمینه به تلیفون ۳۶۸۴۹ ژوندون یا ما در مبان بگذارید و اگر خواستید خود را برای شرکت در این جدل آمو زنده هم کاندید کنید . تلیفون ۳۶۸۴۹ همه روزه از ساعت ۸ صبح تا ۵ عصر در خدمت خانواده ها ژوندون ، تربیون خانوادگی خود را در اختیار همه کسانی قرار مید هد که برای بهبود روابط اعضای خانواده با هم سخنی برای گفتن دارند

شما عروس ها
شما خوشو ها
و شما جوانان و سالندان
بنا بگو یید ؟
انگیزه این همه تا ساز گاری خانوادگی چیست ؟
آیا عروس ها در محیط خانواده بدرفتاری می کنند ؟
و با خوشو ها تا ساز گار میباشند ؟
آیا جوانان در روابط خانوادگی واجتماعی خود بدون در نظر داشت شرایط و امکانات راه افراط در پیش دارند ؟
و یا اینکه :
سالندان نمی خواهند خود را با شرایط زمان وفق دهند و خواست جوانان را احترام

این جدل با شرکت :

- ۱- دکتر سیدالف شاه غضنفر رئیس امور فارمی وزارت صحت عامه
- ۲- دکتر محمد آصف غروال رئیس طب معالجوی وزارت صحت عامه
- ۳- دکتر غلام رسول غیائی رئیس بررسی و قوانین صحت وزارت صحت عامه
- ۴- پوهاند دکتر احمد شاه رشاد روشن استاد پوهنتون کابل
- ۵- دکتر سبحان هاشمی سرپرست تعلیمات صحت و نشرات وزارت صحت عامه
- ۶- محمدزمان لیکرای معاون مجله ژوندون
- ۷- عزیزالله مرموز عضو گروه مشورتی ژوندون
- ۸- حفیظ رهجو مکرر مسؤول روزنامه انیس
- ۹- ماری سعادت منگل مدیر خبرنگاران روزنامه هیواد
- ۱۰- لیلما حسینی نماینده رادیو تلویزیون
- ۱۱- عطا مراد ایسحاق نماینده روز نامه کابل نیو تایمز
- ۱۲- آمنه امان نماینده مجله قندهار دایر شده بود .

• شرایط نگهداری دوا در دوا خانه های ما به گونه ای است که تأثیر دوا در اثر نور و حرارت از میان میرود.

• نه کمبود دوا و نه هم کمبود دکتر هیچ یک پرابلم اساسی ما در امور صحت عامه نیست بلکه دشواری عمده این است که سطح آگاهی و دانش صحتی مردم باین است و تبلیغات ما هم برای آگاهی اساسی از سطح صفر به بالا نرفته است.

• مصرف سر به خود دوا ها و خاصاً دوا های ضد میکروبی موجب سردی شده است که بیشتر مردم ما در برابر آن بی تکی همتا و مت حاصل کنند

در واقع قا چاق وجود دارد و دلایل فراوانی هم برای دوا آن موجود است، یکی از این دلایل این است که پولیس ما تا کنون در مسائل اجتماعی فاقد قدرت و صلاحیتی است که باید آنرا دارا باشد و دیگر اینکه مردم ما برای به شناخت آوردن مجرم با وسوسات مسئول همکاری ندارند و از همه مهم تر اینکه توافق، تفاهم و همکاری لازم هم میان ارگان های همکاری به وجود نیامده است. مردم ما در واقع تا هنوز خصلت های طبقاتی یک جا مع فیودالی را دارا میباشند و من فکر میکنم باید در اولین قدم به سوی زدودن نا بسا ما نیسای اجتماعی تر تجدید تربیت اداری شروع کنیم و مبارزه ما در راه سازندگی مبارزه بی باشد دوا مدار و سریع پوهاند رشاد :

محترم رئیس امور فارمی در پا سخی که برای اعتراض محترم راصع در زمینه گران بودن نسبی برخی از دوا های دابن سینا در ملخی ارائه داشتند از سخن خود چنین نتیجه گرفتند که گویا این گرانی نرخ ها به خاطری است که قیمت ها تا چند سال ثابت نگه داشته شود و به عبارتی این موسسه دوا را به قیمت چند سال بعد عرضه میکنند که این نمیتواند دلیلی باشد قناعت بخش چرا که کاری است به ضرر اقتصاد بیماران و از سویی هم کمک برای قاچا قبران، چرا که وقتی دوا ی امور فارمی به مراتب گران تر از توریید های مشا به و یا عین آن در بازار آزاد عرضه میگردد تفاوت قا حسی قیمت سود جویان قاچاقبر را تشویق به توریید های غیر قانونی میکند در صورتی که اگر این موسسه دوا ی خود را با توجه به قیمت های رایج عرضه کند هیچ فرو شده عمده و یا بر چون نفع خود را در خرید و فروش های غیر قانونی نمی یابد نکته دیگر در همین زمینه این است که در سخن راصع صحبت از چند صد در صد تفاوت قیمت میان توریید های این سینا در ملخی و عمده فروشی های ادویه بسودو محترم دکتور غضنفر هیچ دلیلی در این مورد که چرا چنین است ارائه نداشتند و به جای آن اقلامی را مثال آوردند که چند فیصد تفاوت قیمت دارد و نه چند صد فیصد و واقعیت

سکر تر مسوول روزنامه انیس :

در گذشته به اساس یک مقررہ تعادل چنین بود که به دکتوران متجرب و صاحب عناوین اکادمیک اجازه گشودن کلینیک های شخصی داده نمیشد و این وضع به دلایل روانی و اقتصادی فراوانی به ضرر بیماران منجر میگردد که به همین دلیل تا قد گشتن و تطبیق این مقررہ موجب شکایات زیاد خانواده ها شد آیا اینک با توجه به منطقی نبودن این طرز العمل وزارت صحت عامه در نظر ندارد در این زمینه تجدید نظر کند ؟

رئیس بر رسی و قوانین :

درست است من با شما در این مورد هم عقیده میباشیم که در گذشته تطبیق مقررہ یسی که شما از آن نام گرفتید جز اینکه موجب سرگردانی بیماران گردد و آنها را از حق مشروع انتخاب دکتور محروم گرداند نتیجه دیگری نداشت. وزارت صحت عامه با توجه به همین مساله در این مقررہ تعادل یالاتی را در نظر گرفته است که به زودی عملی میگردد و به موجب آن هر دکتور میتواند معاینه خانه شخصی داشته باشد.

مرموز :

اساماً در بسا توافق امور اجتماعی بیشتر از آنکه نقص در پر نسب باشد در نحوه عمل است. دکتوران متجرب ما باید حق گشودن معاینه خانه شخصی را داشته باشند مشروط به اینکه باز هم تعدادی موقع نمایند طبابت را به تجارت بدل کنند چنانکه در گذشته ما نمونه هایی از این مانند رادیدیم و شاهد بودیم که برخی از این دکتوران متجرب برای تلف شدن وقت معاینه دستور میدادند نفر مو ظرف معاینه خانه ده نفر مریض را بهمانند که زبان خود را از دهان بیرون و شکم خود را سخت گیر دانند تا مبادا چند ثانیه وقت دکتور بیشتر صرف گردد و یا اینکه برخی دو دکتوران متجرب مبلغ معیین موضوع فیس مثلاً پنجاه افغانی را مطرح می کردند این نکته قابل تأیید است که دکتوران باید حق داشتن معاینه خانه شخصی را دارا باشند اما در مقابل بیماران هم این حق را دارند که درست معاینه شوند، دقیق دیده شوند و در رابطه با دکتور بیمار محسوب گردند و نه وسیله پول اندوزی

در مورد ادویه قا چاقی به عقیده من نه باید به اساس گفته چند دوا فروش قاطعانه مسا له توریید قاچاقی دوا را به تأیید گرفت و نه هم از آن منکر شد چه چشم پوشی از این واقعیت تلخ اجتماعی در واقع چشم پوشی و لا دیده گرفتن مجرم است.

و از عین کشور و عین فابریکه توریید کرده و سیصد فیصد آنرا از یک موسسه انحصاری رسمی از آن تر توزیع میکنند. رئیس امور فارمی یقیناً ادعا نمی کنند که در یکسال نرخ اسعار سیصد فیصد بلند رفته است و یا مخارج

اداری چنین تفاوت فاحش و سر سام آوری را به وجود آورده است ؟

دکتور غضنفر :

ما باید متیقن با شیم که در خریداری ادویه هیچ تفاوتی وجود ندارد، بلکه به خاطر مصارف اداری است که قیمت ها بلند میروند به عنوان مثال در دوره حکومت امین یک دالر برای هاجل پنج افغانی معجزا داده می شد که شما مل کرایه راه، بیست فیصد محصول گمر گت و نه فیصد عاید توریید کننده می گردید، اما در همین وقت ما چهل و هفت افغانی دالر را لیتر آف کریدیت میگردانیم در وقت این قیمت ها غیر عادلانه تعیین می شد و به نا جان تحمیل میگردید، نباید نرخ گذاری های غیر عادلانه در این جسمه به رخ ماکشیده شود.

پوهاند رشاد :

به اجازه شما باز هم برای رد گفته های شما یک نمونه مبارز تر را یاد آوری می کنم

توفیق لیمند که قبلاً هم از آن یاد کردیم کهسول و سیروپ ترا سیکلین و کمورم فینکل را از یک کشور سوسیا لیستی توریید کرد، اما دیوی ادویه اجازه فروش اسرا به شرکت توریید کننده نداد، آنرا ضبط کرد و بدون آنکه کمترین مصرف اضافی دیگری را منتقل گردند بیش از سیصد فیصد گران تر از نرخ های اصلی تثبیت شده اولی آنرا به فروش رساند سخن دیگر در همین مورد این است که محترم رئیس امور فارمی به گونه ای سخن میگویند که گویا مصرف گمر گت و اداری و مالیاتی را فقط این موسسه میپردازد و عمده فروشی ها از آن معاف میباشند در حالیکه این گونه مصرف برای همه موسسات خواه شخصی و یا دولتی یک سان است صرف نظر از اینکه موسسات شخصی از فراوان تسهیلاتی که موسسات دولتی از آن بر خوردار اند محروم میباشند.

دکتور غضنفر :

فرض کنیم که ما این اعلام دوا را به همان قیمت تثبیت شده قبلی به فروش میرسانیم اما آیا دوا خانه ها هم آنرا به همان قیمت

هم همین است که چون نرخ دوا به اساس نرخ های اسعار تعیین می گردند و نرخ اسعار هم از چند فیصد افزایش در سال تجاوز نمیکنند گران فروشی در حدود سه صد فیصد نمیتواند هیچ ارتباط منطقی با این مسا له داشته باشد و خوب است با این ادعا رد شود که رد شدنی نیست و یا اینکه این وضع تغییر کند.

بدون شک هدف عمده دولت از پروژم جنریک و طرح و تطبیق آن جز به خاطر فراهم آوری تسهیلات برای بیماران و همی مردم

نمیباشد در حالیکه عملاً می بینیم امور فارمی کمتر به این هدف توجه داشته است و طرز العمل موسسه توزیع ادویه نیز جز خلاصه آن نمیباشد.

دکتور غضنفر :

دوا ی ما دوا ی قاچاقی نمیباشد که به قیمت های قاچاقی عرضه گردد، ما دوا را از کشور های سوسیا لیستی توریید می کنیم و لی دالر ۴۷- افغانی لیتر آف کریدیت می پردازیم ما در توریید های خود بیست فیصد محصول گمر گت میپردازیم و از ده فیصد مصرف اداری رادریخت ها افزودنی کنیم و با نژده فیصد نفع موسسه را نیز در جمع قیمت به محاسبه می آوریم و به همین دلایل هم قیمت ادویه تورییدی ما گرانتر از نرخ عمده فروشی ها تمام میشود.

پوهاند رشاد :

به اجازه رئیس محترم امور فارمی برای رد این ادعا نشان که نرخ های دیوی تا حدود چند فیصد افزودنی مصارف این موسسه از سطح قیمت های بازار بلند است مثالی ارائه میدارم فکر میکنم در سال ۱۳۵۸ بود که عمده فروشی توفیق لیمند آنتی بیوتیک تر اسکلین رادر شکل کپسول ۲۵۰ ملی گرام و سیروپ از کشور دوست یوگوسلا و یا توریید کرد این شرکت کپسول تر اسکلین ۲۵۰ ملی گرام را فی بو تل یکپزار عددی به چهار صد و شصت افغانی نرخ گذاری کرد و سیروپ تر اسکلین را فی بو تل پانزده افغانی در بازار عرضه داشت در حالیکه دیوی ادویه کپسول ترا سیکلین ۲۵۰ ملی گرام را از عین کمپنی و عین کشور فی هزار یکپزار و پنجاه افغانی به فروش میرساند که بیشتر از سیصد فیصد گرانتر است

با این مقایسه می بینیم که موسسه ادویه قاچاقی مطرح نمیباشد بلکه یک شرکت عمده فروشی اقلادی دوا ی واحدی

کنند، نه آنرا می پذیرند و نه هم میتوانند به نرخ های موجود ریاست امور فارسی آنرا به فروش رسانند.

دراجه راسخ خرمی :

باتوجه به این گفته رئیس پلان وزارت صحت عامه که جلوگیری از تولید قاچاق ادویه را وظیفه وزارت های داخله و تجارت خواندند می خواهیم پیرامون آن تاکنون شعب مسئول وزارت صحت عامه در این زمینه با دوا یر مسئول انسداد قاچاق تماس گرفته اند یا خیر ؟ چه پیر صورت این وزارت

و دکتر غضنفر و رووف راصع دو نکته را قابل یاد آوری میدانم ، يك اینکه در مقاله تولید ادویه به صورت قاچاقی و غیرقانونی مسؤولیت اولی با وزارت های داخله و تجارت و شعب انسداد قاچاق است و نه مو سمات مر بوط به وزارت صحت عامه و دود دیگر این که نباید فراموش کنیم که عا در شرایط بازار آزاد قرار داریم و نوسانات اسعادی نیز در تمام کشور های در شرایط بازار آزاد کاملاً محسوس است در مورد تفاوت قیمت ها یاد آور میگردم که اولاً چند فیه

کشور خارجی که در قانون جنریك هم توضیح یافته است این میباشد که صرف در موردی دوا از يك کشور خارجی در افغانستان تولید شده میتواند که عین دوا در خود کشور تولید کننده هم امتیاز فروش را داشته باشد به این صورت به هیچ وجه ما نمیتوانیم دوا یر را از يك کمپنی خارجی خریداری کنیم که در کشور خودش امتیاز فروش را فاقد باشد ، شرط دوم دارا بودن اجازه رسمی دولتی کمپنی سازنده دوا در ساخن دوا یر است که قرار داد میگردود دیگر اینکه

برای بیماران به فروش میرسانند ، یقیناً نه، چرا که آنها از ما سست داشتند که قیمت امپسلین پنجاه ، افغانی است ، ما خواستیم مقدار پول تفاوت قیمت به جیب يك موسسه دولتی فرو ریز شود که از مردم و در خدمت مردم است اجازه ندادیم چند دوا فروش از این تفاوت به نفع شخصی خود سود ببرند .

راصع :

مسأله اصلی در این بحث این نیست که چرا دوا یر ضبط شده را به قیمت اصلی تطبیق شده قبلی فروخت ، گر چه باید

دوین گرد همایی در مورد پروبلم ادویه جروبخت های صورت گرفت

تفاوت در نرخ های امور فارسی و بازار آزاد نباید این همه جنجال بر انگیز باشد چرا که این تفاوت به نفع فلان شخص و یا فلان مو سمه خاص نمیباشد ، بلکه به نفع يك مو سمه خاص است که قوی شدن بنیه اسعاری آن با توجه به اینکه دارایی آن به نفع مردم به کار می افتد باز هم به نفع مردم میباشد ، از این ها که بگذریم برخی از عمده فروشی ها صرفاً به منظور نمایش و برای بدنام ساختن مو سمه این سمینا درملخی چند قلم محدود دوا یر تولیدی خود را به قیمت ارزان عرضه می کنند و اگر قرار باشد تمام اقلام جنریك را وارد

چنین میکرد و قیمت هاراهم در کنترل می داشت سخن بر این است که چرا عین يك دوا عیصد فیهد گرا تر از يك مو سمه شخصی که یقیناً به نفع خود پیش از نفع عامه تو چه دارد قیمت گذاری میگرد و چرا هیچ دلیلی هم برای این تفاوت فاحش وجود ندارد ؟

فورمول نوایار مطابق استندرد بین المللی بوده و دیگری از فارماکوبیای معتبر جهانی درج شده باشد و شرایطی دیگر از این قبیل که اسم جنریك دوا روی بسته بندی آن نوشته گردند مانند آن .

ماری سعادت :

تثبت قیمت ها بر چه اساسی صورت می گیرد ؟

دکتر غضنفر :

يك دوا از چند کشور خارجی آفر گزیده میشود و ارزانترین آن در صورتی که واجد دیگر شرایطی هم که قبلاً گفته شده باشد قرار داد میگردد .

دوکتور حبیبی :

من به انا به بحث محترم پو هاند و شاد

ماری سعادت نماینده روزنامه هیواد :

به ار تباط آنچه در زمینه مسایل مربوط به دوا گفته شد می خواهیم پیرامون ریاست امور فارسی زیر چه شرایط و ضوابطی به تولید ادویه از کشور های خارجی می

رئیس امور فارسی :

يكی از شرایط عمده تولید دوا از يك

دکتر غیاثی :

ما تاکنون با واردی از ماندی که شما میگو ید تصادف نکرده ایم ، البته در صورت کشف قاچاق ، طبیعی است از نظر ایجاب وظیفه باشعبات مربوطه خاوندوی تماس می گیریم .

نا تمام

چندین سده پس از این سینا تو توانی
بغی چون وی در ایتالیا بر خاستند میش
انجلو بنو رو تی که پنجد مین ما لگرت
وی در سال ۱۹۵۲ در اینا لیا بر گزار شد
ولیو نارد داوینچی . این هر دو بزرگت
در چند هنر سرا مد گشتند ودر فنا شی ،
مجسمه سازی ، معماری ، مهندسی وادبیات
نام آور شدند .

دومین نکته قابل یادآوری درباره عیوش
واستعداد شگفتی انگیز این سینا پیشرسی
یاور نکردنی اوست . او کوی دکی بود که همه
آموختنی ها را پیش از رسیدن به ده سالگی
آموخت . ماز بچه های موسیقی دان شنیده
ایم اما شنیدن نام بچه ای به حیث عالم
و طبیب نا گها نی است . او آمو زش خویش
را در پنج سالگی آغاز کردو در ده سالگی
وی عملا تمام مطالعات خویش را تکمیل
کرد ، از امتحانان بر گذشت و چنان پیشرفت
فنی کرد که در برابر دانشمندان بزرگت
عصر رقابت پیروز مندا نه یی آغاز کرد در
هنده یا هژده سالگی وی طبیب بزرگی شد .
وعلامه سینا خته شده همه دانشهای روز به
شمول علوم غامضه گردیده آنچه سهراب
جوان در رزم میدان و زور و بازو کمب کرد
این سینا در زمینه علوم به دست آورد .
می توانیم در مورد او این گفتار فرودوسی
را بیاوریم :

چو سه ساله شد ساز میدان گرفت
به پنجم دل شیر مر دان گرفت
چو ده ساله شد زان زمین کس نبود
که یا رست با او نبرد از مسود
به نخبیر شیران بر و ن تا خسی
به با زی همه رز مشان سا خسی
به گفته او :

آخرین نکته بزرگت در باره این سینا
و سعت و آزادی اندیشه او ست . اندیشه
او حقیقتا عالمانه و استعدادش منظم ،
تحقیقات حقیقت جو یا نه مو تر ، معقول
و جرات مندا نه بود . مگر با همه نیرو و
تبحر همه جانبه استعدادش که می توانست
مسایل غامضه راحل کند ، هیچ گونه تکبر
و خود ستایی ندا شت ، بلکه متواضع ،
با حیا و مودب بود . هر چه بیشتر مطالعه
و تفکر می نمود بیشتر به عظمت و بیچیدگی
مسایل علمی و محدودیت یاس آور عقل
آدمی یی می برد . او ییو ست در برابر
بزرگی دانش خویش تو دل بود . این
رباعی که به غلط به عمر خیام نسبت داده
شده اعتراف این سینا را نسبت به قومیدی
و در ما ندگی در سر فو شت انسان نشن
می دهد .

از قعر گل سیناه تا اوج زحل
کردم همه مشکلات گیتی را حل
بیرون رستم ز قید هر مکر و حیل
هر بند گشاده شد مگر بند اجل

دل گرچه درین بادیه بسیار شنافت
یک موی ندا نمت ولی موی شکافت
الدر دل من هزار خور شید بتافت
آخر به کمال ذره یی راه نیافت
هر اندیشه بزرگت به همین گو نه در
برابر معمای حل نشدنی جهان به زا نو در
می آید اینست که مقراط با همه دانش
ادعا کرد که چیزی نمیداند .

طی نه قرن شهرت ابو علی سینا ، این
سینا ، که در ارو پا او یسینا ییش گو یند
و به حیث فیلسوف ، طبیب و دانشمندش
شنا سند ، در جهان متمدن پهن شده است .
در سده های میانه مدت درازی پس از رنسانس
اروپا ، درست تا میانه سده هفدهم میلادی ،
اندیشه و آثار و مقامش مورد شناسایی
جهانی در شرق و غرب قرار داشت ، و قانون
اودر طب تا هتگا میکه انکشافات جدید در
ساحه علمی و نظری و جراحی در طب به
ظهور نییو ست به بود بزرگترین اثر و ماخذ
طبی در دانشگاه های ارو پا بود . من توانم
یی آنرا ندارم تا سیمگیری وی را به ماوراء
الطبیعه و طب ارزیابی کنم . همه آنچه می
توانم درین مقال گو تاه بیاورم آنست که
یکی دو خصوصیت آشکار استعداد و ذکاوت
شگفت آور وی را بیان و بر آن تا کید کنم
نخست قابل یاد آوری است که این سینا
در میان پنج شش نابغه جهانی قرار دارد که
گیتی به خود دیده است . تاریخ بشریت
از نظر داشتن انسانها یی که در رشته به
خصوصی فوق العادگی داشته اندغنی است .
در شعر ، نقاشی ، مجسمه سازی ، معماری ،
موسیقی ، علوم طبیعی و فلسفه نظری ،
چندین کشور و چندین دوره فوا بغی را
عر ضه کرده است که آثار شان ، زیبا یی
و نیروی فوق العاده یی دارد و هر یک در
زمینه متعلق به خویش بوتری نشان میدهد
شا عرائی چون هومر و ویرژیل ، والمیک و
فر دوسی ، دانته و شکسپیر ، مفکرانی چون
افلا تون و کانت ، نقاشانی چون را فیل
ورا میرانت و موسیقیدان هایی چون موزارت
و شوبون هر یک با نیروی سحر انگیز در
دانش و هنر خویش شگفتی و شکوه و جلال
بشریت را می نما یانند . اما نوابغ واقعی
دایرة المعارف که چون فیلسوف انگلیس ،

بیکن همه دانش ها را فرا گرفته باشند به
نحو عجیبی اندک اند ، ودر میان آنان این
سینا به حیث شا یسته ترین فرد جلوه می
کند ، ما قبل از همه ارستوی یونانی ، پدر
تقریبا همه دانشها را داریم ، همه دانشهای
طبیعی و ماوراء طبیعی که تا آن زمان شناخته
شده بود . او را بحق معلم اول می خوانیم
پس از و در فاصله طولانی زمان سه
دانشمند شرقی ظهور کردند که اندیشه
های بلندشان آنان را سرآمد دانشوران
در چندین رشته دانش ها ساخت . ابو نصر
فارا بی که نزد ما سمت معلم ثانی دارد ،
ابو علی سینا و ابو ریحان البیرونی ، از
ینان ، این سینا یا او یسینا بهتر از همه در
ارو پا شناخته شده است . دریک دوره نسبتا
کوتاه و نابسان زندگی وی در علوم منطق
ماوراء الطبیعی ، طب ، الهیات ریاضیات
و نجوم تبحر حاصل کرد و آنها را انکشاف
داد . آثار وی که عدد شان از صد می گذرد
تقریبا همه دانشهای عصر وی را در بر می
گیرد . چنین قابلیت و توفیقی به عده یی
معنود عطا شده است ودر ارزیابی استعداد
و هوش عجیب این سینا این نکته را نیز
نباید از نظر دور بداریم که در عهد او یعنی
قرن ده و یازده میلادی مدارک و ماخذ چون
کتا بخانه ها و آزما یشگاه ها که بدسترس
دانشجویان قرار میگرفت خیلی معدود و محدود
بود . استعداد و غنای اندیشه این سینا را
همچنان می توان در فصاحت و سلا متی
دید که وی در هر دو زبان فارسی و عربی

نوشته پرو فیسور بی بی وچا

دانشمند هندی

ابن سینا

چند نکته قابل توجه

در اندیشه

ابو علی سینا

از کمپ دیوید

تا

بیت المقدس

امپریا لیزم جهانی و در دامن آن امپریا- لیزم خون آشام امریکا در هر جایی که بردگان بر خاسته و به پیکار آزادیبخشی دست زد، اند، در مقابلش قدر افراتیه و تمام وسایل و امکانات استعماری و استثمار و همچنان تمام حیل و نیرنگ های را که در طول حیات ننگین تجاوز و غارت اندوخته اند بکار برده و با رنگ و روشن دادن فضا یا و حقایق به جان و دل مردم و حشیا نه حمله نموده و چون خصلت امپریالیزم همین است، چنین شیوه و عمل، تا امپریا لیزم آخرین نفس هایش را بکشد، همینطور خواهد بود.

پناه دشمن حیل و گمراهی و فتنه جو، علما شناخته شد و در نزد مبارزان راه نبرد و پیکار مرگ و زندگی، تمام مسائل روشن است، مبارزان و قهرمانان راه سعادت و آزادی بشریت میدانند تا امپریا لیزم سرنگون نگردد دیده جنگ و تجاوز، دشمنی و چپاول، خون ریزی و آدم کشی در اینجا و آنجا توسط ارتجاع و امپریالیزم و تمام دشمنان شناخته شده بشریت اند اما چه خواهد یافت و راهی دیگری نیست جز اینکه همه ای انسان های آرزو مند به صلح و ترقی جهان، دشمن مشترک خویش را درک کنند و برده های ریا و تزویری را که به چهره امپریا لیزم آویخته شده بدارند و چهره شیطانی و خبیث آنرا با چشمان باز تماشا کنند. و این کار هم ممکن است فقط از یک راه، آنهم مبارزه و پیکار بی امان علیه امپریا لیزم و تمام دستیاران بین المللی آن در گوشه و کنار جهان.

نیازی به اثبات ندارد که درین روند انقلاب بی ویروز مند مردم جهان سنگر های نیرو مند و مستحکم را کمایی نموده و در غرض های مختلف زندگی ارتجاع و امپریا لیزم را به شکست های مد هشی مواجه ساخته که محکومیت آن به حساب تاریخ به اثبات رسیده و هیچ قدرتی نمی تواند جلو آنرا بگیرد و در مقابل آن مقاومت نماید.

اگر از مرور صفحات پیکار و نبرد قهرمانانه مبارزان و تحول طلبان واقعی در طول تاریخ بگذریم فقط نگاهی به قضایای تاریخی از انقلاب اکتوبر تا اکنون این ادعا را به اثبات می رساند، چه امپریا لیزم در آنروزها تمام توان و امکان خود را بکار انداخت تا انقلاب کارگری روسیه را در نقطه خفه سازد، اما نشد که نشد، از پترو و قتی نقطه ها را نتوانستند از میان بردارند، میل های خروشان و موج های نیرو مند پیکار

بر حق مردمان جهان را هرگز نتوانند، خاموش سازند. بر عکس این خشم مقدس مردم است که بیخ و بنیاد ارتجاع و امپریا لیزم را به لرزه در آورده و مبارزه پیگیر جنگجویان صلح و آزادی بشریت، گلیم آت را بکلی از روی کره زمین جمع کرده و به بو زیم تاریخ می سپارد، این ندای زمان و خواست همه ملل جهان است، هیچکس نمی تواند مانع رشد پر توان آن گردد. با این روحیه و توان تاریخی نبرد به پیش میرود و در پهنای وسیع کار و تلاش انسانی، پای رنگ و رنگان امپریا لیزم جهانی و تمام دار و دسته های رنگارنگ ارتجاع و استعمار پیش از پیش لنگیده و به زباله دان تاریخ دفن می گردد.

به ارتباط دشمنی ها و توطئه های امپریا- لیزم علیه بشریت که چون زنجیر سیاه حلقه های آن در نقاط مختلف گیتی بهم پیوند دارد از جمله از سبب کمپ دیوید که توسط کار تر، بیگن و سادات امریکا گردید همه مردم جهان اطلاع کافی و واقعی دارند، همه میدانند که اسرائیل کودی گوی امپریا لیزم امریکا بوده و اصلا توسط امپریا لیزم خلق گردیده است، از پترو و ظلم و تعدی بالای خلق عرب فلسطین به وسیله اسرائیل و صهیونیسم منفور فقط و فقط توسط امپریا لیزم اعمال میگردد، زیرا قاپو بریکه های توپ سازی و عیساره سازی ایالات متحده امریکا تمام دستگاه های جهنمی صهیونیستی را تادندان مسلح نموده که بصورت غیر عادلانه به غضب سر زمین های کشورهای دیگر پرداخته و خلق عرب فلسطینی را آواره و بی خانمان ساخته است.

سخنان فوق هرگز دروغ و افترا نیست تمام مردم جهان به این حقیقت آشنا یی کامل دارند و اسرائیل و یاران امپریا لیزم آنرا دشمن اصلی خلق عرب فلسطین و خلق های سراسر جهان می دانند.

با اینهم کار تر، سادات و بیگن گمشده خانه در کمپ دیوید توطئه ای را علیه رو بدست گرفتند و با هم پیمان بستند تا با الفاظ و نیرنگ های فریادگانه مردم

جهان را و بخصوص خلق عرب فلسطینی را اغوا کنند که به اصطلاح سادات، کاتر و بیگن از حقوق خلق عرب فلسطین پشتیبانی می کنند و به نفع صلح در شرق میانه با هم دست می دهند.

اما واقعیت غیر آن بود، خلق عرب فلسطین و سازمان آزادیبخش فلسطین بحث سازمان مسوول و همچنان دیگر سازمان ها و گروه های ضد امپریا لیزم و ضد صهیونیزم بایکصد و یک آواز در مقابل سادات و کمپ دیوید قرار گرفتند و نیرنگ های تفتین آمیز امپریا لیزم بین المللی را افشا نموده و از همان آغاز اعلام داشتند که توطئه کمپ دیوید، حمله و تجاوز صریح دیگر است که علیه خلق عرب فلسطین طرح ریزی شده و دنبال می گردد.

همچنان در سراسر جهان هزاران مقاله و نبره به تحریر آمد و این سبب و توطئه را نه تنها افشا نمود بلکه آنرا سیاست چپاول و تجاوز علیه خلق عرب فلسطین دانسته و از همه ای مردم جهان خواستند که در مقابل آن قیام نموده و آنرا رد نمایند که خوشبختانه چنین شد.

از طرح توطئه کمپ دیوید تاکنون واقعا تجاوزات اسرائیل دامنه دار تر شده و گسترش بیشتر یافته است که یادداشت فهرست جنایات صهیونیسم از کمپ دیوید تاالاحال از حوصله این نوشته بدور است اما آنچه روشن می نماید و همه مردم جهان آنرا میدانند اینست که توطئه کمپ دیوید تمام ارتجاع عرب را باهم نزدیک ساخت و آنهایی که در جهان عرب بدو از اسلام و اسلامیت یاد می کردند همه و همه در تحت همین سیاست پل پای امپریالیزم را در شرق میانه و دیگر نقاط جهان منسجمه در سرحدات افغانستان تعقیب نمودند و عو نس اینکه خلق عرب فلسطین را از جنگال امپریالیزم امریکا و صهیونیسم نجات دهند، دست آنرا خائنه فشرده و به سادات حق دادند که از ایشان در محافل امپریالیستی نمایندگی کند و چون سادات خائین هم در طریق خیانت به خلق عرب فلسطین از همان کهنه کاران و جفاکاران تاریخی است درین راه هم تمام های خائنه اش را برداشت و اگر قبلا در خطا بود که امپریا لیزم بود اکنون خود را بکلی در آغوش امپریا لیزم انداخته است.

صهیونیسم اسرائیل در تحت پر و گرام مشترکی که در کمپ دیوید با کار تر رئیس جمهور امریکا و سادات خائین و به قول اعراب سادات امریکا هستند، باز هم سا طور های قصا بان اسرائیل را برات تر نمود و بیگن هرگز در میثاق کمپ دیوید را یگان امضا نکرده و سادات را که گردن به ریسمان امپریا لیزم بسته و گوش

به قصر سفید داده است برده اسرائیل لیز نمود چنانچه امروز به این سخن کسی شک و شبهه ای ندارد.

اگر از توطئه هایی که درین مدت سر- صهیونیسم گردیده و تطبیق شده بگذریم، آخر این توطئه کار تر، سادات بیگن و تمام ارتجاع عرب برای خلق های مسلمان جهان و بخصوص برای خلق عرب فلسطین غیر قابل قبول بوده و اگر واقعا کسی از حقوق خلق عرب فلسطین و از اسلام و اسلامیت دفاع می کنند و مردم مسلمان جهان را دوست دارند باید علیه صهیونیسم و امپریا لیزم امریکا شجاعانه و قهرمانانه قرار گیرند و به مبارزه انقلابی و بی امان علیه آن بپردازند.

این توطئه صریح و علنی خلاف تمام قوانین بین المللی انتقال مرکز اسرائیل از تل آویب به بیت المقدس است. که ایالات متحده امریکا و سادات خائین نیز اسرائیل بیت المقدس را پایتخت اسرائیل سازند، همکاری نموده و مشوق آن شده اند که این دیگر برای خلق های مسلمان جهان تحمل نا پذیر است باید علیه آن تا طعانه به توطئه بر خاست و علیه آن سنگر های خلق عرب فلسطین را استحکام بخشید.

آنچه درین میان روشن می نماید اینست که صهیونیسم و امپریا لیزم امریکا یک دست و یک زبان اند، آنها مشترکا عمل می کنند، اگر در شرق قبیانه علیه خلق مسلمان عرب فلسطین به چپاول دست می زنند و خون ریزی را بر راه می اندازند، و با انسان و انسانی دشمنی می ورزند در دیگر نقاط جهان نیز همین سیاست را پیش برده و تعقیب می نماید.

حالا دیگر روشن گردیده که سادات خائین در کمپ دیوید به چه خیال می دست زد و خلاف مصالح خلق عرب فلسطین و تمام مردم شرق قبیانه در پیمانی امضا نمود که اگر واقعا و عمیقاً توجه بعمل آید، مهرن بیت المقدس به اسرائیل بود و اسرائیل بسا جرات توطئه کمپ دیوید به این اقدام دست زد در اینجا سوالی مطرح می شود که آیا هیئت حاکمه اسرائیل یا همان صهیونیسم جلاد پیشه در زیر شعار های توطئه آمیز کمپ دیوید با اعلام بیت المقدس بحث پایتخت اسرائیل به سیاست های تجاوز سرانه خویش بسته می کنند یا باز هم جهان به این عقیده اند که سیاست کمپ- دیوید باز هم تجاوزات دیگری را در پیش رو دارد، منتها با این فرق که دیروز سادات بیگن و در راس آنها کارتر در کمپ دیوید بصورت علنی گرد هم جمع شده و پلان های شوم هجوم و تجاوز به حقوق خلق عرب فلسطین را تهیه دیدند. اکنون

و ساخته و با فته آن تحت عنوان دفاع از مسلمانان ایران و افغانستان و تأمین امنیت در شرق قلمبه و دیگر نقاط جهان افشا گردیده و چهره اصلی و تجاوز کارانه امپریالیزم امریکا و یاران صهیونیستی و عربی آن بیشتر از پیش بر ملا نمایان شد.

اکنون دیگر داد و فریاد های امریکا و اسرائیل و ارتجاع عرب که سادات در راس آن قرار دارد نزد آنها بی که فریب خورده اند نیز اعتباری ندارد، هم عنا صر آگاه و مبارز جهان مقصد ارتجاع و امپریالیزم

امریکا، صهیونیسم و مانوئیسم، و سودی های کوکی آن ها ضیاء الباطل و دیگران را قیلا درک نموده و میداند که آنها چه بلان های شو می را با هم می سازند و خائنه و خفا شانه به تطبیق آن غلبه بشریت می بردارند.

سخن دیگر که نباید از یاد رود خلق های جهان به پیکار انقلابی شان ادامه می دهند و در هر جایی از دوستی و همکاری نیرو های صلح دوست و آزاد یخواه جهان مستفید گردیده و افتخار دارند که اتحاد شوروی، کشور های سو سیالیستی و تمام مبارزان صدیق صلح و ترقی آنها را یاری می رسانند و درین پیکار عادلانه کمک می نمایند.

درین مبارزه ارتجاع و امپریالیزم سرنگون گردیده و سرانجام دوش صلح و دوستی میان ملل با اطمینان کامل در اهتزاز در آمده و تجاوز و ستم و دسیسه و خیانت از میان می رود، اکنون حلقهات گرم پیکار و نبرد روشن است، درین نقاط تاکنون امپریالیزم شکست های زیادی بر داشته و رسوا گردیده است.

ما همچنان به پیروزی خلق عرب فلسطین اطمینان و اعتماد کامل داریم، خلق های جهان پیروز می شوند، ولی مهم اینست که ما درین نبرد انسانی در صحن قرار داریم که فرمانرا می سازد و در دادگاه تاریخ با سرافراشته قرار می گیریم و دشمنان را به دادگاه می خواهم.

مرگ بر ارتجاع و امپریالیزم تا بود باد صهیونیسم و اسرائیل پیروز باد خلق عرب فلسطینی

تصحیح ضروری

خوانندگان محترم، لطفاً هنگام مطالعه نکات زیر تصحیح ضروری را در نظر داشته باشید: در صفحه (۱۰) ستون چهارم، سطر (۲۳) کلمه (قوله) به (نبرد) تصحیح گردد. در صفحه (۱۸) ستون دوم، سطر (۴۷) کلمه (اسلا) به (اسلام) تصحیح شود. در صفحه (۲۰) ستون اول، سطر (۱۰) ۱۲ و ۱۳ کلمه افغانی حذف شود. در صفحه (۲۱) ستون اول، سطر اخیر کلمات (بی دفاع)، (تنها)، (مظلوم) و (ضعیف) حذف شود. در صفحه (۲۰) ستون دوم، سطر (۲۹)، علامه سوالیه حذف شود. در صفحه (۱۱) ستون چهارم، سطر (۱۳)، کلمه ضیاء الباطل حذف شود.

گرا نه امریکا علیه ایران ادامه دارد.

خائنه تر اینکه ارتجاع عرب عوض این که بخاطر آزادی خلق عرب فلسطینی بسا

قدرت های صلح جو و طرفدار جدی خلق عرب فلسطین همکاری نمایند و خود را از صف امپریالیزم به صف خلق مسلمان عرب

فلسطین قرار دهند، در صحنه سنگر اسرائیل و امپریالیزم امریکا می ایستند و نه تنها سیاست کمپ دیوید را تا نید می کنند، بلکه در هر جا بی که امپریالیزم امریکا به تجاوز دست زد آنرا یاری نموده و به خصوص به ارتباط کشور های اسلامی آنرا

به لباس اسلامی مزین می سازند، چنانچه تمام ارتجاع عرب آنهایی که با اسرائیل ایالات متحده امریکا یکجا در دسیسه و تجاوز با هم تباری دارند، ضیاء الحق یا کستان یا ضیاء الباطل را چون غلام خویش به خدمت گرفته و خلاف مصالح مردم یا کستان و منطقه کمپ های آدمکشان را علیه مردم مبارز

و آزادیخواه افغانستان بوجود آوردند که تاکنون به چنان یات فکینی پرداخته و هزاران هزار انسان زحمتکش افغانستان را به خاک خون کشانده و بازهم داد و فریاد بلند نموده که گو یا از اسلام دفاع می کنند.

اینست مسلمانی امپریالیزم امریکا، سادات خائن ضیاء الباطل یا کستان، چینی مانوئیستی، ارتجاع عرب که بیت المقدس را، جای مقدس مسلمانان جهان را رسماً به اسرائیل تسلیم می نمایند و در منطقه علیه انقلاب اسلامی ایران و انقلاب آزادی بخش افغانستان به تجاوز و چپاول می بردارند.

در آغاز گفته آمد که تو طه کمپ دیوید ادامه دارد و نه تنها این دسیسه در بیت

المقدس به پایان نمی رسد بلکه باز هم در شرق قلمبه و در نقاط دیگر جهان به

خصوص در جهان اسلام همین تو طه تطبیق گردیده و شاخ و پنجه می کشد، شاخه های آن به ایران و افغانستان و تمام کشورهای اسلامی توسط ارتجاع به کشور ها می رسد و دسایس گرم تر می شود.

نتیجه اینکه سخن بسیار است ولی دشمن و دوست را شناختن از اهم مسائل حیاتی است، نباید دوست را جای دشمن

بدون تر دید در بیت المقدس می آیند و همان میز گرد کمپ دیوید را به بیت المقدس انتقال داده و با همان قلم هایی که در آنجا سند تو طه را امضا کردند در بیت المقدس نیز تو طه های دیگری را می ستچند و امضا می کنند.

اکنون که هیئت حاکمه اسرائیل به هم دستی و همکاری سادات و رهنمایی مستقیم شبکه های جاسوسی (سی، ای، ای، امریکا و دیگر کشور های امپریالیزمی متجمله اسرائیل و در راس کارتر اشغال رسمی بیت المقدس را تو طه پاره لمان آن کشور به تصویر رساندند، سوال های دیگری بازهم تکرار طرح می گردد که آیا امپریالیزم امریکا در جهان از اسلام و اسلامیت دفاع می کند، آیا امپریالیزم امریکا دوست مسلمانان جهان است؟ آیا سادات ارتجاع عرب و بیگن حد اقل به مسلمانان

توجه دارند، این سوال ها بسیار روشن، ساده، و بسیط و عام فهم است، اگر کسی در جهان حد اقل به مسا یل روز تو چه کند و حتی اگر قضا یابی عصر را طور میکا نیکی به هم داده و تما شا کنند که در جهان چه

واقع شده و بنحوص چنانچه پیکار ان چه میگویند و چه می کنند، جواب سوالات فوق و سوالات دیگر از همین قبیل برای شان

به سادگی روشن می شود و این است که امپریالیزم امریکا نه تنها دشمن خلق های مسلمان جهان بلکه دشمن مو گند خورده و جانیکار مردم زحمتکش روی زمین است و این مسئله آفتد گو یا و رسا است

که شک و تردید را در آن راهی نیست خوب تو چه کنید، به حقایق با چشم باز نگاه کنید، اغراض و تالیفات میانه لبیکاران جهانی را تشخیص نماید ببینید، آیا امکان دارد قدرتی که هیئت حاکمه

اسرائیل را با سلاح های مرگبار و آتش افزا مجهز می نماید تا خلق عرب فلسطین را از خانه های شان بیرون کند و آواره سازد و خونریزی و دهشت انگیزی را دامن زند، می تواند در گوشه دیگر دنیا از بشریت و از جهان اسلام دفاع کند، حداقل تو چه حکم می کند که این غیر ممکن است اگر ممکن می بود چرا طیارات امریکایی به خاک جمهوری اسلامی ایران به تجاوز پرداخت و تاکنون نیز سیاست های تجاوز

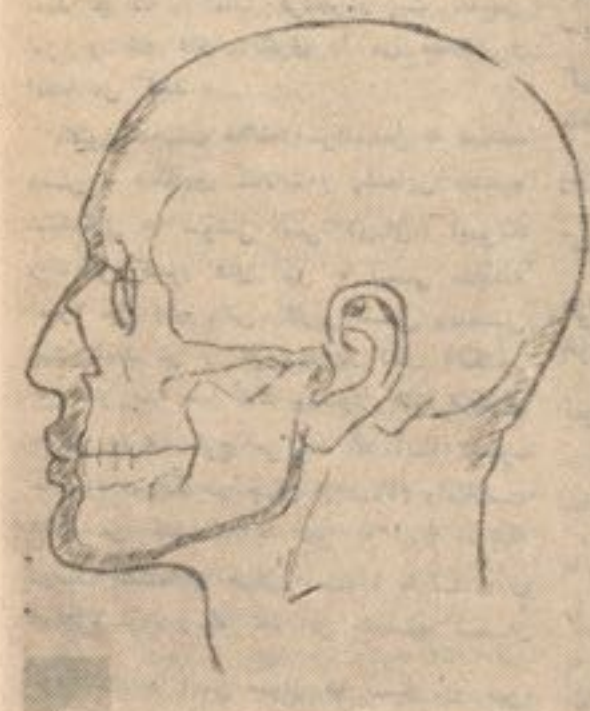
عبد الله «محب حیرت»

ابن سینای بلخی دانشمند پرنبو غیکه روزگاری سرآمد و پیشتاز فلاسفه و دانشوران جهان شد

بود از نور معرفت بینا
«انوری»

دیده جان بوعلی سینا

«ابن سینا، نخستین بار در علم جهانی، مواد معدنی را طبقه بندی کرد»

چند تصویری از سیمای مؤثر ابن سینا که به ارتباط جمعی اش توسط یکی از نایب‌شان معاصر
از بکستان ترسیم شده است

واقع ۱۲ کیلو متری بغا را و در ساحل
سفلی دود (ایکند) چشم بسند نیا کشود
محققان ولادت او را در محل یاد شده چنین
نامیده اند که: پدر ابن سینا یکی از
معاریف زمان خود در بلخ با ستانی و مرد
آزاد اندیشی بوده و در ایام سلطنت نوح
بن منصور سامانی از بلخ به بخارا مهاجرت
نموده (۳۶۶ هـ) و در شهر بخارا که آن زمان
پایتخت اهل سامان بود اقامت اختیار
نموده است. وی از علایق دودمان مذکور
معرفی شده که مدتی از طرف نوح سامانی
به حکومت خورمیشین نامزد و منصوب گردید
و به تحصیل مالیات آنجا موافق شد و
چون عبد الله پدرش با باشندگان آنجا
آشنا می و معرفی پیدا کرده بود، لذا
از قریه «افشانه» زنی را به عقد نکاح خود در
آورد که «ستاره» نام داشت اینک ابن سینا
از بطن همین زن متولد شد.

پنا بران اصلیت او منسوب به بلخ، ملیت
ویا فغان و صرف ولادت و توره آموزش و
پرورش ابن سینا در بخارا واقع شده است.
از همین رهگذر مو صوفی آثار فر هنگی
و تاریخ دانش بشری شرق و غرب بنام «ابن
سینای بلخی» شهرت دارد.

ما خد دست داشته معتبر بیا نگر این
حقایق است که: ابن سینا تا سن پنج
سالگی در منزل پدرش واقع در قریه «افشانه»
نزد معلمان خصوصی درس خواند ولی بعد
از آن که محمود برادرش بدینا آمد، پدرش
به بخارا مراجعت کرده و شیخ را به تحصیل
علوم سرگرم کرد و پرورش را آموزش
و پرورش خویشی داد. هنوز دهساله نشده بود
که علوم ادبی را تکمیل کرد و بخواندن علوم
ریاضی شروع نمود و به سن دهسالگی
قرآن، فلسفه و علوم دیگر را فرا گرفت
چنینکه ابو عبد الله «ناتلی» یکی از رجال
معروف قرن چهارم وارد بخارا شد و بخانه
عبد الله بن سینا پدرش اقامت گزید، ابن
سینا نزد او به آموزش علم منطق و اقلیدوس
مجسطی پرداخت. وی در خلال این دوره
استعداد خود را بنحوی تبارز داد که از بسی

باشد که چنان باین مقام علمی و خدمات
انسانی وی ارج گذاشته اند.
ولادت و رشد شخصیت معنوی:
ابن سینا در ماه صفر سنه ۳۷۰ هـ ق
(۹۸۰ میلادی) در دهکده «افشانه» یا «افشانه»
مریوطا ناحیه خورمیشین از توابع معروف

(۵) بقول ابی علی اصغر حلبی مؤلف و نگارنده تاریخ فلاسفه از آغاز اسلام تا
امروز، کلمه مرکب «خورمیشین» را به غلط در متون عربی «خرمیشین» (بفتح خاء) نوشته
اند و آن اشتباه است. زیرا این کلمه از دو جزء «خور» بمعنی «خورشید» و «میشین»
یعنی (میشین) ترکیب شده است که مفهوم «سرزمین آفتاب» را نیز میدهد. (با استناد
فرهنگ ایران باستان و فرهنگ معین)

اسم و کنیت:
زاده ترین دانشمند، بزرگترین عالم
و فیلسوف و معروفترین طبیب بلخ که در
مشرق زمین به لقب «شیخ الرئیس» و در سر
زمین های غرب به «امیرالطب» ملقب و مشهور
است، در اروپا وی را به اسم «اویسینا»
تسبیح میخوانند و در کتب
معتبر و ماخذ معتقد او را بعنوان «حجت
الحق»، شرف الملک امام الحکما، و کنیه
اشرا «ابو علی حسین بن عبدالله بن حسین
بن علی بن سینا»، مشهور به «ابن سینا»
یاد کرده اند و متذکر شده اند که مو صوفی
از ماهرترین حکما و از ستاره های تابنده
علم و ادب افغانستان و سراسر جهان می

است: « هنوز آفتاب طلوع نکرده بود که گماشته استاد ابو القاسم آمد و جواب نامه حاوی تو ضیح مشکلات و نکات استیضاحی علمای شیراز را گرفت و برگشت. ابن سینا به قاصد گفت که به شیخ ابوالقاسم کرمانی بگو یید که چون قاصد در مراجعت خود عجله داشت زاید برین مجال بحث نشد. ابوعبید برتداوم این مطلب گفته است: و فستیکه جـسـو ابـسـبـا ت را باو دادم در عجب شد که چگونه این مشکلات را در زمان کم حل نموده و ابوالقاسم شرح واقعه را به علمای شیراز نوشت، همگی متحیر شدند و از تسلط ابن سینا (شیخ الرئیس) در علوم عقلیه متعجب گردیدند. »

لذا محققان مسأله نگاشته اند که: توفقه فوق قدرت، تبحر و مهارت شیخ الرئیس ابن سینا را تثبیت میکند و بخوبی بیا نگر آمنت که چنین شخصی در یک شب، چند اثر بزرگ علمی و مهمی را مینویسد که موجب تحیر و افتخار گروهی از علمای وقت واقع میشود.

تداوم خدمات علمی:

از روی گزارشهای اهل تحقیق چنین بر میآید که ابن سینا بعد از سن شانزده یا هجده سالگی از آموزش و فرا گرفتن علوم فراغت یافت و بیشتر بسوی تالیف و تصنیف آثار و کتب گراشت نمود، چنانچه همدین وقت بود که بنا بر تقاضای ابوالحسن عروسی اثری را بنام «مجموع» تصنیف کرد و سپس بنا بر تقاضای «ابو بکر خوارزمی» یکی از فقهای کتاب «حاصل و محصول» را در بیت جلد نوشت و اثر دیگری را تحت عنوان «البروالا» را جمع به علم اخلاق نگاشت که آثار او هر فلسفه و عصاره حکمت دانسته اند. بگفته محققان و مورخان هنگامیکه از یکطرف کارهای بسیار و دگرگون شد و از طرف دیگر پدر فیلسوف (ابن سینا) نیز وفات کرد، لذا وی بطرف جرجان رفت و تقریباً مدت ده سال در خوارزم و پدر بدر آل مامون و به خدمت خوارزمشاه علی بن مامون محمد بسیار قریب جست، بتالیفات مشغول شد و مجالس علمی و محافل دانشمند آن آن عهد را رونق افزا گردید و از طرف ابوالحسن سهیلی وزیر دانشمند و یکی از سروریدگان علم و دانش آن عصر خوارزمشاه همان نیز مورد احترام زیاد قرار گرفت.

هنگامیکه سلطان محمود غزنوی بر سر نواحی خوارزم دست یافت، با استماع خبر تجمیع علما و دانشمندان و آوازه شهرت ابن سینا تجویز نمود آنها را بدر بار غزنین دعوت کند و فرا خواند، مامون که موضوع را با علما و دانشمندان در میان گذاشت، در برافتن شان بدر بار غزنه موافقه کردند و برخی ها آنرا نپذیرفتند. ابن سینا در زمره دسته دوم قرار گرفت و طبق استدلال محققان و مورخان علت این مسأله را یکی مسأله ای گویند که از ابن سینا بدر بار غزنه شده بود و از آن میاندیشید و دلیل دیگرش خشونت و تعصب دینی سلطان محمود را و نمود کرده اند که ابن سینا بدان سبب از این دعوت و رفتن امتناع ورزید. در نتیجه آنرا نیکه از رفتن بدر بار غزنین ممتنع شدند، لافقا ورق بزنید

ناراد با اشخاص سرایت کند. بعضی از پیشنهادات طبی ابن سینا هنوز ارزش خود را از دست نداده است.

از شرح زندگانی علمی ابن سینا چنین بر میآید که هر اثر عواقبش در زمان مقتضای بی و پیرامون موضوع مختص و معینی یا رعایت مناسبت نگارش یا فقه و تسلسل متناسب و معقولی را مد نظر گرفته است، بنحویکه همه در یک یا چند موقع که وی تحریر اثر یا کتابی را تصمیم می گرفت، تحقیق میپذیرفت و اشاعه مییافت همچنان اهل تحقیق را جمع به نسخه از

محتوای ماخذ مطبوع در آن زمینه مین آمنت که مقارن همین زمان نوح بن منصور ساسانی بر غرض قولنج مصاب شد و اطبای معروف از قداوی او در ما نندند. چون شهرت و آوازه دانش و حکمت طبی ابن سینا بپیر طرف پخش شده بود، امیر نوح ساسانی بلا درنگت ابن سینا را جهت معالجه خود طلبید و در اثر حذاقت و قداوی ابن سینا، امیر مذکور مداوا شد و از مرخصی مهربکی شفا یافت. این فرامست و درک حکیمانه وی مورد تحسین نوح بن منصور واقع شد و بدر بار ساسانیان راه پیدا کرد و در قطار بهترین

بیکره ابن سینا

از کتاب «منطق نجات» ابن سینا گزارش داده اند که: «وقتی آن اثر را در جرجان نوشت و بدست علمای شیراز رسید، بعضی از مسایل مندرج آن، برایشان مشتبه و شامی آمد، لذا علمای یاد شده عنوانی شیخ ابوالقاسم کرمانی که مقیم اصفهان بود، نامه نوشتند و مسایل پیچیده و قابل توضیح را استیضاح کردند. هنگامیکه آن نامه توسط ابوالقاسم معلقه شد، غرو بنگاه به خدمت ابن سینا شد.» بعد از آنکه ابن سینا محتوای مکتوب مذکور را مطالعه کرد و به نوشتن جواب آن پرداخت. طوریکه ابوعبید یکی از شاگردان ابن سینا گفته

ندمهای امیر موقع گرفت و از کتابخانه گران بهای او که باثر علاقه و توجه امیر بعلم و دانش تهیه شده و گنجینه ارزنده و گران بهایی بشمار میرفت، خود را مستفید ساخت و مدتی در آنجا مستقر شد. یاولفسکی عضو اکادمی علوم اتحاد شوروی ضمن مقاله جایی که پیرامون مقام علمی ابن سینا نوشته جای او را نخستین عالم میکروب شناس معرفی کرده است. چنانچه در زمینه چنین اظهار میدارد: «قرنها قبل از ظهور میکروب شناسی بر روی علمای اعلام کرده بود که بیمار بها ممکن است بواسطه حیوانات کوچک نامرئی که در آب و جـسـود

اشخاص و حتی استاد خود پیش جـسـت و مقارن یا زنده سالگی از معلقان خود سیقت کرد. چنانچه اهل تحقیق نوشته اند که: ابو عبد الله نالی غالب اوقات بجواب سوالات ساجد خود فرو میماند و از عصبه جواب کمتر بدر میآمد. بامهاجرت ابو عبد الله نالی جانب خوارزم، ابن سینا به مطالعه کتب معقول، علم الهی و طبیعی، طب و ریاضی پرداخت، در شانزده سالگی به آموزش طب همت گماشت و در هجده سالگی از تحصیل علوم فارغ شد و در بخارا هنگامیکه تازه بیست سال داشت، نخستین آثار فلسفی خود را نگاشت. وی که از نوایع روزگار خود معرفی شده و معا صر پیرو نی دانشمند پیشا هنگ کشور ما میباشد در سنین ۱۲ تا ۱۸ سالگی دایرة معلومات وی به خصوص در رشته طب گسترده و وسیع بود و درین علم بزودی متبحر و استاد زمان خود شد. به طوریکه محققان تصریح کرده اند: فضلا و طبای بخارا با و رجوع کرده و مشکلات خود را در میان میگذارند و حل مطلب میکردند. ابن سینا نزد اسما عیل زاهد که از قضای مشهور بخارا بشمار می رفت، علم فقه را فرا گرفت. سپس بدامن فلسفه دست زد و درین رشته نیز وارد و صاحب نظر شد. پس از آنکه به آموزش علم الهی شروع کرد، همزمان با آن کتاب مابوای طبیعی از سقراط را چهل مرتبه خواند. به طوریکه عبادات کتاب را حفظ کرد و لیکن حقیقت مطلب برایش مشکوف و واضح نشد و میگفت که اینها چنان مطالبیست که برای فهم آنها فعلا را هی در دست نیست.

در شرح حالیکه خود ابن سینا نوشته و یکی از محققان معاصر آسیای میانه آنرا به نشر کشیده، چنین مطالبی از گفتار ابن سینا مندرج است که: «مقارن ده سالگی قرآن و علوم ادبی را آموختم، من چنان سر یح علوم را دریافت میکردم و به چنان مو فقیتهای نایل میشدم که همه متحیر میشدند. در این هنگام شبها نمیخوابیدم و روزها را هم به چیزی جز فرا گرفتن علوم نمیدانستم و همینکه برای لحظه ای به خواب میرفتم، در خواب مسایل علمی را میدیدم و اغلب در خواب پرده از مسایل پنهان بر میداشتم و مو فقی میشدم تا آنجا را حل کنم. من به همین سبب کار کردم تا در مبنای علوم استحکام یابم و اسرار مکتوم در نظر م آشکار گردند.»

اهل تحقیق این رویداد را به ابن سینا چنین نسبت داده اند که: یکروز گذرش به بازار کتابا فرو شان افتاد و شخصی برای ابن سینا کتابی را تقدیم کرد تا بخرد. چون صاحب کتاب شخص فقیری بود به خریدن کتاب اصرار کرد. لذا ابن سینا مجبور شده کتاب را به سه در هم اینیاع نمود و به خانه مراجعت کرد. روایت می کنند که ابن سینا گفته است: «وقتی وارد خانه شدم کتاب را باز نمودم، دیدم کتابیست راجع بمابواری طبیعی ارستو که ابو نصر فارابی آنرا شرح و تفسیر نموده بود. چون بدقت مطالعه کردم باب این علم بر روی من باز شد. فوراً اظهار شکران نموده و امسوال زیادی را به فقرای بلد ایشار کردم.» دانش های مکتوبه به ابن سینا امکان داد تا در آوان رشد، به طبابت بپردازد.

صفحة ٢٩٤ نسخة خطي كتاب «قانون» تأليف ابن مسينا .

در فهرست آثار او قراریکه قسمتی را
خودش را باوصیفه و جزجانی و سایر امور
خان ضبط و تصویب کرده اند تحقیقات و اعمی
شده که ذکر و قید کلیه نا مها عنوان
کتب و رسائل و تو ضیح مو ضرعات و
مباحث آن سخن را بدو را می کشد ، لذا
از آن انصراف بعمل آمد . باید متذکر شد
که در مورد رسائلای متعددی و با مسد شد
قرنهای متوالی شمار زیادی از آثار اوصیفه
در کشور های مختلف و بزیا نه های مختلف
ترجمه و طبع شده و محققان و دانشمندان
زیادی از شرق و غرب مصنفات او را به الهیه
بین المللی در آورده اند . خاصا به این
امر در آسیای میانه که بیشتر محظ زیست
او بوده توجه خاص شده است مثلا : قبل
از سال ۱۳۵۸ تحقیقاتی برای تصویب و اوصیف
ظرفیات اجتماعی و فلسفی این سینا و دیگر
دانشمندی ها شد فارابی ، بیرونی ، علی
شیر نوایی و دیگران از طرف بو فتنی

ابن سینا (وفات ۴۲۷-۸ هجری)

رونگستان علوم از گستان
پذیرفته که آن دست
ای روسی از یکی و غیره
و برخی دیگر آنها
یکی می‌دید که منتشر شده
جمعه کا مل «۱۱» آن
مینا از غربی بر با آبای
گرنیده است همچنان
تیره در صفحه ۵۲

انقلت الى وجامع منها الى الوركين بعدد والى عشرة اشهر
فاسقرو فيها اوت بعو معاخذ جميع ذلك معاخذ صرنا وليس
بالقصور القوي عنها فاسقرو

انه قد تعرض للسعال من ارغامه رطوبات عنقه ولينسل
عنها العيا التي اما الاول فليكثر من القول و صغر الفضم في
عروق الطحال اذا انقر الرحم فليساغزو عروجه و رلوا
الطحال المحبب و رلوه في هسته و اما الثاني فليمل اسباب
سبلان من الرغلا و ان شار بلا شهوة و البس فيه صغر الرحم
والاوعيه و استرخاها و ان كان شهوة ما و لسدع
و يدغده فمسبه رفة الحق و جدته و ردا كان المسبة فيه
حيكة الرحم ثوري و يدغده الى الانزال و صاحبه السبلان
لغير نفسا و لسطط سهونا للطعم و يستقر لوني و يصيها
و رمو لعمد في العن الاوجع في الاكر و دما كان مع وجع

فما سئل ان المني من غير الجماع مثله ما سئل في ذلك في الرجال
واما السنبلة فاما الاخرى فاما ان يدافعها فبغير السنبلة والقصد
والاستهلال فان احتسب اليها لم يحق الزم او لا بالمسئلة
الحققة من طين الارض او طين الهنداسيون
وتدلك الساق او يادها من ملطعة مع اي وجه جاز، مثله من

صفحة ٤٢٠ كتاب قانون ابن سينا، نسخة خطية.

علوم (فرنگستان علوم) از بکستان در رساله
دو لکه اش (گنجینه نسخه های خطی قدیمی)
تعداد مجوعی آثار ابن سینا را سه صد
گفته است.

بقول حسین خد یوچم که در ج ۱ ...
اصحویه. شیخ الرئیس ابو علی سینا را از
شتر جمی تا معلوم تصحیح کرده و بران
مقدّمه و تعلیقاتی نوشته است. به اعتدای
ارزیابی دکور یحیی مهدوی متذکر شده که
وی در فهرست مصنفات ابن سینا (۱۲۱)
کتاب و رساله را از آثار مسلم شیخ شمرده
و از (۱۱۱) کتاب و رساله بنام انصار
مشکوک وی یاد کرده است که مجموع آنها
۲۴۲ تالیف و تصنیف میشود مقداری از کتب
های شیخ به سبب مفصل بودن موضوع در
چندین مجله تقوین شده که گاهی تعدد
آنها تا بیست جلد رسیده است. مانند
کتابهای «حاصل و محصول» و «الانصاف»
و ... علاوئاً به اساس گفته حسین خدیوچم
از روزگار شیخ تا به امروز، بسیاری از
آثار ارزنده وی بهردی نیز ترجمه شده
است. مانند: فن سماع، یا فنون سماع
طبیعی بهمت محمد علی فروغی و ترجمه
رساله «مغارج الحروف» توسط داکتر پرویز
نائل خالری تا این زمان در شمار آخرین
آنها بر شمرده شده است.

ولی به اسامی بزوش یوسف عبدالله -
 یف دبیر علمی المیتون خاور شناسی کتاب
 دینی علوم از پاکستان . ابن سینا در رشد
 علم جهانی تقریبا در همه رشته های دانش
 زمان خود ودیعه هنگفتی نهاد . جلس ویزند

که او نیز دیک به ۴۵۰ (چهارصد و پنجاه)
اثر علمی نوشته که از آنها نزدیک به دو
صد و چهل قفله باقی مانده است. پژوهشهای
او چنان رشته هایی نظیر پزشکی، فلسفه،
منطق، روانشناسی، فزیک، نجوم، ریاضی
کیمیا، ادب شناسی و تئوری موسیقی را
دربر گرفته است. از روی تحقیقات محقق
یاد شده بر می آید که ابن سینا بدین
شعنوان علم اول و مستقل میگردید. طبق
معا سبه سعید نفیسی، گو یا ابن سینا
یکصد و هشتاد و دو اثر فلسفی را نگاشته
است. در بین آثار وی که تا زمان ما رسیده
اند:

حد اکثر شهرت را «کتاب الشفاء» کمب نهوده
و نظرات این دانشمند در مسائل، منطق فزیک
و متافزیک (ماورای طبیعی) نجوم ریا ضیاء و
موسیقی ملی هژده جلد آسارش مطرح گردیده
است.

این سیما در رشته روانشناختی گام بزرگی
بر روی نظر های مادی برداشت و برای
نخستین بار در جهان کوشید تا انواع جسد
گوناگون را تحت روانی انسان را با مراکز معین
بغیر از بوط سازد. او در رشته زمین شناسی
روان بسیاری برداشت معا صراحت خود نسبت
نسبت و توسط وی فرایه تشکیل جلگه
های کوهستانی و دره ها در نتیجه تا اسی
در پیجی آب و باد ارائه گردید و نخستین
در علم جهانی مواد معدنی را طبقه بندی

هنگامیکه ابن سینا در اصفهان حیات
میرد. چندین کتاب و رساله را تصنیف
کرد. چنانچه از آنجمله یکی هم رساله

مردمان زحمتکش جهان و تمام کشورهای پیشرو صلح دوست ، ملل جهان کمر بند و روبانکشاف ، نهضت عدم انسلالک ، با تحلیل و ارزیابی عمیق از وضع کنونی بهیچاس این-المللی ، بهترین ره آورد بشریت را اعصار جامعه سکوفانی فاقد ستم و بهره کشی توام با کار صلح آمیز ، در فضای آرامش عمومی صمیمیت و دوستی بطرز متقابل میان خلقهای جهان میبندارد .

دول پیشرو صلح ، معادل سیاسی مرفی و حلقه های فید جنگ و توسعه طلبی بمنظور پایان بخشیدن به مسئله مسابقات تسلیحاتی که ابتکارات موفقیت آمیزی را بر خلاف ادعای دروغین معادل جنگ افروز امپریالیستی در دست گرفته اند .

کشور های امپریالیستی و دست یاران مسلکی آن دیوانه وار و سر گج ، با اشتیاق سیری ناپذیر در برابر خواست مبرم بشریت بمنظور تباهی و غارت جهان و تبدیل آن به دریای خون ، به ایجاد بستر های داغ جنگ و سازمان دادن حلقه های جنگ افروز ، وسعت و تشکیل پایگاه های نظامی و تجاوز کار متوسل میشوند .

در شرایط فعلی مبارزه بشریت مرفی و صلح پسند و همه مردم جنگ دیده جهان بمنظور خلع سلاح عام و تمام و کاهش تشنجات بین المللی اهمیت فوق العاده و ویژه یی کسب

غفار - عربی

های غارتگرانه حکم میکند که هر گامی به پیش در راه خلع سلاح و کاهش تشنج گذاشته شود ، بجا به ایجاد امنیت بیشتری برای تمام جامعه بشری و برای هر یک از انسان صلح پسند روی زمین تلقی شده میتواند بدین لحاظ افکار عمومی جهانیان خواستار هر چه بیشتر بسط و تکامل پروژه کاهش تشنج و تحقق خلع سلاح بطرز نازل ناپذیر میباشد .

امر صلح و کاهش تشنج را با افزایش تسلیحات ، آن معادلی خدشه وارد گردانیده است که میخواهند با تجارت اسلحه و پرداخت منافع استعماری ، مناسبات بین المللی را بفرنج و پیچیده سازند .

مسابقات تسلیحاتی که انحصارات امپریال-لیستی و تمام معادل ارتجاعی و جنگ طلب مدافع صدیق آن میباشد ، بطور انکار ناپذیر فعالیت سیاسی و مناسبات دوستانه را میان جهان در بحران آتش و خون غوطه میدهد . روی این دلیل امکان فراهم آوری پیشرفت کاهش تشنج در وجود افزایش مداوم تسلیحات و سنگین تر ساختن پایگاه های نظامی و تجاوز کار منجبت مراکز تشنج از جانب کشور های امپریالیستی و ممالک وابسته به سیاست امپریالیسم ، مشکلات عدیده را ببار آورده است .

ایجاد فضای وحشت و بروز خطر جنگ

برداشته شد و بعدا انعقاد رسالت اول رسالت دوم) میان اتحاد شوروی و ایالت متحده امریکا درباره محدود گردانیدن سلاح های ستراتیژیک پروژه پایان بخشیدن به مسابقات تسلیحاتی و رفع تشنجات بین المللی را نیرو بخشید . با اهمیت اهمیت مسئله درین است که کاهش تسلیحات و نیرو های نظامی در اروپای غربی ، تبدیل بحر هند به منطقه صلح واحد زیادی خطر جنگ را کاهش میدهد و بدین شیوه شرایط بهتر و لازم برای پیشرفت بعدی همکاری های مبرم سیاسی و اقتصادی میان دول اروپایی و ملل دیگر فراهم میگردد . تأمین این امر انسانی که موافق به منافع بشریت زحمتکش است ، بنوبه خود سهم قابل ملاحظه و تاثیر مثبت در کاهش تشنج بین المللی دارد .

کشور های سوسیالیستی عضو بهمان وارسا معتقدند که تناسب کنونی نیرو های نظامی در اروپای مرکزی متناسب به مقدار ارتش و تسلیحات حفظ گردد ، نه اینکه مقدم بر همه چیز دیگر کانون های تشنج در مقابل پیشنهاد های مربوط به تعمیق کاهش تشنج و تحقیق خلع سلاح جمله بردازی های باطل نمایند .

معادل امپریالیستی و ارتجاع بین المللی در تئانی با عظمت طلبان خائنین باصول اساسی دانش انقلابی که در مجموع دشمنان قسم

خورده راه نجات بشریت و امر صلح اند ،

باهر آنچه از وسایل ارتباط جمعی که در دست دارند ، اظهار نظرهای درباره خطر به اصطلاح از شرق میکنند . با بخش افکار دروغین و اندیشه های پیچیده در تحت شعاع جنگ سرد آشکارا به تشدید و افزایش مسابقه تسلیحاتی و سرعت تشنجات بین المللی متوسل میگردد .

حلقه های ارتجاعی و معادل امپریالیستی در وجود پنتاگون و بهمان نظامی گرناو به سر-مداری ایالت متحده امریکا و دستیاران مسلکی آن ، غیر مسوولانه در برابر خواست مبرم بشریت (تأمین صلح و پیشرفت اجتماعی) هر روز بیشتر از روز دیگر دست به تحریک و توطئه میزنند . نقشه های جنگ و تجاوز به حقوق دیگران را طرح ریزی میکنند و با صرف میلیارد ها دالر به گشتار دسته جمعی انسان ها میپردازند .

در شرایط کنونی جهان که آنرا به حق میتوان چرخشگاه بزرگ رخداد ها محسوب نمود ، نیرو های امپریالیستی در راس حلقه های معین جنگ طلب امپریالیسم امریکا و تمامی کسانی که رفع تشنج و بهبود اوضاع بین المللی را ، فدای طرح های تجاوز کارانه خویش میسازند ، مسوول ایجاد بستر های داغ خطر

جهانموز که به تناسب افزایش مقدار اسلحه و تمرکز نیروهای جنگی ارتجاعی و امپریالیستی و حلقه های مربوط به آن در نقاط ستراتیژیکی بحر هند که باید منطقه صلح باشد ، «خلیج فارس که استقلال حاکمیت و تمامیت ارضی کشور های منطقه را تهدید میکند» روند کاهش تشنج را هم در کارتا مین صلح جهانی و هم در تقویت مناسبات سیاسی میان ملل جهان برهم میزند .

در اوضاع و احوال کنونی جهان پنتاگون و بهمان نظامی گرو تجاوز کار نا تو که در تحت تاثیر شدید متجاوزترین معادل امپریالیستی امریکا قرار دارد ، به عامل عمده و برابلم مهم دسر راه کاهش تشنج و خلع سلاح بین المللی تبدیل گردیده است .

علی الرغم تعهدات و موافقتنامه های بین-المللی مبنی بر تحریم سلاح های ستراتیژیک متاسفانه افزایش خطر ناکام مجموع قدرت نظامی کشور های امپریالیستی پروژه رفع تشنجات بین المللی را جریحه دار گردانیده است که از لحاظ در نظر داشت جنبه کیفی مسئله خطرناک جلوه میکند .

با امضای قرار داد پایان بخشیدن به آزمایشات ذروی در (بحر ، بر ، فضا) نخستین گام هابرای محدود ساختن مسابقه تسلیحاتی

نموده است . خلع سلاح و پایان بخشیدن به بار سنگین تسلیحات که عامل عمده بحران های بین المللی را فراهم گردانیده ، بطور یگیر و منطقی به منافع بنیادی کلیه خلقهای جهان و تمام جامعه وفق دارد .

بدر نظر داشت تناسب نیروهای جهانی دولت های پیشرو صلح دوست و مرفی کشور های شامل نهضت عدم انسلالک ، جنبش های آزادی بخش ملی ملل در حال رشد و کم انکشاف یافته ، نمایندگان نیروهای مختلف اجتماعی و سیاسی جهان تدابیر گسترده یی را که اهمیت عظیم سیاسی و اخلاقی دارد ، در جهت پیشرفت و تحکیم پسر و سه صلح جهانی و دفاع از شرایط زندگی صلح آمیز بشریت در عرصه های نظامی ، اقتصادی ، و فرهنگی بدست اجرا قرار داده اند .

از لحاظ روابط عمومی میان ملل جهان ، کاهش تشنج در مقیاس بین المللی شرایط بهتر و مساعد تری را بمنظور مبارزه عادلانه تمام زحمتکشان گیتی در راه صلح امنیت و ترقی اجتماعی ایجاد میکند .

منافع زحمتکشان جهان و تأمین شرایط کار صلح آمیز و زندگی بدون جنگ و کشمکش

و تهدید امنیت دسته جمعی مردمان آسیا و سازمان دادن کودتا های خونین و فاشیستی در کشور های افریقای و امریکای لا تینس میباشد .

پلتا گون و برخی از کشورهای ناتو به ناحق کذات صلح و همکاری بین المللی را تشنج- (۱) مینمایند . در حالیکه ستراتیژی و تاکتیک امپریالیسم امریکا و متحدین جنگی آنرا آتش زدن به مسابقات تسلیحاتی و در گری جنگ های تباه کن تشکیل میدهد .

بطور مثال در ماه می سال (۱۹۷۸) شورای نظامی ناتو در واشنگتن تشکیل جلسه داد و در نهایت تحلیل فیصله بعمل آمد تا بودجه و مصارف نظامی دول عضو بهمان متجاوزان و الی ختم قرن بیستم به صورت اتومانیسم افزایش یابد .

امپریالیسم امریکا در دسمبر سال (۱۹۷۹) حق گران خود را به گردن همسنگران ناتوی خویش تحمیل کرد . با اساس دریافت این حق گران و تا جایز وزارت دفاع امریکا راکت های متوسط پرواز اتومی خود را به قصد تشدید مسابقات تسلیحاتی و تجاوز به حاکمیت خلقهای دیگر در نقاط ستراتیژیک دول عضو بهمان ناتو جابجا ساخت .

امپریالیسم امریکا بر خلاف تقاضای ملل جهان بمنظور تحمیل معاصره اقتصادی بر مردم پسر در ایران بحر به های جنگی خویش را در خلیج فارس می فرستد همچنان خلاف اراده خلق فیرمان گیو با از جندی بدین سودر خالک گیو با انقلابی پایگاه نظامی امپریالیسم امریکا نگهداشته شده است که بطرز آشکارا با خواست صلح و رفع تشنجات مغایرت دارد .

امپریالیسم امریکا و یارانش ناتوی معادل ارتجاعی و عظمت طلبان مرتد در و خامت اوضاع بین المللی میافزایند تا همبستگی روز مجوبانه دول سوسیالیستی و پیوند جنبش رهانی بخش ملی و مبارزات دموکراتیک را با انترناسیونالیسم کارگری جهانی خدشه دار سازند . اما در مفهوم عام کلیه نیرو های که در صف تحکیم صلح ، رفع تشنجات و پایان بخشیدن به مسابقات تسلیحاتی قرار دارند به صورت پیروز مند انه دیاسیس و تعریکات امپریالیسم و دستاران مسلکی آنرا غلبه میگردانند و پیروی صلح ، آرامش و رفع تشنج راه می گشایند .

معادل امپریالیستی مخصوصا امپریالیسم امریکا در گوشه و کنار جهان مراکز تجاوز و انفجار را سازمان میدهند . در شرق میانه امیال شوم غارتگران امپریالیستی در روح ناباک اسرائیل و صهیونیست آشکار گردید ، در کشور های منطقه حکومت نظامی پاکستان آله دست رهزنان امپریالیستی گردیده با تلباز باروت و اسلحه حیثیت زندان منطقه را دارد که حاکمیت و استقلال کشور های دیگر را در معرض خطر و تجاوز روبرو گردانیده است ، رژیم نظامی گر و فاشیستی چلی که بوسیله پلان شوم و غارتگرانه امپریالیسم حکومت جیبه خلق را با گشتار های دسته جمعی و طغیانستان با کودتای بد فرجام نابود کرد بهترین ممثل غاصبان امپریالیستی در امریکای لاتین است و بدین شیوه ده ها و صد ها مثال دیگر

بقیه در صفحه ۵۶

«مفهوم رفع تشنجات بین المللی پایان بخشیدن به مسابقات تسلیحاتی»

خواوس ددغی اتحادیې دمعاون په توگه وپلېده
اجرا کوی . په ۱۹۷۹ کال کې یې دهنري
کارونو لومړی درجه جایزه تر لاسه کړېده.
دپولیند په معاصر کلتور کې د «هیپانو-
سکی تیاتر» ټیټر قدر او ارزښت لری څکه
چې ده ادبی بیان دالهام پېښونکو تعبیراتو
سره یوځای کړی او پخپل ژود بصیرت یې
وکولای شوای چې د تیاتر په کار کې
بریالیتوبونه ترلاسه کړی .

لیکه مې چې دنوم سر او پای یې زمانه
نامه سره یوشی دی، یومعماروو. ده دپولیندی
تیاتر نقشه طرح او په ۱۸۷۵ کال یې پو -
زنان کې یو نوی تیاتر جوړکړ. زه و دغه
تیاتر ته ولاړم کله چې یوماشوم وم . زما
لومړنی ننداره په یادده. زه په هغه احساساتو
نمایش کې موجودوم چې د(سانتیریا دستور)
په نامه یې باله . دټولو اکتورانو هیجانسی
رولونه زمانه ذهن کې تراوسه پوری پاته
دی . خوزه لپاره یو ټیټر رښتینی الهام
دلوهینگرین اوپراوه :

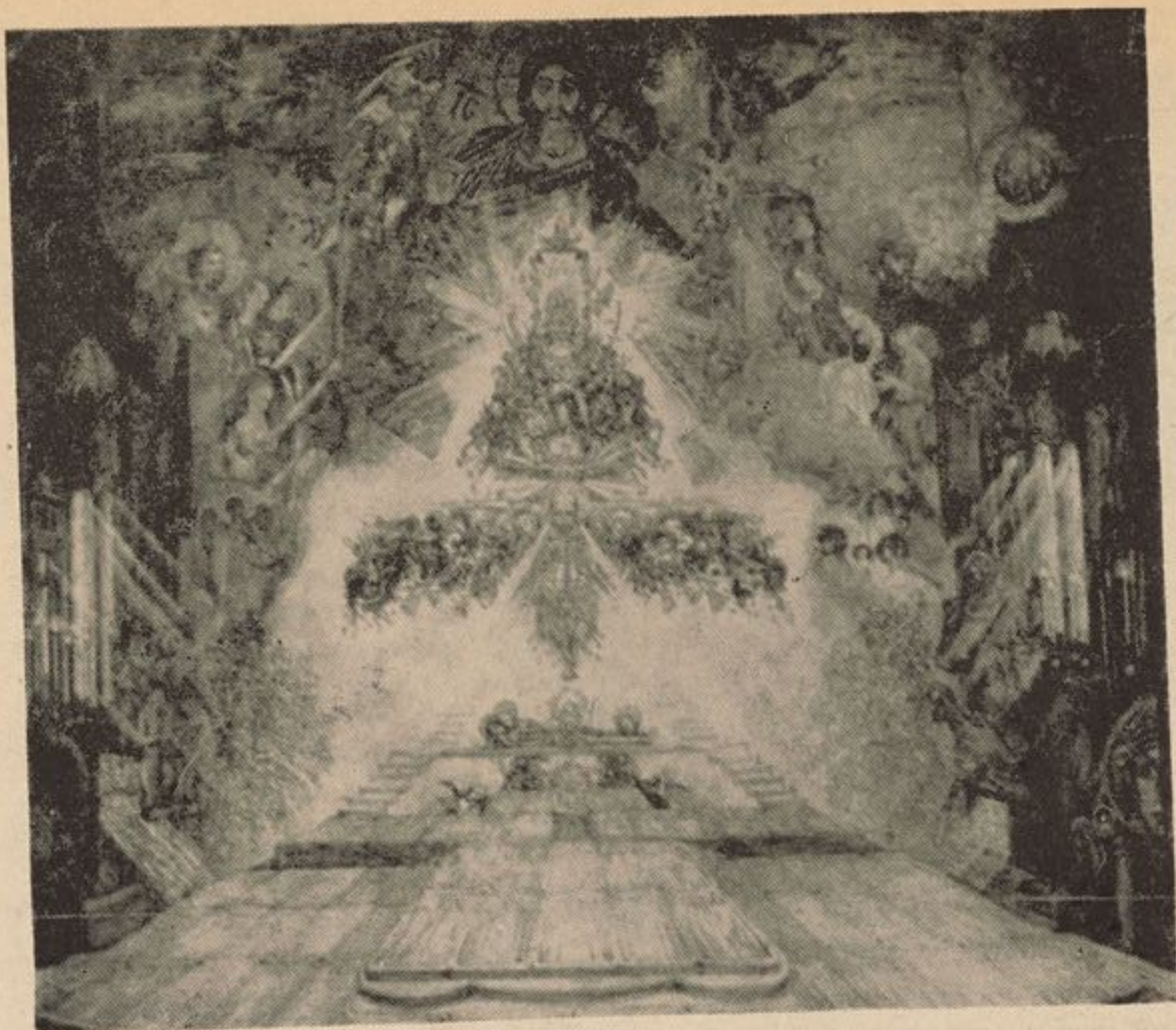
سرټیری قهرمانان پداسی حال کې چېروښانه
دغری یې په خان کې وی په یوه کښتۍ کې
چې دځوانو قو پواسطه کشیدله ، راښکاره
سول . نوی ددی لپاره راغلی وه چې دایلدما
سره چې په ټیټره ځایینه

توگه منښم سوی وو مرسته وکړی . پدی
وخت کې زما سترگی او غوږونه و تیاتر ته
پوره توجه وه اودریچاردوینگر موسیقی خورا
ښه خوند راکاوه دغه زده وپونکی منظره مې
هیڅکله له یاده نه ځی او تراوسه پوری دهغه یاد
راسره دی .

د منځنۍ ښوونځی په دوران کې مې
زوکړکاندل واده زیږدنگه کتابونه ولوستل
له هغه نه زیات ممنون یم ځکه دټیروشیانو
سره یې آشنا کړم اودغی مطالعی زما پر
احساساتو باندی دوامداره اغیزی وښندلی .

زه دماریا بوجار شکا چې دپولیندی ژبی
ښوونکی وه زیاته مننه کوم کله چې به مون
دښوونځی په ساحه کې ډرامونه اجرا کول،
دی مون و دغه کار ته تشویق کولووڅو ویل
به یې چې داندزه کړی په دوره کې نشی
شاملیدای او قامی باید خپلو تحصیلاتو ته
ادامه ورکړی . دهغه وخت ډرامونه دالهام
اوهیجان لپاره یوه ډیره گټوره منبع وه که
څه هم زیاتره یې له یاده وتلی اوهرشویدی
خوڅینی نوری دوباره په تیاتر کې راښکاره
شول او دیانونی وې بریالیتوبونه یې ترلاسه
کړل .

کله چې ما دپوزنان په پوهنتون کې
خپلو تحصیلاتو ته ادامه ورکوله دپروفیسور
سویسکی لکچرونه او بیایی ماته ډیری
په زده پوری اوزما لپاره گټوری او اغیزمنی
وی . په هغه وخت کې ملالان کامکو سره
چې دفرانسوی ادبیاتو متخصص وو دوستی
لرله او دی یوازنی سړی وو چې زما شعرونه
به یې لوستل . لیکن تیاتر ماته له هرڅه
نه زیات ارزښت درلود . ماته به خورا پراخه
پیمانه دلیون شیلر له هنري کارولو څخه
گټه اخستله ، خوند به یې راکاوه او زیاته
اغیزه به یې راباندی کوله، که څه هم
ماشخما شیلر په هغو کلونو کې لیدلی دی
پاتی په ۵۶ مخ کې

دسټیج سینگار او ډیزاین دزیچ کړیدی، اودنمایش ډایرکتر ستانيسلاو هیپانوسکی دی

ستانيسلاو هیپانوسکی وایی :

دقاهر خراغ ژباړه

کله چې د لومړی ځل لپاره تیاتر ته

ولاړم زه یوماشوم وم

ستا نیسلا و هیپانو سکسی
په ۱۹۱۲ کال کې په بر ازوستکاو کې
زیدیدلی دی. ده په فلسفه کې ډیری مطالعی ترسره
اود هنر تاریخ یې ولوست. په پوزنان کې دپوهنتون
ترسره او دهنر تاریخ یې ولوست . په پوزنان
کې د پوهنتون نه فارغ سو. دی
دپو ز نان دتیاتر دادیاتو مدیر وو .
لومړی دسټیج ډایرکتر، بیا دادیاتو مدیر او
د ۱۹۷۳ کال نه وروسته دویبریز دتیاتر
د هنري مدیر په حیث مقرر شو. دی
دپولیندی ایکوالانو دکانمک دخاگی آمر وو

ستانيسلاو هیپانوسکی

صداقت و خدمت دولت مردمی مادر قبال دین مبین اسلام

قبل از انقلاب ملی و دموکراتیک شور در کشور ما نظام های فرتوت و ظالمانه و ضد انسانیت الهی برقرار بود. تسلط نظام فرتوت و عقب مانده فئودالی و ما قبل فئودالی بمثابة نگهبان در ستمکاران کهنه کار و استعمارگران قرون وسطی و هكذا بحيث دشمنان اعتقادات پاک مذهبی و ملی مردم ما بودند هرگز سر دمدا ران آن نظام ها در فکر بهبود حیات مردم ما و منافع آنان نبوده بلکه پیوسته سعی داشتند تا راه ها و سبیل را چستجو نمايند که منافع خود شان را تا مین و حرامت نماید طبقات ستمگر از تجا عی هر گز نمی گذاشتند که عطشان خلق ما در زدودن ظلم و استبداد فرو گشت کنند آنها چندین قرن با تسلط ملوکوتی خود مردم ما را از همه منافع طبیعی و حقوق انسانی شان بفسخ خود با داری خود محروم نگه داشته بودند. آنها خود را مستحق امتیازات و تنعم و مفت خواری می دانستند و خلق را در راه این منافع از مذبذبه فدا می کردند.

در تحت رژیم های ظالمانه و ضد انسانی گذشته همانطور یک همه نعم مادی در خدمت مشیت انگشت شماری مفت خواری بود امتیازات معنوی نیز در خدمت پر آورده شدن اهداف طاغوتی آنان قرار داشت.

همه میدانیم در جوامع طبقاتی دولت، قانون و مقررات و غیره در خدمت طبقات با لائی جامعه بود و اگر بعضاً تحت فشار مبارزات حق خواهانه مردم در قوانین امتیاز و حقوقی برای عامه مردم قایل می شدند صرف در لغت و نوشته بود و در عمل اندکترین اعتنائی به آن نمی شد. طبقات حاکمه از نجاتی که تنها چشم هایشان منافع از مذبذبه های خودشان را دیده می توانست حتی از معتقدات پاک و مقدس مردم هم به نفع خود استفاده می کردند و هر گاه احکام اسلام خلاف منافع شان قرار می گرفت در آنوقت از آن همه ادعا های دروغین و گزاف های بی شمار شان نشانی نبود. به طور مثال دین مقدس اسلام ظلم و ستم گری و حق تلفی را ممنوع می شمرد ولی ستم کاران آل یحیی و متحدین طبقاتی شان از بام تا شام بر خلق خدا ظلم و ستم و جبر می کردند ولی باز هم ادعای پیروی اسلام و اسلامیت را می نمودند.

ولی آن همه ریاکاری ها، دروغی ها، تجارت و معامله گری اعتقادات پاک مردم با پیروزی انقلاب ظفر مند تود و بخصوص در حلقه نوین و تکاملی آن با عامه ملین و فاعلین خود یکجا به گور نیستی سپرده شد و با وجود آنکه استعمار امیر یا لیمتی یکبار دیگر با توطنه و دسیسه و با ر و یکسار آوردن «امین» این خائن به انقلاب، مردم و اعتقادات مذهبی مردم صبح روشن مردم مارا شام تاری ساخت ولی این خلف ستمکاران - نادری یعنی امین نیز با طوفان خشم مردم مارو برو گشت و نیست و نابود گردید.

خو شیخانه آفتاب زوال تا پذیر مرحله دوم انقلاب ملی و دموکراتیک شور بر سر مردم ما که سر مای ظلم و ستم امین و امینی ها آنها را آزار می داد و عرصه زندگی را بر آنها تلخ ساخته بود، طلوع نمود. دیگر هموطنان مانسبت اعتقادات پاک

مذهبی نه تنها تعقیب و مجازات نمی شوند بلکه زعامت جدید و انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانیستان از جان و دل بیاری آنها شناخته است و صادقانه در موضع دفاع و دلجوئی آنها قرار گرفته است هموطنان ما باید خواهند داشت که بپروا کار مل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانیستان، رئیس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانیستان و صدر اعظم ج. د. ا. پوره یکماه پس از مرحله نوین انقلاب شور ملی بیانیه خاص و صادقانه در مورد اعتقادات پاک مذهبی مردم ما احترام کامل خود و دولت و حزب را به اساسات دین مقدس اسلام اعلام داشت (باید در نظر داشت که زعامت جدید در اعلامیه همان شام ششم جدی ۵۸ نیز احترام رعایت به اساسات دینی و معتقدات پاک مذهبی مردم را اعلام داشته بود).

در بیانیه تاریخی شام پنجم دلو ۵۸ چنین گفته شده است: «دین مقدس اسلام رسوم و عنعنات پسندیده اقوام، ملیتها و خلفهای کشور ما اصول جدا نا پذیر نظام ملی و کلتور ملی و گنجینه های گرانمایه معنوی وطن عزیز ما هستند مردم مسلمان ما می دانند که در دوران حکومت های استبدادی خانواده ی نادری همه مذاهب دین مقدس اسلام تحت تبعیض شدید قرار داشت. با تاسف باید اظهار داشت که امین خاين و باند چنانچه یکنواخت و خوریزش جنایات بزرگی را علیه مردم نجیب ما علیه دین و معتقدات مقدس دینی مردم ما، علیه رسوم و عنعنات پسندیده اقوام، ملیتها و خلق های شریف کشور ما مرتکب شدند...»

آری چه مو جز و غا لمانه تاریخ جنایات نادر پیا و امینی ها در قبال اعتقادات مذهبی و دینی مردم ما در کلام بالا گنجا نده است ولی مو قف دولت و زعامت جدید در قبال دین و اعتقادات مقدس و ملی مردم ما چه نوع است بیا بید که باز هم به بیانیه مذکور یعنی بیانیه تاریخی پنجم دلو مراجعه نماییم: «برادران و خواهران گرامی: یکبار دیگر رسماً و علناً، قاطعانه و صادقانه آزادی عام و نام عقاید، مذاهب، رسوم و سنن ملی مردم کشور را، آزادی کامل اجرای مراسم و عبادت مذهبی مردم را اعم از اهل سنن و تشیع و بر طبق اصول دین مبین اسلام در مساجد، تکیه خانه ها، عبادتگاه ها، خانقاها و خانه ها... اعلام میگرد»

میگرد همچنان با قاطعیت اظهار می گردید که ما بیکه بخواهند نسبت به معتقدات دینی و مذاهب نسبت به سنن و عنعنات مردم ما احترام می کنند مردم مسلمان ما را بنا بر معتقدات شان مورد تحقیر و توهین و تحت فشار قرار دهند و علیه دین مقدس اسلام قرار گیرند قانوا جلب و بر طبق قوانین دولتی مجازات خواهند شد...»

مردم شرا قتمند کشور ما به لیک آگاه هستند که زعامت جدید دولت انقلابی ما از همان آغاز در حلقه نوین انقلاب شور هر چه را که در لفظ گفته است صادقانه در عمل پیاده نموده است، همانطور یکبار در مورد رها بی زلفا لیان سیاسی و عده های زعامت انقلابی در حلقه جدید انقلاب شکوهمند شور کمالاً و صد در صد جا به عمل پیوسته، همانطور یکبار بیکه تامین مصونیت برای همه مردم کاملاً و بصورت عینی جامعه عمل پیوسته

همانطور یکبار... اینک می بینیم که مو قف انقلابی و صادقانه دولت انقلابی در قبال دین و مذاهب و اعتقادات پاک مذهبی مردم ما نیز در عمل پیاده شده است شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانیستان ملی جلسهای تاریخی و مهم خود بتاريخ ۲۵ حمل ۱۳۵۹ اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانیستان را به اتفاق آراء تصویب نمود و تاریخ انفاذ آنرا از اول شور ملی اولین اجلاس لویه جرگه (مجمع ملی قانوا گذاری) اعلام داشته است که البته بعد از تصویب از طرف لویه جرگه حیثیت قانون اساسی را خواهد داشت حال بینیم که مو قف قانونی دولت در قبال دین و معتقدات دینی و مذهبی مردم ما درین اصول اساسی چگونه ارزیابی و درج است. در مقدمه اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانیستان می خوانیم که: «با احترام عمیق و رعایت جدی به عنعنات تاریخی، ملی، فرهنگی و دینی مردم شرا قتمند افغانیستان»

در ماده ی اول اصول اساسی می خوانیم که: «ج. د. ا. دولت مستقل و دموکراتیک تمام مردم زحمتکش مسلمان افغانیستان اعم از کارگران، دهقانان، کسبه کاران، کوچیان، روشنفکران و سایر زحمتکشان و تمام نیروهای دموکراتیک و وطنپرست کلیه ملیتها اقوام کشور می باشد.»

آری دولت مردمی ما با در نظر داشت واقعیت های جامعه ما و با در نظر داشت خواست مردم ما خود را نماینده مسلمانان زحمتکش افغانیستان می داند در ماده پنجم اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانیستان چنین آمده است: «در جمهوری دموکراتیک افغانیستان احترام رعایت و حفظ دین مبین اسلام تا مین می شود و آزادی اجرای مراسم دینی و مذهبی برای تمام مسلمانان تضمین می گشرد.»

پیرایان سایر ادیان در اجرای مراسم دینی و مذهبی شان که آسایش و امنیت جامعه را تهدید نه نماید آزادی کامل دارند هیچ یک از اتباع حق ندارد از دین به قصد تبلیغات ضد ملی و ضد مردمی و وسیله ارتکاب سایر اعمال خلاف منافع جمهوری دموکراتیک افغانیستان و خلق افغانیستان استفاده کند. دولت به فعالیت های وطن پرستانه رو حیون و علمای دینی در اجرای وظایف و مکلفیت های شان کامل و مساعادت می کند...»

اینک با مطالعه اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانیستان هر انسان بی شری و صادق در میاید که دولت ملی و دموکراتیک ما نه تنها اعتقادات دینی و مذهبی مردم ما را رعایت می کند بلکه از آن جدا بینی بانی نیز می کند.

اینک مطالعه اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانیستان موید صداقت و خدمت دولت مردمی ما در قبال دین مبین اسلام است.

تصویب اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانیستان بمثابة خط بطلانی بر همه تبلیغات سو و دروغین دشمنان وطن و مردم ما است چه دشمنان قسم خورده وطن و مردم و دین مقدس اسلام ظاهراً برای به اصطلاح

علیه جنایات امپریالیزم در افغانستان جداً اعتراض کنند

«طوری که وقایع اخیر نشان میدهد قدرت های ارتجاعی اعمال چنانکارانه خود را علیه جمهوری دموکراتیک افغانستان این دولت مستقل، عضو سازمان ملل متحد، شا مل نیست عدم تعهد شدت بخشیده اند. مقیاس مداخله خارجی در امور داخلی جمهوری دموکراتیک افغانستان افزایش می یابد. اگر قبل ازین ارتجاع بین المللی کوشش می نمود تا در باره کمک های خارجی به اشراغ افغانی خاموش بماند و طرق غیرمعلنی این کمک ها را جستجو می نمود اکنون وضع به شکل دیگر است، رهبران بعضی ممالک غربی در باره تزئید کمک به اشراغ افغانی طور آشکارا مذاکره مینمایند ...»

مطالب فوق بخشی از اعلامیه تاریخی ۳۰ اسد ۱۳۵۹ حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان است که در قبال افزایش کمک های بیشمارانه و خیره سرانه ارتجاع و امپریالیزم جهانی (محافل امپریالیستی ایالات متحده امریکا، انگلیس و سایر کشور های غربی، شویستان چینایی و وابستگان شان، با استفاده از قلمرو ایران و پاکستان) به عناصر فروخته شده و آدم کشان اجیر، به نشر سپرده شد.

آوانیکه بنابه اراده مردم شریف عذاب کشیده کشور باطل ظلم و استبداد و جاسوسی امین این اجنت مشهود و مشهور سی، آی، ای در افغانستان برجیده شد و انقلاب و کشور از تباهی حتمی ای که نسبت معامله گری و خیانت امین و بانیش بمیان آمده بود، نجات یافت امپریالیزم و ارتجاع در پیشا پیش آنها امپریالیزم ایالات متحده امریکا ضمن ریختن اشک تمساح از سقوط حکومت قانونی و رئیس جمهوری قانونی!! یعنی امین اظهار تأسف می کرد و هم چنان اظهار همدردی!! با مردم افغانستان می نمود در همانوقت نیز این دشمنان بشریت و آزادی و جهان آزاد و مزورانه خود را مدافع آزادی و جهان آزاد و شامیون حقوق بشر می نامید و کمک های بی شایه و برادرانه اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را که به حکم منافع مردم افغانستان و بنابه اراده آزاد شان صورت گرفته است، مداخله و اشغال!! نماید. بیاید که ازین قهرمانان!! حقوق بشر

و آزادی جهان پرسیم! آیا جای بسیار خجالت نیست که شما اولاً دولتی را که با قوطه امین و دستیاران سياهكارش بصورت غیر طبیعی و غیر قانونی بقدرت رسیده بود، دولت و رئیس جمهور قانونی بنامید؟ و آوانیکه مردم افغانستان بعد از دادن تلفات و زجرهای بیشمار (توزمان سلطه جهنمی امین) ایس بار یعنی وسیله را از دوش خود بسور افگندند و تازه احساسی آرامش نمودند ندای کربیه و ناخوش آیند شما بلند شد که رئیس جمهوری قانونی افغانستان سقوط داده شد؟ البته بنابر ماهیت امپریالیزم و ارتجاع این کار عا و اعمال شان نیز طبیعی است زیرا همانطوریکه خود آنها علیه بشریت و منافع و آزادی بشریت می جنگند، هر آن نیرو و عنصریکه در هر گوشه؟ جهان دست به این کار بزند همراه و دوست شان است و از آن پشتیبانی بیدریغ و بی شایه می نمایند. چنانچه که امپریالیزم و بخصوص امپریالیزم امریکا بعد از آزادی مردم افغانستان از جنگ امین و دژخیمان ساطور بدست او، دست به این کارزدند. امپریالیزم و ارتجاع که زیر ضربات کشنده و موثر نیرو های مترقی و انقلابی جهان و نهضت های آزادیبخش ملی چون حیوان زخمی بخود می پیچد و نعره می زند بحیث آخرین تلاش های مذبحخانه جهت زنده ماندن بهر طرف دست و پا می زند و روز قاروز با اعمال ننگین تر و خلاف اصول پذیرفته شده؟ بین المللی دست به تخدیر، تجاوز شاناز و تبلیغات سو و غلط و گمراه کننده می زند چنانچه همانطوریکه در اعلامیه حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان آمده است حتی از مداخله مسلحانه و مسلح ساختن باند های تروریستی و خرابکار که خود نوعی دیگری از مداخله است نه تنها آنها انکار نمی کند. بلکه بشکل بسیار بیشمارانه راجع به افزایش و موثریت!! آن و رسانیدن اسلحه و سایر کمک ها با شریکان جهانی چرم خود بمذاکره می پردازد. و بیشمارانه تر اینکه دستگاههای دروغ پرانی امپریالیستی و وابستگان آنها بآبراه انداختن و نشر جعلیات و جهت پوشانیدن جرایم ناخوشودنی خود از مداخله و تجاوز دیگران حرف می زنند و آنرا بشکل قلب شده به نشر می سپارند.

دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان بحیث یک دولت مستقل و دارای حاکمیت ملی، بحیث عضو و وفادار جامعه کشور های غیر متعبد و بالاخره بحیث دولت خدمتگذار مردم افغانستان طوریکه بارها بشکل صافانه از فجایع و مظالم و مداخلات امپریالیزم و ارتجاع پرده برداشته است یکبار دیگر مردم صلحجو و مترقی و آزادی پسند جهان متوجه این امر خطیر می سازد که دامنه مداخلات در سرزمین ما روز تا روز وسیع تر و گسترده تر می شود و باید جدا جلوان گرفته شود. در اعلامیه حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان هرکذا می خوانیم که: «... ازین لحاظ حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان وظیفه خود می داند به مردم مسلمان افغانستان، مردم و حکومت تمام دول، تمام نیرو های مترقی جهان اعلان نماید که با وجود اعلامیه های مکرر و اعتراضات جمهوری دموکراتیک افغانستان، ارتجاع بین المللی بر سرمداری امپریالیزم امریکا به مداخله بیشمارانه و چنانیکسارانه در امور داخلی افغانستان ادامه می دهد...»

اکنون و در جهان امروزیکی از شیوه های عمده عمل امپریالیزم ایجاد جنگ های موضعی و محلی است که هدف اصلی آن وارد ساختن ضربه به مواضع صلح و ترقی و جنبش های آزادیبخش ملی است. امپریالیزم و بخصوص امپریالیزم جنگ افروز ایالات متحده امریکا ازین داغ های ننگ در جهان فراوان دارد، جنگ تجاوز کارانه و ظالمانه امپریالیزم امریکا علیه خلق قهرمان و سلحشور ویتنام که سالهای دراز دوام نمود یکی از مثال های بر جسته درین مورد می باشد ولی چنانکه همه می دانند مردم آزادی پرست ویتنام با مقاومت قهرمانانه و وارد ساختن ضربه های جانگداز بر پیکر ننگین تجاوز کاران علاوه از آنکه آزادی و وحدت کشور خویش را قلمین نمودند برای جهانیان ثابت ساختند که اگر ملتی تصمیم بگیرد هر قدرت استعماری و تجاوز گر را اگر چه خیلی قوی و هولناک باشد به زانو در می آورد. آری امپریالیزم ایالات متحده که طبق پلان های جنگ طلبانه و ضد انسانی خود جنگ غیر عادلانه ای را بر ملت قهرمان ویتنام تحمیل نموده بود بالاخره با دادن تلفات بولی، انسانی و معنوی با داغ پاك نشدنی ننگ شکست در برابر ملت ویتنام رانده شد.

مثال های عدیده دیگری چون جنگ تجاوز کارانه اسرائیل علیه ملت عرب به پشتیبانی مستقیم امپریالیزم و بخصوص امپریالیزم ایالات متحده نیز در مورد موجود است که بی گمان به شکست و نابودی قطعی تجاوز کاران و موفقیت آزادیخواهان منجر خواهد شد.

جنگی اعلان نشده ایراکه امپریالیزم، شوییزم، صهیونیزم و ارتجاع «بطرودالار» بر کشور و مردم قهرمان افغانستان تحمیل می نمایند از جمله همان پلان های امپریالیزم میباشد که مثال های آن در بالا تذکر داده شد، حکومت و دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان در حالیکه بار ها طی اعلامیه ها، مصاحبه ها و نمایشات این تجاوز و مداخله را به سمع و دید جهانیان از جمله مردم مسلمان افغانستان، منطقه و جهان رسانیده است اینک

یکبار دیگر توجه جهانیان را به این کانون خطر و انسان کشی معطوف می سازد و در پهلوی آنکه حقایق را به خورد جهانیان می رساند به این نیرو های صادر شده از خارج و مسلح شده از زراد خانه امپریالیزم جواب های دندان شکن و نابود کننده میدهد. چنانچه در عمل نیز مردم غیور افغانستان این موضوع را ثابت ساخته است.

امپریالیزم و ارتجاع جهانی که ظاهراً لای از حقوق بشر، آزادی و مساوات می زند در عمل این موضوع را بشکل متواتر نقض مینماید و برای پیشبردن اعمال شوم خود از فجیع ترین و غیر انسانی ترین وسایل استفاده می نماید چنانچه در جنگ اعلان نشده علیه مردم، انقلاب و دولت افغانستان از سلاح های مدش و غیر قانونی مانند بم های آتش دا، بم های کیمیاوی و کشتار دسته جمعی بکمال وقاحت استفاده می نماید. باید دانست که بشریت استعمال این سلاح ها را مردود و منع قرار داده است و توسط تصاویری که در سازمان ملل متحد صورت گرفته همه کشور ها را از استعمال آن جدا بر حذر داشته است.

زیرا استعمال این نوع سلاح و مواد دشمنی با انسان و انسانیت است و نتیجه آن هما نا نتایج شوم را برای گروه پیشماری از انسان ها که در ساحه قایلیر آن قرار دارند، بار می آورد ولی این يك حقیقت میرهن است که ارتجاع و امپریالیزم همانطوریکه اهداف شوم و غیر انسانی دارد برای رسیدن به آن اهداف از وسایل شوم و غیر انسانی نیز استفاده می نماید یعنی طوریکه می دانیم هدف اصلی امپریالیزم همانا در بند و قید داشتن انسان و مورد استثمار قرار دادن و ظلم و استبداد را بر آنها روا داشتنی است و ضد آزادی، ضد احقاق حقوق حقه، ضد خود ارادیت، ضد استقلال مردمان و کشور های جهان است لذا وسایلی را که برای رسیدن به اهداف فوق در خدمت می گیرد مساندند اهداف مذکور می باشد. چنانچه در اعلامیه حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان تذکر رفته است که: «... نیرو های ضد انقلاب به استعمال مواد کیمیاوی در میدان جنگ نیز ادامه میدهند. مثلاً بتاریخ نوزده سرطان سال جاری باندیست هاحمله شبانه را در غزنی انجام دادند. بعد از آنکه حمله با تدبیرت ها دفع گردید توسط عساکر اردوی افغانی از میدان جنگ مهمات کیمیاوی تخریبی ساخت امریکا با مارک ۱۱۲ و روتوش: اخطار، زهر - آگین تخریش کننده حرارت فرسد. گازرات مسموم کننده پختی می کند، بدست آمد. قسمت انجمنی محموله دارای سوراخ منفجره می باشد. بتاریخ نوزده سرطان در همان شهر غزنی حادثه دیگر سلاح کیمیاوی ثبت گردیده است، بم کیمیاوی ساخت امریکا در عمارت دولتی ولایت غزنی پرتاب شد که در اثر نابودی شخص پرتاب کننده منفجر نگردید...»

بگذار که امپریالیزم دشمنش تلاش های مذبحخانه خود را برای بقای خود که دیری نخواهد پایید، بنماید ولی وجدان بیسدار بشریت و در قدم اول بشریت مترقی و صلح خواه ازین اعمال جنایتکارانه سخت ناآرام است و انسان و انسانیت برین اعمال نفرین های بی پایان خود را می فرستد و بشریت هرگز بقیه نرسدحه

قهرمانی های وزیر محمد اکبر خان در جنگ اول افغان و انگلیس زبان زد خاص و عام شد و بیجا نیست که در حق او گفته اند :

به هما از سر سران فرنگ قرن استخوان می بخشی

حماسه قهرمان جنگ دوم ، محمد ایوب خان فاتح میوند ، ازین لندی شنیده می شود :
که به میوند کبسی شهید نشوی خدای بزرگ لایه بی تنگی ته دی ساتینه

باد این سخن بیاد من مرده و تو زنده

ملت آزاده و نجیب افغان در طول تاریخ در مقابل کشور گشا یان جهان و استعمار گران آزمند همواره مردانه ایستادگی کرده و تا جان داشته از میهن عزیز خود دفاع نموده است ای بسا چپاولگران خون آشام و تر کنان بی باک که در برابر سیل خروشان و طندوستی و ایمان پرستی این شیر مردان بزانو در آمده و پوزه بر خاک مالیده اند .

دامنه های دلکش سپین غر ، کوه های سرسبز هری ، کوه های زیبای بدخشان دره های افسانه آفرین کثر وادی های تاریخ ساز قندهار همگی شاهد و ناظر این حوادث بوده اند .

اسکندر جهان گشا ، پرویز ساسانی ، جنگیز خونریز ، تیمور گورکان ، شاهان صفوی هر کدام درین قلمرو مرد خیز و قهرمان زان ، ایمان بر باد دادماند و پس از آنکه گریو دار سر افکنده و خجلت زده بدیار خود برگشته اند . احیا تا اگر برای زمانه کو تا می بر این خاک مسلط شده اند دیر یا زود در برابر قیام عظیم مردم شجاع و مبارز این مرز و بوم مقهور و منکوب گشته دست نا پا کشان از دامان معصوم وطن بر چیده شده است .

اقوام و ملیت های مختلف افغانستان از پشتون و تاجیک ، هزاره و ازبک ، نورستانی و بلوچ قزلباش و ترکمن ، سک و هندو در چنین لحظه های بحرانی و حماسی تمام اختلافات کسان را مردانه وار یکسو نموده و یکدل و یکپارچه چون مشت گره خورده و آهنین در برابر طوفانهای حوادث قد علم کرده و در مقام دفاع از ناموس و وطن ، تمامیت ارضی و حاکمیت ملی از جان گذشته اند . حدیث این سر با زیا و جانفشانی ها در لابلای اوراق تاریخ ضبط و درج است .

من از مفصل این قصه مجملی گفتم تو خود حدیث مفصل بخوان ازین مجمل انگلیس که در طول قرن هفده ، نو وده و حتی اوایل بیست خود را سالار جهان و مالک الرقاب روی زمین میداند و حقا که از نظر قوت و قدرت بی نظیر و بی رقیب بود سه بار تقریباً بعد از چهل چهل سال برین خاک پا و قاحت و گاز کرد ، اما چنان درین سیاست غیر افتاد که آزادی فر مانروا یی آنرا با خود بگور برد و در عوض مورد طعن و لعن تاریخ قرار گرفت در هر سه جنگ این یک تاز استعمار برتری و تفوق نظامی داشت با عصری ترین سازو برگ جنگی مجهز بود . چنانچه آخرین و جدید ترین سلاح خود را در مقابل این ملت بی دفاع تنها ، مظلوم و ضعیف بکار برد .

اما ملت قهرمان و آزادی خواه افغان با دست تپ و پر آبله ، پای تر کیده و برهنه شکم خالی و گر سنه اما سرشار از نیروی ایمان را ستین و شهادت والای افغانی چنان از خود مقاومت نشان داد و مشت محکم و گوبنده ای بر دهنان بر حوص و آزادی حواله کرد که درس گرانی برای او ما یسه عبرت برای دیگران شد . برین حماسه ما در تاریخ داستان میزنند و با اعتجاب از آن یاد می کنند .

در هر سه جنگ به فحوا ی آیه مبارکه که کم من فتنه قلیله غلبت فتنه کثیره باذن الله فتح و نظیر نصیب رزمجویان افغان شد قهرمان جنگ اول وزیر محمد اکبر خان و قهرمان جنگ دوم محمد ایوب بخان فاتح میوند بودند .

استعمار انگلیس که نبض این قوم دلیر را درست نشناخته بود در محاسبه خود براه خطا رفته بود ، حقا که در هیچ نقطه ای از نقاط جهان (پیش ازین و بعد از آن) با چنین مخالفت ، مردانگی و مقاومت رو برو نشده بود و هرگز گرد ننگین چنین شکنی بردمان او نشسته بود .

این جان نثاری و فداکاری ، سر با زری و از خود گشتگی نه تنها لژده برادر گمان امپراطوری انگلیس انداخت بلکه فریاد استقلال خواهی را به جهان در داد و ندا و نوید آزادی طلبی را در گوش جهان امیر فرو خواند در واقع سلسله جنبان آزاد منشی و آزاد گی در دنیا شد .

عصاره و نتیجه قرانه ران مردان پکتیا ، نغمه جا لبان زان دلیر هزاره جات ، صدای جوانان آزاده و با شهادت بدخشان ، سرود فدائیان کثر زرمه سر سپردگان شجاع هر یوا ، آهنگ رسای سر بازان قهرمان قندهار و لیروز همه گو یی درین دو ییتی ساده و روان خلاصه و منعکس شده :

ماییم نشسته درین کوه و دره
کا لچاکه پلنگ شبر و اژدر گزده
بیران قوی داریم و جوانان سره
هر کس که بما کج گره سر نبره
دامتان اجمالی جنگ سوم افغان و انگلیس
را از اینجا آغاز میکنیم :

در زمستان ۱۲۹۷ در کله گوش لغمان امیر حبیب الله با ضرب مملوله ایکه شبانه در بغل گوش شلیک شد ، بهشادت رسید . شجاع الدوله که از خانزاده های غور بنده و از جمله غلام بچه های خاص عبدالرحمن بود با اسب چهار خود همان اسبی که در زمان وزارت امنیه و نائب الحکومگی هرات

و عصفیل ساخته اند و یا فیل بجای صله در یافت کرده اند . از فیل نه تنها برای شکار کار می گرفتند بلکه عراده های جنگی را بران بار و حمل می کردند . در جنگ استقلال این فیل ها اشتراک داشتند . فیل فا تح بهادر بتول عوام فیل فتح پاندر یا چشم کور خود تاجپیل واند سال پیش زنده بود گاه هی رو لبای سنگین را کش می کرد و زمانی بار گرانی را بر پشت خود بر می داشت .

بافتج تل و مژده پیروزی از سا یسر جیبها ها مخصوصاً جیبها جنو یی با رشادت های بین بیگ خان نو فیتق نصیب افغانها شد . درین میان انگلیس ها برای نخستین بار طیاره بم افکن دو با له خود را روانه کابل کردند . مردم کابل که هرگز طیاره را ندیده و صدای وحشت زای آنرا نشنیده بودند هرا سان شدند و آنرا چهار هوایی خواندند و گفتند :

چهار هوایی بهوا میره
سه صد سها هی به غزا میره
سه بهیکه در ارگ ، نزدیک اتاق خواب شاه و کمند اسب ها انداخته شد بدلبا رعب و وحشت افکنند باری این طیاره در راه جلال آباد خراب شد و در چار باغ سر خروید بزمین نشست اما چون سر نشینا نش پناه آوردند برسم افغانی کو چکترین آسیبی نه به طیاره رسید و نه به کارگانش . در قدیم به کشتی طیاره می گفتند چنانچه در این شعر ناصر خسرو :

دریاست این جهان و درو گردن
این خلق همچو ز بر بوطیاره
این طیاره یا از همین جنس طیاره ده سال بعد در موقع افشاش به کابل آمد و خار - جیان مقیم کابل را که تعداد شان به ۸۰۰ میرسید و همچنان معین السلطنته عنایت الله خان را که بیش از سه چهار روز پاد شاهی نکرد با خود از کابل برد در جنگ استقلال تعداد کشته شدگان انگلیس را بیش از هزار ضبط کرده اند . در میان حیات صلحی که برای مذاکره امضای معاهده استقلال پهنه رفته یو دند دیوان تر نچندان پندر راندو جان نیز بود . اتحاد شوروی نخستین کشوری بود که استقلال افغانستان را برسمیت شناخت :

پس از اینکه استقلال افغانستان اعلان شد شهر کابل را چراغان کردند و محافل شادی و سرود برگزار شد اعلان استقلال در مسجد عید گاه با طالع مردم رسانده شد بزرگترین مرکز تجمع شهر در آنروز کارچارچته یعنی پایان چوک و سرچوک بود همان بازار تاریخی و سرپوشیده ایکه نقش برنس نما یتنه انگلیس متجاوز در جنگ اول برای عبرت آویخته شده بود انگلیس ها بجوخواهی برنس این بازار پر هیاهو را آتش زدند . این بازار روزگار کی از بازارهای تماشایی جهان بود . کا که های کابل ، مردان با خدا فقیر مشرب شهر پهلوانان نامدار درین بازار توبالامیرفتند درمتهای پلخشتی دکان غشی سواری بود همان کسی که طبع شعر داشت و میگفت :

بظا هر ملا و بیا طین مسم
غنی نام دارم ولی مفلسم
ظریفی در حق او گفته :

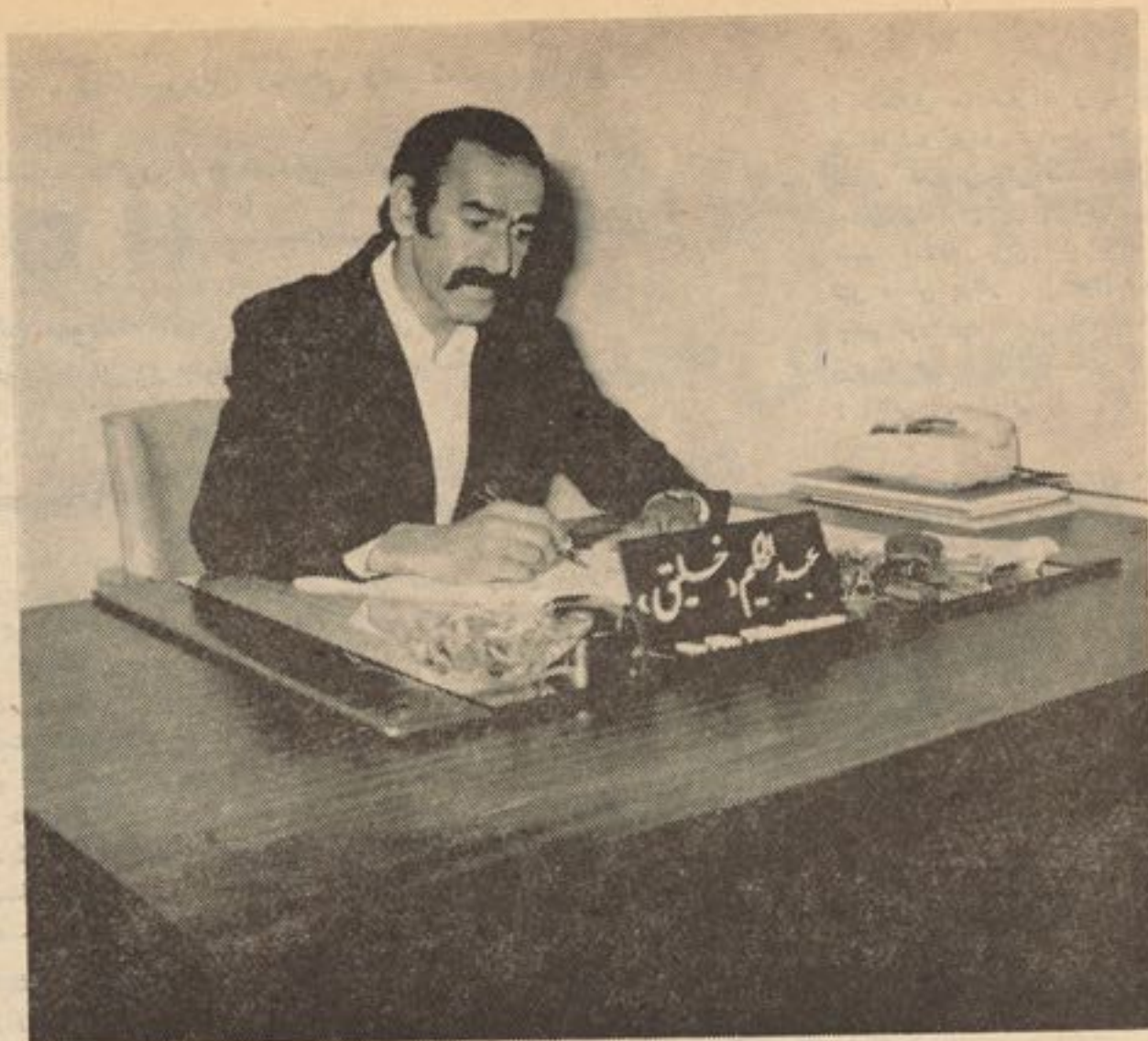
بقیه در صفحه ۵۷

امین این فرزند گوش به فرمان سی، آی، ای
تمامی پلان های متمر و مدیدما را بر عهده
زد واکترا از کار مندان مجرب و تحصیل
کرده دستگاه را به عنوان مختلف یا تبدیل
و یا بر طرف کرد که خو شبخانه باز هم
بعد از پیروزی قیام نظر مند شش جدی
۱۳۵۸ افغان فلم برای احیای مجدد و جذب
پرسوئل سا بته دار خویش پندل معا می
کرده و اکنون افغان فلم تحت رهبری حزب
دو کراتیک خلق افغانستان در نو سازی
و سسه مصروف است. همچنان با اکثر
و سسات تو لیدی سینما های کشور های
دوست از قیام قائم کرده و در تو لید فلم
های مشترک با ایشان به موا فته رسیده و از
جمله با کشور دوست اتحاد شوروی يك فلم
رنگه ۳۵ میلی متری بنام « در افغانستان
انقلاب ادامه دارد» ساخته شده که نمایان
گرفته است لیت های سینمایی افغان فلم است.

- جهت تو سعه و انکشاف فعالیت های
این و سسه آیا کدام پلانی رویدست دارید؟
- بعد از پیروزی انقلاب شکو همند نور
عقد قرار داد اعمار استدیوی مکمل فلمبر-
داری با تمام ملحقات و ضروریات آن با
کشور دوست اتحاد شوروی صورت گرفته
که سروی مقد ماتی و پلان تخنیک و اقتصادی
آن نیز تمام شده و صرف اعمار تعمیر آن
با فی مانده که در نظر است در سال ۱۳۶۰
شروع شود قرار داد های همکاری سینمایی
از قبیل: تبادل فلم ها، تدویر هفته های
فستیوال فلمهای هنری معتقد و غیره تهیه
سا مان و آلات سینما های جهت تقویه استدیو
یوی و جوده افغان فلم، تربیه پرسوئل
و کادر های ورزیده هنری با کشور های
دوست چکو سلواکیا، بلغاریا، آلمان دهو-
کراتیک و اتحاد شوروی صورت گرفته است
- چه تعداد پرسوئل درین و سسه
مصروف و قلیفه می باشند؟

مجموعاً ۱۲۰ نفر از کارمندان و سسه درامور فنی
و مسلکی مصروفیت داشته و اکثر آنها در
رشته های مختلف فلم و فلم سازی در کشور
های اتحاد شوروی، هندوستان، و دیگر
کشور ها یا بشکل نظری و یا بشکل
پراکتیک مد تی را گذرانده و باتجارب
مثبت بوطن عودت کرده اند که همین اکنون

را تر میم و فعال بسازد. دو باب سینمای
جدید یکی در ولایت کندز و دیگری در ولایت
بغلان جدیداً بکار آغاز کرد که متناز سامان
آلات سینما یعنی پرو جکتور ها و دیگر
ملحقات تخنیک آن تو سط افغان فلم صورت
گرفت. مگر با تا سف که شرایط مر گبار

عبدالحکیم خلیق معاون ریاست افغان فلم

افغان فلم یگانه موسسه تولیدی فلم های سینمایی دا کومنتری و اخباری

حفظ و مرا قبت تمام سینما های کشور
توسط مد یریت سینما های افغان فلم صورت
میگیرد و در تمامی مشکلات تخنیک با ایشان
کمک میکند.

- بعد از رویکار آمدن انقلاب نور چه
تحو لاتی در ساحه فعالیت های افغان فلم
پدید آمده؟

- بعد از پیروزی انقلاب شکو همند نور
افغان فلم از حیث ارزش و اهمیت هنری خویش
همانطور یکه، بزرگترین فلاسف جهان
معتقدند که هنر سینما تو گرافی بهترین
هنر هاست افغان فلم در ساحه تو لید
فلم های معتقد و اطلا عاتی و کمک به
و سسات شخصی یا مولدین دا خلی قدم
های مثبت و فعالی گذاشت. برای اینکه
افغان فلم بتواند بشکل درست و مطابق
به قانون فلم و سینما کار کند تشکیل
و سسه را نسبت به سال های قبل از انقلاب
انکشاف داد و در جلب و جذب آنده از کار
مندان افغان فلم که در شرایط استبداد سلطنتی
از افغان فلم دور شده بودند معا می بخرج
داد. تنظیم فعالیت سینما ها از یک مرکز
واحد صورت گرفت. یعنی به پیشنهاد افغان
فلم تمام سینما های دولتی چه در مرکز
و چه در ولایات مر بوط افغان فلم شد که
افغان فلم با درک درست از بکار انداختن
سینما در خدمت مردم و تدویر سا لم آن
توانست تما می سینما های مرکز و ولایات

در مساحه ای با عبد الحکیم خلیق معاون
افغان فلم معلوماتی پیرامون فعالیت های
آن و سسه تهیه نموده ایم که اینک از نظر
شما میگذرد:

افغان فلم یگانه و سسه تولیدی فلم های
سینمایی معتقد و اخباری در کشور محبوب
و انقلابی ما می باشد. افغان فلم بر علاوه
فلم هایی که خودش تو لید میکند با و سسات
شخصی تو لید کنندگان یعنی و سس لیدین
داخلي و خارجی کمک های قابل ملاحظه
کرده و می کند. تما می و سسات شخصی
که در دا خل کشور فلم میسازد همه کار
های فنی و تخنیک شان در دا خل و سسه
افغان فلم صورت میگیرد. برای و سسات
دیگری که خواهش تو لید فلم کنند نظر
به فرمایش شان و سسه افغان فلم کمک
کرده صرفاً سوز و با داستان شان را بدست
آورده و متبای تمام کار های تولیدی فلم
های شان در افغان فلم صورت میگیرد. از
لحاظ تدویر سینما ها، هر مرجع و هر
موسسه که بخواهد سالون سینما، سلمان
و آلات سینما های داشته باشند افغان فلم
با داشتن پرسوئل مجرب خویش ایشان را
کمک میکند. تمام فلم های سینمایی از خارج
کشور تو سط افغان فلم توردید میگرد و بعد
به تمام سینما های کابل و ولایات، به
کمیته های حزبی و سازمان های کارگری
قطعات عسکری و قوای امنیتی توزیع میگرد

صحنه از يك فلم هنری

این هم صحنه‌یی از یک فیلم هندی

لطفاً بگو یید که در قسمت تهیه فیلم های هنری فعلاً با چه مشکلاتی مواجه هستید ؟

- در قسمت اینکه ما در حال حاضر چه مشکلاتی در زمینه تولید فیلم های هنری داریم اینست که تهیه يك فیلم هنری مستلزم داشتن يك بودجه کافی و شرایط مساعد و داشتن کادر های ورزیده می باشد و از همه مهمتر اینکه يك داستان و يا يك سوژه که ارزش و اهمیت آنرا داشته باشد که از آن يك فیلم تهیه شود در مورد داستان و سوژه يك فیلم باید بررسی برسانیم که در کشور محبوب و انقلابی ما هستند تو پسند گان هنر مندان و داستان نویسان که اثر بر ارزش شان فیلم ساخته شود و در روی پرده نمایش گذاشته شود مخصوصاً بعد از پیروزی مر حله نوین انقلاب شکو همند ثور که داستان های حماسی و داستان های واقعی که نما یا تگر زندگی مردم رنج دیده افغان نستان عزیز است . در مورد کادر های ورزیده هم باید بررسی برسانیم که موسسه افغا نفلیم در حال حاضر يك تعداد از پرسونل مجرب دارد که میتواند در تولید يك فیلم خوب و با محتوی سهیم فعال بگیرند مگر مشکل عمده اینست که يك فیلم هنری که بشکل واقعی آن تهیه شود ایجاب يك بودجه کافی را میکند که متأسفانه در حال حاضر افغا نفلیم در يك واحد سو می بشکل دولتی کار میکند که بعد از آنکه در رژیم مرگبار امین بدون درك ارزش و اهمیت افغا نفلیم و نقش آن در جامعه از حالت تصدی به دولتی تبدیل شد بدوجه که ایجاب میکرد و مخصوصاً برای تهیه يك فیلم ضرورت است نداریم مگر درین اواخر سعی و کوشش زیاد بخرج داده ایم که افغا نفلیم باز به حالت تصدی در آید و ما بتوانیم بایک صلاحیت کافی که ایجاب میکند فیلم های هنری تولید کنیم .

- افغا نفلیم مطابق به سیاست صلح آمیز دولت انقلابی خویش با تمام ممالک جهان آرزو مند همکاری متقابل است مگر در ساحات فیلم و سینما کشور های دوست مانند اتحاد جما هیر شوروی سو سیالیستی کشور سو سیالیستی چکوا سلواکیا ، جمهوری مردم بلغاریا ، جمهوری دمو کراتیک آلمان و سایر کشور های سو سیالیستی و نهضت های رها یی بخش ملی با افغان نفلیم همکاری همه جانبه داشته و علا قمند روابط هر چه بیشتر حمنه با کشور های مترقی جهان بوده تا یا شد که با وحدت ا هنرین تمام هنر دوستان و هنرمندان کشور و همکاری همه جانبه هنر مندان کشور های دوست هنر عالی و هنر همه مردم ، هنر سینما تو گرا فی رمانند تمام جهان که از این راه در ثور پر افغان توده های ملیونی و زحمتکشان کشور های خویش مصدر خدمات ارزشمند و خوب شده اند گردیم . وی افزود :

افغا نستان انقلابی بعد از پیروزی مر حله نوین انقلاب شکو همند ثور به اثر سعی وتلاش مسوولین وزارت اطلاعات و کلتور و مسوول ریاست افغان نفلیم در جمله ا اعضای کنفرانس سینمایی ممالک سو سیالیستی قبول شده که این کنفرانس همه ساله به سو یه روسا و دیگر کار مندان فنی و مسلکی سینمایی کشور های شامل کنفرانس ازدوالی سه مرتبه گرد هم جمع میشوند و به سو یه وزراء بعد از هر دو سال در گرد هم آتی که میشود بعد از غور و بحث روی مشکلات و برایم های موضوع مر بوط و همچنان انکشاف هنر سینما با هم تبادل نظر کرده به رفع مشکلات همد یگر می پردازند که این گامی دیگری از فعالیت های سینمایی افغان نفلیم بعد از مر حله نوین بشمار می رود .

داشته که میتوان گفت هر فلمی که از طرف مو لدین دا خلی به رده سینما می افتد ، افغا نفلیم در آن سهیم فعال داشته است زیرا که تما می امور فنی و مسلکی آن در افغان نفلیم صورت میگیرد و در همین نزد یکی ها تصمیم قاطع داریم که علیرغم تما می مشکلات حساسی و اندازی فلم هنری تولید کنیم که نما یا تگر شکو فانی افغان نستان عزیز و تقدیم هنر ریا لیزم در کشور خواهد بود .

ممکنست بگو یید که افغان نفلیم با رادیو تلویزیون جمهوری دمو کراتیک افغان نستان و سایر موسسات در کدام ساحات همکاری دارد ؟

- افغا نفلیم با رادیو تلویزیون جمهوری دمو کراتیک افغان نستان و سایر موسسات همواره همکاری داشته و در قسمت تهیه فیلم های مورد نظر شان و همچنان در قسمت توزیع فلمهای دست داشته ، چه هنری و چه مستند و داکو منتری و کمک های فنیکی چه در قسمت فعال ساختن صالون های کلتوری شان و چه در قسمت نصب و فعال ساختن پرو چکتور های سازنده ملی و سی و پنج ملی متری که ضرورت میداشته باشند و فرمایشات مر بوط به فلم و سینما که خواسته باشند همیشه همکاری داشته و خواهد داشت .

معاون ریاست افغا نفلیم در جواب این سوال که کدامیک از ممالک و موسسات خارجی با شما همکاری دارد گفت :

مصدر خدمات شایانی در رشته سینما تو گرا فی شده اند و ما در قسمت بلند بردن سو یه بیشتر پرسونل طوریکه قبلاً عرض شد که با کشور های دوست قرار داد هایی صورت گرفته و يك تعداد از آنها برای گرفتن تحصیلات عالی و يك تعداد برای آمو زش پراکتیکی در کشور دوست اتحاد شوروی ، چکوا سلواکیا ، بلغار یا و آلمان دموکراتیک اعزام میگردند و ناگزیر چنینکه استدیوی بزرگ فلمبرداری ساخته میشود نظر به حجم کار و گنجایش آن ما قبلاً برای تهیه کادرهای ورزیده و تحصیل کرده متوجه هستیم و آمادگی گرفته ایم . عبدالحمید خلیق در جواب سوال دیگری گفت :

- در مورد تهیه فیلم های اخباری و مستند باید بررسی برسانیم که بعد از پیروزی انقلاب شکو همند ثور تو لیدات افغا نفلیم ده چند زیاد شده و در همین مدت بطور مکمل ۱۰۳ فلم اخباری و ثورده فلم مستند تهیه شده و سه فلم دیگر مستند در دست تهیه است که تما می آنها نما یا تگر واقعات و پیروزی های کشور محبوب و انقلابی ما علیه هر گونه بد بختی های اجتماعی ، اقتصادی و سیاسی می باشد .

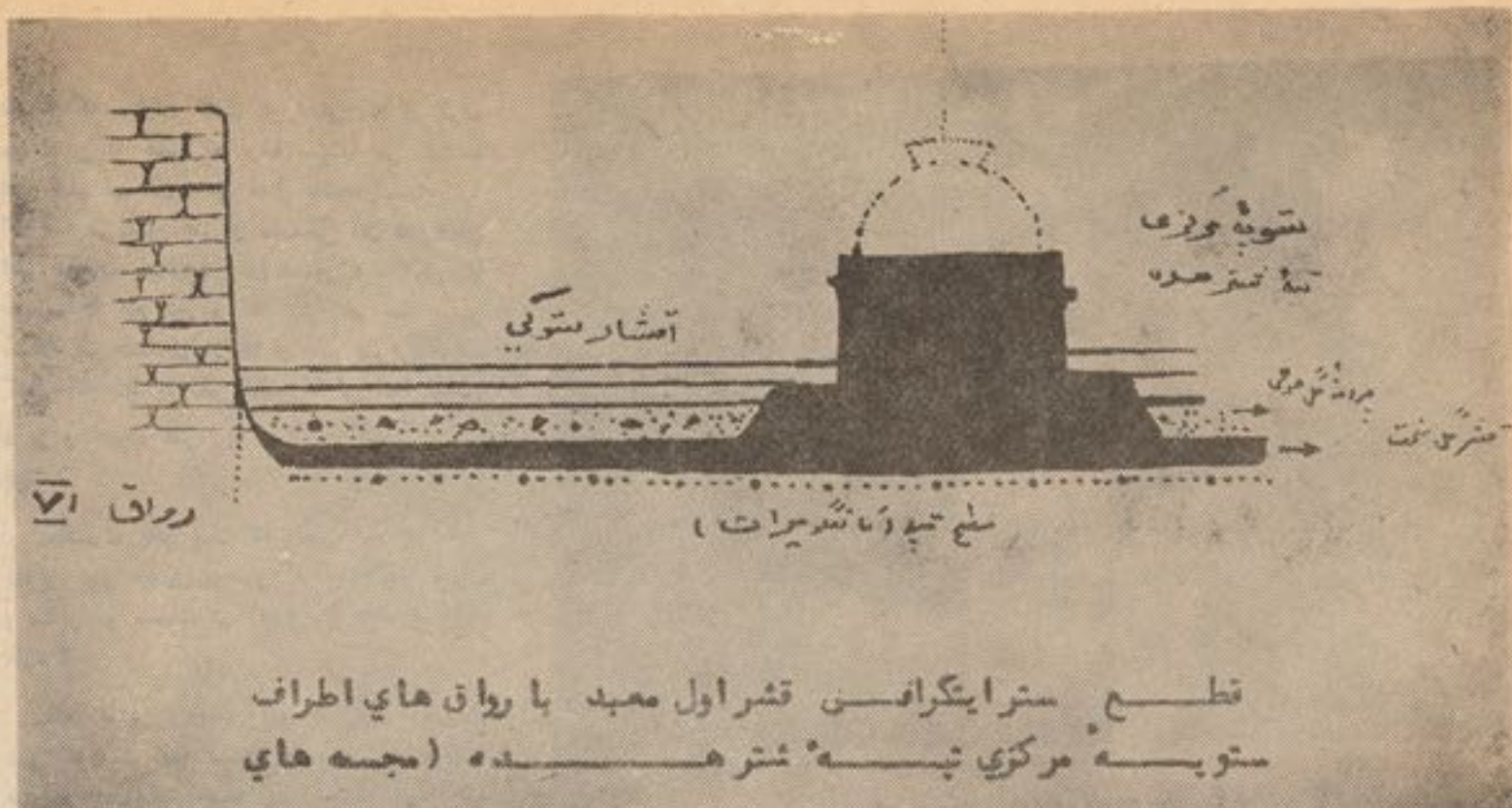
اما در مورد تهیه فیلم های هنری باید به عرض برسانیم که نسبت بعضی معاذیر اقتصادی و مشکلات توانا نستیم فلم های هنری تولید کنیم مگر در تهیه وتولید فلم هنری مو لدین دا خلی ، افغا نفلیم سهیم مستقیم

يك صحنه از فلم مسكو عشق من که در سینماهای کابل نمایش داده شده

و توجانح آنرا بوداستوا احتوا نموده و معمولاً یکی از بودا های تاریخی به شکل میثرا در حالت تفکر بالای سر مجسمه های مرکزی تشکیل میشوند در قرن پنج هجده مجسمه ها با معجزه (سرواستی وادین) مشاهده میشوند، صحنه ها ذیق و ذیق تر شده میرود و زیاده تبلیغاتی بوده و وعظ و نصایح بودا را تشکیل میکند.

مقبور ترین حیوانات درنده و وحشی را با حیوانات اهلی مانند شیر و فیل پرندگان افسانوی را مانند کرس، سیمرغ و یا گرونا در پایین تخت این نوع مجسمه ها قرار میدهند. این آثار تاکنون از نظر تیپولوژی به دسته های مواد گلی و ستوکی معین شده اند مخصوصاً دانشمندان از نظر قیافه و اشیای تزئینی والبته که باعث به وجود آمدن یا ایجاد کرونو لوجی متغیر میگردد فرقی میگذارند به نظر من سایر دانشمندان اینکه مجسمه های گلی قرن پنجم هجده را دنباله مجسمه های ستوکی میدانند که در این محل دواقرن دوم و سوم مواد گلی و مجسمه های مربوط

پیوسته بگذشته

نگاهی به بخشی از آثار هنری هده

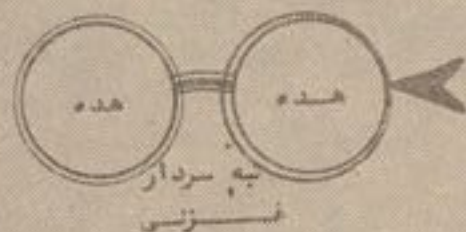
دوره اول هنری گریکو بودیک (هنستیکو تعذیب بودائیس - قرن دوم - سوم میلادی)

دوره دوم هنری گریکو بودیک قرن سوم میلادی

دوره سوم هنری گریکو بودیک قرن چهارم میلادی

دوره چهارم و پنجم پوست کوشان مربوط قرن پنجم

دوره ششم پوست کوشان (کوتاه و پختلی) قرن ششم و هفتم میلادی

دوره ششم تا شیزات هنری کوتاه و هنری محلی دین بودائیس و دوالین هنری در معابد بودائی

در مجسمه های هندوستان شانه ها نسبتاً پهن بوده و شکم و سینه و پاها از هم فاصله زیاد دارند و در صورتی قیافه بعضاً مالفا صورت گرفته است، چوب بندی یا مسکلیت در داخل مجسمه ها مراعات نشده در حالیکه در مجسمه های گلی قرن ۴ هجده مکتب هده (تپه شتر - تپه کلان - تپه کافریا) میسرود مذکور جدا مراعات گردیده است که نفوذ و طریقه های مکتب مذهبی بودایی مانند (مهایانا - سر و استی) وادین ولو گو نشرا وادین، خویش را ملاحظه میشود.

این دو سه مکتب مذهبی مربوط مکتب هنری هده، با میان و هندوستان بوده و رول عمده را در خلقت آثار هنری قرن چهارم الی قرن هفتم ایفاء نموده است.

آثار هنری هده مربوط به مواد گلی و ستوکی در خلقت وایکو نو گرافی بودایی و کرونولوژی آن سهم زیاد دارد.

در این ساختمانهای هنری و مجسمه سازی قرن چهارم و پنجم هده میتوان دو دوره را مشخص کرد:

۱- مجسمه های بودا و بوداستوا میثرا یا دیواتا ها بصورت نیمه برهنه با قواعدی هنری گند هارا ی و اصول هفتگانه تگا مل حیات انسانی. درین دوره هنری مجسمه ها عموماً از گلی بوده و حرکات و پلاستیسیما جدا مراعات شده، رنگ آمیزی روی مجسمه های متنوع نسبت بلکه دوجیره و نهایی خارجی مجسمه ها از یک رنگ استفاده میشود.

۲- مجسمه های هنری بودا و بوداستوا - راهب و بودیان تحت تأثیر نیمه مستقیم قرن ۵ هجده گویا در آمده است.

در این دوره با نظرداشت تکنیک هنری و موضوع ایکونوگرافی مجسمه ها عموماً بالای گل لوتوس نشسته به نظر میسرند

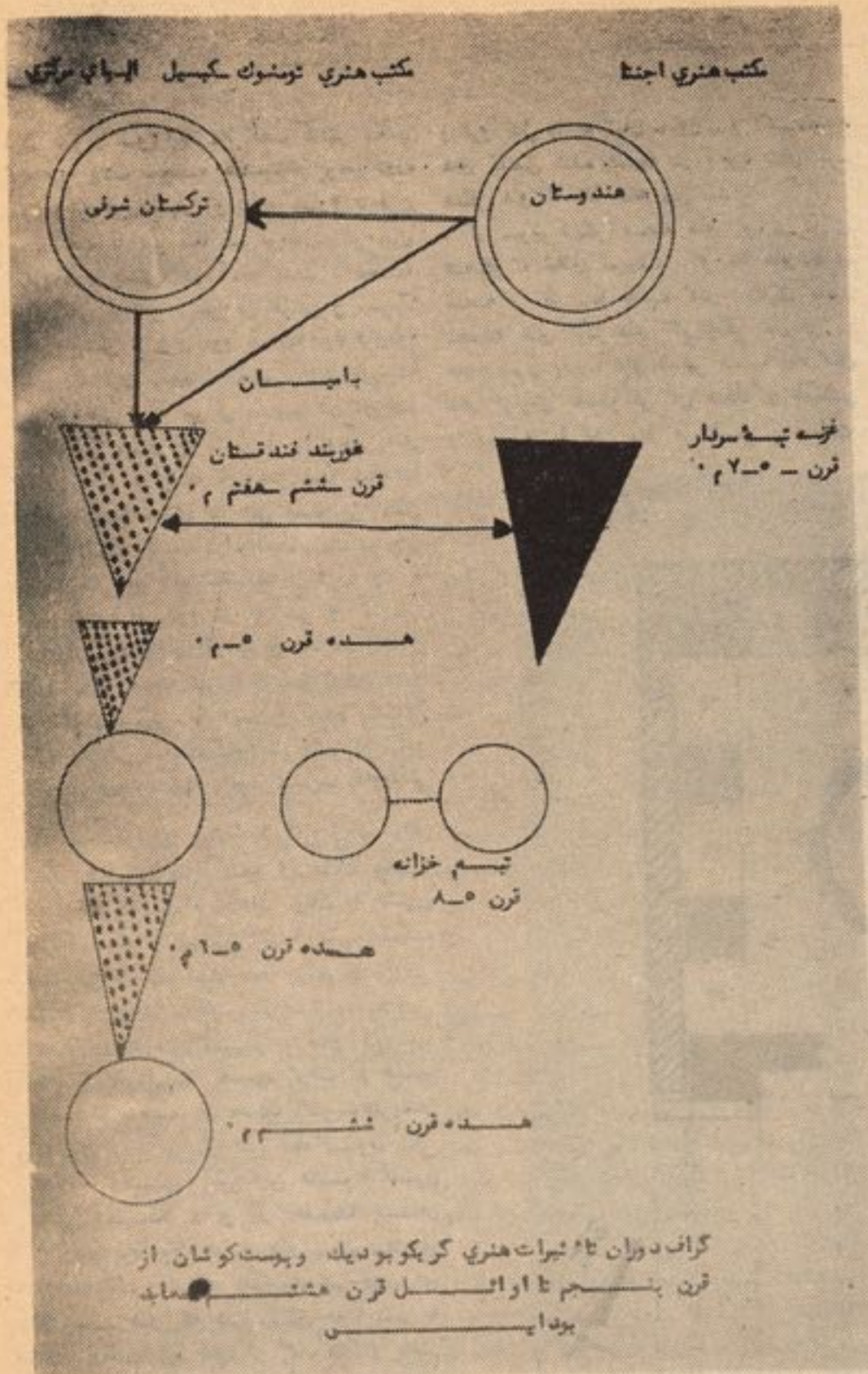
همین طور در هنر نقاشی اجتناب و بخصوص آسیای مرکزی در قومشوک تورفان و بخصوص کبیل رنگهای گرم و روشن کار شده و این هادر حالیکه صحنه نقاشی یا تخته مورد نظر هر چند نسبتاً تم دار میبود نقاشی روی آن صورت میگرفت عین همین رنگها با تناوبی کمی در آثار نقاشی هندوستان در اشکال بوداستوا میثرا دیواتا بوداها در حالات دیباله مودرا و یکی از وریات های تعلیمی در مساجد را مود را ملاحظه شد نقاشی های دیواری مغازه ها و رواق های بودا ۵۵ متری و ۳۸ متری با میان نیز بکار رفته ولی الوان تصاویری و زرد برعکس رنگ سفید و تصاویری تیره یارنگ لاجوردی خیره در نقاشی هندوستان و با میان جدا قرار نموده است.

ایکونوگرافی بودایی درین مجسمه ها و اشکال با نقوش دیواری همان موضوع دنباله روی مکتب گندهارا است. که با دریافت های مختلف (مودراها) در هندوستان و با میان به مشاهده میسرند.

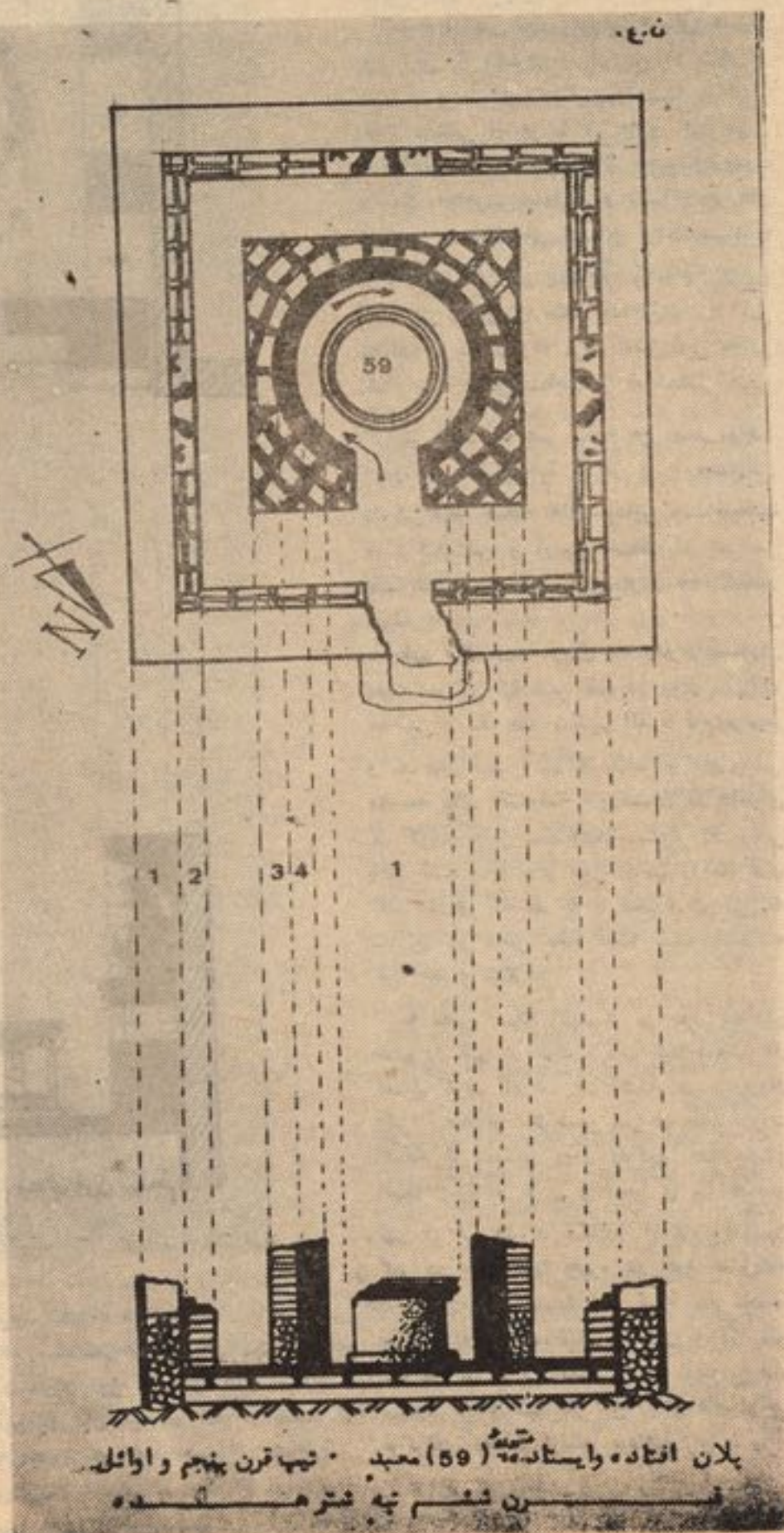
تناسب اناتومی درین مجسمه ها و نقوش بیشتر به طرز مجسمه سازی و اناتومی مجسمه های دوره پوست گو پتا بوده با مجسمه های رنگ آمیزی شده قرن چهارم مکتب گندهارا تطابق یکی و همه جایه ندارد.

برخلاف در مکتب گندهارا تعداد وریات های (مودراها) کم است و هم از رنگ های بولی کروم (چند رنگ مختلف در یک شی) استفاده نشده است. از نظر تیپولوژی

و ساختمانهای هنری در مجسمه های گلی قرن چهارم مکتب گندهارا بخصوص مکتب هده قواعد هنری جدا مراعات شده در حالیکه در مجسمه های هندوستان تناسب به اصول هنری یونانی نیست و حالت بکلی طبیعی را دارا نمیشاند.

به اینکونولوجی بودایی خیلی وقت بوجود آمده بود. و یا اینکه دوش بدوش مجسمه های ستونکی پیش میروند. چنانچه مشکل به نظر میرسد که بدون اسناد، کار هنری مجسمه سازی ستونکی را قدیمتر بدانیم در حالیکه هیچ نوع دلیلی وجود ندارد که نسبت به ماده ستونک درهده بیشتر و یا بعدتر شده بتواند. زیرا آن زیبایی های که در قوانین مجسمه سازی یونانی بخصوص تأثیرات مکتب پیرگمون و مراعات نزاکت های بخصوص قواعد هنری یونانی آفند که در مجسمه های گلی هده موزون افتاده در مجسمه های ستونکی به مشاهده نمیرسد از نظر تحقیقات ستراگرافی طبقات و اقتسار بین ستوبه های ستونکی و مجسمه های چسبیده به آن و روا قهای مربوط به ساختا را به عمو می تبه شتر هده ثابت میسازد که موجودیت روا قهای با مجسمه های گلی گریکو - بودیک در قرن سوم بیشتر بوده وبعد از اكمال واوج مجسمه

مجموعه ستوبه به مرکز داخل شده و روی آن بخاطر اعمار اقتسار بعدی ستوبه کی تو سقا یکتووع گل عومی به اصطلاح امالی آنجا (شکل ۱) ارائه گردیده است. روی هر فرقه از نظر مقایسه با آثار مر بوپا به شیوه هنری سایر محلات که به قرن دوم میلادی ارتباط می گیرد، این مجسمه های گلی روا قهای مذکور همزمان با ستوبه مرکزی مربوط به قرن دوم و سوم میباشند. در حالیکه سایر مجسمه های ستوبه کی در اطراف ستوبه ها روی اقتسار متفاوت از یکدیگر و مقایسه این آثار ستوبه کی با حوزه های مختلفی گندهارا تسکیلا، شهر بهلول، مامادری، شیخان در ی و غیره به قرن چهارم نزدیکتر است. چنانچه تاجی بودا ستوبی مکتوبه این روا قهای شباهتی از نظر قیاس و شیوه با آثار قرن دوم گندهارا، سر بودستوا از گسل پخته (مکتوبه معبد گالاوان) و آکسیلا داشته با وجودیکه این هر دو از گل اند، ولی اثر مذکور مکتوبه کا لوان از قیرا کو تا میباشند. و سر مجسمه بودا ستوبی قیاس شتر هده از گل خام است. اشتباهی که دانشمندان با ستا نشنا می خارجی (فرا اندو یان) شترین مورد یعنی موجودیت و عدم موجودیت مجسمه های

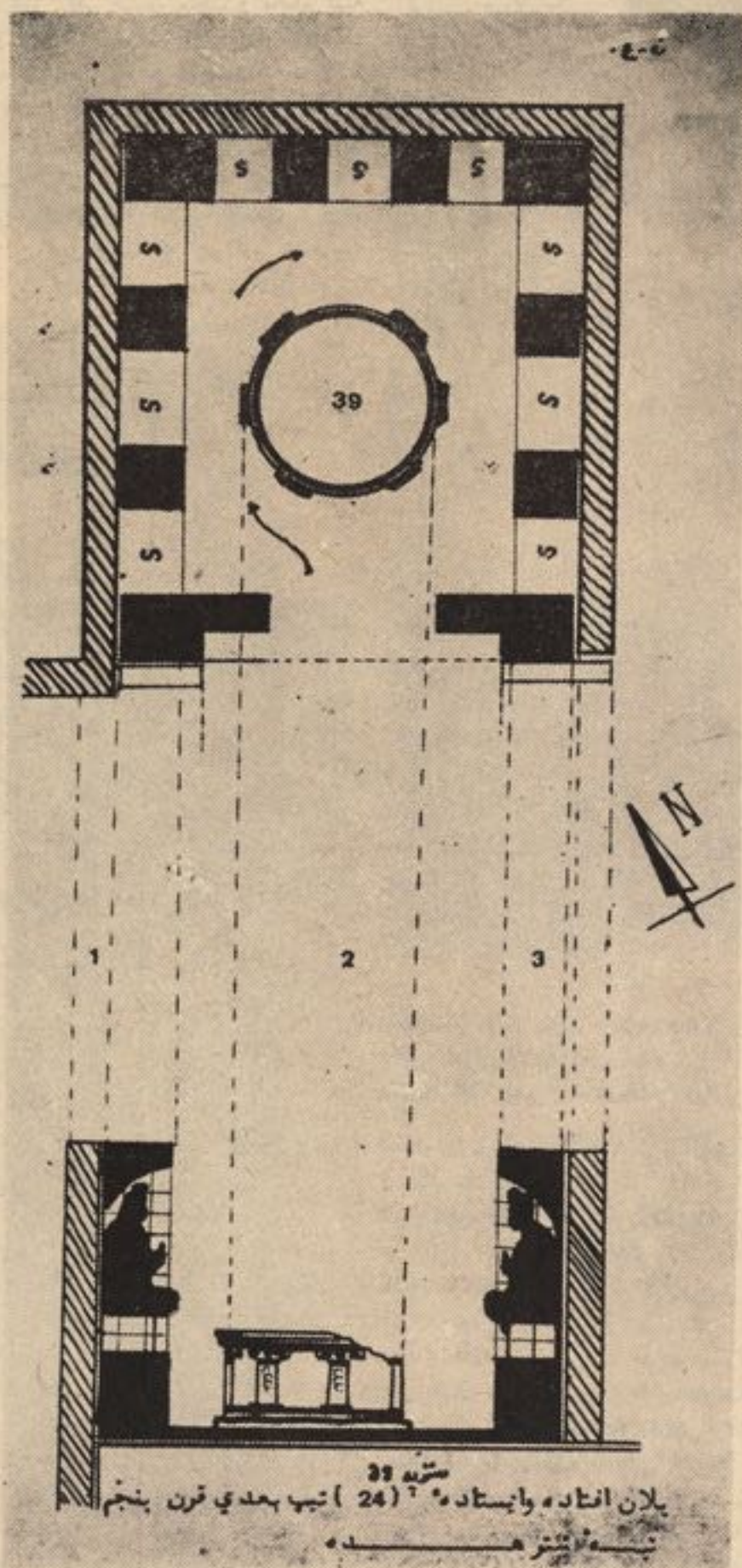
گلی مربوط به سیک هلنسینک نموده اند اینست که در حین حفاری سکشن ها و ساندز ها (حفاریات امتحانی) مقایسه مواد گلی مجسمه ها و خاک یا گل ما حو لث به درستی تشخیص نشده و در حین حفاریات اکثر این مجسمه ها یا از بین رفته اند و یا اینکه بعضی بنا یای آن از بین خاک های به اصطلاح مرده بد ست آمده است. چنانچه بعضی از این مجسمه ها را دانشمندان فرا نسوی در جریان حفاریات بد ست آورده اند و گمان کرده اند که شاید تشکل پیکره های گلی به تناسب مجسمه های ستونکی خیلی کم باشد. تجربه وسیعی که تو سقا تحقیقات دانشمندان افغانی در طول دوازده دوره حفاریات بدست آمد واضح شد که صنعت مجسمه سازی گلی نسبت به ستوبه در قبه شتر هده بیشتر بوده و بخشی عمده هنری این دوره را در قالب زیبایی ها و مراعات کلیه قوانین مجسمه سازی تشکیل میدهد. حفاریات معبد بودائی قبه شتر هده نمایشگر سه دوره هنری مجسمه سازی گلی و دو دوره هنری مجسمه سازی ستونک و گل که باهم یکجایه پیش میرفتند - شده میتواند، بدین معنی که دوره اول و دوم آثار گلی مربوطاً لطفاً ورق بریزید

قرن دوم و سوم که ملا تحت تأثیر مکتب گندهارا ولایت سجه هلنستیک بوده، دوره سوم و یا قرن چهارم و دوره چهارم یا قرن پنجم تحت تأثیر مکتب توپک - کو شان (گوبانه و یفتلی) در آمده است، مجسمه های گلی توام با ایکو نو گرافی و میو - لوجی بودائی از قرن دوم یا نیمه دوم قرن دوم آغاز و تا قرن پنجم ادامه می یابد طوری که هنر یونانی و تا تیراتی مستقیم آن در هده توسط هنر مندان یونانی و یا یونانی های بودائی شده نه بلکه آن هنر مندان که با قواعد مجسمه سازی یونانی آشنا بی کامل حاصل کرده بودند در واقعیت امر محتوای ارزنده هنر یونانی کلاسیک از قرن دوم یا نیمه دوم قرن سوم در با خنر و گندهارا مستولی بود و از آن تاریخ به بعد تا قرن سوم ادامه حیات هنری خود را بدون قید و شرط جلو میبرد، با آمدن و تسلط ساسانی ها و انقراض سلطنت سوم شاهان کو شانی معبد از ورسود یوا ونفوذ کیدریت هاویفتلی

ها یسا هونهای سفید تفراتی زیاد در این شیوه به میان میاید کلتور و فرهنگ هلنیزم از ۳۰۰ تا ۴۰۰ ق.م شاهان یونان با خنری و اند و یونانی به خصوص در عصر مینا ندر و بعد ها تا عصر ستر آتون و هر ما یوس در شرق و بخصوص گندهارا و با خنر گسترش یافته و این پدیده ها شکل میرانی را بخود گرفت و هنر هلنستیک به حیث یک مسلک اکثریت هنرمندان و با ذوق ترین مردمان این خطه منسوب شد که قواعد و قوانین این هنر را قرن ششم میلادی در افغانستان مروج بود روی هنر تا قرن ششم میلادی در افغانستان مروج بود روی هنر فیه برای آر قیست های که هنر مذکور به ایشان به ارث رسیده بود آنها در گندهارا و باخنر از مواد طبیعی مانند سنگ زیبایی های انا تو می خدا یان و حکما را نقش می کردند در حالیکه در قرن دوم - چهارم و اواخر قرن پنجم با عدم موجودیت بیشتر ماده مورد نظر و با سنگ از مواد گلی که در ترکیب مجسمه ها و حالات طبیعی هر مجسمه برای تبارز دادن خود بر آنها با دست آزاد رول عمده را بازی میکرد استفاده میشد.

آرتیست با حسب دلخواه هنر آنچه در سیمای یک پیکر زنده انسانی میدیدند در مجسمه های گلی نقش میکرد و ضرورت آنرا نیز ندانست تا برای استحکام مجسمه یکه از گل خوب و خمیر شده با مواد دیگری (منظور از الیاف نباتی است) تهیه میشد، در دانه ها پخته نماید و به حیث مجسمه های گل پخته با تیرا کو تا به میان یابورد بلکه بعد از اتمام پیکره های بودا و غیره گل مجسمه خشک شده که در صورت ظاهری آن کدام تغییری رو نما نمی گشت، بدون پخته شدن گل مجسمه، مجسمه ها به حال خود از گل خام بوجود میامد. حالت دیگری مجسمه های قرن دوم و سوم میلادی تبه شتر هده معمولا صحنه های ایکو نو گرافی گرانکو بو دیک را تمثیل میکنند در این مجسمه ها مانند صحنه های در فریز های تالار و اما آن یونانی - صحنه های فانی

و فرو تال را به میان میاورند و اکثر مجسمه های تمثیل شده قسما در وجود شان بر - هنگی های به ملا حظه میرسد. از سوی دیگر صحنه های بودائی دارای هیچگونه خلای نمیشد. و خلا های ظاهری صحنه را توسط پدیده های دیگری مانند مجسمه های بودا های کو چکی تاریخی - منجو سری پدیده های طبیعی مانند گل های لوتوس یا نیلوفر گل میخک و چمبلی و غیره و یا نقش مثلا هر طبیعی بر ساخته

و پیونده متعصب مذهبی خود را در خلای این صحنه ها و اسطوره ها یا سوالی دیده نمیتواند این نوع صحنه های ایکو نو گرافی معادل ایکو نو گرافی بودائی از مواد سنگی شایع کلو رید در گندهارا (تکدیل) است. در این زمینه استکلیت بندی طبق روایات مذهبی هندو نیزم جدا عرا غات شده و هفت مرحله تکامل حیات انسانی در قالب مجسمه های هنری بودائی نیز دیده میشود

چنانچه در این مورد دانشمندانی که آثار گلی بودائی و یا پدیده های هلنستیک را کشف نموده اند متوجه چنین خصایصی شده اند در حالیکه تکنیک صور تبندی مجسمه ایندوره شباهتی زیادی با تکنیک و صور تبندی هنر مد پترانه نی با تفاوت اینکه هر دو دوره از نظر موضوع در وجود هنر های سنتیک فرق میکند دارد.

ملع روی مجسمه ها بصورت عادی بر زیبایی اخیر پیکره ها تأثیر زیاد میافکند

تمثیل میگردد در حالیکه در دوره دوم بعد از دو قرن اکثر از این صحنه ها به حالات مجرد بوده و دو موکل یعنی بودا ستوا ها و بغض خدا یا نی دیگری به صورت تو گانه و دو الیه مانند برهما و اندرا و یا کاشایا یا واولاتو کیشرا اوا روی صحنه میایند و رها نان معبد با آرتیست در خلفت کلیه مثلا هر مذهبی و بیو گرافی بودا مبادرت میورزند مثلا ملاقات های بودا با اند را دیو نا گا اپالالا تعلیمات مذهبی وعظ و نصایح و غیره که در این حالات قدرت عطف وتوجه بدهد یا بسودا برای بشریت همی و هدایات برآه مستقیم و کناره جویی از بدی ها ویا زیان های اجتماعی این حالات بالاتر از قرانی و موضوعات ایکو نو گرافی یونانی دانسته شده و در پهلوی بودا ها خدا یان دیگری مانند هرا کلس - بکوس رب النوع شراب اردکتو - سیکو و غیره و غیره تمثیل میشود.

البته در این دوره فزونی های هنری یونانی از یکطرف و گرایش انا نیکه به ادیان و مذهبی دیگری وایسته بودند و احفاد مختلفی از یونانی ها و گندهاری ها و باخنری ها و از شمال به جنوب و از جنوب به شمال مهاجرت مینمایند و بسا زار های هنری دره های کابل و گندهارا در واقع مرکزیت تجارتی و یا مرکزیت اجتماعی در دوران حکمرانان و سلاطین مختلف را داشت و به مرور به این دین و آئین گرایش حاصل مینمایند و به اساس همین گرایش است که هنر مند و هنر معتمد مذاهب آرتو مند تمثیل خدا یا نش و یا معتقداتی را در حیطه صحنه های بودائی جامیده تا ترکیه نفس و آرامش خاطر در برابر بخشاینده و مرشدش یعنی بودا تا تا گناه نموده باشد.

بطور مثال در سه رواق یک و دو و سه پای معبد عمومی قبه شتر هده در رواق شهزاده خانمی را ملا حظه میکنیم که با تاج مرصع و مو های تپ آسیای صغیر و بخصوص مجسمه های مکتشفه آتورفان در (آسیای مرکزی) مزین شده و فکر میشود که یونانی زاده باشد و یا خانم یکی از مهاجران های گندهارا که هده به با مقداری پولی که شاید در داخل جعبه تعبیه شده باشد به بودا اهداء میگردند.

به معنی اینکه آرتیست موجودیت این خانم را تنها در طرف راست بودا بخاطر آن تمثیل کرده که هدایت دهنده این سه رواق (تیرا قیف) توسط همین شهزاده خانم صورت گرفته باشد در رواق مذکور خدا یان و الهیچه های یونانی و آسیای میانه حتی یورترتی (شاید سکندر) با دو مدال یون کمر در یسن آنها چهره بار بار تمثیل شده در بالان پیش سینة این نیمه تبه مجسمه مذکور به صورت خیلی مو زون و آراسته با قواعد یونانی تمثیل شده است. فکر میشود که تا ختم کار این رواقی های ایکو نوگرافی مختلط یونانو بودائی این شهزاده خانم موجود بوده است و تحت هدایت و مشورت آن کار شده است.

کتر متوجه آن شده اند مثلا شماره های فوق العاده بر افراشته شدن بیرق و دیگر مجلات و روز نامه ها .

۲- جواب من به خواننده های محترم مجله ژوندون که در نامه های خود به اصطلاح خود شان ظاهر هویدا ی بیچاره را که با گفتن دوسه جمله يك دسته گل به آب داده است که می گویند جواب ایشان غیر قابل قبول واز روی حسادت و غیره و غیره است .

دسته گل به آب دادن ظاهر هویدا ایسن نیست که دروغ گفته باشد و یا رقابت نموده باشد .

دسته گل به آب دادن ظاهر هویدا از روی اینست که با گفتن حقیقت در مصاحبه خود با خبر نگار ژوندون خود ش را متوجه جواب های نادروست هنر دوستان ما خت . خوب آغای یا سخگو این هم جواب من امیدوارم که آنرا به نشر بسپارید البته در صفحه جواب به نامه ها .

اگر حقیقت را بنگاریم و از روی بعضی مسایل فرعی قضاوت نکنیم و بیپوده نه اندیشیم در باره به شهرت رسیدن آواز خوان خوب ما احمد ظاهر زبان باز نمائیم حقیقت اینست که موقعیت اجتماعی احمد ظاهر و داشتن آخرین مدل مو قر و داشتن مدرن ترین آلات و اسباب موسیقی و تبدیل نمودن لباس در هر روز و هر هفته و آراستن خود به مود روز و لخرچی های بی حساب همه اش رول مهمی در به شهرت رسیدن و محبوبیت احمد ظاهر داشت . فکری مسی کنم که اگر احمد ظاهر از این موقعیت اجتماعی که داشت و به اصطلاح در غم نان نبود این همه را در آوان کودکی خود نمی داشت کمتر موفقی می شد که به شهرت برسد و یا به حیث يك آواز خوان خوب شناخته شود چون رویه و عکس العمل دستگاه های اداری سا بقیه هم برای ما خوب معلوم است که هنر مند و یا علاقمندی که واسطه نمی داشت پول و ثروت نمی داشت و یا اینکه از موقعیت اجتماعی بالا قری برخوردار نمی بود کمتر استقبال می شد و کمتر به وی اجازه داده می شد که حق آغازه های زمان را خورده و به ستیز بی آید و هنر نمایی نماید .

من هم از دوستداران دایمی آواز احمد ظاهر بوده و هشتم و او را به حیث محبوب ترین آواز خوان کشور می شناسم و مرگ او را بزرگترین ضایقه هنری می دانم .

از آقای ظاهر هویدا می خواهم که دلسرد نشوند و به پاسخ های که از سوی علاقمندان احمد ظاهر می شنوند اهمیتی قابل تصورند چون اگر زیاد گفته اند ، اقلای حقیقت نیز در گفتار ایشان موجود بوده واز شهرت و محبوبیت احمد ظاهر و خلا قیت وی انکار نکرده اند .

روز نامه و مجله معنای متعارف را ندارد . من تقاضای شما را به گونه ای دیگر انجام میدهم که همانا نشر مطالب اوسالی شما است و اینکه آنان میخوانند یا نه ، قسم به سر مبارک و شیرین قان که نمیدانم !

راه دیگر اینست که يك نامه با همان اسمی به عنوان رادیو افغانستان بفرستید و قسم تا آنرا از من پس بگیرد و فقط ، م ، مانی میماند که او را من اطلاع میدهم و دیگر چه ؟

و دیگر اینکه ، فقط با شما خصوصی می گویم خدا کند که دیگران نخوانند واز همین جا میگویم که دیگران نخوانند و قصه ی آنر دیکه خط مینوشت و کس دیگری به کنارش نشسته بود ، آفریاد آورند ! چه

بگویم گمان میکنم چاره نیست حتما میخوانند مزاح کردم ، این خط ، خط خصوصی نیست لهذا بيك جمله میگویم که نصف از این شماره ها عجیب و غریب معلوم میشود .

قبصره نمی نمایم که تر نجید و قهر نشوید و من را به چوب تکفیر نه بندید ، منتها شماره های ۱۳-۵-۴-۳ را به دقت بخوانید و کلازه خود را قاضی بسازید و عدل و انصاف بنمایید . راستش اضافه گفتم ، بگذارید که نا مبر دگان قبصره کنند .

دوست عزیز آصفه شاداب

بسیار بخوانید اشعار را . تا بسیار شعر نخوانید شعر خوب گفته نمی توانید همینگونه تکه و پر چه از اشعار دیگران میزدید و فکری کنید شاعر هستید . این کار نکنید . به سراحت از این سبب گفتم که تو چند بیشتر نمایی . هدف قهر ما سخن و شعر نگفتن شما نیست بلکه شعر بگو یید . بسیار هم بگو یید تا پخته شوید . اینك نمونه شعر قان .

شادی کنید ای دوستان اکنون زمان از آن ماست

کاخ ستم و یران شد کون و مکان از آن ماست

کردند پی پیداد آن دسته شیاد ها رفتند آن جلا د ها اکنون جهان از آن ماست

شاداب گوید این شمار با دوستان با اقتدار

با ینده با اتحاد امن وامان از آن ماست

دوست عزیز خواجه عبدالله متعلم صنف شوازه لیمه ابو عبید جوز جانی

با عرض سلام های سرد و بی شک به شما آغای یا سخگوی صفحه جواب به نامه های علاقمندان ژوندون و سلام های گرم به دیگر کارکنان اداره این مجله محبوب .

بنده از علاقه مندان خیلی قدیمی مجله ژوندون هستم و از خیلی وقت ها با آن آشنا یم و آنرا مطالعه می کنم و این هم اولین نامه ام به اداره مجله ژوندون می باشد و آغاز همکاری با اداره مجله و اگر خفه نشوی در نامه اول يك انتقاد و يك جواب مختصر دارم .

انتقاد من متوجه اداره پسته رسانی می باشد که اکثر روز نامه ها و مجلاتی که شماره فوق العاده اند . به مشترکین و علاقمندان آنها که در ولایات هستند نمی رسانند و نمی فرستند چون تا حال شکایات زیادی به مقامات مربوط تحویل داده ام ولی

نداریم . برای مردم ما همین آمیختن موسیقی شرقی و غربی که مبتکر آن احمد ظاهر است ، بهترین مکتب است .. عمر کو تاهش فرصت آنرا برایش نداد تا مکتبی باز کند .

۹- او جدیداً شروع کرده بود و اینکه اشعار را غلط می خواند خوب میکرد . او عا میانه میخواند . ما عاشق همین اشعار غلطش هستیم و دوست داریم .

۱۰- از اینکه يك عده نمی توانستند به کسرت های احمد ظاهر بروند همین حالا هم نمی توانند به کسرت های دیگران بروند پس گناه از احمد ظاهر نیست و شهادت من هست .

۱۱- آوازسازبان هواخواه بسیار دارد . آیا شهرت او از چیست ؟ معلومدار که شهرت يك خواننده نظر به آواز و آهنگها و طرز بر خورد و پیشا مد او با مردم میباشد و همینگونه از احمد ظاهر بود .

۱۲- آقای م ، مانی قضاوت نادرست کرده است و تجدید قضاوت کند .

۱۳- وقتی که ۹۹٫۹۹ فیصد مردم کابل طرفدار و دوستدار آواز احمد ظاهر هستند این شما یکی دو نفر چرا بر خلاف احساس مردم حرف میزنید .

۱۴- ما اگر م ، مانی را می شناختیم مفصل با او صحبت میکردیم و با حقایق روشن و دلایل واضح قناعت او را فراهم می کردیم .

۱۵- آواز احمد ظاهر در دل ما جا دارد و خواهد داشت و با این گفته ها هیچی کم نمیشود .

جواب نویسی :

به دوستان عزیز سلام میگویم و صحت خوب میخوام ، جواب نویسی را قسم سوگند داده اید که این نامه را به اشخاص مورد نظر برساند و او را از نظر عقیده شما آگاه بسازد .. به سر شیرین و چهره زیبای قان قسم میخورم که اینکار از دستم بر نمی آید و فرصت و وقتش را کمتر دارم که به پسته خانه به شعبه پسته رسانی مرا سلات دوستان ثبت نام کنم که نامه بر سر احوال دوستان به دشمنان کردم . من را وظیفه دیگری در پیش است که روز نامه نگار گویندش . گر چه کار روز نامه نگار به نحوی کار پسته رسانی است اما خصوصی نیست . پیام مردم است خواست مردم است و عقیده و نظر عوام الناس است که بازتاب آنرا در روزنامه و مجله می بینید . همین مجله و اخبار هم نامه است و هم احوال آدمیان به مردمان . اگر این چنین نیست

سلام علیکم خوانندگان و همکاران عزیز به دعای سلامتی شما می آغازیم به جواب نامه های همکاران ارجمند :

دوستان عزیز قسم می کنم از یو هنجی علوم پو هنتون کابل :

نگاشته اید که « شماره سیزدهم که راجع به احمد ظاهر چندین صفحه نوشته و به چاپ رسیده است مطالعه نمودیم آدرس مسجور جمال ، م ، مانی و غیره را نمی دانیم از این سبب برای مد پریست مجله نامه را از سال میذاریم و به هر کس که این نامه بدستش میرسد قسم میدهم به سر شیرین ترین کس اش و به چیزی که ایمان دارد این نامه را به مسجور جمال ، م ، مانی ، سر مست و تنگیالی و اگر امکان داشت به آقای ظاهر هویدا نیز بدهد آنها از شما قهر نمی شوند چونکه ما شما را قسم داده ایم بقیه ی نوشته این دوستان را که بسیار زیاد است به پشت و روی ورق نگاشته گردیده ، خلاصه میکنیم و ماده وار پیشنهادات و انتقادات شانرا طرح میکنیم که علاقمندان آواز احمد ظاهر از نظر ایشان آگاهی یابند :

۱- هر چه م ، مانی ، مسجور جمال ، تنگیالی مددی ، سر مست و چند نفر دیگر ، گفته اند ، از روی بغض و عقده بوده و حقایق را نگفته اند و اگر دانشمندان هم باشند باز هم دانشمند خلاء میداشته باشد که شما دارید .

۲- نفرین بی پایان ما به قاتل یا قاتلان احمد ظاهر .

۳- آفرین بر توان و قدرت احمد ظاهر نازنین که در ده سال فعالیتش ، محبوب ترین و محبوب ترین هنرمند افغانستان در قرن بیست شد او برای همیشه جاودان می ماند چونکه صدای او زیبایی و جذابیتی را دارد که خداوند تا ابد به زیبایی و جذابیت صدایش بنده یی نخواهد . آورد (II)

۴- حسادت جزء شخصیت ۹۹ فیصد مردم ماست .

۵- دنیا هم احمد ظاهر را دوست داشت واز همه نعمات خود او را بر خوردار ساخته بود . پس شما با دنیا حسادت میوزید نه با احمد ظاهر ...

۶- احمد ظاهر اگر در سالو نها کسرت نمی داد ، در سرکهای عمومی کسرت میداد ؟

۷- آفرین به او که هنوز فوت غربی و هندی را بکلی نمی دانست و نیا موخته بود که به این فراوانی ابتکار قازگی و دانش در موسیقی داشت .

۸- او میخواست مکتب بوجود آورد ، اما گجا ، اینجا مکتب و استاد موسیقی

و همین چه زنان و مردان است که همه در يك صف واحد و فشرده در يك سنگر علیه تعصبات نژادی، لسانی، جنسی و غیره برآمده و دشمنان نهفت و ترقی را نیست و نابود نمایند زیرا در شرایط کنونی جامعه ما به زنان و مردان آگاه، فهیم و فداکار خیلی نیازمند است زیرا تعمیر و زیر بنای مستحکم آینده به معماران خردمند و آگاه شدید نیازمند است برای اینکه در ساختمان و اعمار این بناء زنان و مردان سهم مساوی داشته باشند و از حق و حقوق مساوی بهره ببرند چه بهتر که همه با يك احساس وطن پرستی درین زنجیر مستحکم چنگ زنند و حلقهات آهنین را آهنین تر سازند. تا با شد که افغانستان عزیز را معموتر و مصئون تر سازند.

به این حساب زنان و دختران وطن ما در نهفت های آزادی خواهی و استقلال طلبی رسالت و وظایف خویش را با تعهد وطن پرستی انجام داده اند در این بخش نیز تأثیرات مهم و قابل وصفی را از خود به یادگار گذاشته اند در اثر مجادله و مبارزه

یگبر بخصوص، نهفت نویسن زنان افغان در جامعه گسترده تر شد و حجاب را بدور افکند و به زیاده دان تاریخ سپردند نقش، مسوولیت و رسالت ایشان دو چند شده و در چهره سیاسی، اجتماعی و اقتصادی جامعه ما اثر و نشانه زحمتکشی و وطن دوستی خویش را ثبت اوراق تاریخ نمودند.

اکنون بر همه دوستان و عاشقان خاک

ترجمه نورمحمد «هفتا»

قهرمان اتحاد شوروی باید اماریا کار پوفنا

بایدا م. در سال ۱۹۲۲ در قریه نووی سیوش (سیوش نو) ناحیه کرسنایریکو سیک ایالت کریم تولد شد. بایدا م. در اولین روزهای جنگ میهنی کبیره جبهه رفت. در هنگام دفاع قهرمانا نه سیوا ستویل بایدا م. بحث مربی و پرستار انجام وظیفه نموده شجاعانه به افسران و سر بلزان مجروح کمک های صحنی می رساند. به خاطر نجات مجروحین بارها با هینلری هائی به تن مقابل کرده است. در تمام جبهات راجع به قهرمانی و شجاعت وی سخن می گفتند. گروه سر بلزان این دختر نامی خلق اتحاد شوروی را به حزب پذیرفتند. به تاریخ ۲۰

جون ۱۹۴۲ بایدا م. لقب قهرمان اتحاد شوروی را کسب کرد. مدافعین شهر قهرمان سیواستوپل در آخرین نبرد بایدا م. را بموقف توپچی دفاع همواسی و پنجم گماشتند. در این جنگ در انلای کمک به یکی از مجروحین قوای سرخ بحری زخم شدید بر داشته امیر شمش شد. این میهن پرست شجاع حتی در امیر گناه فاشیست ها مبارزه خود را ادامه داده و سپارش های سازمان مخفی را انجام میداد. در سال ۱۹۴۵ از اسارت رها گردید. به وطن باز گشت. فعلا بایدا م. در شهر سیواستوپل زندگی می کند.

يك مادر همیشه يك مربی خوب برای اطفال است.

نقش زنان در امور اجتماعی

به میان آمد بالاخره از صبحدم تاریخ تا کنون نقش زن مانند شمس تابناک و روشن است.

و آمد و شد موج های ظلم و استبداد بهره کشی فرد از فرد، پدر سالاری و برده داری هیچ يك نتوانست برای همیشه او را در بند و زنجیر پدر سالاری كشد گرچه گاه گاهی او را به نام های مختلف مورد استثمار قرار میدادند مگر برای همیشه نتوانستند موفق و ارزش انسانی این موجود پر از محبت و صفا و صمیمیت را نادیده گیرند و نقش او را از تاریخ بشری بزدایند.

خوشبختانه امروز نیز که روز نه های از امید به آینده بروی زنان باز شده و زنان ما را واقعا به آینده تا بنات امیدوار میسازد باز هم شاهد آن هستیم که زنان و دختران ما ضمن کار های دیگر انسانی در مزرعه و کارخانه و درمانزل، مسوولیت های اجتماعی را نیز بدوش دارند که در انجام آن خیلی پیروز و موفق اند این مسوولیت ها عبارت اند از داکتری، مهندسی، امور قضایی، انجمنبری خدمات امنیتی، امور قضایی، روزنامه نگاری و امور ما زمان دهی و غیره و غیره که همه و همه در حیات اجتماعی مردمان این وطن سهم ارزنده و برجسته دارند مانند گذشته زنان و مردان مادوروی يك سکه را ساخته اند که یکی را بدون دیگری نمی توان مورد مطالعه قرار داد زیرا آنها لازم و ملزوم یکدیگر اند و در کار ها و فعالیت اجتماعی همکار و یاور هم.

يك نظر عمیق و يك مرور زری میسازد که زنان مبارز کشور ما از گذشته های خیلی دور هم دوش با مردان در همه ساحات زندگی مصروف کار های اجتماعی، اقتصادی سیاسی، و کلتوری بوده و يك لحظه هم نخواسته اند که بار مسوولیت های اجتماعی را از شان تونز نموده و در برابر آن بی تفاوت باشند.

زن میهن ما در همه ساحات بازوی توانا و همکار خوبی با مردان بوده چنانچه اوراق تاریخ کشور ما گواه خوبی برین ادعای عامست.

اگر تاریخ مبارزات و قهرمانی های شیر مردان خود را ورق بزنیم و یا اگر ذکری از بو علی سینا و جمال الدین افغان و سایر افتخارات به زبان آریه نا گزیر می شویم به مقایسه ارج گذاریم که واقعا مقامش قابل ستایش و سپاس است.

این موجود زن است، مادر است و بالاخره با احساس ترین شخصیت انسانی. این زن افغان است که سلاح دو کمر، همدوش مبارزان راه آزادی در جبهات علیه دشمنان میهن رزمیده، که این شجاعت و رشادت شان به مردان نیز تاب مقاومت و صلحشوری بخشیده است در زمینه تولید نیز نقش زن خیلی برجسته و نمایان است زن در همه ادوار چه در زمانیکه عدل و مساوات وجود داشت و چه زمانیکه طبقات و استثمار

ملاله

لارکي دغليم په مقابل کي دسر بازی،
قر با نۍ او د هیواد دسا-
تنی درس ورکړ نو پر غازیانو

او جنگیالو باندی یی داسی غږ-
و کړ:

که په میوند کي شهید نه شوی
خدایو لالیه یی ننګی ته دی ساتینه

خال به دیار له وینو کیسردم
چی په شنکي باغ کي گل گلاب وشموینه

توری ووهه بری به مو می
که بری نه وی خوانان تل په تورو مینه

ددغی فداکاری او وطن پرستی
بیغلی «ملاله» غږ په اوریدو وسره

دزلمیانو او ملی مبارزینو په رگ-
و کی افغانی وینی په جوش راغی

پښتنو غازیانو او وطنپال قوتو نه
دیگر غلگر او چیا ولکرو قوتو

نو به مقا بل کي دوطن دساتنی
او ژغورنی په مقصد خپل تیست او

پراک څپو نه له سره په منظم ډول

پدغه وخت کي له غیر ته د ک-
او پاک لمنه پښتنه پیغله «ملاله» چی
نوی دژوندانه او لسم پسرلی
ته رسیدلی وه له دلی څخه راوو تله
او په خپل پښتنی غیرت سره یی
په ډیر ویاړ او میړانی د وطن-
دآزادی بیرغ چی له خپل ځا-
ورته گران ووله خا ورو څخه راپورته
کړ اود خپل وطن پالنۍ احساساتو
په لرلو سره یی یو ځل بیا دوطن
دآزادی بیرغ ددښمن په مقابل کي
پورته کړ او پروطن مین افغانی
زلمیا نوته یی دوطن دآزادی په

۱۲۹۷ هجری کال دبرات دمی-
شتی په ۱۷ نیټه دانگلېس یرغلکرو
او چیا ولکر عسکرو غوښتل
چی دخپل شوم او مفرضا نه-
مقصد دتر سره کولو دپاره
کوم چی یی دافغان او انگلیس په
لومړی جنگ کي دپښتنو میړ-
او زورورو زلمو دلاسه مات-
خوړلی وه تلافی کولو دپاره ددویم
ځل لپاره زمونږ په پاک-
خاوره کوم چی زمونږ دنیکو نو-
اویلرو نو په وینو تو یولو سره
آزاده ساتله شوی ده حمله وکړی
او وی نیسی . همغه و چی له دریو
خواو څخه یی دخپل پنځه ویشست
زره عسکرو په واسطه زمونږ په هیواد
باندی حمله وکړه اود کاند ه-
نار یی ونيو .

ملی مبارزین او غیر ت-
افغانان چی ژوند ور ت-
دبل تر لاس لاندی له مرگ-
څخه په سلکو نو کرته غ-
اوبه ښکار یده دسر دار محمد ایو-
بخان په مشری ددښمن دمقا بل-
اود خپلی پاکي خاوری دساتنی
او ژغورنی دپاره له هرات نه دکن-
هار په لور روان شول .

دافغانانو زړ ورو زلمو اوددښمن
لښکر دمیوند په دشته کي چی
دکند هار په ۳۵ کیلو متری کي
پروت دی سره مخامخ شول .

په جنگریزکي سخته خونړی جگړه
روانه وه افغانی غازیان او غازیانی
دخپلی پاکي او سپیڅلی خاوری د
ساتنی دپاره ددښمن له منگل-
څخه . په پښتنی میړانی او غیرت
سره جنگیدل .

داوړی ورځی وی گر م-
په تر قی کي وه د میوند په
دښته کي او به هم دښمن نیو لی
وی . نژدی ووچی افغانی فدا کار
او پروطن مین زلمیان دتندی له
لاسه ټول تپاه او په شاتلو ته
مجبور شی .

له بلی خوا څخه دافغانی بیرغ
ورو نکي هم ددښمن له لاسه داسی
سخت زخمی شو چی بیرغ یی
له لاسه ولوید .

پاتې په ۵۷ مخکي

کاروان حله... کاروان حله... کاروان حله

زهر شیرست مرا

مردم بدم زنده شدم گریه بدم خنده شدم
 دیده سیرست مرا جان دلیرست مرا
 گفت که دیوانه نه ای لایق این خانه نه ای
 گفت که سرمست نه ای و که ازین دست نه ای
 گفت که تو کشته نه ای و زعدم آغشته نه ای
 گفت که تو زیر ککی مست خیالی و شکی
 گفت که تو شمع شدی قبله این جمع شدی
 گفت که شیخی و سری پیش رو راه بری
 گفت که یال و پری من پروالت ندهم
 گفت مرا نولت نوره مرو رنجه مشو
 گفت مرا عشق کهن از برماقل مکن
 چشمه خورشید توی سایه گبه بید منم
 تابش جان یافت دلم و اشد و بشکافت دلم
 زهره شدم ماه شدم چرخ دوسم تاه شدم
 از نوم ای شهره قمر درمن و در خود بنگر
 دولت عشق آمدو من نولت پاینده شدم
 زهره شیرست مرا زهره تابنده شدم
 رفتم و دیوانه شدم سلسله بندنده شدم
 رفتم و سرمست شدم و زطرب آگنده شدم
 پیش رخ زنده کنش کشته و افگنده شدم
 گول شدم هول شدم و زهره بر کنده شدم
 جمع نیم شمع نیم بود پراگنده شدم
 شیخ نیم پیش نیم امر ترابنده شدم
 در هوس بال و پرش بی پر پرنده شدم
 زان که من از لطف کرم سوی تو آینه شدم
 گفتم آری نکتم ساکن و پا شنده شدم
 چون که زدی بر سر من پست و گدازنده شدم
 اطلس نوبافت دلم دشمن این زنده شدم
 یوسف بودم ز کتون یوسف زاینده شدم
 کز اثر خنده تو گلشن خند لده شدم
 مولانا جلال الدین محمد بلخی

بهشت

بیا تا گل بر افشایم و مرد ما غر اندا زیم
 فلک را مستف بشکایم و طرح تو در اندا زیم
 اگر غم لشکر انگیزد که خون عاشقان ریزد
 من و ساقی بهم ما زیم و بنیانش بر اندازیم
 چو در دست امت رودی خوش بزن مطرب سرودی خوش
 که دست افشان غزل خوانیم و پاکوبان سر اندازیم
 صبا خاک و جسد ما بدان عالی جناب انداز
 بود کان شاه خوبان را نظر بر منظر اندازیم
 یکی از عقل می لافد یکی طاعت می بسا فد
 بیا که این داوری ها را به پیش تا وور اندازیم
 بهشت عدن اگر خواهی بیا با ما به می خانه
 که از پای خمت يك سر به خوشی کوثر اندا زیم
 شراب از غوانی را کلاب اندر قدح ریویم
 نسیم عطر گردان را شکر در مجمر اندازیم
 سخن دانی و خوش خوانی نمی وور زند در شیراز
 بیا حافظ که تا خود را به ملک دیگر اندا زیم

حافظ

دهند و چین

دبری به و یار

حماسه

هله لیری به ختیج کی
 داسیا پر پا که خاوره
 به ویتنام اوپه لاوس کی
 همدا شان به کمپوچیا کی
 سرو لیسکرو به هیواد کی
 او دستر هوچی مین کور کی
 جنگ روان و به دیرزور کی

خونری جگره جگره وه
 درها او د قورتم
 درشتیا او د درواغو
 دقیری او خان ساقلو
 دیشکیلاک او د ژغورون
 او د حق او د باطل
 دیتنو او بی پتو
 ددیوانو او لیوانو
 دچالرو د مستانو
 او دیانگی د غولانو
 اتلانو سره جنگ و
 ننگیالانو سره جنگ و

دامت شوی به چالرو
 دایهانگو وری تیری
 دا مغرور پخیل قوت
 دا بی پا که پخیل مت
 دا پانده او داکاله
 دا بی رحمة نازمه سواندی
 جی بی مینه پیسی، جنگ ده
 او نور هیخ نه پیژنی
 نه وگبری نه سری
 نه انسان انسان دوستی
 دادپانگی لیونیان
 دادزور او در مرثیان
 دا خرمت امریکایان
 دایشکیلونکی اوزبیکونکی
 دا داهونکی او خورونکی

لیری لیری له لویدیخ نه
 همدا شانه له ختیج نه
 له کوریا او آستریانه
 له وران شوی واشنگتن نه
 له تایلیند او فلپاین نه
 له هوا، سمندر، وچی
 لیدیدیدی دیری لیسکری
 دوسلو او وسلو زیرمی

آمده ام تا ز فرخ دل بشکافم
 آمده ام تا ز سنگ گل بدو آرم
 آمده ام کز سکوت پرده بوزم
 آمده ام کز نسیم شکوه بر آرم

آمده ام تا چو مر غکان سبک خیز
 بر سر این گله های ابر نسیم پای
 رعد ز غوغای بالک من شده خاموش
 برق بجشد ز بیم خشم من از جای
 آمده ام تا بهار تازه نفس را
 در دل گلبرگها بلرزده در آرم
 تا بکشایم لبان غنچه بلبلخند
 تا ز لب مرغ خفته نغمه بر آرم

آمده ام تا چو ابر خسته بگریم
 آمده ام تا چو برق تشنه بخندم
 آمده ام قش ما هتاب بشویم
 آمده ام ره بر آفتاب بیند

این منم افکنده شور عشق بد لها
 وین منم افزوده شوق بو سه بلهها
 بیشتر از من زمین خسته و خاموش
 گردش بیهوده داشت در دل شهبها

آمده ام تا که گوشت خفته شب را
 پر کنم از با ننگ نغمه های دلا و یز
 تا که بیخشم بیا به لذت معنی
 تا بزنم بر گناه سکه پرهیز

آمده ام راز دار بر سنگ خزانم
 آمده ام بوسه گاه باد بها رم
 زاده انسان و هم لبرد خدا یان
 آمده ام راه باز گشت نداد رم

حسن هنر مندی

کاروان حله... کاروان حله... کاروان حله

دین حله... کاروان حله... کاروان حله

تصویر

آینه یی مقابل من ایستاده است
در آن نگاه میکنم و چشمهای من
از دیده ها بروی آینه تصویر میکشد

تصویر ها در آینه بسیار میشوند
پس قصه میرود
آینه از حکومت تصویر های من
لبریز میشود : از غصه
- همچنان

من در مقابلش -
بر لحظه ها هجوم سکونت است حمله ور .

از کوه غصه ها
پس قصه میرود
از قصه های من
تصویر ها در آینه بسیار تر

آینه میکشد من هنوز هم :
لبریز غصه ام .

دلت حسینی

خنجر و نه ماتوی

جذبه د حق نا حقه طلسمو له ماتوی-
افکار د آزادی، استعمار و نه ما توی-

ن لسته داسی څو کجی د جاحق په نصب و خوری
داوسپسی ایسی دی پری غاښوونه ما توی

دښمن که ډیر قوی شی مه ویریزه تری کهینه
نری لاره دلو و غرو سرو له ما توی

دکمین اثر

دبينا انتخاب

داشول ټول په سرښندنو
او په ډیرو شپیدانو
انسانی پینلیک یی جوړ کړ
میرنو زموږ ملګرو
اولسین هوډوال لښکرو
سرښندنو لیکو افغانو
کاموچیانو لاسیانو
باتورانو وینامیانو .

۱۳۵۵ کال
سنگر

باتو

باتو ...

من ،

از سر زمین صخره ها ،

از مرد بوم عقاب های تیز چنگ ،

من از دیار حماسه آفرین ،

با تو سخن می گویم

هم مبین عزیز من !

چرا خاموشی

چرا آرام نشسته ای !

پر خیز !

تلاش کن !

بنگر به مشرق .

که خورشید سر زده .

باشو :

باشو صدای فر شنگان سرخ را .

که می خوانند نغمه آزادی .

ضیاء دستور

دیارو تو امدارونه
سریخور سمبال پوځونه

• • •

پرنکیالو هیوادونو

په مړونو اولسونو

پانګولۍ کهری تیری و

دایې پوچه پوچه هیله

چی داخلک یی مرثیان وی

باداران یی پانګو الان وی

تل خیل وی تل ښکیلاک وی

تل نالان او تل زېښناک وی

• • •

مګر هغو میړنیو

په وینتام ، لاس ، کمپوچیاکی

پنګون پت وکړلو فنګ

شول راپورته په غورځنګ

وی شلول تور زخیرونه

مات یی کړل دزور ښکرونه

• • •

داوردی جګړی په وات کی

هریو پان اوهر کمر

هریو غر ، هره غونډی

سیند ، هر ډاک او هرکمر

ښار او کلی او بانډی

هره پوله - کروندی

پوق ، کانی ، هره څمخه

هره لویشته هره پیڅکه

هریو غیز شو ویتکائکی

ننګیالی او زمزیالی

ډوګر لرمیړنی

• • •

میرنو کهری وه پریکړه

پایه ژوندی پایه مړینه

خو ډګره نه پریږدینه

پاکې وینی بهیدلی

شوی اوړکی پخیدلی

څړول مینی نریدلی

• • •

که وی شفاسته که وه منډه

که لویډنه ، جګیدنه

مغیر تل په وړاندی تلل

پر تر توب وچنګیدل

هغوی هیڅ که تښتیدل

مات یی کړل ټول یرغلګر

ښکیلاک کړ او نا لانګر

• • •

خیل وطن یی وژغوره

پیل شو کار دودانی

ډګر ژوند او آبادی

دزېښناک دشتولو

دپستی ډېر ژولو

دین حله... کاروان حله... کاروان حله

مزمین ، اطفال لمیکه از نگاه جسمی و فزیک
چندان رشد نیافته باشند ، همچنان برای
اطفال لمیکه از نگاه چهار عصبی حساسیت
داشته باشند خواب کردن خیلی ها مفید
و موثر است .

مکتب مکتبی باید دروس روز مره خود را
در يك وقت معین آماده سازند : اطفال لمیکه
از طرف صبح درس میخوانند برای آماده
کردن دروس خانگی خویش باید از ساعت
شانزده الی هفده مشغول شوند و آنا لمیکه
از طرف پیشین به مکتب میروند به ساعت
۹ صبح آماده گی بگیرند . مانند کارهای
خانگی برای لحظاتی و ساعت آخر عاقلانه
نیست زیرا در نیمه دوم روز قابلیت کار و
فعالیت شان گردان به اندازه قابل ملاحظه

اطفال امروز

مترجم : جمال لغری

اطفل و مسأله آموختن

می پردازد . فشار و شدت بیشتر مشغولیت
ذهنی ، کیفیت اجرای وظایف را خرابتر
ساخته و آثار خستگی و بی علاقتگی
بظهور میرسد . اگر دوام درسی از آنچه
در بالا از آن تذکر رفت بیشتر شود ممکن
است آثار سوء آن در صحت و سلامت طفل
پیدا شده رسد .

ادامه آماده کردن کارهای خانگی وقت
زیاد میگیرد که والدین میخواهند از روی
چبر و زور طفل شانرا به آماده سازی خستن
دروس فورا پس از آمدن از مکتب وادار
می سازند . در این حالت طفل هنوز موفق
نشده که خستگی مکتب را رفع کند فورا
فشار سنگین دیگری را باید بپذیرد :
در نتیجه این عمل فورا تلاطم خستگی در
وجنات طفل پدید آمده میرسد چو تکه او
حفظ کردن مواد جدید را در برابر خود می
نگرد . گوی برای او معلوم میشود و وقت
زیادی را بکار ندارد تا کار خانگی خود را
آماده گرداند .

برای آنکه مواد جدید را طفل به خوبی
گرفته بتواند و آنرا درک کرده فرا گیرد
باید استراحت کرده باشد و اثر هیچگونه
خستگی در او پدید آمده نرسد . فاصله بین
دروس مکتب و آغاز تهیه دروس خانگی
در منزل نباید از ۲ الی ۳ ساعت کمتر
باشد . درین مدت طفل باید اضافی تر وقت
خود را در هوای آزاد بگذراند .

درس میخوانند پس از دروس مکتب باید در
برای اطفالی که در صنف یک الی دو
حدود ۱-۲ ساعت در یک اتاق قهوه ای
آن تجدید شده باشد ، بخوابند ، بدلیست
اگر در حین خواب پنجره های اتاق باز مانده
شود . خواب روزانه نسبت به هر نوع
استراحت دیگر قابلیت کار و پشت کار
را در اطفال تجدید مینماید . خالصه برای
اطفال ضعیف الجثه ، مریض مبتلا به امراض

برای شاگردان صنف اول الی يك ساعت
برای شاگردان صنف دوم يك الی يك و نیم
ساعت برای شاگردان صنف سه الی چهار
از يك و نیم الی دو ساعت برای شاگردان
صنف پنج الی هفت دو الی دو و نیم ساعت
و حتی بیشتر از آن همچنان برای شاگردان
صنف بالا تر مدت سه ساعت ، در اخیر
دروس روز مره هیچگونه تلاطم خستگی
بمشاهده نرسیده اطفال همواره بسادقت و
تمرکز فکر به تهیه نمودن کارهای خانگی

برای سنین مختلفه ، نظر به خصوصیات
آنا تو می فریو لویکی اطفال زمان درس ،
در خانه و در مدرسه تعیین می گردد . برای
اطفالی که در صنف يك الی سه اند هر
روزی از چهار ساعت درسی بیشتر نمیشود
و برای شاگردان صنف پنج الی ده تعداد
ساعتهای درسی پنج الی شش ساعت تعیین
میکرد .

تحقیقات مخصوص و معینی نشان داده است
که به مقصد آماده سازی ختن دروس خانگی

تفریح ، بازی و سرگرمی سالم ذهن و دماغ اطفال را انکشاف داده و استعداد شانرا
تبارز میدهد صفحه ۳۲

طفل مکتب را در مورد درست نشستن بالای
چونکی راهنمایی کنید

ای پایان می یابد . و از جانب دیگر بسیار
ممکن است ضرورت دیگری پیدا شود و
طفل نتواند هما روز به کارهای خانگی
خود رسیدگی نماید .

اکثر شاگردان صنف بالا تر کار
های خانگی خود را تا نا وقت شب انجام
میدهند . این عمل شان فایده ای نداشته
و حاصله آن خیلی ها کم و نا چیز است ،
فاصله عدت ، ضرورتی به این کار احساس نمی
شود بلکه بیش از همه عدم کنایت درامور
تقسیم بندی اوقات دست داشته را بر ملا
میسازد . والدین اطفال شانرا قبل از آنکه
شانرا مل مکتب شود باید یاد بدهند که
وقت شانرا چگونه تقسیم کنند و بطور
از آن استفاده ببرند .

اطفالی که از طرف پیشین درس میخوانند
دروس خانگی خود را نباید از طرف شب
انجام دهند زیرا قابلیت درک اطفال در اواخر
روز سقوط می کند .

در انای اجرای کارهای خانگی پس از
هر ۴۵ دقیقه باید ۱۰-۱۵ دقیقه تفریح داده
شود . برای اطفال صنف اول تفریح ها بعد
از ۳۰-۳۵ دقیقه داده شود زیرا ۴۵ دقیقه
درس خواندن برای اطفال هفت الی هشت ساله
خیلی ها خسته کن واقع میشود . در زمان
ژوندون

درمورد غسل اطفال نباید فراموش کرد

طفل مكثبي صبح خود را از ادمان آغاز می کند

پروگرامهای تربیوی و فلم های خنده آور و کارتونی باعث انکشاف رشد ذهنی کودکان می گردد

و نزد دکتور چشم مرا جعه گردد اگر به طفل تو عیه شده بود که باید عینک استعمال کند باید طفل را تحت نظر گرفت که هدایت دکتور را حتماً تعمیل نماید. بر عکس صورت اختلالات بصری هر چه بیشتر و جدی تر شده می رود. بین قلمه سینه طفل و کنار میز باید به اندازه یک (چامه) فاصله باشد. نشستن درست قابلیت کار و فعالیت اطفال را زیاد کرده در عین زمان رشد ونموی کامل قامت و اندام آنها را تقویت می بخشد.

روشتا بی کافی در محل کار طفل وجود داشته باشد، شرایط بسیار خوبی را به مقتضای فو قفانه حاضر کردن کارهای خانگی میبایست گرداند. همچنان چشمهای طفل را سالم نگهداشته و سر زدن به آن نمی رساند. به روشتا بی از گلکین و یا چراغ از جناح چپ بالای کتا بچه و یا کاغذ باید بپشت تا طفل را هنگام نوشتن مأیة دستی که با آن می نویسد مزاحمت نکند.

در کنار پنجره گذاشتن گلدان درست نیست چو تکه مانع روشتا بی محل کار شاگرد میشود. مقدار زیاد روشتا بی افتاب را برده ها تیکه در پنجره نصب است جذب مینماید و لو که پرده های مذکور از نازکترین تکه ها هم ساخته شده باشد. به این لحاظ باید حین درس خواندن طفل پرده ها باید تا اخیر کتن شده و نور به قدر اعظمی داخل اتاق گردد. قطع نظر از آنکه شیشه های پنجره تا ۳۰ فیصد امواج ماورای بنفش آفتاب را مانع میشود باوجود آنهم قسمتی از امواج دراز آن بداخل اتاق نفوذ نموده و فعالیت مکرر آنها را در داخل فلج مینماید. شیشه های چرک و چتل پنجره حامله از آنکه مانع عبور امواج ماورای بنفش بقیه در صفحه ۵۵

آنها ۱۴۰-۱۴۵ سانتی متر است به عین قر تیب ۶۸ سانتی متر و ۴۱ سانتی متر باید باشد.

اگر بلندی میز ۲-۳ سانتی متر از اونج طفل بلند تر باشد در آنصورت میز مذکور عطا بق به قد طفل است اگر میز بلند باشد در آنحال لازم می افتد تا چو کی نیز بلند انتخاب شود و یا خود بروی چو کی بالش گذاشته شده بروی آن پارچه ای هموار گردد. زیرا پاهای طفل به مقصد استکاء او به زمین هم باید چیزی گذاشت (چو کی کک کوچک). درین سو نه مواقع باید به خاطر داشت که تفاوت ارتفاع بین میز و چو کی نباید کمتر از ۲۱ سانتی متر و یا اضافه تر از ۲۷ سانتی متر باشد.

والدین باید بصورت سیستماتیک طرز نشستن طفل را نسرا هنگام حاضر ساختن درس خانگی تحت نظر بگیرند. درصورتیکه طفل وضعیت درستی را حین نشستن اختیار کرده باشد پا ها یی به یک زاویه قائمه قات شده عینک های زانو و لگن خاصره یکجا با همدیگر بروی زمین اتکا کرده، دوائی شوم خسته را نه پای طفل مکتبی روی نشیمنگاه چو کی قرار گرفته، هر دو شانه های او آزادانه روی میز خم شده و به یک خط افقی واقع مینباشند. سر و تنه راست قرار میگیرد. مسافه بین چشم و کتاب یا کتا بچه باید از ۳۰ سانتی متر کمتر نباشد. این فاصله را میتوان به شکل ذیل اندازه بگیرد: اگر آرنج ها را بروی میز قرار بد هید، در آنحال چشمها باید به سطح انگشت کلان قرار گیرد. اگر والدین تما شا می کنند که طفل شان مسافه بین کتاب و چشم شانرا از ۲۵ سانتی متر کمتر می سازند و یا خود از ۴۰ سانتی متر بیشتر می کنند باید قوراء بدان توجه نموده

تفریح باید هوای اتاق تجدید شده و طفل درین وقفه کار های ذیل را انجام دهد: ۱- دقیقه قدم بزند بعد از آن شخی های دست ها را گرفته هر دو دست خود را به طرف بالا بلند کند عمیق نفس بکشد سپس دوبار کمر خود را بطرف پیشرو و عقبامت وچپ دور بدهد و پاهایش را یکی دو بسمار تکان داده باز هم عمیقاً نه تنفس کند و هر کدام این تمرینات ۵-۶ الی ۱۰-۱۲ بار نظر به سن و سال اطفال و مشکل بودن حرکات تکرار گردند.

اگر طفل کوژ پشت است بهتر آن خواهد بود که در وقت حاضر ساختن کار های خانگی چند بار پشتی را به عقب قات کند (۳-۵ مرتبه) طفل باید در جای معین و دایمی دروس خانگی خود را آماده گرداند. در وضعیت معین طفل زود تر تمرکز قوای خود را حاصل کرده، دقت او به دروس متوجه شده، حاضر ساختن درس به سهولت و موفقیت انجام میپذیرد.

میز و چو کی که طفل روی آن کار های خانگی خود را آماده مینماید باید نظر به قد او تنظیم شود. اگر میز و چو کی مطابق با قد طفل مکتبی نباشد، در آنصورت نه خواهد توانست و وضعیت درست را حین اجرای کارهای خانگی بگیرد و عضلات وجودش برودی خسته خواهد شد. نشستن نامست اگر بطول انجامد، قد و قامت را عارضه میزند خفیدگی پشت هویدا شده و از مسافتی قفس سینه دوست نمونخواهد کرد. از قنای میز برای اطفال مکتبی که طول قد آنها ۱۲۰-۱۲۵ سانتی متر باشد باید به بلندی ۵۶ سانتی متر و چو کی آنها به بلندی ۳۴ سانتی متر باشد. برای شاگردانیکه قد ۱۳۰-۱۳۵ سانتی متر دارند ارتفاع میز ۶۲ سانتی متر و بلندی چو کی ۳۸ سانتی متر. شاگردانیکه قد

له هغه وروسته یې د عشق په پاره کې څه ونه ویل او کله کله به یې یوازې دا- ختر په ورځو ، نوی کمال او ددی دنسوم ایښودلوپه جشن کې لیک ورلیږه. شاهزادې ورا د ننني سوغات د پېښې په باب هم وویل اوان هغه خپل له اسرارو څه عجیبه لیدل شوی لیک یې تقریباً ټکی په ټکی ورته بیان کړ .

په پای کې جنرال وویل .

هو ! ښایي دغه سړو کې سوداڼی وی ، ښایي ماغزه یې وړان شوی وی ، هم ښایي چې یو هیږی ، ورا چان هغه عشق چې ښځې یې په خیال کې لری نارینه یسی نور د هغه قدرت او لیاقت نه لری . دغه مو تر څو مو ډ ته را نږدی کیږی .

په همدغه ساعت مو تر را ورسیدگوستا و ایوانوویچ هغوی ته ور نږدی شو وی ویل . آنا چان ، ستا کالی می را اخیستی سپره شه او جنرال ته یې وویل . تا مو سپر لری چې کو رته مو ورسوم . جنرال ځواب ورکړ .

نه ، مننه کوم ، او په داسی حال کې چې دورا لاس او ټنډه یې مچ کوله وویل . ښه وراچان خدای په آمان ، بیا به ژر ژر راځم. ټولو خدای په آمانی سره وکړه ، فریسیه ورا نیکلای یونا یې د خپل کور تر دروازی پوری و رسوله او بیر ته لاړ .

میرمن شاهزاده ورا چې کو رته ننو کله له لری څخه یې دخپل ورور نیکلای اواز واورید چې په چټکی سره په کو ټه کې گرځیده او واسیلی لو ویچ د لو بو د میز تر شا ناست و .

نیکلای وویل:

- ما څه موده د مخه ټینگار کاوه چې باید دغه احمقا نه لیکو نه باید ښه شی . ورا له تا سره لا واده نه و کړی چې ما تا سوته ویل چې ته او ورا دغو لیکو نو ته یوازې په سطحی نظرگوری اودماشومانوپه شان په هغو څو ښځا لیری .. آه پخپله ورا هم را غله .. ورا چان ، ما نه واسیلی لوویچ سره د پ،پ ژ په باب خبری کولی ، زه دغه لیک یې همیتي او سپکوی گڼم .

شه سین په سره سینه دده د خبرو به منځ کې وویل .

هیڅ لیک نه و . یوازې هغه سړی لیکي دی

دورا رنگت ددغو خبرو په اوریدو سره سور واوښت او کیناستله نیکلای یو- ویچ په داسی حالت سره چې تریوه دروند پارلاندی ستړی شوی اوپه ځمکه یې اچولی وی وویل .

له دغو خبرو څخه چې ونی کړی ،بخښنه غواړم ، ورا د خپل میره له ملا تر څخه څو ښځا له شوه او ورور ته یې وویل . اصلا زه نه یو هیږم ته ولی هغه زما لیو لی بولی هغه دو مره په ما پوری اډه لری لکه په تا پوری ...

- ډیر ښه یو ځل بیا پخښنه غواړم . نتیجه دا چې ده یوازې غواړم ووايم چې دهمغه دغه احمقا نه عمل به یې پای ته و رسیږی . بلور وکړی یوازینی شی چې زما داند یښی سبب شوی دورا او ستا ، واسیلی لوویچ نیک نوم دی او یوازې ستاسو د نیک نوم دساتلو لپاره هلی ځلی کوم .

شه ټین په اعتراض سره وویل .

نیکلای گو مان کوم شور جوړوی . - ښایي .. خو ددی ویره شته چې تا مو ډیر ژر ریشخند شی شاهزاده وویل : -نه یو هیږم څر نگه امکان لری چې ریشخند شو .

- دافکروکس چې دغه وښی ... نیکلای شور قاب له میز څخه راوا خیمیت او شته یې بل ځای کیښود ، دا یو عجیب شی چې یوازې دکښیشانو د نیکلای لپاره ښه دی ، نه دا چې له موږ سره یا قی شی . یا یې لری واچوی ، یا یې داسا ته ویښی ، نو په مخ کې لای وکړی چې میر من شاهزاده لومړی به پ،پ ژ د خپلو ملگرو او دوستانو ورا نیکلای و نا شه ټینا دده سوغات منی، دو یم دا چې دالو مری چلند به هغه وهڅوی چې سبا د غمی گسټی او بل سبا دمرغلرو امیل راولیږی او هغه وخت په و گوری چې دغلایا ټکی په تور به ښدی شی اوشاهزاده شه ټین او میر من شاهزادې به د شاهدانو په تو گه محکمی ته ور وغواړی ، په رښتیا چې مو ضوع سمه ده .

وا سلی لوویچ وویل . نه ، نه ، وښی باید حتماً بیر ته ور ولیرل شی !

ورا وویل. زه هم په همدی فکر یم او فکر کوم چې ډیر ژر ورولیږل شی ښه به وی . خو دا کار باید څه ډول وکړو ؟ نه خو دهغه نوم پېژنو نه یې د کورنی نوم او نه یې په نښو ټینا نو یو هیږو . نیکلای نیکلای یوویچ په یې پروائی سره وویل :

دا ویره شته چې ریشخند شو . - څه تو ډیر کوی د ژاندار مری قوماندان ته ورځم ، هغه زما ملگری دی ، چې دغه چاپلوس راوغواړی او هغه که خپل حساب په لاس ورکړی .

ورائنده تروشه کړه اووی ویل : ستاندارم په وسیله . شاهزاده ددی خبره تا لید کړه .

- سم وایی ، ورا ښه ده چې په دی کار کې هیڅ پردی سړی لاس ونه و هی ، په زر گونو تبلیغات به وشي ، موږ خپل ټول ښاریان ښه پېژنو ټول داسی دی لکه چې د شیشه کی سر پوښ لاندی ژوند کوی ... ښه داده چې زه پخپله دغه ځوان ته ورشم که څه هم خدای یو هیږی ، ښایي له شیبو کا او یې هم عمر زیات وی؟ وښی یې بیرته ورکړم او ښه یې خفه او وټکوم .

نیکلای ، نیکلای یو ویچ په چټکی سره د ده په خبرو کې ور گډ شو وی ویل . نو زه هم له تا سره ځم ، ته ډیر نرم سړی یې له ده سره خبری ماته پرلږده ... وروسته یې جیبی ساعت وروا خیمت ورته ویی کتل او بیایي وویل .

گرانو دوستانو ما ویښینی څو دقیقسی خپل اتفاق ته ځم .

ورا زده تازه وویل:

- نه یو هیږم ولی می په دغه یې وزلی زده سوزیږی ، نیکلای سملاسی راوگرځید او په کلکه سره یې وویل . هیڅ زړه سوی نه لری . که چیرې نوښی اولیک دلیر لودغه ناوړه عمل له یوه داسی سړی

دسرو یاقو تووښی

تیر پسی

څخه شوی وایی چې زمون سیالوی ، شاهزاده واسیلی هغه ته ځواب ور کولی شو ، که واسیلی ته وای ورکړی ما ور کاوه او که پخوانی وخت وای نو طویلی او دخارویو ځای ته می وږ او تازه می ، ته واسیلی لو ویچ سبا پخپل دفتر کې ما ته ستر گمی په لار او سه یابه ټیلنوت درته وکړم .

دیوی ودانی ترشیریم پوړلاندی شاهزاده واسلی لو ویچ ودرید او دخپلی ښځی وروسته یې وویل .

- لږ صبر وکړه ، چې لږ تنفس وکړم ، آه نیکلای باید له و چې دغه کار وکړو. دوه پوه نور پورته شول داسی تیاری شلی (زینی) وی چې نیکلای نیکلایوویچ مجبور شو چې بیا ودریږی چې د اپار لمان پوړونه وشمیري .

زنگت یې وواژه یوه سپین سړی چا غه ښځه چې اینکی یې په ستر گو وی را ووتله نیکلای نیکلایوویچ پوښتنه وکړه .

ښا غلی ژلتکوف به کورکی دی ؟ ښځی څو ځله په اند ښځا حالت وکتل دروازه یې خلا صه کړه وی ویل .

- په کورکی دی مېر بانی وکړی د کینی خوا لومړی دروازه بولات -توگافسکسی په کلکه اراده درې گوزاره ووهله له کوټی

څخه د خښ حسی آواز واوریدل شو ، یوځل یې بیا دروازه و ووله . په کمزری آوازی وویل . مېر بانی وکړی . کو ټه ډیره پلمه او اوږده وه او ټیټ چت یې درلود .

دکورخاوند لاسونه سره مېتل ، لوړ قد یې درلود او ضعیف و .

نیکلای نیکلای یو ویچ په سخته لېجه پوښتنه وکړه .

- که اشتباه ونه کړم باید آفای ژلتکوف وی ؟

هو ! ژلتکوف . اجازه راکړی ځان معرفی کړم . د کور خاوند دا خبره وکړه او دتوگا نسکی په لور وپاندی شو ، خو نیکلای نیکلای یو ویچ په هماغه شیبه کې د شه ټین په لور ور و گرځید وی ویل .

سما تا ته نه ویل چې اشتباه می نه ده کړی ژلتکوف چې په ښکاره دیرش یا پنځه دیرش کلن معلومیده او په داسی حال کې چې په شر مندگی سره یې تعظیم کاوه وی ویل .

خواهش کوم مېر بانی وکړی کښیښه . شاهزاده شه ټین په ډیر نکت سره هغه له سره خفه تر پښو پوری له نظر تیراوپه ساده لېجه یې ورته وویل .

په داسی حال کې چې ولاړ دی مننه کوم نیکلای نیکلای یوویچ وویل :

موږ یوازې د څو دقیقو لپاره را غلی یو دغه د شهر ستان د ښار داشرافو سرکرده شاهزاده واسیلی لوویچ شه ټین دی . زما دکور نی نوم میرزا بولات تو گا نسکی دی . زه د محکمی مر ستیال یم ، هغه ټکی او مطلب چې مو ډ یې په پام کې لرو تاسو مبارک ته ور سوم او تر یوی اندازی په شاهزاده او په ما یا په سمه تو گه نشاهزاده په میر من او زما په خور پوری اډه لری . ژلتکوف چې بیځی یې خپل ځان له لاسه ورکړی و نا ځایه کیناست اوپه لرزیدلی آواز سره یې چې شونوی یې لږزیدنی وویل: (ښا غلو ، هیله کوم ، مېر بانی وکړی کښینی) خو دریاد شول چې دهمه یسی دا خبره وکړه خو چا پروا پری ونه کړه . له ځایه پورته شو او په داسی حال کې چې په وینتا نو یې لاس را کښه د پنجری په لور و تښتید او بیا بیر ته خپل ځای ته راغی بیایي هم لاسو ته تړیدل ، کله به یې ټکمی خلا صو لی او کله به یې یې ضرورته بدن ښوراوله .

په پای کې په داسی حال کې چې واسیلی لو- ویچ ته یې کتل په خوا ښینو لکی آواز سره یې وویل .

گرانو، ښده خدمت ته تیاردی خوشه ټین غلی و نیکلای نیکلای یو ویچ خبری پیل کړی وی ویل .

لومړی اجازه راکړی هغه شی چې مورالیږی وه تاسو ته یې بیرته ورکړم .

او سور قاب یې له جیبه راویو ست او په میزبانندی یې کیښود. البته دداسی څرگندوی چې تا مو ډیره ښه سلیقه لری څو موږ غو ښتل له تا مو څخه عا جزانه هیله وکړم چې دغه شان غیر منتظره مو غاڅو له بیا راونه لیری .

ژلتکوف په داسی حال کې چې سورواوښتی و او سړی ټیټ اچولی و او د کوټی کل ته یې کتل وی ویل .

ڏيڻ نه، وي ليڪه.

ڏٺڪوڻ ٻه ناسي حال ڪي جي له ڪيره
 ٻه ڏند ٻي به سونو ڪي وه ووييل-
 - والسلا، ٻي ته ورسيد. ٿا سو به
 نورما ٻه پر ڇه ڪي هيڃ شي وانه وري او
 البته نور به ما هيڃڪله وانه ويني. ميرمن
 شاهزاده ورا نيڪلا يو نا اصلا و نه غو ٻنل
 له ما سره خبري و ڪري. ڪله جي له
 هغوي ڇڻه پو ٻننه وڪره، آيا امڪان لري
 به ٻار ڪي پا تي شم جي لڙ تر لڙه ڪله
 هغوي ووييل، هغوي خواب راڪي: (آه، ڪه
 ٿا سو پو هيدلي دنه جر ڀان ڇومره زه به
 تنگ ڪري يم اهيله ڪوم ڇومره جيوس-
 لري ڏيڻ ڏري ڏند ڪري). زه هم ٻول دنه
 جريان ڏند و. لکه ڏا جي هر ڇه زما دلاسه
 ڪيدل ووييل ڏ

نشي ڪله جي واسيلي لويوچ ڪورته راڻي
 له ڏٺڪوڻ سره ٻي ڏڪني ٻول جريان خيلي
 ميرمن ته بيان ڪر جي گني خان ٻي، موٽل
 پا له جي ڏه ڪار وڪري.

ڪه ڇه هم ورا ڏانه وه، خو تعجب ٻي وڻه
 ڪر او حيرانه نه شوه ڏ شي به ٻي ڪي
 ڪله ٻي جي ميرمن دده بستري ته ورغله،
 ورا ناڇاهه دديوال په لور راو گرڇيدله
 وي ويل:
 - ٻاور وڪره، زه پو هيرم جي ڏه سري
 به خان و وڙني.

ميرمن شاهزاده ورا نيڪلا يو نا هيڃڪله
 و رخپاهه نه لو ستله، ڇڪه خو تو راوه او
 ٻل ٻي نه شواي ڪو لي به هغي ڙه جي
 ورڇپاهه پري خبرينه پوهه شي.

خو خپل سر نو شت مجبوره ڪره نورڇ
 ٻائي هما غه مخ راواپوي او سلاسي ٻي به
 هما غه ستون سترگي و لگندي جي هلته
 ليڪل شوي و:

(له اسراره ڏک مرگ: ٻيگا به اووچو
 ديلهنن ڏ اشاري منصبدار ڏٺڪوڻ خان وواڙه،
 دخيرني د مقاماتو د خبرله مسخي دهغه
 د خان وڙلو سبب د دولت د پيسو خويل و.
 به ٻه رحال پخيله ده پخيل ليک ڪي ڏه ٻي
 ڀاڱ ڪري. لکه جي ڏا هدا نو د شهنات
 له مخي به ڏه عمل ڪي پخيله اراده ڇرگنده
 شوي ده، تصميم ٻي ونيوده جنازه ڪالبد
 ما تو لو ته و نه ليري.)
 ورا فکر وڪر.

(ولي مي نا ڪار ڏه مخه حس ڪاوه؟ ولي
 مي ڏه دناوڙي پيڻي عواقب حس ڪول؟ ڏا
 ڇه و. عشق يا ليو ٽوپ؟)
 ورا ٻوله ورڇ د سلا نو به باغچه اوڻهيو
 به ٻي ڪي گرڇيده. نا آرامي جي شيبه،
 به شيبه ورته زيا قيد. ڏا ٻي آرام ته نه
 پريڻونه ٻول فکر ٻي نا معلوم شخصي پ. پ
 ڙ ته جي هيڃڪله ٻي نه و ليدلي او هيڃڪله
 به ٻي و نه ويني متو جه و.

نورڀيا

- اجازه را ڪوي ڏ لسو ڏ قيفو لپاره له
 تاسو ڇهه لاپشم؟ زه ٻي له تاسو نسه
 ٻيوم جي ڇم له ميرمن شاهزاده ورا نيڪلا
 يو نا سره به ٽيلفون ڪي خبري ڪوم او به
 ڏي ترڇ ڪي وعده ڏر ڪوم هر ڇه جي ڏيولو
 امڪان و لري، ٿا سو ته ٻي واييم.
 شه ٽين ووييل:
 مهرباني و ڪري.

ڪله جي واسيلي لو ويڇ او تو گا تفڪي
 يوازي پا تي شول، نيڪلا نيڪلا يويوچ
 سلاسي دخلي خور ميرم ته به سختي سره
 ووييل:

ناسي نه ڪيري! اصلا ناسي نه ڪيري
 ما ڏهه ٿا ته ووييل جي ٻولي رسمي خبري
 زه پخيله غاهه اخلم، خو ته مست شوي
 او پري دي شوي جي هغه دخلي احساساتو
 به ٻاره ڪي خبري وڪري ما به ڏو ڪلهو ڪي
 ڪار تمام وه.

شاهزاده واسيلي لويوچ ووييل:
 صبر وڪره، اوس هرشي ڇرگندي پري.
 ميره مسا له ڏانه جي زه ڏي گورم، پوهيرم
 جي ڏهه سري نه شي ڪولي علما دروغ وواڙي
 او چل ول و ڪري. پهرين سره فکر وڪره
 نيڪلاي، ڏهه سري به هغي مينه ڪي جي
 لري ٻي مٿا هڪار دي مگر ڪيدي شي عشق
 به شان د حس واڳي (قبضه) جي تر اوسه
 چاو نشواري ڪو لي هغه تفسير ڪري پهلاس
 ڪي ويني!
 شاهزاده له لڙ ڇه فکر وروسته زيا ته
 ڪره:

زما زهه ددغه سري به حال سوخبري.
 نه يوازي زهه مي سو خبري بلڪي داحي
 ڪوم جي به يوه ستره روي پيڻه ڪي گير
 شوي يم.

نيڪلا نيڪلا يويوچ ووييل:
 ناگهروڙي ده.

له لسو دقيفو وروسته ڏٺڪوڻ راستون
 شو، سترگي ٻي زوري ٻري وي او خليلدي
 جي گني له اوڻڪو ڏمي دي، ڇرگنديده
 جي هغه ادب او د معا شرت ڏوڏ هير ڪري
 جي ڇوڪ چير ته ڪيڀني او نور چلند ٻي
 معقول نه و. ٻيا هم شاهزاده شه ٽين به دي
 ٻي يوه شو اوڻه غو سه شو.
 ڏٺڪوڻ ووييل:

- زه حاضر يم او سڀا به نور ٿا مي زما
 به ٻاره ڪي هيڃ شي وانه وري، جي گني
 ٿا سو لپاره ميرم، خو به يوه شرط.
 شاهزاده واسيلي لويوچ، زه ڏهه ٻي
 تاسو ته واييم، پوهيري، ما د دولت پيسي
 لگو لي ڏي او ڇا مخا بايد له ڏهه ٻار ڇه
 و ٽينم، اجازه را ڪوي ميرمن شاهزاده
 ورا ته وروستي ليک وليڪم؟
 نيڪلاي نيڪلا يو ويڇ جيفه ڪره:

نه هيڃ ليک مه ليڪه
 شه ٽين ووييل.

خبره نيسم...

مهرباني وڪري، زه غوڙ ورته نيسم.
 خو زه غو خبري لرم جي غواڙم شاهزاده
 واسيلي لويوچ ته ٻي وڪرم.

ڏٺڪوڻ نا ووييل اوڀر ته له ڏي جي نور
 تو گا تفڪي ته و گوري شه ٽين ته ٻي
 ووييل.

- اوس زما ڏ ڏوند ڏيره سخته شيبه را
 رسيدلي ده.

مختر ما، زه بايد له تاسو سره پر ته
 له هرڊول تفڪيف اوڻيو شرط ڇهه خبري وڪري
 .. زما عرض ته غوڙ نيسي؟

شه ٽين ووييل:
 مهرباني وڪري، او ڇرگهه جي ڏ تو گا
 تفڪي غوسه ناگورگرتوتوتو متوجه
 شو به ٻي جو صلي سره ٻي ورته ووييل:
 اخ، نيڪلاي، بس ڪره ... مهرباني
 وڪري.

ڏٺڪوڻ غو ٽائي تنهن وڪر او نا ڇا به
 ٻي پر له ٻي خبري وڪري او شندي ٻي
 سيني لکه دهر شوندي ٻي حرڪته وي.
 او ناسي ٻي ووييل: زه مٿا ڏ شي عشق
 يم ڪار سخت ڏي، خو اووه ڪا له پوره له
 نزاکت او له نااميد پود عشق ما ته ڏا
 حق را ڪوي، نا منم جي لو مري ڪله جي
 ورا ٻيلا يو نا جني وه ما، هغي ته احمقانه
 خطو ته او ليڪو نه ليرل او آن د خواب
 انتظار مي هم ڏر لود، نا منم جي زما وروستي
 عمل يعني هما غه ڏوڻي ليرل زيات احمقوت
 و. خو .. زه اوس مخا مخ ٿا سو ته گورم
 او احسا سوم جي ٿا سو زما به حالت پوهيري
 به ڏي پو هيرم جي هيڃڪله نه شم ڪولي
 د هغوي مينه له زهه و ٻا سم ...

مختر ما به ڏي هم پو هيرم جي ڏه ڪار
 تاسو لپاره خو ا ٻيئي نڪي خواخوڙ وواڙست
 وگورم جي ڏهه عشق او مينه زما له زهه ڇه
 لري ڪري مٿا سو له لاسه ڇه ڪيداي شي
 لکه جي نيڪلاي نيڪلا يويوچ ووييل، ما ڪوم
 ٻل ٻيڙهه ٽيديد ڪوي به هر صورت، هله
 به هم ڏه ڏي ڇا به شان ورا نيڪلا يو نا
 راڻه سرائه وي، ما ٻندي ڪوي ڪو موميله
 به پيدا ڪرم جي به بند پخانه ڪي هم هغوي
 له خپل خانه خبره ڪرم. يوازي يوشي پاتي
 ڪيري هغه هم مرگ .. زه حاضر يم به
 هر ٻه جي ٿا سو و غواڙي مرگ به پراسي
 غير منم.

نيڪلاي نيڪلا يو ويڇ ووييل:
 مسا له ڏيره اسانه ده، يو ڏوه ڪارونه
 ٿا سو ته پيشهاد ڪوو يا ڏ ٿل لپاره له
 ميرمن ورا نيڪلا يو ناڇه لاس واخله باڪه
 ڏهه پيشهاد نه مني، نو موز به هغه تدبير
 و نه جي مقام، دريڇ، آستاي اوڻوڊايڪسي
 او ارقبا طات موز ته حق راڪوي، ونيسو.
 خو ڏٺڪوڻ سره ڏي جي ڏ نيڪلا نيڪلا
 يويوچ خبري ٻي واو ريدلي حتى ده ته ٻي
 و هم نه ڪنل. هغه شاهزاده واسيلي لو ويڇ
 ته ووييل.

- او ووييل جي غو ٻنل مو له دولتي
 عفا ماقو سره تماس و نيسي. ٻه ٽين ووييل
 مختر ما، غواڙم، و بخني جي زه تاست يم
 شه مو ويل؟
 شه ٽين يوه صند لي را وڻاندي ڪره او
 پري ڪيناست هغه به حيرانتيا او گنجگوي
 سره ڏهه سري ته ڪنل او سترگي ٻي نه
 ٿري اڇولي.

نيڪلاي نيڪلا يو ويڇ به سختي سره نوام
 وڪر.
 پوهيري، ٻيا غليه، ڏا ٿد پير هر وخت
 ڪيداي شي جي مٿا سو به مقابل ڪي ٻي
 ... ڏ نورون ڪورني له مقدس بللو ڇه
 ٿري ... و بخني زه مٿا سو خبري نيسم.
 د محكمي مر ستبال به لوڙ اواز ووييل.
 شه خبر! و بخني، اوس زه مٿا سو

و بخني ... زه پخيله پو هيرم جي ڏير گنا-
 هگاريم. ٻيائي اجازه راڪري جيستا سو به
 خدمت ڪي چاي وڻاندي ڪرم؟

نيڪلاي نيڪلا يو ويڇ به ناسي حال ڪي
 جي گني ڏ ڏٺڪوڻ ڏهه خبري ٻي نه ڏي
 اوڀر لي خپلو خبروته نوام وڪر.

پوهيري، ٻيا غلي ڏٺڪوڻ، زهه پير
 خوشحال يم جي تاسو يو پاڏاو هوشيار
 سرياستي چريه يوه اشاره پهه مطلب پوه
 پوي، ڪومان ڪوم جي موز سلاسي به
 خبرو سره پو هيرم، ڪه استباه و نه ڪرم
 لڙي اووه اواڻه ڪا له ڪيري جي ٿا سو ميرمن
 شاهزاده ورا نيڪلا يو نا تعيبي؟

- هو! او احترام له مخي ٻي سترگي
 آبي واجر لي.

موز هم تر اوسه مٿا به مفا بل ڪر هيڃ
 تدبير نه دي نيوي، خوباور وڪري جي
 نه يوازي ڪو لي مي شول بلڪي ٻيا ٻي
 ٿد پير نه مي نيوي وايي.

هو، سمه ده.
 هو، خو ٿا سو پخيل وروستي عمل
 يعني هماغه د سرو يا قوتو ڏوڻي پهه
 زالين لو سره، له هغي اندازي ڇهه جي د
 صبر ڪا سه تو ٽيڙي گام مو پورته ڪري
 دي، پوهيري، زمون دصبر ڪا سه توڻيڙي

زه ٻي له ٿا سو ته ٻيوم، لومري جي زمون
 به فکر ڪي راغلل ڏا و جي دولتي عفا ماقو
 ورشو او مر سته وخواپو، خو ڏهه ڪارمو
 و نه ڪر، او زه ڏير خوشحال يم جي ڏهه
 ڪار مو و نه ڪر، ڇڪه ٻيا واييم زه سلاسي
 پوهه شوم جي تاسو پوه او هو شيار ياستي.
 ڏٺڪوڻ نا ڇا به په دقت سره ورته وڪل
 او پو ٻننه ٻي وڪره.

و بخني ڇه مو ووييل؟ غوڻنل موڻولتي
 مٿا ما تو ته مرا جعه وڪري .. ڏا مو ووييل؟
 او به قاه قاه ٻي و خندل، لاسو نه ٻي به
 جيب ڪي ڪول او ٻيا ٻي سگرت و لگاوه
 وي ويل.

- او ووييل جي غو ٻنل مو له دولتي
 عفا ماقو سره تماس و نيسي. ٻه ٽين ووييل
 مختر ما، غواڙم، و بخني جي زه تاست يم
 شه مو ويل؟
 شه ٽين يوه صند لي را وڻاندي ڪره او
 پري ڪيناست هغه به حيرانتيا او گنجگوي
 سره ڏهه سري ته ڪنل او سترگي ٻي نه
 ٿري اڇولي.

نيڪلاي نيڪلا يو ويڇ به سختي سره نوام
 وڪر.
 پوهيري، ٻيا غليه، ڏا ٿد پير هر وخت
 ڪيداي شي جي مٿا سو به مقابل ڪي ٻي
 ... ڏ نورون ڪورني له مقدس بللو ڇه
 ٿري ... و بخني زه مٿا سو خبري نيسم.
 د محكمي مر ستبال به لوڙ اواز ووييل.
 شه خبر! و بخني، اوس زه مٿا سو

زینگیستی های رنگارنگ جهان

ترجمه نورمحمد «هفتا»

از مجله سپو تیک

تولد بعد از مرگ

«گالینه» - در هشتمین ماه حاملگی خود مرگ کلنیک را متقبل شد. او را از مرگ نجات دادند و مو فقا نه تولد کرد. البته این حادثه خاصی است.
«در تمام نشریه های طبی تنها یک حادثه مشابه به آن در سال ۱۹۷۷ در استر لیا دیده میشود، اما در آنجا توانستند مادر را نجات دهند مگر طفل تلف شد»
(*) مرگ کلنیک عبارت از مرگ اول مرگ بیا لوژیکی است که در این مرحله از جسم از فعالیت باز مانده تنها جرات آن میتوانند چند دقیقه محدود زنده بمانند

در اتاق مخصوص دوکوران گالینه را برای ولادت آماده می‌سازند.

زن جوانی بیست و پنج ساله احساس کمالت کرد، دکتر خواسته شده بغانه مسال اندیشانه او را به شفا خانه فرستاد. وضع مریض در شفا خانه بدتر شد، ناگاه از خود رفت، تنفسش قطع شد، قلب از آتش باز ماند و فوت کرد.
دکتران مؤلف کمک های اولیه فوری و عملیات را شروع کردند. «تنفس مصنوعی را از طریق دهن توسط دهن و مساز بسته قلب داده شد. بعد از نود ثانیه قلب دوباره

ریوی است. در گذشته نزدیک لخته شدن خون رادر وجود به فقا و قدر ارتباط میدادند. امروز نیز در تمام دنیا بیست و یک فیصد از تعداد عمو می کسانیکه سا لانه می میرند از اثر این مرض می پورده و این تعداد رو به افزایش است.

جهت مجادله با این خطر روز افزون در اتحاد شوروی مرکز سر تا سری تشخیص و تداوی فوری چنین امراض ناگهانی تأسیس شده است. متخصصین طبی اینکه در این مرکز کار میکنند به گروه کمک های اولیه و عاجل و سرویس هوایی طب و قایوی ارتباط

نزدیک دارند. یا به عبارتی دیگر متخصصین این مرکز مریضان را معالجه می نمایند که میتوان امراض شایع را به حریق ناگهانی مقا می کرد.

در این مرکز صبحی «آتشکده» دکتر جراح جاندا نا قراندزی مدت بیست سال است که کار می کند و فعلا رهبری مرکز مذکور را نیز برعهده دارد. تجارب مبارزه با مبرده با چنین امراض در حفظ الصحة اتحاد شوروی عملی، مطالبه و تعمیم بخشیده میشود.

در سال ۱۹۶۶ جاندا نا قراندزی با دکتر داخله پاول زلو چیفسکی اولین تحقیق خود را در کلنیک انجام دادند. خواستند مریضی را نجات دهند که چون گا لینه به مرض لخته شدن خون در حجاب سینه مصاب بود. طریقه تداوی دکتر ناقراندزی در آن وقت مو تر واقع نشد اما نا مبرده به مبارزه خود ادامه داد. وی در مدت کارش از هشتاد و سه نفر یکه به مرض لخته شدن خسون مصاب بودند شصت و نه نفر آنها را نجات داد. دکتر جاندا نا قراندزی با گروه متخصصین به کمک گا لینه نیز شفا فت، مسئله ایراکه باید حل میشد با چندین مشکل دیگری در

مقا بل دکتر نا قراندزی قرار گرفت. یعنی در شرایط دشوار مرض لخته شدن خون باید هم مادر و هم طفل نجات داده شود. نا ترا دزی عملیاتی را روی دست گسرفت که تصور آن در چو کات شرایط عملیات نمی گنجید. مریضی را در میز عملیات گذاشته بی حس سا ختند، عملیات شروع شد. در دست جراح عو ضی نشتر جراحی بایب طویل، نازک و مخصوص قرار داشت و رید آونج دست داعریان و توسط گیرایی مخصوص محکم گرفته آرا پاره کرد. بایب مذکور را در آن فرو برد هم چنان سیستم رادیو سکویی ارتباطی عیار و پرده

تلو یز یو نی آن روشن شد. مسیر نازک بایب در پرده رادیو سکوپ تمیز و منعکس می شد. بایب در عمیق حجرات سینه نفوذ و از طریق ورید مجوف بد هلیز راست قلب پیشبرده شده در بطن راست نمایان شد.

بالاخره تا شاه رنگ ریوی رسیده و در دخول به شش متوقف شد که محل عارضه بود. فلم برداری رادیو سکوپ بی بدون وقفه

ادامه داشت. محدودیت و حجم صد مه رنگ های ریوی تعیین می شد در پرده تلویزیونی واضح دیده میشد جراح در شرایط ذیقی عمل

می کرد. دشواری حالت در تنایج مطالعات فیزیولوژیکی نیز منعکس می شد فشار در شاه رنگ های ریوی شدیداً بالا رفته

حرکت نفس بسیار ضعیف و ضربان قلب یکصد و چهل یعنی تقریباً دو مرتبه بالا تر از حالت تعادل بود.

پرده تلویزیونی دوباره روشن شد، انجام بایب فرو برده شده در شاه رنگ ریوی دوباره بحرکت درآمد، عبور از مجرای

اصلی آسیب رسیده تسهیل تاهین شد. هسم زمان جریان خون قطع شده نیز برقرار شد. ایضا قی عجیبی رخ داد: چهره گا لینه

تغیر خورد کبودی بر حمت جی خود را به رنگ قایل شناخت داد. قرن ها به لرزه در آمد یعنی مریض واضح تلفظ و سهولت تنفس می کرد.

گالینه مادر شیدوپسر سالمی بدنيا آورد

خودکشی نهنگ‌ها

بفاصله دو صد کیلو متری شمال بند نی کدام علتی نیا فتند ، مگر اکثر آنها چنین بهلا حظه رسید که به تعداد شصت نهنگ ابراز نظر نموده اند که این حیوانات تحمل باثر شناوری شان بسوی ساحل و پر تاب شانرا از دست داده بودند . سال گذشته نیز کرده نشان درخشکه خودکشی نموده بودند . تقریباً پنجاه نهنگ بهمین تراژدی جهان ما هرین برای اینگو نه انتظار دسته جمعی سپرده بودند .

تشخیص امراض توسط موی

داکتر ای کار شوس مر بوط پو هنتون مشیگان امریکا در نتیجه تحقیقاتی با یسن فیصله رسیده که موی سر دانش آموزان ذکی نسبت به همتاگران عقب مانده شان دارای مقدار بیشتر مس و جست و مقدار کمتر آبودین ، سرپ و کادمیوم می باشد . از محتویات عناصر ذره بینی که در موی مو چون است میتوان به بیماری سهو لست

از قباط دوش باصحت

مرد هفتاد و چهار ساله هندی مو مو ۴ به جنا بی از جمله هفت هزار کیلو متر مسافه معینه راه پیمایی اش تاحال هزار کیلو متر آنرا طی نموده است . بناریخ سی اپریل امسال وی از سر نیگر کشمیر حرکت کرد و توقع دارد که تا اخیر د سمبر

در زیر کوه‌های آتشفشان!

آثار و علا یمی از یونان باستان از شهر قدیمی (تیرا) در یکی از جزایر یونان کشف گردید . ۱۰ یسن شهر که با آثار قدیمی اثر از زیر کوه های آتشفشان آزاد ساخته شده برای یاستان شنا سان یونانی قابل ارزش و اهمیت بزرگ است . شهر (تیرا) یک هزار و پنجاه سال قبل از میلاد مسیح اعمار گردیده و در زیر مواد مذاب کوه های آتشفشان مدفون بوده است . و امروز بحیث مرکز جزیره نی

که تحت رهبری ولادیمیر رادیو نوف درین بخش کار میکردند سوال ایجاد شد : اثرات لخته شدن خون را که باعث مرگ کلتیکی شده بود از وجود گالینه بزدايند . گالینه در اتاق عملیات بخش داخه که بصورت خاصی تجهیز شده بود تحت فشار اضافی اتمو سفیر او کسپین را تنفس می کرد تا به تدریج قلت او کسپین در وجود گالینه تکمیل شد .

در اتاق تجهیز شده بصورت خاص داکتر ان گالینه را برای ولادت آماده می سازند . متخصصین تصمیم گرفتند که گالینه به شکل طبیعی چون زن سالم و حامله دار باید تولد کند . قابله ها برای اینکه ولادت طول نکشد با احتیاط زیاد گالینه را برای اجرای این عمل عیار ساختند و گالینه نیز بسر مقبول و صحتمندی را تولد کرد .

تشو شات رفع شد ، گالینه مادر شد ، نامبرده پسر سالمی را بدنیا آورد .

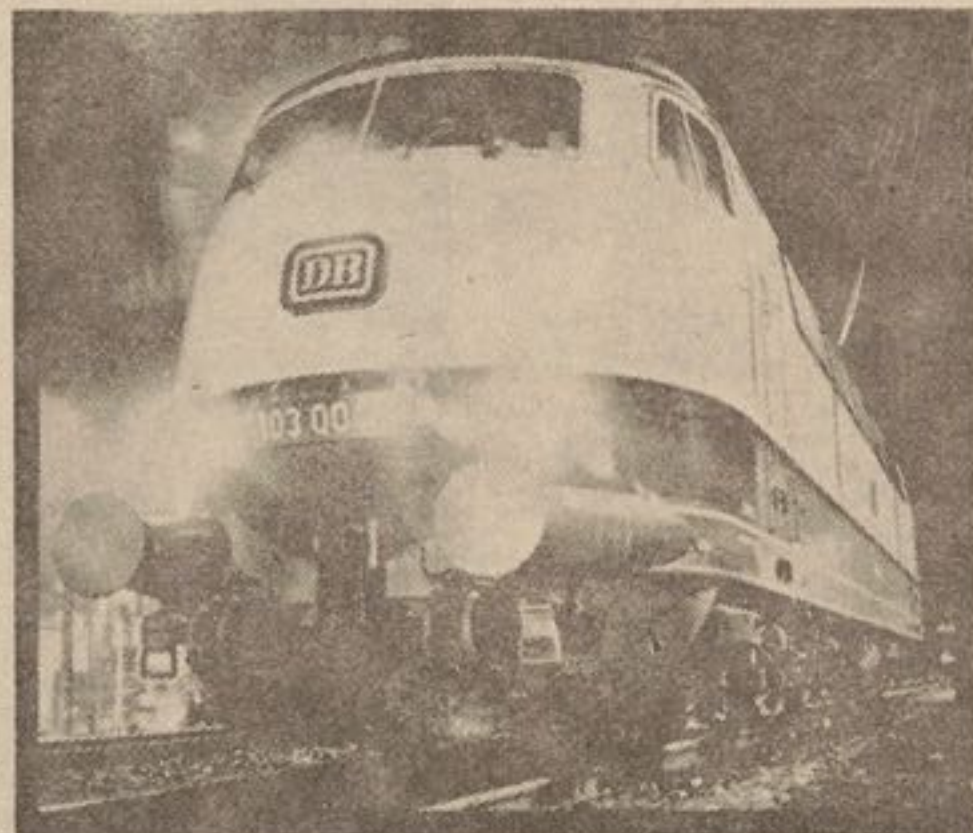
مر حله دوم تدای فرا رسید . از طریق همان پسر تر کبیبی که لخته های خون را منحل می کرد عبور داده شد ، قابلیت انتقال رگ ها کا ملا بحالت عادی بر گشت ، خون بطور عادی به مشبوع شدن از اکسیجن آغاز کرد فکر می شد که خطر بر طرف شد . اما قلت متداوم اکسیجن تولد قبل از وقت را بار می آورد ، و این خود سوال پیچیده دیگری را در منا بل جراح ناآرا نذی قرار داد که از چاره خارج است چون بعد از منحل سا ختن لخته های خون لحظاتی دوران آن تکمیل نمیشود ، اگر ولادت صورت گیرد امکان دارد که از خو لریزی فراوان گالینه بمیرد هم چنان اگر عملیات رحم جهت نجات طائل اجرا شود گالینه نیز جان بسلا مت نمی برد .

به این اساس بخاطر نجات زن جوان ، بخش داخله مرکز سر تا سری تشخیص و تدای فوری انستیتوت تجربی عیار و گالینه به آنجا انتقال داده شد . نزد متخصصین

ترجمه محمد اکبر نظری

یک وسیله ترانسپورتی غولپیکر

اداره قطار آهن آلمان چندی قبل طرح سا ختن یک قطار آهن بار بر را به قوه نی (۸۴۰۰۰) اسب باور روی دست گرفته و نخست چهار عدد از این وسایل سریع امیر را طور امتحانی به استفاده نی شرکت بارچالانی (ترانس اروپا اکسپرس) قرار داد . این یگانه قطار است که قدرت بزرگ و سرعت فوق العاده سریع آن باعث تعجب مسافری

عهد حجر

در اطراف و اکناف اند یانا در مناطقی آمازون سکونت دارند استفاده کرد . چنین فکر میشود این طاقه یی نو پیدا نسبت به نژاد (یوری) که قرن ها با اینطرف مرده و نیست شده اند زیاد عمر داشته اند . این ها مجموعاً دو صد نفر در یک خانه یی منتهی گسترده زندگی میکنند . این اندیال نانی های عهد حجر ، حین جستجوی یسک تا جر یو ست که معقود الاثر شده بود کشف گردیدند .

درست در میان چشمه زار ها و دریاچه های خروشان آمازون در کوه لمپیا طاقه نی از نژاد و خویشاوندان اند یا نانی ها کشف گردید . که آن ها هنوز از آلات و ابزار سنتی سنگی استفاده می نمایند ، آن ها لفظ عجیبی دارند که برای فهم زبان آنها بایست از با نژده لسان مختلف اهالی دیگری که

نانهایی از هفت اقلیم

تنظیم و ترجمه از : حسامالدین برومند

زنان مبارز در نبرد بخاطر صلح

جهانی

علاوت و ناتوانی های اجتماعی و محو بیداری های جهان سر مایه داری و قدرت ها و نیرو های اجتماعی ، فعالیت های پیگیر ادامه دارد و جنبش های زنان علیه پرو بلم های موجود ناشی از عوا مل فوق روز تا

فدراسیون بین المللی زنان دموکراتیک جهان ، امسال در روز بین المللی زن در مورد اظهار همبستگی و کار دستجمعی با زنان مبارز جهان ، در نبرد بخاطر صلح و آسایش مردمان و در مورد مبارزه علیه مسا بقات تسلیحاتی بمنظور آمادگی برای استقلال ملی ، آزادی و ترقی اجتماعی کشور های در بند و در مجموع برای تساوی حقوق زنان و تأمین سعادت و خوشبختی این موجودات بیش از پیش ابراز علا قمندی کردند . صلح و جنگ منجبت دو پدیده متضاده همیشه مورد سوال جنبش های بین المللی زنان قرار گرفته

در همین رابطه فعالیت فدراسیون بین المللی زنان دموکراتیک جهان برای تحکیم وحدت و همبستگی زنان در مبارزه به خاطر تأمین صلح در سراسر گیتی از ارزش بزرگ بر خوردار بوده است . به خصوص زنان کشور های سوسیالیستی منجبت نیرو و قوه فعال و مثبت ، این جنبش ها را توانا یی بیشتر بخشیده و تمامی زنان را از پرو گرام های مصممانه برای ادامه نبرد برای صلح و کار دستجمعی ، برای آزادی و استقلال خلق ها و بالاخره نبرد برای صلح پایدار و ترقی اجتماعی آگاه نموده و یک روند تازه را در نهفت زنان گشوده اند . گر چه زنان در کشور های سوسیالیستی به حقوق انسانی خویش ، حقوقی که بدان نیاز داشته و خواست مشر وع شائست ، نسایل آموخته . با این وصف همیشه کوشیده اند حلال پرو بلم های سایر زنان جهان باشد . تا باشد که صلح را میان کشور ها ئیکه با سیستم های متفاوت اجتماعی زندگی دارد ، در احیای حقوق شان کمک کرده و صلح را منجبت یک ضرورت بزرگ عصر کنونی و یگانه راه برای ترقی اجتماعی معرفی کرده باشند و از همین لحاظ امروز نبرد برای استقلال و حاکمیت ملی بیش از پیش بالا گرفته است . برای دموکراتیزه ساختن زندگی عموم مردم ، ملل جهان برای تساوی حقوق زنان برای بر طرفی مر یفی ها و

روز ازدیاد یافته و اوج میگیرد و زنان در اثر لایقیدای های اجتماعی و بی تفاوتی ها و بی علاقهی اولیای امور کشور های امپریالیستی و از تجا عی و در مورد آن رویداد ها و حوادث جهانی که سعادت ، صلح و ترقی اجتماعی را بهم میزند ، مبارزه متین و محکم را راه انداخته اند . سال پسال تشریک مسا عی و نفوذ زنان رشد بیشتر یافته است . جنبش های زنان برای حل پرو بلم های زنا ئیکه در اسارت پسر میبرند و یا در تحت شرایط نامساعد زندگی میدارند خیلی ها مو ثر ثابت گردیده و پرو سته چشمگیر بوده است صرف نظر از تصا میم ناشی که در زمینه کار بیشتر به خاطر گسترش صلح و تساوی حقوق زنان صورت گرفته با یست نتایج کنفرانس جهانی مسکو در خزان سال گذشته که در آن برای یک زندگی صلح آمیز و خوشبختی آفرین برای همه اطفال آینده تصا میم سود مندی اتخاذ گردید ، میتواند مهمترین تد بیر و مهمترین فعالیت در سال بین المللی طفل از طرف اتحاد شوروی باشد . بهمین منوال در سند غمده که در کنفرانس سوسی و چهارمین سال روز ملل متحد که در آن نمایندگان و مشو لین تمام کشور ها اشتراك داشت ، این مطلب صرا حت کامل پیدا کرد که فقط و فقط با یستی از همه امکانات دست داشته در قبال جلو جبهه بین

المللی برای تحکیم و گسترش صلح با یستی بیش از پیش کوشید . در سند تذکر رفته بود که مسابقات تسلیحاتی بایستی توقف یابد ، منع سلاح های هستوی و خلع سلاح عام و تام صورت گیرد و با خلع سلاح است که تمام بزرگی در جهت انسان دوستی و اهداف نجیبانه بشریت آگاه و مترقی بر داشته میشود ، با یستی حقوق اطفال را احیاء نمود ، پتر ئیکه بشریت و وظیفه دارد ، بهترین چیز ها یی را که در اختیار دارد ، برای اطفال بدهند پیشنهاد اتحاد شوروی در سوسی و چهارمین سال روز مجمع ملل متحد در مورد غیر قابل قبولی یک سیاست هگمونیمی در مناسبات بین المللی ، حمایت کامل یا فت امضای قرار داد سال ۱۹۴۵ میان اتحاد شوروی و امریکا در تحکیم مناسبات یک جهانی و روابط سوسی و زیاد مهم تلقی گردید . سهم آشکارا و علنی زنان بر علیه تصا میم و پلان ها یی (نا تو) درباره اعمار یا یگاه های جدید امریکا یی و راکت های جدید در غرب اروپا ، بخصوص قدرت تصمیم طلبی زنان شوروی را بیش از پیش توانا یی بیشتر بخشیده است . لئونید - بریژنیف زعمیم حزبی شوروی بمناسبت سوسی و آمین سال روز جمهورییت دموکراتیک آلمان متذکر گردیده بود که میلیون ها انسان در جهان به این مسئله می اندیشند که توازن و تساوی قوا در اروپا میتواند و مجبور است حفظ گردد البته آنها از طریق خلع سلاح که یک اتو مسفر اعتماد و اطمینان ایجاد مینماید . در سالان اخیر جنبش های زنان در سطح بین المللی در نتیجه پلان خلع سلاح همیشه قاطعیت و ملاحظه پسوده است . نظر به عطش زنان ملل گیتی به صلح و آزادی ، در وین سمیناری دایر گردید ، در آن تذکر رفته بود که هزینه های گزافی که از طرف کشور های (نا تو) وقف اسلحه های مخرب میگردند زندگی ملل را هم به مخاطر می اندازد بهمینگو نه پرو بلم های زنان کارگر در مجمع زنان دموکراتیک بین المللی در پوداپست مورد ارزیابی و بر رسی قرار گرفت کمیته زنان اتحاد شوروی سهم بین المللی شانرا ایفا و تازاحتی شانرا در برابر نیرو های امپریالیستی که مقرر صلح آزادی زنان در کشور های امپریالیستی اند ، ابراز داشتند بیشتر از همه حلقه های ارتباطی اصلاح متحده امریکا می خواهند پرو سه پیشرو و تکاملی صلح را در عرصه بین المللی سد شوند و متوقف گردانند زنان شوروی بنا ابراز داشتند ما زنان اتحاد شوروی علیه تصا میم و نیت دامن زننده که جنگ سردنیزاست ، اعتراض مینماییم . بدون شك این سیاست خطرناك در صلح و امنیت جهانی صدمه وارد می آورد اما همه زنان آگاه و مترقی معتقد بدین اصل اند که سیاست صلحجویانه دول سوسیالیستی خدشه نا پذیر است .

در صد تخلیه یخچال های طبیعی

فیلسوف یونان قدیم (قالی فون میل) که در (۲۶۰۰) سال قبل المیلاد میزیست آبرامداه همه موجودات میدانست. اگر خوب دقیق شویم آب ماده ایست که در طبیعت هیچ ماده بقدر آن چنین وافر شده نشده، چونکه دو سوم حصة سیاره را که بالای آن زندگی میکنیم، از آب متشکل گردیده است و در ترکیب موجودات حیة نیز آب بقدر کافی وجود دارد. و چون يك انسان با لغ در مجموع از هفتاد و پنج ترکیب یافته که ده فیصد آن آب میباشد. بعضا ساختمان ارگانیسم وجود بسا موجودات پرتیبی است که حتی تا (۴۰۱) روز امکان زیستن بدون آبرو دارد که از جمله میشود از شترنمبرد. اما در مورد انسان مسئله برعکس است. شاید برای چند روز محدودی انسان بتواند بدون غذا زنده بماند اما بعضی اینکه وجود ده فیصد آب خویش را از دست بدهد. برای ارگانیسم وجود مرگ بر مانی آورد. معنای بسیاری از محققینی که برای تعیین آب آشامیدنی برای آینده مصروف بررسی اند. از روزی هراس و وحشت دارند که تشنگی درد آلوده بعضی انسان هادست بدهد چندی که زمین را میشود (سیاره آبی) نیز تا مید چرا که سه چهارم حصة زمین را آب فرا گرفته است. در دست (۹۷٫۵) فیصد آب بحرینکی و تلخ بوده و تنها (۲٫۵) فیصد یا بعبارة نود میلیون کیلو متر مکعب آب شیرین بصورت طبیعی در طبیعت موجود است. و آب آشامیدنی شیرین که انسان ها برای خوراک از آن میتوانند استفاده ببرند از همین (۲٫۵) فیصد استفاده میشود. از طرفی بسیاری زمین های لم یزرع و خشک از عدم موجودیت آب شیرین رنج میبرند. در بسیاری شهرها و مراکز صنعتی نیز وقت بوقت قنایر ذخیره ی آب های شیرین اتخاذ میگردد کنون چون فقط (۲٫۵) فیصد آب شیرین کفایت اینهمه مصارف مردم را نمی کند، کشور های جهان در صدد باز کردن راه های حل جدید برای شیرین ساختن آب های شور اند قنایر ترکیب نیاز آب های شیرین را قنایر دیده باشند. بطور عموم پروبلم ذخایر آب های شیرین پروبلم بزرگ است يك قسمت آب های شیرینی که در تحت الارضی ها ذخیره شده اند که از طریق فوران ها عندالزوم بیرون کشیده میشوند و یا هم هستند مخازن آب های شیرین بصورت منجمد و کوه های یخ. در واقع يك صدم حصة آب ها منجمد اند نظریه مطالعات تنها در بحیره با یکال يك پنجم حصة ذخایر آب های شیرین نهفته است. اگر از نگاه فیصدی آبهای شیرین موجوده زمین محاسبه گردد، ۲۱ فیصد آب های شیرین از جمله صدم فیصد برای مصارف صنعت و زراعت بصرف میرسد و متباقی صرف خوراک می گردد از همینرو تلاش برای بدست آوردن آب های شیرین يك مسئله پیچیدگی ها را در صحنه صنعت بار آورده و از طرفی باعث کثافت بخش بیوسفر زمین گردیده است. از (راین) هرامه (۱۲۵۰) تن نمک بیرون می آورند. در بسیاری از کشور ها برای امور تدبیر منزل و سایر امور اقتصادی مجموعاً (۳۶۰۰۰۰) کیلو متر مکعب آب در سال

مورد نیاز، محسوب میگردند. در حصص داخلی (ولگا) و اورال (۳۳۶) نسوع فعالیت در زمینه تهیه آب های شیرین صورت گرفته و روزانه در حدود چهار میلیون متر مکعب آب شفاف بدست می آید. در ۲۲ شهر بزرگ جهان وسایل شیمیایی نیز برای آب های منازل ساخته شده که تا حدودی در تهیه آب آشامیدنی مولریش را بجا گذاشته است، در حدود يك میلیون متر مکعب آب روزانه از منابع آب های غیر شیرین و غیر تصفیه شده بحیره سیاه و بحیره آزوف کاسته میشود و مسلماً این مقدار آب کاسته شده، آبست که دیگر طرف استفاده قرار گرفته میتواند که در اثر مساعی قابل استفاده شده

گرایش و تمایل به فلم های ریالیستی

های قرغز که الهامیست از آفریده های نویسندگان معروف قرغز خاصاً چنگیز - آتیم توف که در ۱۹۲۸ متولد گردیده، آفریده های ادبی اش حتی تا دور دست هاشیرتش نویده سیمای قرغز را وارد مرحله جدیدی ساخت بسال ۱۹۶۰ نقطه مهمی برای فلم های قرغز بشمار می آید زیرا لمره کار دایرکتران، سناریو نویسان و ممثلین تحصیل دیده ای که بتازگی در صدد تهیه يك فلم جدید گردیدند، در ساحه هنر سینما رو نما گردید. اولین محصول ازین ردیف فلم «معلم» که البته از روی یکی از آثار زبده چنگیز آتیم توف ساخته شده بود، میباشد. این فلم در واقع تصویر به پیشنده می سپارد زندگی مردمان قرغز در عصر حکمروایی قزار های روس. و درین فلم بیشتر عظمت انسان چیز فهم منعکس یافته بود پرتیبیکه در زمستان های سرد چمان پدري اطفالش بقیه در صفحه ۴۲

در سال ۱۹۶۵ در فستیوال بین المللی فلم در کار لوی دالوی در سال ۱۹۶۶ در فستیوال بین المللی فلم در فرانکفورت آلمان دو جایزه بزرگ به دو فلمی داده شده بود که از طرف موسسه فلمبرداری قرغزستان اتحاد شوروی تهیه دیده شده بود و این جای بسیار مباحات است چه در حدود یکصد سال قبل مردم قرغزستان بجز زندگی کوچگری در زندگی بدوی از تمدن یسک سره بیخبر بودند و لی الحال لحظاتی فرا رسیده که فلم های این سرزمین، اینهمه استقبال میگردند و در قطار فلم های بین المللی قرار میگیرد ازین که بگذریم در طول دهه هفتاد و بخصوص در سال ۱۹۷۰، ۱۹۷۱ و ۱۹۷۶ فلم های ساخته شده در جمهوری قرغزستان در فستیوال های ملی و بین المللی از ارزش خاصی برخوردار گردید از آنجا ئیکه در بارور ساختن هنر سینما رسالت های ادبی و فرهنگی صنعت فلمبرداری را غنا می بخشد معذالك تما می فلم

بکار برده میشود که این مقدار آب بکلی آب شیرین طبیعی نبوده بلکه آب های شور را شیرین ساخته اند یعنی آب های شیرین مصنوعی است. از همین (۲٫۵) فیصد آب شیرین برای آبیاری، زراعت، پرورش های محصولی و غیره استفاده میگردد. با اینهمه ضرورتیکه به این فیصدی نا چیز آب های شیرین محسوب است آبروزی این (۲٫۵) فیصد آب شیرین به اتمام نمی رسد؛ درینصورت فردا معضله کم آبی چگونه مرفوع خواهد گردید چه از طرفی نسوس زمین تا سال (۲۰۰۰) دو چندان خواهد گردید بهمین مقیاس محصولات صنعتی در جهان ۱۵ چند میشود. تولیدات برقی ۱۸ چند و محصولات وسایل خوراکی حداقل سه چند میگردد که نیاز به آب نظریه مطالعات و سنجش های علمی به هشت چند بالامیرود آبرو بکار های شور میتواند کلیه پروبلم های کم آبی راحل بنماید؛ بهیچوجه سالانه تا (۴۵۰) میلیارد متر مکعب آب بشکل باران های مصنوعی در آمده و دوباره سر از زیر میگردند. در حال حاضر نیاز به آب شیرین به بالاتر از شش میلیون متر مکعب بالغ گردیده، مسلماً تا سال (۲۰۰۰) گام های سوده مندی برای شفاف و تصفیه کاری آب های طبیعت برناشته خواهد شد زیرا قنایر مولریش در دست اجرا و یا در حال اتخاذ است. مطالعات نشان داده که در آب های بحرین و دریا ها بقدر کافی محلول پتريت و نیتروژن موجود بوده و برای شفاف ساختن و قابیل استفاده گردانیدن آب لازمست محلول های متذکره را از آب جدا نمائیم که درین قسمت کار های انجام پذیرفته. سیستم های گوناگونی برای تهیه آب شیرین از آب های شور در دست اجراست که از جمله باید از (سیستم دورانی) نامبرد. تصفیه خانه (نوتوکوفسکی) تا نود و هفت فیصد آب شیرین را میتواند فعلاً برای کشوریکه تصفیه خانه در آن ساخته شده تهیه بدارد. پرتیبیکه نود و هفت فیصد آب در سیستم دورانی چرخ زده و در ذخیره های آب شیرین جمع میگردد و فقط سه فیصد آب دو باره بدریا و بحرین میریزد. اولیای امور در دریای (ولگا) نیز عین همین (سیستم دورانی) را برای تهیه آب آشامیدنی و مجزا ساختن آب شور از آب های شیرین بکار بسته اند. متخصصین در صدد اند شرایط و امکاناتی را بیابند که این پروسه عمرانی سریع و شدت بیشتر باید. از یسرو همکاران انستیتوت (فودگن) از طریق عملیه اکمیدیشن بوشیمیک پیروزی های چشمگیری در زمینه بدست آورده اند و ازین طریق تصفیه کاری و تقطیر آب شیرین خیلی ارزاتر بدست می آید. از یکطرفه برقی که در موجودیت ذرات آیدروکسید آهن عملی میگردد و يك آزمایش بس ساده میباشد و آنرا سیستم آزاد میخوانند روزانه ده هزار متر مکعب آب در شهر جریان پیدا میکند. این سیستم فعلاً در امریکا، بریتانیا، فرانسه و ایتالیا مترغی الاجرا بنوده و از جمله پروگرام های همه جانبه قنایر برای حفاظت بشر و دسترس به آب های

بابه جان چرا خنده نمیکنی؟

تصادف خوب

روزی یکی از خانم ها وارد موزیم لوردپاریس شد هنگامی که قابلوهای نقاشی را تماشا می کرد تا گهان در مقابل تصویر زن زیبای مدت زیادی توقف کرد و به تماشای آن مشغول شد!

اتفاقا نقاشی این قابلو هم در آنجا حاضر بود و بسیار از اینکه این خانم از تماشای قابلو غرق در افکار خود شده، خوشحال شد. نزدیک رفت و عقیده او را در باره این قابلو پرسید!

خانم به سوال او جواب نداد. ولی پس از چند لحظه کامل نقاش گفت:
- بلی خانم! من هستم، اجازه بدید خودم را خدمتتان معرفی کنم.

خانم گفت:

- چه قدر تصادف خوب! پس شما را به خدا به من بگوید که این خانم همیشه بندش را از کجا خریده است؟!

عشق پیر مرد

زن پیری یکصد و بیست ساله یی خود کشی کرده بود. و کاغذی بعد از مرگ وی دریافت گردید که چنین ارقام یافته بود:

خوب نامه خوان های بعد از مرگ من نامه مرا خوب بخوانید که من نوشته ام.

زیرا مانند من در آینده شما از زندگی سیر نشوید و در عشق شکست نخورید زیرا من حالا در عشق شکست خورده ام و زندگی را زود ترک کنیم.

باز هم

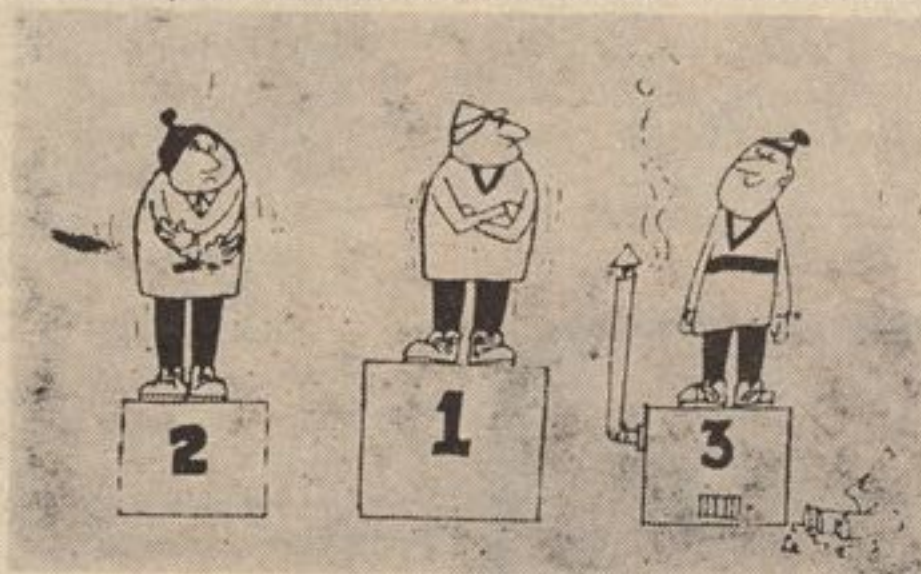
اسکاتلندی

اسکا تلندی یی با دوستش موا چه شد و دوستش محکم به روی شاه دوست اسکا تلندی خود زد طوری که یک مقدار گرد و خاک از آن بلند شد.

اسکا تلندی از دیدن گرد و خاک ناراحت شد و گفت زود این گرد و خاک را جمع کن و روی شاه ام بریز چون من آنها را هر روز در باغچه منظم تکان میدهم که خاکش کم است زیاد شود.

سوال ذهنی

دوستی از رفیق خود پرسید من و تو وقتیکه در صحرای بر سر یک چشمه برسیم و بخواهیم که غسل کنیم، روی خود را به کدام طرف کنیم؟
گفت برادر عزیزم به سمت لبای سبای خود تا آنها را دزد نبرد

بدون شرح

دو سال است که در بانک با پدرت کار می کنم

دختر جوانی به مردی که شدیداً بوی اظهار عشق کرده بود گفت:
- حالا شما واقعاً میخواهید با من ازدواج کنید؟

- بلی

- حلی بیش از سه روز است که شما مرا می شناسید.

مرد سری تکان داده و گفت:

- آشنایی پنده خدمت شما بسیار بیشتر از این هاست درست دوسالی است که من در بانکی که پدر شما حساب دارم مقرون شده و کار می کنم.

بدون شرح

جسد جناب کمبود است

شخصی برای خود مقبره بسیار زیبا و با شکوه ساخت و پس از اتمام کار از معمار پرسید که دیگر چه چیزی کمبود یا لازم دارد؟

معمار گفت همه چیز تکمیل شده و فقط تشریف جناب کمبود است و بس!

بدون شرح

پسر بدله گو

خانمی از پسر همسایه خود پرسید: احمد جان دست پدرت را چه شده که بسته است.

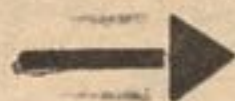
پسر جواب داد:

دستش را داخل دهان اسپ کرد تا دندان هایش را شمار کند که چند ساله است.

خانم گفت: و بعدش چه شد.

پسر جواب داد:

بعد هم اسپ دهانش را بست تا انگشتان پدرم را شمار کند که چند انگشت دارد.

درماینه خانه دوکتور حیوانات

دختر زیرک

پس از آنکه دو دوست با هم تا مزد شدند

پسر گفت:

عزیزم ... لطفاً درینباره با کسی حرف نزن ... تا وقتی عروسی نکرده ایم به هیچکس نگو که با هم تا مزد شده ایم.

- ولی به يك نفر حتماً میگویم.

- به کی؟

- به زانت

چرا؟

- چون او به من گفته بود هیچ احقنی حاضر به ازدواج بامن نمیشود.

وای چند مصروفی ساخته است.

فرق بین حادثه و بدبختی

پسری از پدرش پرسید:

پدر جان: فرق بین کلمه حادثه و بدبختی چیست؟

پدر جواب داد:

پسر: بسیار روشن و ساده است. مثلاً وقتی مادرت در دریا بیفتد میگویند حادثه ولی اگر کسی او را از غرق شدن نجات بدهد آنرا میگویند بدبختی.

همینطور حدس بزنی

شخصی در جستجوی پیدا کردن خانه بود و در جاده فریاد می زد: احمد، خانه کرائی کجا است؟ عابری از کنار او می گذشت پرسید: از کجا فهمیدی اسم من احمد است: آن مرد جواب داد: همینطور حدس زدم بسیار خوب، سپس حالا هم همینطور حدس بزنی که خانه کرائی کجا است.

در محاکمه

مردی را که صاحب دو زن بود بجرم رشوه خوری محاکمه میکردند در

محاکمه زنان وی به جرم وی شهادت دادند ولی او را در حالیکه قیافه ای به خود گرفته جوان راستی را بگویم من بکلی مخالفم و دستپایش را بهم گره کرده بودند به قاضی اصلاً کار صحیح نیست که دختر نازنینم با محاکمه گفت:

- قاضی ما حب قسم میخورم که زنهای من شهادت دروغ میدهند خواهش می کنم مرا به زندان بفرستید.

پدر مشکل تراش

خسری که هیچ دل خوش از داماد نداشت در مجلس خواستگاری به او گفت: جوان راستی را بگویم من بکلی مخالفم و دستپایش را بهم گره کرده بودند به قاضی اصلاً کار صحیح نیست که دختر نازنینم با محاکمه گفت: تو آدم احق زندگی کنی: داماد فوراً جواب داد: - همین است که آمدم به خواستگاری زیرا جان و می خواهم او را از پیش شما بپریم

در صد دتخلیه یخچال

های متعدد در حال حاضر تحقیقات همه‌جانبه را درین زمینه آغاز کرده اند. مقدار آب های شیرین در کمین و بحیره آذوقه برای آب بالا رفته و این امکانات را فراهم آورده تا بطور قطع پروبلم آبیاری در منطقه ولگا نیز حل گردد.

سالانه ۲۰ کیلو متر مکعب آب شیرین از طریق قسمت علیا در اورال، در جمهوری های آسیای میانه، در دریای آمو دریا و

سیر دریا هدایت میگردند. در نیمه جزایر عرب و قسمت های پست کمین آب های شیرین زیاد ندارد دیده شده است. از طریق کارخانه های نیروی هستوی و به کمک تکنالوژی معاصر باریاکتورهای سریع المیر

پروبلیم کمی آب شیرین تا حدودی مرفوع گردیده، علاوه پروژه های هم اکنون در حال فعالیت است که پروژه های وسیعی را

در برداشته و با قیمت ارزاتر کوه های یخ انترکتیکا و آب های منجمد گرینلند را ذوب می نماید و باید گفت بصورت مجموعی هفتاد فیصد آب های شیرینی (صرف نظر از محاسبه ۲۰ فیصد آب شیرین) در انترکتیکا به صورت ذخایر منجمد متمرکز و آببار گردیده

و میلیون ها تن آب شیرین در (۳۰۰۰۰) کوه های یخ بصورت منجمد و یخ بسته وجود دارد که اینک بشر در صدد ذوب آنست. در اواخر قرن نوزده پس از تلاش ها و تفحصات فراوان مقداری ازین یخ ها را در مناطق خشک انتقال میدادند. در بعضی از ممالک با بخار

کوه های یخ مشکل کمبود آب های شیرین را برطرف داشته اند. در نظر است تا در انترکتیکا و گرینلند کارخانه های قوای هستوی ساخته شود تا که آب ها را ذوب بنماید تا باشد که همچو آب ها بوسیله

لوله های لاستیکی هدایت شوند، چه طوریکه گفته آمدیم هفتاد فیصد آب های شیرین جهان درین منطقه جهان بشکل انجماد متمرکز یافته که جامع الوم که انترکتیکا روزگاری تواند مرفوع کننده پروبلیم های آب شیرین و نوشیدنی باشد در هر حال بدین تازگی ها تلاش بخاطر تخلیه یخچال های طبیعی و انتقال در سایر حصص جهان با جدیت پیش میرود.

گروه های دستجمعی علمی و پروژه

شیرین و شفاف را غنای بیشتر می بخشد تصفیه سازی آب که از طریق دستگاه های پتروشیمی پورگاز و بلغاریا، جمهوری دموکراتیک آلمان پروژه آن فعلا فعالیت دارد و از طرف دیگر قسمیکه تجارب کشور های سوسیالیستی در ارتقاء با کار های پیگیر و دستجمعی نشان میدهد، ارزش مفیدیت و تکاپوی اولیای امور کشور های متذکره را بیش از هر وقت دیگر بالا میبرد و میتواند حلال پروگرام های عمده جهان بشیریت،

بحساب آید و فقط با دقت ملاحظه و تیک اندیشی به سعادت کثله بشری است که این امر انسانی یعنی تامین آب شیرین برای رفیع نیازمندی بشر میتواند مظهر امر واقع گردد بعضا آب ها ییکه در مواقع بروز تشنگی در شیر دهن های منازل جاری گردیده و ما از آن مینوشیم، بدون توجه به آنکه

بیشتریم که آب های متذکره چه منبعی دارد و از کجا آمده؟ فقط در ممالک عقبمانده همچو روش مطرح است در حالیکه ممالک پیشرفته آب های کنترل شده و کاملاً صحتی و شیرین در منازل آنجا جریان پیدا میکند در قصر های فراغت در مصر قدیم با یایب

ها و لول های چوبی و نلوان های ساخته شده از چوب و در اروپا از طریق لوله ها و کانال های سنگی در قرون ۱۲ و ۱۳ انتقال می یافت و همچو آب ها بشکل مدون امروز که خود یک سیستم مغلق تکنیکی است هدایت میشد و فقط آب از طریق چشمه ها و فوران ها به تل ها انتقال می یافت و بعضاً دستگاه های پمپ انتقال آب ها را برعهده داشت. امروز

مسکو چهارکار خانه آب در اختیار دارد. مردم شوروی بخاطر دارند که تا چند سال قبل آب مزه کلور را میداد حالانکه امروز آب طرف استفاده در مسکو شفافترین و با مزه ترین آبهاست. از طریق بکار گرفتن ماده بنام (اوزون) نیز در تصفیه و تقطیر آب استفاده بعمل آمده و (۱۲) میلیون متر مکعب آب شیرین تهیه میگردند (اوزون) خاصیت از بین بردن باکتری را داراست که علاوه کار تصفیه، مزه آبرای شیرین میسازد خوب چگونه میشود آبرای در مناطق خشک انتقال داد؟ این مسئله نیز دیگر حل است. (۱۲۰) گروه های دستجمعی علمی و پروژه

جبهه صفحه ۳۹

گرایش و تمایل...

آثار دیگری جنگیز آیماتوف که بنام (کشتی سفید) بودی برآب ماهرانه تر از فیلم معلم ظاهر گردید.

در جمهوری فدرالی آلمان این فیلم جایزه دوم را بخاطر محتوای عالی اش دریافت داشت.

فیلم جوان و ی البته جایزه اول فستیوال بین المللی منهایم را ربوده پسود. از دایرگترین جیره دست این سینما که بهمین تازگی ها لقب (بهترین دایرگتر قرغزی) را از طرف مقامات هنسری دریافت داشت (قولوش اوکیوف) میباشد.

را از کوه های پربرف عبور داده و برای فراگیری تحصیل به مکتب آسموی کسوه میرود. از چهره های ممتاز سینمای یکی هم (بلوت بشتالیف) در سینمای قرغزستان میباشد.

او در اجرای هرگونه نقشی یکه تاز بوده و همیشه از همکاران خود پیشی گرفته است. او نه تنها یک ممثل و ورزیده است بلکه از قدرت فلمبرداری نیز بقدر فوق العاده بهره مند است او هر چند از فلمبرداری کارش را آغاز کرد ولی الحال او پیوند عمیق با فلم های ریالیستی قرغزی دارد. ولی در یکی از

د ه بخ پاتی

تاریخ شاهد دی چی...

سر او شت چی د ایران دخلکو د قهر به خپو کی له مینځه لاړ د سینې او د نړۍ د ټولو مر تجعینو لپاره ټپه درس دی) او د هغه پوا سله خپل تیری کو لکی سیاست مخی ته یو زی د امر یکی امیر یا لیزم چی نن د پخوا نه زیات په نړۍ کی تجرید شوی او د نړۍ ټول خلک د هغه په اصلی ما هیت باندی یو هیدلی دی زیار یا سی چی دافغان-نستان د تن په نامه موضوع به پلمه نر - یوال ذهنیت ته بدلون ورکړی خو سوز

وایو چی دا کار یواځی دخان تیرایستل دی او د نړۍ خلک پداسی کارو نو او درواغو نه غولیدی د امریکی امپریالیزم چی خپل جاسوس (حقیق الله امین) یی به افغانستان

کی له لاسه ورکړی به ډیره ټسکاره ټوسه اقدام او تبلیغ کوی خو موږ ورته په داسی وایو چی د نړۍ کار نه به د رسوایی څخه پرته بل کوم شی لاس ته ورته ویی. لکه

څنگه چی د شور انقلاب د دوهم یراو اوریا-لیننوب څخه وروسته زموږ د دموکراتیک جمهوریت دولت د بهرنیو چارو د وزارت نطق زموږ د هیواد دريځ د امریکی د امپریالیزم د گواښ نه ډک سیاست په وهاندی داسی

خرمند کړ. د پاکستان او دمنځنی ختیځ ځینو نورو هیواد و ته ډیر ژبنسکی مسافرت او په تیره بیاد هغو سیمو څخه یی امپریال-لیستی منایع هغه مها جرینو د کمپو نو په نامه پاک کړیدی د هغه مغرضانه دريځ خرگندوی کړم چی د شور انقلاب د دوهم

پړاونه راپدیخوا د امریکی امپریالیزم دافغانستان په وړاندی غوره کړیدلی. د ټولی نړۍ مسلمان خلک به څنګله هیرنکړی چی د امر یا لیزم او په سر کی یی د امریکی پاتی په ۵۶ مخ کی

دښمنی هیر کړ او دکمپ دیوید دشرم نه ډک سازش ته وروسته اوس اوس دخپل ولسی نعمت او یادار یعنی ښاغلی کارگر په حکم او هدایت زموږ د هیواد پولوکسی دښمنو او قوطنو دمنلی کولو لپاره فعالیت کوی او د مصر دخواره خلکو د زیار څخه لاس نه راغلی بیسی یی حاتم طایی په څیر د امپریالیزم گوداگیانو (په اصطلاح افغانی مهاجرینو) ته ورکوی. همدارنګه پاکستان خلک چی نن ورځ دهغوی هیواد دمر تجعوی نظامی واکدارانو

عاقبت نه منجنونکی چال چلند سره دښمنی سوله او آرامی یی په خطر کی اچولی څپه د پاکستان خلک څنګله ددغو چارو پلوی نه کوی کوم چی د امپریالیزم لاس پوخی نظامی واکداران یی سرته رسوی. د پاکستان خلک په هیر نکړی چی انگریزی استعمارگر یونیم سل کاله دهغوی وینی خکلی دی او دهغوی په مینځ کی نفاق او گډوډی اچولی دی د پاکستان دمر تجعوی نظامی واکداران چی خپل

لاس ټولو امپریالیستی قوتونو ته اوږد کړی چی په اصطلاح د افغانی مهاجرینو لپاره مرسته قرلاسه کړی اوس اوس یی د پاکستان خاوره د امپریالیزم د نظامی اډی په بڼه جوړ کړی او لا ورځ تر ورځ ددغو

مر ستو زیا توالی غواږی. خو موده مخکی کله چی پر ژبنسکی (د امریکی د متحده ای-لاتو د امنیتي چار و سلا کار) د څیښه او سر گردان ارواح په څیر په اصطلاح دافغان-نستان د موضوع نغاړه یی په غاړه کسی اچولی و او پاکستان ته یی هم سفر وکړ.

ا سر یکه چی د خپل د غو فعالیتونو سره غواږی چی یو بل ژاندارم په سیمه کرمنځ ته راوړی (د ایران د اسلامی انقلاب څخه مخکی برضا شاه د سیمې د ژاندارم دنده سرته رسول خو باید وویل شی چی د رضا شاه

های مقابل را شکست دادند آنهادر دوازده میدان پیروز شده هشت امتیاز را نصیب شدند. عده بی ازوالیالیست های کارگرمای در تیم اتحادیه کارگری به حیت تیم مدعی جایگیری درگوشه جدول در مسابقات نفا عر شدند.

با پایان دادن مسابقات خوبی شان در دور اول در سه مسابقه پیروز شدند در سیزده میدان بر تیم های مقابل غلبه حاصل نموده صرف در نه میدان شکست خوردند و شش امتیاز را گماهی نمودند. تیم های کارگری بناروالی و تعلیم و تربیه نیز یکسلسله مسابقات را طبق پروگرام مرتبه پشت سر گذاشتند و هر یک با داشتن دو امتیاز مسابقات شانرا پایان دادند نتوانستند با این نتیجه گیری به مرحله بعدی مسابقات قدم بگذارند.

از گروپ دوم تیم دافغانستان بانک با انجام دادن شش مسابقه در هزده میدان به تیم های مقابل پیروز گردیده در شش میدان شکست خورده با داشتن دوازده امتیاز به مرحله دوم مسابقات به حیت تیم صدر نشین جا گرفت. تیم پوهنتون کابل که یکی از مدعی های سر سخت جایگیری صدر جدول در دور اول بود در

پنج مسابقه تیم های مقابل را شکست داده در یازده میدان پیروز بوده سه بار شکست تیم های مقابل را در سه میدان خورده با داشتن ده امتیاز به دور دوم مسابقات قدم گذاشت تیم قوای مسلح که سخت علاقه داشت در دور دوم مسابقات جایگیرد آنها با چنین نتیجه شان یعنی در چهار مسابقه پیروز شده دو بار مغلوب حریفان را خورده در دوازده میدان پیروز گردیده و در یازده میدان شکست خورده اند و هشت امتیاز گماهی نمودند. تیم رادیو تلویزیون در مجموع شش مسابقه شان سه برد و سه باخت داشته در یازده میدان بقیه در صفحه ۵۵

سپورت

نوشته از: عبدالکریم «لطیف»

طی مسابقات انتخاباتی والیبال بازیکنان کلهپها و موسسات در تیم منته خبر راه یافته اند

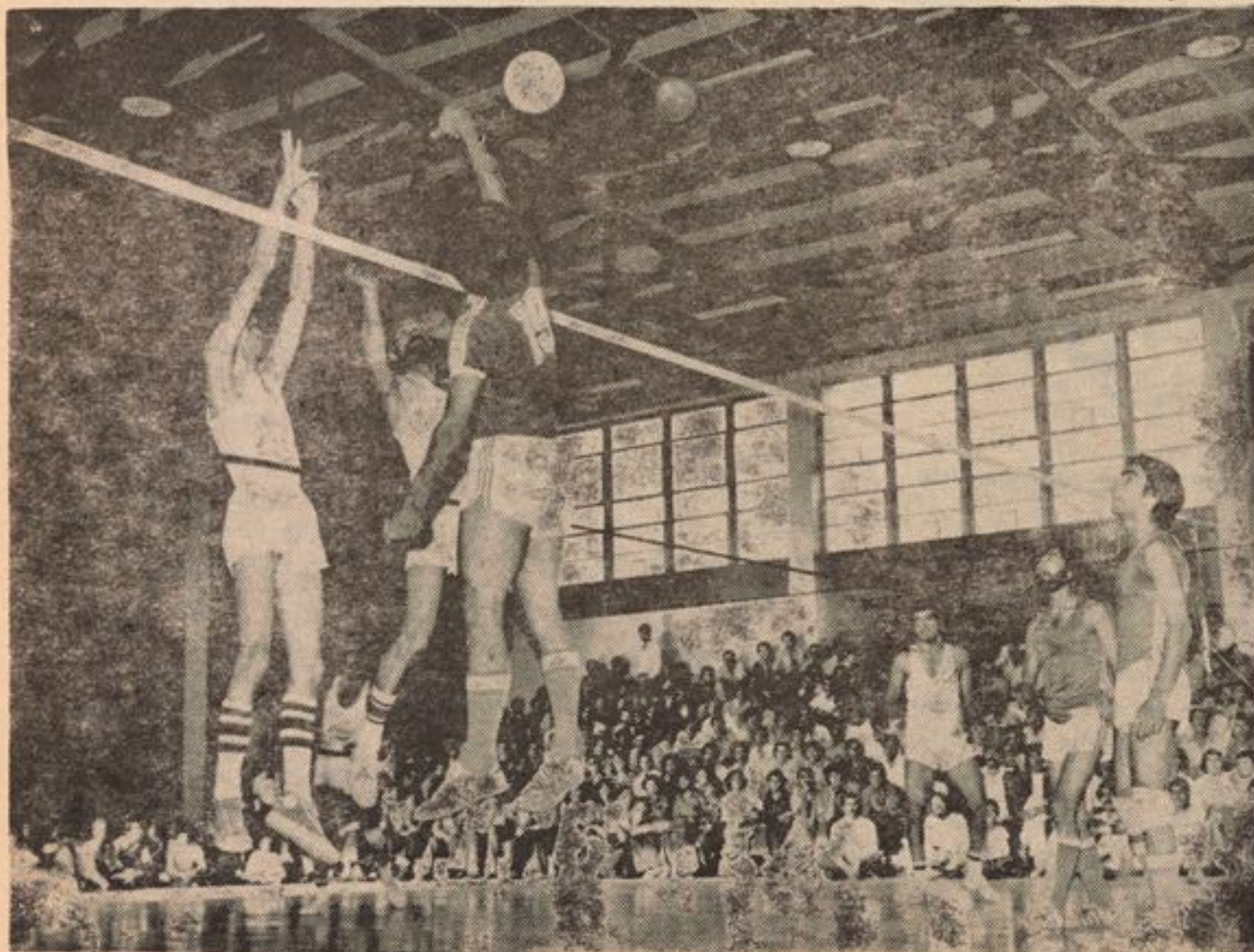
غلبه کنند آنها طی انجام دادن شش مسابقه در سه میدان از طرف تیم های مقابل شکست خوردند. و با داشتن دوازده امتیاز روانه مرحله دوم مسابقات شدند. تیم اکادمی خا رندوی مجموعا پنج دیدار نمودند که در خلال پنج مسابقه در شانزده میدان پیروز شدند و در چهار میدان شکست خورده به حیت تیم دوم به مرحله دوم مسابقات قدم ماندند. تیم کلهپش که رقیب خوبی مقابل تیم اکادمی خا رندوی و مسابقات شانرا با مهارت علاقمندی دنبال نمودند آنها در دور اول مسابقات چهار بار تیم

و مقررات طرح شده هر یک مجموعا شش مسابقه را یکی بعد دیگر در گروپ هایشان در دور اول انجام دادند که طبق مقررات در پایان دور اول دو تیم بیشتر وارد مرحله دوم مسابقات شدند که اینها تیم های کابورا و اکادمی خا رندوی از گروپ اول و تیم های پوهنتون کابل و دافغانستان بانک از گروپ دوم بود. نتایج دور اول مسابقات نشان داد که تیم کابورا با انجام دادن شش مسابقه شان توانستند در هزده میدان با مهارت و شطارت های زاید الوصف شان بر تیم های مقابل

دوستانداران ورزش اطلاع خواهند داشت که هفته پیش مسابقه بزرگ ورزشی درجهتایوم پوهنتون کابل رخداد این حادثه آغاز و انجام مسابقات انتخاباتی والیبال کشور بود که از طرف ریاست عالی ورزش بایک گردهم آیی یکتعداد تیم های والیبال کلهپها و موسسات ورزشی کابل دایر گردیده بود. مسابقات به گونه ای پیش برده شد که با گذشت هر روز آن بازیها جالب و دیدنی شده میرفت بازیکنان تیم ها با گذشت هر روز مسابقات شان بایک آمادگی بیشتر و بیشتر در برابر هم موقعیت میگرفتند. تماشاگران لحظه از مهارت ها و شطارت های بازیکنان در جریان مسابقات دور نبودند.

درین مسابقات تیم های والیبال پوهنتون کابل، دافغانستان بانک، اکادمی خا رندوی تعلیم و تربیه، قوای مسلح، رادیو تلویزیون بناروالی، اتحادیه کارگری، جیش، کارگر، پیا م، همت، همکار و کابورا شرکت داشتند که اینها مسابقات شانرا در دو گروپ هفت تیمی به سیستم «دور» تحت نظر هیات مؤلف طبق برنامه ترتیب شده پیش بردند که شش هر روز مسابقات تیم های براننده را در جدول مسابقات نمایان ساخت تماشاگران در جریان مسابقات پیش بینی هایی داشتند که هر یک و یا هر دسته بی از آنها در مورد تیم های مورد نظر شان قضاوت هایی میکردند که بانه پایان رسیدن مسابقات ملاحظه جدول نتایج دوره های اول و دوم محک قضاوت آنها گردید.

طوری که تذکر دادیم تیم های اشتراک کننده در دو گروپ هفت تیمی دسته بندی شدند چنانکه در گروپ اول تیم های تعلیم و تربیه، بناروالی، اتحادیه کارگری، اکادمی خا رندوی، کارگر، جیش و در گروپ دوم تیم های قوای مسلح، رادیو تلویزیون، پوهنتون کابل، همت، همکار و دافغانستان بانک شامل بودند. تیم های شرکت کننده طبق پروگرام مرتبه

صحنه ای از مسابقات انتخاباتی والیبال

پرو فیسور، آر، لیوی

ترجمه م. آ. آ.

انسانی

ابن سینا چنانکه خود در ترجمه احوالش گفته است، در دهی نزدیک بخارا مرکز حکومت نوح بن منصور سامانی به دنیا آمد. پدرش کارمند یا یمن رتبه بی بود که از بلخ، با خنجر باستان مهاجرت کرد و در دهی نزدیک بخارا به کار گماشته شد. اندکی پس از رسیدن به بخارا دختری را به زنی گرفت و از و دارای چند طفل شد یکی از آنان ابو علی ابن سینا بود. بخارا در آن هنگام مرکز فعالیت علوم و ادبیات بود این درست است که دقتی شاهنامه بزرگ را آغاز کرد پس از وی فردوسی آثار ادامه داد و تکمیل کرد و این نوح بن منصور بود که دانشمند معروف صاحب بن عباد را به وزارت خویش دعوت کرد، صاحب بن عباد این **الفخر را** لقب گرفت خاص برای آنکه دو هزار شتر به کار بود تا کتابخانه اش را انتقال دهد.

ابن سینا هنوز طفل بود که خانواده اش از ده پدري به پایتخت رفتند و او در آن شهر سامانی مکتب شد. مثل بسیاری از نوابغ او در همان آغاز زندگی میزان لیاقت و استعدادش را نمایان ساخت. در ده سالگی وی قرآن را حفظ کرد و مضامین داخل متون درسی را به نحوی آموخت که خانواده اش را شگفت زده ساخت.

او در شرح احوال خویش این حقیقت دلچسپ را ذکر می کند که چگونگی و وقتی رباعیات می آموخت به دانشمندی ارقام هندی که حال ارقام عربی خوانده می شود نیاز پیدا کرد و آن را از بنایی که در بازار بخارا دوکان داشت آموخت. وی پس از

آموختن علوم مقدّماتی، فلسفه یونانی را از دانشمند معروف ابو عبد الله الناقلی فرا گرفت، این مرد در زندگی بعدی ابن سینا تا حدی اثر گذاشت زیرا هم او بود

که به پدرش خاطر نشان ساخت که این طفل در آینده دانشمندی بار خواهد آمد و از گماشتن فرزند به کار دیگر بر حذر داشت و تشویقش نمود تا بگذارد فرزندش

درس بخواند. وقتی تا تلی بخارا را ترک گفت، ابن سینا خود را وقف علوم طبیعی و الهیات کرد و چنانکه خود می گوید، دروازه های علوم برویش گشوده شدن گرفت از اینجا او میل به آموختن طب نمود که به قول خودش از علوم دشوار نبود. به یک حساب این درست است زیرا اهداف و مقاصد

فردانش و طبابت از پیچیدگی های فلسفی آزاد و تعریف آن سهل است وی همراه با خواندن متون طبی به توجه در احوال بیمار می پرداخت و به دریافت راه های درمان و عملیات نایل می گشت.

در همه این احوال وی به مطالعه قانون و فلسفه می پرداخت در فاصله شانزده

تا هفده و نیم سالگی چنانکه خود می گوید به قدرت شبی را سراسر خفته است. به تفکر مغزوی می توان از این بی برد که تنها پنج و شش قضیه اول اقلیدوس را آموخت و دیگر تا آخر خودش کار کرد.

وی هنگامیکه اتفاقاً به مسالغی بر می خورد که حل آن دشوار می نمود به مسجد می رفت و با ادای نماز از خداوند در حل مشکل علمی استعانت می جست. بدین روش او در می یافت که دروازه های که به رویش بسته بود اند گشوده می شوند و غواض مسالغی که او را به زانو درمی آوردند حل می شوند.

به نام

در یک جهت آزمایش های وی هر چند نا شناخته نبود غیر عادی بود.

کوشش هایی که می کرد و توفیقاتی که نصیبش می شد وی را صاحب شهرتی ساخت که توجه در بار را هم جلب کرد. چون نوح بن منصور بیمار شد، طبیب جوان که هنوز کمتر از هژده سال داشت به مشوره خوانده شد و طبیب شاهزاده گشت این اهمیت ذهنش را نشان می دهد که اندکی پس از این سن از کشف واقعیت های مزید دست کشید و کوشید آنچه را آموخته انکشاف دهد.

الجوزجانی دو سنتی که شرح زندگی ابن سینا را پس از دوره بی که او خود در ترجمه شرح حال خویش آورده نوشته است، می گوید که او هرگز کتابی را که آغاز می کرد به پایان نمی رسانید مگر آنکه غواض و ابهامات آن را می فهمید و هر آنچه را که می پنداشت پیرامون پیچیدگی های موضوع نوشته بود می خواند.

با مرگ پدر، در رو حیه دانشمند جوان

اضطرابی پدید آمد و علی الرغم موقعیت فوق العاده بی که نزدیک شهزاده داشت، تصمیم به ترک بخارا گرفت. او از یک دربار تر کستان به دیگری آواره می شد تا سر انجام به خدمت شهزاده مشهور گسرگان قابوس رسید. پیش از آنکه ابن سینا و ظافیش را اشغال کند شهزاده وفات کرد. ابن سینا نو میدانه و فارغ از اوامع شعری ساخت و در آن از کمالات علمی خویش شکوه سر داد.

شرح حال ابن سینا بقلم خودش متأسفانه هنگامی پایان می پذیرد که او قاعیه ۲۱ سالگی زندگی خویش را شرح می دهد از این تاریخ به بعد دقیق احوال را جزو جانی به دست می دهد و می گوید اندکی پس از آنکه ابن سینا شرح زندگی خویش را نگاشت دستخوش نا بسامانی های سیاسی زمان شد. در حال مراقبت شاهختی در ری او به خاطر کشمکش های سلسله بی ناکمز به ترک ری و آمدن به بخارا واول به قزوین و بعد به همدان رفت. در شهر اخیر الذکر به تدوین بیماری داخلی یکی از امرا آل بو به فرا خوانده شد.

شهزاده چنان فریفته شخصیت وی شد که او را در جمع درباریان در آورد و بعد وزیر خویش ساخت، اما به زودی گرفتار حسد درباریان شد که می خواستند قدرت تنها در دست آنان باشد. ولی خوش

بخانه شهزاده به درمان مجرب محتاج شد و طبیب رها گردید. در زندان بود که کتاب فلسفی معروفی شفا را آغاز کرد در حالی

ابن

که قبلاً نخستین کتاب «قانون» را تمام کرده بود. این کتاب که در میان طبی را به صورت سیستماتیک ارائه می دارد به اصول

و ابواب جداگانه تقسیم شده است، درین کتاب بخشی ها بی در طب عمومی، بیماری هایی که عارضی به تمام اعضا از سر تا پا می شود، آسیب شناسی خصوصاً و دوا سازی گنجانیده شده است. در آن همچنان بخشی ها بی در مفاهیم کلیتیک که

نویسنده خود از آزمایش های خویش گرد آورده مثلاً طبایع بیماران گسترش

بیماری به وسیله آب و خاک، طبیعت بیماری های مشخص بر مبنای وقایع بی نظمی های اعضای تناسلی و بیماری های اعصاب شامل است. ابن سینا به حیث یک نویسنده قابلیت حیرت انگیزی در مواجعه با واقعیت ها و موضوعات مهم و بزرگ و البته برای کار های دشوار و نیروی تمرکز از خود نشان می داد. به هر یک از منازل شاهانه که کتابخانه بی می یافت می نشست و به مطالعه و تحقیق می پرداخت. در سفرها و در فاصله مشغولیت های دیگرش مثل یک دری زبان

واقعی به سرودن شعر می پرداخت و برخی از رباعیات که به عمر خیام منسوب است می تواند به رات به این سینا نسبت داده شود. تعدادی از این رباعیات نیروی اندک و احساس ظرافت و اندیشه انتقادی او را نشان می دهد.

زندگی بر مصروفیت ابن سینا همچون زندگی آن گروه نوابغ بود که خود را از کار زیاد و خواب کم کساحش می دادند. روز هایش به کار رسمی می گذشت و انقاص در ساعات دراز شب از دانشجویانی بر بود که مشتاق آموختن بودند و چون آنان می رفتند او اکثر اوقات نوازندگان

و رقاصانی داشت که او را سرگرم می ساختند. سفرهایش پیهم و با مشکلات همراه بود. پس از گرفتاری وقتی به اصفهان دعوت شد. وی و همراهانش برای گریز از جلب توجه های ناگوار ناگزیر بودند که چون در اویش صوفیه سفر کنند، و چون نزدیک اصفهان رسیدند شهزاده علاء الدوله و رفقایش با اسبی به استقبال آنان آمدند و آنان جامه عوض کردند.

هنگام عزیمت از اصفهان به جانب همدان وی دانست که جدا بیمار است و می گفت: «مدری که تدبیر و جود من همی کرد از کار فروماند، آن مغز اندیشمند و نیروی عالی که باعث پیشرفت وی در علوم می شد متوقف ماند و وی پیش از رسیدن به منزل به سن پنجاه و هشت سالگی پدید حیات گفت.

ابن سینا به از سو بی باکمان و از سویی بالبو نارد داو پنجسی مقایسه شده است. از یک نظر وی از هر دو گذشته است، مخصوصاً از نظر مسامحی وی در فلسفه و تشریح وی از جهان که مورد قبول فلاسفه شرق و غرب واقع گردیده است.

سینا

پير محمد کاکړ دده په هکله داسې وايي :
 بل په شعر کې هم سيال د خوشحال نشته
 نه درشت دی دا دده سخندان شعر
 که څوک بهر مواج وايي و رته بڼا يې
 په ديوان کې يې موندلې شي هر شان شعر
 هيڅ تر شعر در جهان به څه کم نه وي
 و د صفت نه د خټک خوشحال خان شعر
 لکه شعر دی دده په پښتو نخوا کسی
 بل په کم وي په داوخت کې دافغان شعر
 مير احمد شاه رضواني داسې ويلي دي :
 د پښتو ژبې که ډير دی شاعران
 خو په وارو کې بادشاه دی خوشحال خان
 هيڅ حصار نه دی په لورده به ژوره
 نه پوهېږم ابا سين دی که توفان
 منظومات يې دی لري دمر غلر و
 که کسی دی دياقت او د مر جهان
 د خوشحال د ژبه ليري څه کسی نه دی
 چې سيالي به يې کاندې لعل د بدخشان
 په آثارو د قدرت کې چې را چل شي
 تبه وايي چې غومړی دیو انسان
 شکوه داور گزيب او دبهرام کسی
 فردوسی هم و رته پالي شي حيران
 تر شير از خون و الفانويي خاريري
 ډير خسرو غوندي طوطيان د هندوستان
 اسلامي انسانگلو پيدا يې په باره کې
 داسې ليکلي دي :
 خوشحال خان تورپالي شاعر اوشه پور خان د تنگسي يې را مړولې حوادث يې راتفا د ل

د ايريل د اکاډمي غړی پخپل کتاب کې ليکلي
 دي چې خوشحال خان شعر په ديوان سر بيره
 ډير نور تاليفات او ژباړنې هم لري چې
 ځينو ختيځ پوهانو ترسلي ټوکو پورې ښودلي
 اور اورې يې دوه پنځوس ټوکه گڼي.
 مگر که دشمبر له پلوه هر څومره وي له
 ټولو آثارو څخه يې چې تر اوسه پورې يې
 ډير وږته ناڅرگنده ده يوازي يو څو کتابونه
 پاتې شوي چې په ځينو کتابتونو کې شته لکه
 فضل نامه - فراغت نامه - رياض الحقيقت - هدايه
 دستار نامه - صحت البدن - سوانح نامه - عبار
 دانش - آيينه - باز نامه اونور.
 مرد به شي په گلزار
 خو پيدا نه کړي کسردار
 چې دی وگنځي مردنه دی
 که له تڼانه وي په ډار
 چې عزت ور څخه نه وي
 هغه مسرد نه دی په کار
 چې هم تندر هم باران وي
 ترغو مسرد انو خسار
 نا مرد فخر به نسب کا
 مرد نه مور لري نه پلار
 خوشحال داو سنډو شاعر انو په ليدکي
 حمزه شينواري يې هکله داسې ليکي:
 يوزپه و چې دکام په محبت کې خپله
 تياروباندي دکام لکه دشعري ژبده
 خوشحال خان تورپالي شاعر اوشه پور خان د تنگسي يې را مړولې حوادث يې راتفا د ل

وي درزم او درزم به مجلس کسی
 هلته باز دلته بلبل هزار دا ستانه
 عشق او ذوق فکرو ته پير، اراده، عزم
 ستا به برخه رسيدلي وو بيشانه
 هم رستم هم فردوسی ديو داستان يې
 هم شاعر مفکر هم پهلوان يسی
 د خوشحال خان افکار او نظريات
 خوشحال خان يوازي د شاعرانه فريحي او
 ادبي ذوق خاوند نه و بلکه د عزم دارادي اود عمل
 خاوند هم و او د فکر له پلوه يو خاص امتياز لري
 چې په دغه لحاظ هم دده اشعار او آثار د ډيرې
 ځيرنې وړ دي.
 ده د يوه فکروال په توگه د ځانگړي او ټولنيز
 ژوند په بيلابيلو څو او اوپه ډيرو ټولنيزو
 مسايلو کې خپل افکار او نظريات څرگند کړي
 دي چې دده په پيژندنه کې لوی او ستر اهميت
 لري او دا ويل شو چې په ځينو خبرو کې له
 خپل وخت نه ډير وړاندې و.
 که چيرې د خوشحال بابا افکار او نظرياتو
 په هکله وگورئ ډيرو خبرو ته اړتيا پيدا کيږي
 نو ددی لپاره چې خبره اور ده نشي دهغه د
 نظرياتو په بيلابيلو اړخو نو باندې لثم نظر
 اچوو.
 انسان دا خدا دو په رڼا کې داسې گوري :
 هم ترکيب دنیک و بسد دی
 هم معجون د خیر و شر
 کله اور کله او به شي

دريغه دريغه جسي يې ياره ځسې بېاره
 ژاړې غاړې غرونه په احوال دعا شانو
 سيل دواوړونه دي چې رادرومي له کوڅساره
 اور دخو ډ وژونو چې دغه په پونډل شو
 شني ډوډزي خيري له نښتره له چناره
 غواړي چې احوال د فراقچنو در معلوم شي
 گوره هغه ز په چې جدا ځي له فطاره
 داسې معلوم چې جهان د ماتم ځای دی
 شني اغوستی دی طو طيانو له چفساره
 نوري تاري نشته خو تاري ديبلتا نه دي
 رانه که يې اوري در باب له هر تاره
 ونځ مي نه کميږي په زمان زمان زياتيږي
 زر راځه طبيبه گنه مرم دخداي لپساره
 خوشحال خان او علم وپو هه
 خوشحال خان په پوهې مين او په احميت
 يې ډير ښه پوهيدلي و نوځکه يې د پښتنو له
 ناپوهي نه ډير سر ټکولي او دخپل اولس لويه
 نيمگړ تيا ناپوهي گڼلې ده.
 که دروغ کا که رښتيا
 هر څه ښه دی دد انسا
 تر دانسا دی زه خارېږم
 نسا دا نان واده ترما
 نادان خان لسه بلا دی
 هم جهان لسه بلا
 کار او زيار داسې ستايي :
 خوشحال بابا د شاعري ترڅنگ لوی کارونه
 هم سرته رسول او په عملي دنيا کې يې ستره
 برخه در لودله نوځکه يې پخپلو اشعار وگي دکار

خوشحال تنگ

چې اشعار يې له عيواد پالنې نه ډک دي.
 راوړې ليکلي دي :
 خوشحال خان د پښتو ډير نامتو ادب
 دی چې اشعارو ته يې په اروپا کې په درنده
 سترگه ليدل کيږي او پخپل کتاب (گلشن
 روه) چې په ۱۸۶۰ ع کال کې خپور شوی
 د خوشحال غوره اشعار اخيستی دي او په ډير
 لوی حق ورته قايل دي.
 دارمستر ويلي دي چې خوشحال د تورپال
 لښتوب او شعر هم روح درلود.
 ابراهام گريز سن وايي چې خوشحال د خټکو
 تورپالي مشرو چې شعري دنورو شاعرانو له
 شعر نه ډير خوږ دی.
 سي ۱۰۰۰ پېډولف پخپل کتاب کې چې په
 ۱۸۹۰ ع کال په انگلينډ کې خپور شوی د
 خوشحال پنځلس ټولنې، شپږ څلوېښت
 غزلې او اتلس ټوټې په انگليسي ژباړلي او
 ويلي يې دي: خوشحال خان ډير لوی استعداد
 او ژبه پوهه درلوده او هيڅ مضمون نه دی
 پاتې چې په شعر کې يې نه وي ويلي او اشعار يې
 له عيواد پالنې ډک دي.
 پخپل نام وننگ چې راشم ليونی شم
 خبر دار کله په سود اوزيان دلمک یم
 چې ښولي می دا عود دنام و ننگ دی
 که له خپله عوده واورم گنيزک یم
 ډاکتر بير نهاره ډورن د پترزبورگ د ساينس

محمود به و دتوري په پرهره موسيده
 برېښناوه چې يو ځل تشو داکير خوشحال خټک
 په ننگ د پښتانه لهره تير څو شحال خټک
 مجروح و نه داسې خطاب کوي:
 پاخه پاخه بيا کتاب دی کړه ترڅنگه
 بيادي خپلي گيلي وکړ له اورنگه
 وايه بيا سپني سپيڅلي پښتو ته
 بيادي و گنځه اشعار وکي يې ننگه
 بيا سبق د پښتو نوالی مون ته راگره
 چې وانخلو مون کوم بدرنگ له فرنگه
 محمد اسلم کمال يې داسې ستايي:
 د عقاب عسي د تيز نظر خوند و ی
 يې نظره دی ضمير و جسام دجم
 سکندر وی دملت په دی وطن کسی
 مغل وه په تراره ستا له خشم
 روښان لمر وی په آسمان د سياست کسی
 عالمگير کړی ځکه ښه دستم
 خدای بښلی گل باجا الفت يې د اډول ستا ښه
 کوی :
 د ادب او شعر لويه قربمانه
 دمغولو په کور تندر د آسمانه
 د وطن د آزادي سخنو جگړو کسی
 له هر چانه زهور مرد ميدانه
 ستاد شعر مصرع لاپيره تيره ده
 يې ننگي ټوټې ټوټې ستا له بيانه

کله توره کله سپر
 کله خوب شي له باده
 کله بيا په هيڅ د تکر
 لکه دی دی په جهان کې
 بل به نه وي ديدنه ور
 څه خو لږ تر خدای را کوز دی
 که یسی نه دی برا سر
 د شخصيت لپاره ناريتوب معک گڼي او له
 وينا سره عمل
 خو وانخلي له غلميه انتقام
 مرد نه خوب گانه خوراک کانه آرام
 چې د ننگ اود ناموس اندوه يې نه وي
 دهغه سړی به نه وي احترام
 چې دبل تر لاسه ورغی دبل شو
 مرد به خپل لری دخپل فکر زمام
 درزم او جگړی په کار کې جگړن اور زمي
 شعرونه ليکي څو دمينی په کار کې له عيجا کم نه
 دی او عشق ته په درنده سترگه گوري او په نا زک
 خيالي سره يې له انځي لکه چې وايي:
 زړه چې نه وي مېنلا
 پری دی سازه شسي بېلا
 تر عاشق دی صدقه شي
 که زاهد دی که مېلا
 عاشق هر زمان غمز اکا
 په تيره توره دلا
 ياد اچي وايي :
 وخت دنوبهار دی زه جدا له خپله ياره

شرورت څرگند کړی دی.
 پخپل شعر کې د زيارا بستونکوملانې کوی اود
 وړيا خوږو پر ضد خپله کرکه داسې ښکاره
 کوي :
 څوک چې ډوډي د دهقاني خوړی
 خواړه د جوړو دهماني خوړی
 چې يې به ظلم خوړی واده دی زهر شي
 که سا لټونه دسلطاني خوړی
 ژوند او خوشحال :
 خوشحال خټک د ژوندانه هنر ډير ښه پيژندلی
 دی. دده په فکر کې ژوند د نبات اود مقاومت
 اوڅو خښت نوم دی چې هميشه خوځښت له
 ژوند سره لازم او ضروري گڼي :
 چې په عشق سره ژوند دی هغه نهمري
 چې يې عشقه ژوندی گرځي سر هغه
 خوشحال او آزادي :
 آزادي تر با دشا هيه لاتبري کا
 چې دبل تر حکم لاندی شي زندان شي
 خوشحال خان په آزادي مين او دمر نيتوب
 دشمن ونوځکه يې دخپل اولس د ژغورون لپاره
 ملاوتړله او دژند تر پايه پوری په همدې لار کې
 وچنگيد :
 چې نوکړی کا څوک ډير گنده کا
 سړی آزاد وی خپل خان بنده کا
 تر آزادي بهتر هيڅ نشته
 چه څوک په کور کې خپله دنده کا
 پاتې په ۵۳ مخ کې
 صفحه ۴

گلہا با بہار می آیند

جلو کلکین ایستاده بودم . به بیرون نگاه میکردم دانه هایی سفید برف که روی زمین گل آلود آب میشدند میدادم . همگی یکسان و به عین شکل آب میشدند . فقط در کنار دیوار ها به سختی رنگت سفیدشانرا مشخص میسا خند . خود ها از چار چشمک خود رو بالا میرفند ، آنها هم ما ند بر فها در آسمان خا کمتری رنگت نا پدید می شدند . آسمان تر کبی از رنگت خود ها که نا بود شان میکرد و بر فهایی که آنها را میریخت ، بود .

به شیشه نزدیک شدم کف کردم بباری بربنگ روی شیشه نشست ، با سر انگشتم رسم یک گل کشیدم . ازش خوشم نیامد . با آستینم پاکش کردم . دو باره دهانم کرد شد و کف کرد اما این بار هیچ چیزی تشکیل نه شد . موجی از چراغا و شایند ها در فکرم نبودند . سوالها اوج گر فتند و با یا سخای درست و نا درست بایین ریختند . نگاه خسته ام از شیشه کنده شد و در دانه روی دیوار های کاهگلی خزید ند . در ذهن خسته ام تصویر هایی از نقش آب بر دیوار خاکی همراه با سفیدی برف می کشیدم : تصویر گل ، بعد بر گها بش و چسه چسه گلدانی را هم میا قتم و شکل هایی که به هیچ چیز شبیه نبودند و بالاخره تصویر یک زن مهر بان ، درست مثل یک مادر . نمیدا تم چرا آن نقش را مثل یک مادر دیدم . تصویر تر ذهنم زنده شد . اندام باریک ، صورت استخوانی و لبخندش را نقش دیوار دیدم . پرند از اشک در چشم هایم کشیده شد بلکها یم روی هم فشرده شد بد و دو قطره اشک روی گو نه هایی کفیده ام او لیدند .

یکبار دیگر روی شیشه کف کردم روی آن نوشتم مادر .

مادر م جعفر مهربان بود . از آن روز وقتی دانه های زاله همه شاخ و برگ گلہا یم را شکست و من برای آنها گریستم ، او برایم با مهربانی یک قطی حلیی داد که در زیر سقف اتاق کوچک ما گلہا یم را بیروانم دیگر او را میپرستیدم . در تبسم مسادرم شگفتن گلہا را میدیدم . در غمگینی اش پژمرده شدن و در حرف زدنش هیچ آنہا را احساس میکردم .

اما یکروز بیشین که از مکتب آمدم ، کتاب و قلم را روی زمین ریختم و کتا یم را باز کردم . آرام میخواندم : «نچف دو خروس دارد ، خروس های نچف دانه می خورند .»

حیران بودم چرا تو شته اند که نچف بسیار گل دارد ، گلہای نچف آب میخورند شرق رویا ها یم بودم که نا گہان پدرم در

آستانہ در پیدا شد . نیسی از دروازه را نه بزرگش گرفته بود میدا نسیم که مثل هر روز از کار خسته میاید اما امروز شعله دای ازغضب در چشمان سبگو نش زبانہ میکشید لحظه بعد صدای ناله مادرم با فریاد شای پدرم فضای اتاق ما را پر کرد . سا غنی بعد مادرم را که چاندی زیره یی به سر داشت دیدم که از دروازه حویلی بیرون شد . با برس از عقیق بیرون بر آمدم اما میلی پدرم که پس گردنم نشست مرا از یاد مادرم انداخت . فریادم بلند شد . سو نش شدیدی در گردن و دود فرموزی سراسر بدنم را گرفت . از آن روز به بعد هرگز مادرم را ندیدم . در حا لیکه تصویری از لبخند . اندام و صورتش تر ذهنم باقی مانده بود .

از این کار ها هیچ چیزی نصیب عقل کو چکم نشد ، با وجود بکه هر روز شاهد فریاد های پدرم و گر به هایی مادرم بودم و این کار شان برایم بیگانه بود . پدرم گلہا یم را دوست داشت ، شاید به همین سبب از من که بگانه فرزندش بودم بدش میامد . بر سرم خرده میگرفت . میلی های خشکش را همیشه نصیب سر و کو نه ام میکرد . به جای لبخند ، سگرت از آن قیمتی به کنج لب داشت . چندی بعد پدرم دنبال کارش رفت و مرا به یاد خدا گذاشت .

از آن پس رشتہ زندگی ام بدست مادر کلانہ افتاد . وقتی پهلوی نامش کلمه مادر را میدیدم به فکر تبسمها و مهر با لبہای مادرم میا فنادم . اما بعد ها دانستم که این نام کلان تر کبب مهر بانی را نمید هد ، شاید مادر کلانہ هم مرا دوست نداشت . شبها برایم طو طی وار قصه های ترستا کی از گلہا میکرد . میگفت که شبها دیو هسا برای بردن گلہا میایند چون گلہا در اول بری بودند و بعد در قالب گلہا در آمدند و ازین ما چرا ها آ ننددر میگفت که ترس در رنگ رگم ریشه میلوایند و من میخو استم زود تر خوابم ببرد . اما با آن هم پیش خود میگفتم :

من مثل بچه پاچا دیو ها را میکشم . بر سیم رخ پیش بینی شان دود میکنم که خواب شان ببرد . باز میکششان . نمرانم که گلہا یم ، بر لبایم را کسی ببرد .

از این که دیو ها از من ترسیده بودند و جرات نکردند اند که به گلہای پژمرده ام گزند و رسانند ، احساس غرور میکردم . خودم را قویتر از دیو های سیاه و بزرگ حس میکردم . در رویا ها یم همیشه جنگی میان من و دیوها جاری بود . شاید از همین خاطر بر ستاری گلہا یم را کم کم به دست فراموشی سپرده بودم .

مادر کلانہ به درس و مکتبم هیچ کاری نداشت اما وقتی دلش میخواست جلو مہمانا خیلی خوش را علاقمند به شہ آنها نشان میداد و در پهلوی آن همیشه در یاد کردن از ششم به گلہا زبان شوری داشت و مادام مرا با گلہا یم به خاک و آتش میسوزد .

یکروز زنبهای زیادی در اتاق کوچکم مسا جمع شده بودند . بعضها اشک میر ریختند غده یی صدا اندا خه بودند . حرکت عجیبی در فضای خانه ما به چشم میخورد . همگی میجنبیدن اما فقط یک جسم بیجان وسط خانه نمیجنبید و او مادر کلانہ بود . دیگر برایم کسی سر ز نشگرانه قصه دیو ها را به خاطر گلہا نگفت . یکی تو روز بعد تر غنه ام که ف لاکاری به کارم نداشت ، آمد و به اصطلاح خوش سر برستی ام را به شپده گرفت ، هیچ چیزش شبیه مادرم نبود . نه خنده اش که صرف لبهایش پس میر فتد و دندانهای بد ریخت و رنگت زده اش را به لغزش میگذاشتند ، و نه دید نا مهر بانش به نگاه های گرم مادرم میماند . از او هیچ خوشم نمیآمد . چندین بار گلہا یم را بیرون ریخته بود و با او دهان به دهان شده بودم و هم داغ هایی از ضرب بوت و آتشگیری در بدنم سراخ داشتم . وقتی از عمو اصغر که در نزد یکی خانه ما دکان حلیی سازی داشت تعریف میکرد ، بیشتر ازش بدم میامد عه ام مثل مادر کلانہ زیاد گپ میزد . میگفت :

اگر پیش عمو اصغر بروی ، کسبی میشوی ، پسه دار میشوی . هیچ حرف نمیزدم ، فکر میکردم که یک روز معلم خواهم شد و بچه هارا درس میدهم ازیشان درس بر سان میکنم یا کاتب می سوم : پشت میز میشینم . گانده های سفید را سیاه میسازم ، عر یضه میخوانم و افساد میکنم . گلہا را هم فراموش نمیکشم . نمی مانم که مثل امروز گلبرگها یشان پژمرده شود ، دیگر آن وقت برگ گلہا یم زرد نخواهند شد .

از سا لبای پیش وقتی عمو اصغر را باری سرود و شکم از بینی بریده اش دیده بودم ، ازش خوشم نیامده بود ، به کمیش هم علاقه نگر قتم ، فکر میکردم همه حلیی ساز ها مثل او وقتی خنده میکنند ، وقتی گپ میزنند ، تصنعی و محیلا نه است . برای آتم در هر باره دروغ میگو یند ، سر بچه های خرد دم دکانها یشان بهزور کار میکنند ، وقتی هم از پیش دکانش تیر میشدم ، گام هایسم بزدگتر میشدند ، چشمهایم زمین یا آسمان را میدید . دلم نمیخواست لبسه چشمان تنگش نگاه کنم . یک روز عه نسیم را گرفت و نزد اصغر

حلیی ساز برد . نسیم را به دستش داد و گفت :

سجبت درس خوانده نمیتواند . کله س خالی است . مثل بچه ات کار یادش بده . اول هیچ چیز نسیمیدم . ندانستم که کله چه کشتی را خالی میگوید . از خالی بودن کله ها خنده ام گرفت ، حیران بودم . گہان فکر کردم به من . بد گنه است . دندان هایم را فشردم . نسیم را از دستش کشیدم میلی ابداری روی کو نه ام نشست . حلیی ها ، اصغر حلیی ساز و چاندی چاندی تنه ام در پیش چشمم لب لبال کردند . بیرون معطلی گریه کردم ، عمو اصغر که بعد ها خلیفه اصغرم شد ، زیر لب شوم کرد از پشت پرده اشک به دقت بریش او بی زچهره سوخته اش را دیدم . پیشتر از پیشتر ازین بدم آمد . دکانش از آواز پر بود . تق و تقی که یک لحظه دم نمیکرفت از آواز چکی دی جو یی و آشی یی بود که بچه های خرد و بزرگتر از من بر آنها میگو فتند . بچه ها سر های پر گرد شانرا بلند نمیکردند و اگر گاهی هم برای بالا کشیدن بیستی شان گرشن دی اقی شان عمو دی میزدند چشم عمو اصغر به زمین میساختشان .

از فریاد همان روز به بعد من هم جزو بچه های او شدم ، بدون گفتن کلمه یی کار میکردم چهره ام رنگت آهن رنگت زده را داشت اما وقتی آنرا میشستم رنگت آتوب برسمها را داشتم . بر خلاق مدار قبا به گندی قد میکشیدم . درو دروازه مکتب را بر سر م بو سالدند ، فکر گلہا یم را از سرم بیرون کردند . صبح وقت از خواب بر میخو استم ، میر قتم برای عمو اصغر تا نذا شام کار میکردم . آن وقت خانه مادرم دستهزدم راکف دست عوه میگذاشتم . ازین خسته میبودم زود خوابم میبرد . دیگر ترس از دیو ها در رنگ رگم ریشه نمیدوایند . بلکها یم بر اختیار روی هم میچسبیدند و به چشمهایم شکل تو خط میباده میدادند .

اوایل جاشت بود و خواب روی مزه هایم منگینی میکرد . خلیفه اصغر با وجود صدای تق و تق بچه ها نشسته خوابهای خوشی میدید . نا گہان قطی حلیی بر میان درجه های حلیی یافتم گسه خاطره های مادرم را همراه با گلہا یم در من زنده کرد . بزذانه گرفتیش . با دستها یم لمس کردم . دلم پس از ما هبا برای مادرم و گلہا یم بود به عجله از دکان بر آمدم ، به خانه رفتم . عه از دیدنم تعجب کرد و گفت :

چطور آمدی ؟

گفتم :

هیچ و هستطور آمدم . میخواستم درو غسبی بگویم اما نتوانستم به طرف ناگ تگر رستم . قطی حلیی ام را کا لاژنگت زده بود . دوتش از گل کفیده ای درست مثل دست و رویم بر سر و روی آن گلبر گهای خشکی دیده میشد . نسیم را پیش بردم و بسه شاخهایش زدم . خش خش کم شوای شنیده شد و به لبالب آن موجی از خاک بلند شد و بر گهای خاکت بایین ریختند . به زمین دو زانو نشستم . حق حق گریه کردم . وقتی عموام را دیدم . کور لبای پا هایم را به زمین زدم گرد سبکی از گلیم بلند شد ، بر سرم فریاد زد :

بازچه گلی به آب دادی . مثلیکه بسر
سرعمو اصغر بیچاره از قدم بدت بلای آوردی
عنده ام تر کید . چیخ زدم :

من گلپایم را میخواهم .
خنده اش بیشتر بر خشم افزود . گفتیم :
گلپایم که خشک شدند ، گلپایم که
دوست شان داشتیم .

از پشت گردنم گرفت و به طرف دروازه
ایله ام کرد . من دیگر آن نجف نجف
نمودم چکشهای حلبی سازی بازوهایم را
سنگی ساختن بودند اما از حیا دستم بالا
نمیرفت تا بادستهای کفیده ام لبها ، بینی
و دندانهای بد ریختن را به خون نشویم .
ازوها رسم گرفت . به طرف خودش کله -
ام را میکشید . بعد از خود دورش میکرد .
درد در سراسر بدنم ریشه دوانید . چشمانم
در میان پرده سیاهی دایره های بیرنگی
دیدند . دهانم به فریاد پر گتر از حالت
عادی شد . تنم با صدای بلند گریه
کردم . اشکهای بیرنگ از هر چار طرف
چشم جمع میشدند . بعد وقتی با چرخ رویم
یکجا میگفتند ، رنگ سیاه به خود می
افتاد و قبل از چکیدن روی زانوهایم خط مشخصی
روی چهره ام میکشیدند . آنروز تا شام به
پادمانم به خاطر گلپایم بی وقفه چندین
بار اشک ریختم .

فریاد آنروز بر خلاف معمول چشمانم دیر
تر از خواب باز شدند ، هیچ دلم نمیخواست
باز پیش خلیفه اصغر بروم سرم به شدت
درد میکرد . مثلی که چیزی میخواست به
زور از شقیقه هایم بیرون شود ، فازه درازی
کشیدم ، شاید میخواستم دو باره بخورم .
دهانم بهرزه تر از هر صبح دیگر بود . تا
کهان سرم و کله عمو با گفتارهای همیشگی
اش بر شدت درد سرم افزود . وقتی دیدمش
فریاد زدم :

من دیگر نمیروم .
او میدانست که دلم نمیخواهد بروم هیچ
کس نزد ، رفت با جارویی دو باره از در آمد
گفت :

چرا نمیروی .
دلم بیشتر و نیز تر مینمید . هیچ بهانه ای
به فکر نمی رسید . حیران بودم چرا یکباره
بطور گفتم . اما وقتی چشمم به گلپای
خشکم که بیشتر از دیروز پر گهای شان
ریخته بود ، افتاد ، چیخ زدم :
به خاطر گلپایم ، گلپایم که خشک
شدند کل کار از دست تو و عمو اصغر
است .

دیگر گریه نمیکردم ، رویم مثل کوره
سرخ شده بود و در تب داغی میسوخت .
لبایم به نظرم گرگتر میآمدند عمو بدون
آنکه چیزی بگوید بادهسته جاروب به کمرم
زد جاروب را با دستم گرفتم . اما دستم
بیشتر درد کرد ، چون سیم آن در گوشتش
فرو رفته بود ، خون مثلیکه منتظر همین
فرصت بود ، بدون معطلی بیرون پرید . همان
جای تنم را لای دندانهایم گرفتم . فطره
خون جانت و کلوله ترشد و نقش دندان
عالم آنرا حلقه زد . بعد از چندین سرو ته
جاروب به کمر و کله ام خورد . باوجودیکه
از دیر ها به این طرف بدنم به ضرب مشت
و لگد عادت کرده بود ، سو زشی سراسر
بدنم را گرفت ، اما با آن هم اشک گرد
چشمانم را حلقه زد چون منو چه شده بودم
که اشکهایم برای همه جز مادرم بی ارزش

بوده است و هم التیا میخشد درد ها ایستند
برای رهایی از کنجی به کنجی میرویدم .
گفتم :

زن ، زن ! میرو . اما
به گیم گوش نداد . باز هم جاروب بالا
میرفت و گاهی به دیوار ها و اما بیشتر به
جان من میخورد . پس از لحظه آرام شد و
لبخندی بیروز مندا نه ای چین لبهایم را
صاف کرد . وقتی لبخندش را دیدم ، دیگر
بدنم نلر زید . باقوت هرچه تمامتر فریاد
زدم :

ساگر برایم يك گلدان نخری ، به والله
باز هم نمیروم .

عمو خسته شده بود و فقط به کشتن کردن
مو های چرکم اکتفا کرد و گفت :

لعت به چشم سفیدت . چشم نیست ،
سنگ است ، سنگ . شکمت از نان سیر
نشده گل و گلدان میخواهی .
دیگر رهایم کرد . باز هم مثل همان روز که
مرا نزد عمو اصغر برد ، جادری چناری اش را

به سرم کرد و از دروازه بیرون بر آمد به
نظرم رفته بود ، دکان عمو اصغر که عذرم
را بخوند .

تنها ماندم . دلم دیگر درچار دیواری خاله
تنگ شده دیوار های رنگ و رو رفته و دروازه
چوبی همه برایم خسته کن شده بودند . درد
سرم هر لحظه بیشتر میشد . از دروازه بایم
را بیرون نهادم . نور آفتاب بایی میلی سرا
بایم را شست . سردی بادها یی بدنم را
لرزاند . نفس عمیقی کشیدم ، سوزشی در
بینی ام دویدن گرفت . ناگهان بوی خوش
گلپا را حس کردم . حتما از خانه همسایه
میآمد ، چون حو یلی خود ما از دیر ها به
این طرف از بوی گنده ای بر خور دار بود
آرام به طرف دیوار کاهگلی که میان ما

مشتراک بود ، رفتم دستم را بلند کردم اما
قدم کو تا هر از آن بود که بتوانم آن
طرف دیوار را ببینم و این نا امیدی دلم را
سنگینتر ساخت ، بالاخره وقتی پا یم را
روی سنگها گذاشتم فقط توانستم کله ام
را از دیوار بلند تر سازم . همگی غمپایم

را فراموش کردم ، گلپای سفید ، سرخ ،
زرد و آبی که من به همه شان عشق میوردم
در برابر صاف آراسته بودند . از گلپا ،
با غچه منظم و صفائی آنجا خوشم آمد ،
میخواستیم ما غتبا جلو آنها بنشینیم ، به
رنگهای گلپا نگاه کنیم و بوی آنها را تا
اعما قذلم کش کنیم . پس از آن به فکرم
رسید که کاش این با غچه مال من میبود
که در گلبرگهای گلپا لبهای مسادر م را
با تبسم همیشگی و در بیخ آنها گیزدن
مادرم را احساس کنیم . از حرص لگام
گسیخته ام خنده ام گرفت که ناگهان
دست گوشتی بایم رابه پسایین کشید و
افکارم را از هم ریخت .

روییم را بر گرداندم ، رنگ از رخم پرید
وقتی با بین افتادم عمو ام را در روز روشن
میان ستاره ها دیدم چشمانش از حلقه پر
آمده بود . سلی اش که به رویم نشست ،
تعداد ستاره های چار سمش را بیشتر ساخت
بقیه در صفحه ۵۳

مطالعه راهی که انسان را به زندگی

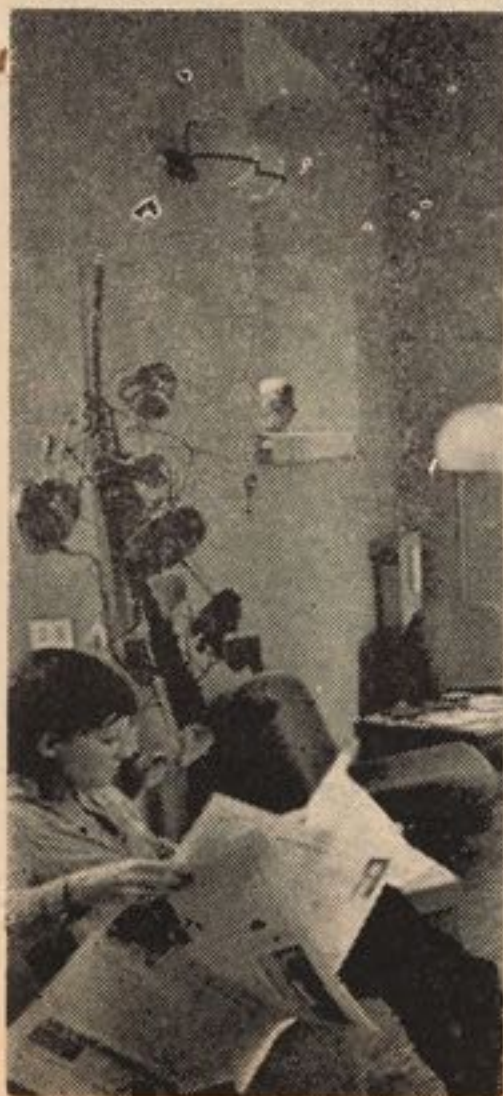
آشنایم سازد

احوال و اوضاع جهان با خبر باشد و قتی که امروز جوان ما خود را جوان میگوید با یاد از او ضاع جهان با خبر باشد، زیرا جهان امروز ما جهان چهار چوب خانه او نیست بلکه جهانی است که تمام عالم را در بر میگیرد و کاینات را در بر میگیرد، پس وقوف داشتن بر این جهان پهناور مستلزم مطالعه و تتبع در این مسایل است. و دست یافتن به آن صرف با مطالعه آثار نویسندگان و دانشمندان متصور است و پس.

برای اینکه مطالعه یکتوع عادت شود باید از همان آوانیکه انسان توانست خط را بنویسد و حروف را بداند یعنی تا اندازه سواد حاصل کند که بتواند مطلبی را بخواند باید از

ابتدایی ترین مطالب شروع کند و آن را مطالعه کند بعد ها آهسته آهسته و به مرور زمان که هر قدر سطح آگاهی و سواد او بلند می شود به همان پیمانه بوسعت مطالعه خویش بیفزاید. و قتی که این عمل صورت گرفت و مطالعه جزو پروگرام زندگی انسان شد دیگر ترک آن مشکل است و چه بهتر که ترک آن مشکل باشد.

آشنایی با جهان امروز صرف از روی مطالعه امکان پذیر است و پس اگر خواسته باشیم که فلان مملکت را با تمام خوبی و بدی هایش بشناسیم و اگر علاقه مند معرفی با فلان نویسنده مورخ، هنرمند و... باشیم پس یگانه راه شناختن و دست رسی به آن از راه مطالعه ممکن است.

مطالعه روز نامه و دیگر مجلات و کتب امروز یکی از ضروریات های مهم در زندگی انسانها به شمار می رود. مخصوصاً اطلاع از اخبار و وقایع جهان بخش عمده علاقمندی خوانندگان و مطالعه کنندگان را می سازد. یکصد دیگر هم بخش های دیگر روز نامه را می پسندند و بدان دلچسپی نشان میدهند و از همین رو است که مطالعه روز نامه در اکثر نقاط جهان شکل عادت را گرفته است و هر اشتراك کننده در حین جای صبح روز نامه را مطالعه میکنند و در هنگام شب روز نامه و یا مجله مورد علاقه خویش را مطالعه میکنند. این عادت پسندیده یکی از خصایص خوب است که باید آن را پرورش داد.

ما سفاهه در کشور ما تعداد روز نامه خوان و بصورت عموم تعداد مطالعه کنندگان کم است و این ناشی از عدم علاقه و یا تعداد بی سواد است. ولی خوشبختانه امروز جوانان ما و همه کسانی که تا اندازه از سواد بهره دارند به مطالعه روز نامه علاقه گرفته اند و کمتر این اشخاص را می بینیم که روز نامه را در خانه و یا دفتر مطالعه نکنند اما بنظر ما این کافی نیست که تنها به مطالعه روزنامه اکتفا و بسنده گرد بلکه لازم است و بخصوص بر جوانان است که بر دامنه مطالعات خویش بیفزایند و آن را وسعت بیشتری بدهند. مخصوصاً مطالعه و خواندن کتاب برای هر جوان ضروری و لازمی پنداشته میشود مطالعه کتب علاوه بر اینکه بر دانش و معلومات عامی افزاید یکتوع سرگرمی دلچسپ و جالبی است که انسان را از بسا کارها و اعمال نا سواب باز میدارد.

جوانی که به کتاب و مطالعه علاقه مند است در آینده میتواند کارهای مهمی را از پیش ببرد. ولی یکنکته را نباید از نظر دور داشت که وقتی انسان مطالعه میکند و زمانی که وقت صرف می نماید باید کتب و مطالبی را مطالعه کند که به درد خود و اجتماعش بخورد، یا بهتر است بگویم چیزی را مطالعه کند که به ارزش خواندن آن ببارزد. یکصد جوانان صرف به کتب ناول علاقه میگیرند در حالی که اگر این عده تنها به کتب ناول و کتاب های پلیسی اکتفا نکرده و منظور شان وقت گذرانی نباشد و کتب به درد بخور که بتواند بر دانش و معلومات انسان بیفزاید مطالعه بنمایند علاوه بر اینکه وقت خویش را به مفت ضایع نکرده اند و در ثانی استفاده خوبی از آن نموده اند پس به این ترتیب بر هر جوان ما لازم است که کتاب بخواند و خود را به مطالعه عادت بدهد. و قتی که انسان عادت به مطالعه پیدا نمود دیگر برای او اینکار یکتوع عمل خواهد شد که بدون آن نمیتوان از آن دوری نماید.

شرایط زندگی امروزی هم ایجاب این را می نماید که باید هر جوان ما تا اندازه از

پیمانه یگانه

از تاریخ باید آموخت

آوانیکه جامعه فیودالی رخت بر بسته و جای خود را به رژیم سرمایه داری خالی می کرد بقایای دوره های قبل عده بیشتری از مورخین کوشیدند که جوهر اصلی تاریخ را ترك کنند هستند عده ای از مورخین که به این کار دست یافتند درین عده می توان از «توین بی» و «اشنگلر میسون» نام برد. آوانیکه آثار ایندو مورخ جامعه سرمایه داری را بدقت مطالعه نمائیم می بینیم که مقصود ن ترك تاریخ اینها با مورخان دیگر به وضوح مباینت دارد. توین بی می گوید: «هر اندیشه تاریخی حتماً نسبی است و تابع شرایط زمانی و مکانی صاحب اندیشه آن است. این قانون طبیعت بشری است....»

بعد از آنکه جامعه کمون اولیه جای خود را به جامعه برده داری گذاشت و در مرحله دوم آوانیکه فیودالیزم جای نشین برده گیری گردید و با لایحه زمانیکه رژیم بورژوازی بجای فیودالیزم مستقر گشت تاریخ نقطه های عطف خود را می گذراند یعنی پس از يك تحول انقلابی نظام های جدید بجای نظام های کهن مستقر می گشتند ولی درین تحولات يك پدیده عمده و اساسی عام بود و آن اینکه در هر يك از انقلابات اجتماعی - اقتصادی يك نظام اجتماعی مرکب از طبقات متضاد و آشتی نا پذیر جای خود را به نظام دیگری ازین قبیل می داد ولی قرن بیستم (سال ۱۹۱۷) شاهد رویداد بزرگ شگرف و بی مانند ای است یعنی سوسیالیسم نقطه عطف انقلابی در جهان اول در روسیه رخداد. همه سیستم های اجتماعی اقتصادی در بطن خود جای نشین خود را می پرورید ولی جای نشین آنها نیز يك وجه مشترك با سلف خود می داشت و آن موجودیت پدیدار استثمار فرد از فرد بود اما سوسیالیسم نقطه عطف تاریخی و یا به عبارت دیگر تحول انقلابی که توسط انقلاب سوسیالیستی به میان آمد با تحولات گذشته يك فرق

از تاریخ حرف می زدیم از مورخین باستان از آنانی که تاریخ را در خدمت طبقات حاکم و تو صیف کار نامه های آنان قرار می دادند و هم چنان از آنانی که کوشش کرده اند تا وقایع تاریخی و تاریخ تکامل بشری را بشکل او برکنیف (عینی) بنگارند و توده های مردم را که سازندگان اصلی تاریخ اند تو صیف نمایند. به این بحث ادامه می دهیم:

در قدم اول باید دانست که در گذشته همه نظریه علم و سواد ما تند امروز عام نبود و هر کسی را نه قدرت فرا گیری علم و تحصیل بود و نه اجازه آن. یعنی در زمانه های قدیم و بخصوص قبل از انقلاب صنعتی انقلاب کبیر فرانسه (انقلاب بورژوازی ۱۷۸۹)، همه نظریه ریکه امتیازات طبقاتی و نعم مادی و معنوی در انحصار طبقات حاکم جوامع بشری بود فرا گیری سواد و تحصیل نیز به همان پیمانه محدود بود. منطبق با همین امکانات علمای علوم مختلفه منجمه تاریخ هم محدود و انگشت شمار بود و ازین عده انگشت شمار تنها تنی چند در صدد آن پر آمدند تا وقایع را بشکل واقعی آن ارزیابی و تحلیل نموده برشته نگارش در آورند. یعنی از زمان باستان تا آخرین هوا حل نظام سرمایه داری مورخانی بوده اند که می کوشیدند جوهر اصلی تاریخ و فلسفه تاریخ را ترك نمایند و به علل اصلی وقایع تاریخی پی ببرند و آنرا از زیا پی کنند ولی باید يك نکته عمده را که خیلی با ارزش است بیاد داشته باشیم که درك تاریخی علمای تاریخ و لو آنانی که کوشیده اند آنرا عینی و واقعی ترك و ارض یا بی نمایند این از زیا بی شان نمی تواند است از شایده تا لیر شرایط زمانی و مکانی وقت بیرون رود. اکثر مورخین در مقطع های خاص تاریخی یعنی در زمان چرخش های عظیم تاریخی ظهور کرده اند آن زمانیکه تحولات بزرگ اقتصادی و اجتماعی تدارک می شد. در آخرین چرخش تاریخی قبل از انقلاب سوسیالیستی یعنی

بقیه در صفحه ۵۴

موسیقی زبان مشترک ملت‌هاست

از دیر باز موسیقی پدیده شناخته شده و مهم حیاتی بشمار می رود، واز زمانه های قدیم تا به امروز در بین جوامع راه داشته و تا جهان باقی است راه خواهد داشت اگر به تاریخچه موسیقی نظر بیاندازیم در می یابیم که موسیقی نه تنها بحیثیت عامل تفریح و سرور بشمار می رود بلکه در بعضی از جوامع داخل مذهب شده و انکشاف یافته است.

اما برعکس این پدیده در بعضی از جوامع نظر به خصوصیات خود آن جا که چندان انکشاف نیافته است. بهر حال موسیقی این است که موسیقی بحیثیت یگانه عامل تفاهم بین جوامع در طول تاریخ نقش ارزنده داشته است.

اما برعکس این پدیده در بعضی از جوامع نظر به خصوصیات خود آن جا که چندان انکشاف نیافته است. بهر حال موسیقی این است که موسیقی بحیثیت یگانه عامل تفاهم بین جوامع در طول تاریخ نقش ارزنده داشته است.

اما برعکس این پدیده در بعضی از جوامع نظر به خصوصیات خود آن جا که چندان انکشاف نیافته است. بهر حال موسیقی این است که موسیقی بحیثیت یگانه عامل تفاهم بین جوامع در طول تاریخ نقش ارزنده داشته است.

خوشبختانه امروز در کشور ما به ارزش این پدیده حیاتی و نقش آن در روحیه جوانان و نو جوانان و تمام اقشار و طبقات اجتماع پی برده شده و از همین روزه روز انکشافات و تازه آفرینی هایی در این راه به مشاهد می رسد که آینده بهتری را میتوان از همین حالا پیشبینی کرد.

در گذشته موسیقی در بعضی از خانواده ها بشکلی تعبیر میگردید که فکر میکردند اگر جوانان شان به موسیقی علاقه گیرند یا به یکی از آلات موسیقی آشنایی حاصل کنند آن جوان به بیراهه کشانیده میشود و از تمام مسائل حیاتی و زندگی بدور می ماند در حالیکه امروز خوشبختانه این نوع برداشت های کهنه و فرسوده بکلی از بین رفته و از همین رو است که در هر خانواده و در هر خانه یکی دو نفر از اعضای خانواده به یکی نوع از آلات موسیقی آشنا می داشته و میتوانند آن را بنوازند.

خوشبختانه امروز در کشور ما به ارزش این پدیده حیاتی و نقش آن در روحیه جوانان و نو جوانان و تمام اقشار و طبقات اجتماع پی برده شده و از همین روزه روز انکشافات و تازه آفرینی هایی در این راه به مشاهد می رسد که آینده بهتری را میتوان از همین حالا پیشبینی کرد.

جوانان باید در برابر دست آورد

های انقلاب بی تفاوت نباشند

نوع خود گذری، ایشار و فدا کاری دروغ نوازند زیرا در برابر پسمانی ها، تا بساط مانی های جا که معنویت بزرگی را بعهده دارند تا از هر راهی که قدرت و توان آنرا داشته باشند برای مردم و کشور خود که منافع اکثریت در آن نهفته باشد مقید واقع شد و خدمت ارزنده یی را انجام داد.

باید متذکر شد که قشر جوان ما باید باندک مسوولیت و رسالت تاریخی و شرایط انقلابی، روحیه و طهرستی و مردم دوستی نوع پروری، پر خورده انسانی و صداقت و راستی را شعار خویش قرار داده و همیشه در راه نیل و اهداف عالی انسانی زحمات خستگی نا پذیری را متحمل شوند تا بتوانند کشور خود را از ورطه بدبختی ها رنج ها و نا بسامانی ها بیکه از نظام های فر قوت گذشته بارت مانده است نجات دهند و جامعه رفاه و آسایش را برای خلق خود به ارمغان بیاورند.

پس هر زمانیکه جوانان منافع اکثریت را بر منافع شخصی و فردی ترجیح داده و از فکر شخصی بدر آیند و در فکر کشور، مردم و راه حل مشکلات آنها بپند باشند و فکر کنند که آیا در طول دوره زندگی چقدر توانسته اند که خدمتی را برای مردم و کشور خود انجام داده و مفید واقع شده، پس یقین داریم که اگر هر کدام این سوالات را از خود بکنند خواهیم دید که منحصبت اعضای جامعه مسوولیت هایی در برابر انقلاب و دست آورد های انقلاب و با لخره در برابر کشور خویش داریم که باید آنرا ایفا کنیم و با احساس انقلابی و درك ملی وظیفه خود را عملا انجام دهیم زیرا هر وقت چنین درك و احساس نزد ما پیدا شود دیگر در برابر مسائل ملی و انقلابی خود بی تفاوت نخواهیم بود.

هر گاه به تاریخ جوامع بشری نظر اندازی کنیم خواهیم دید که در جوامع بشری جوانان با درد، روشن فکر و میهن پرست قشر فعال و پر قدرت جا که معنویت را تشکیل داده و در پیشرفت و ترقی، شگوفانی و اعتلای میهن نقش عمده و بسزایی را بازی کرده و میکنند. زیرا همین جوانان نیرو مند و پر توان هستند که در آینده بحیثیت کارمندان واقعی وطن رسالت تاریخی شان را بر عهده خدمت بخلاق درك نموده اند و در راه پیشرفت و ترقی وطن و آرا مشی مردم مساعی همه جا به نموده و به خاطر دفاع از میهن و ناموس وطن و دست آورد های علمی و متمدنی که به نفع اکثریت مردم جا که باشد بیکار دلبرا نه می نمایند.

پس چه خوب است که جوانان ما با قدم گذاری درین راه مقدس، درین مبارزه وطن پر ستانه و همگانی یا نا همواری ها و دشواری ها هر کدام منجبت افراد مسوول جامعه افغانی اهداف انقلاب واقعی و حقیقی خود را درك کنیم و با فهم و درك آن برای تحقق آن قدم های عملی بگذاریم.

در شرایط امروزی هر فردی از جا که معنویت جوانان مسوولیت دارند از جوکات محدود مسا یل فردی بدر آمده خود را به مسا یل ملی و متمدنی آگاه سازند و برای اعتلا و ترقی و آرا می مردم و کشور خود بپند باشند و راه حل آنرا جستجو و تحقیق و مطالعه نمایند. زیرا اگر جوانان امروزی فقط تما شاچی حوادث درنصورت وقت گرانهای خود را که باید برای آبا دانی کشور به مصرف برسانند، بپسوده اندست داده اند از اینکه جوانان نقش مشعلدار هر جا که را بازی می نمایند باید در جهت روشن ساختن افکار و اندیشه های خلق و اهداف والای جا که معنویت باید از هیچ

من دیگر کودک دیروز نیستم

ولی آرزو دارم که باز هم تحصیل نمایم و علم بیاورم، دو سال قبل از تواج کرده و صاحب یک کودک یک ساله نیز هستم. من با پدر و مادرم و دیگر اعضای فامیلم یکجا زندگی میکنم یعنی شرایط زندگی من طوری است که نمیتوانم به تنهایی زندگی مستقلی داشته باشم.

همسرم در یکی از موسسات کار میکند و من نیز صاحب کاری هستم. این نکات را برای این خدمت شما نوشتم که به زندگی خانوادگی ما آشنایی حاصل کنید تا بعداً در باره بتوانید عادلانه قضاوت نمایید.

برای يك جوان شاید بر ازنده نباشد که از فامیل خود از زندگی خانوادگی خود و بالاخره از عادات و اطوار خانوادگی خود حرف های ته و بالا بزند، ولی امروز شرایط زندگی طوری آماده گردیده که باید خوب و بد زندگی را بیون پرده پوشی و بدون قضاوت بیان نماید و آشکارا آنچه که تقاطع ضعف زندگی محسوب میگردد در میان نهد بلسی، من هم بدین ملحوظ خواستم حرف های خود را گله های دو ستاره اما جدی خود را از فامیل و معصوم ما از پدرم بدین وسیله ابراز بدارم.

جوانی هستم بیست و پنج ساله، تحصیلات خود را تا بدرجه لیسانس تکمیل نموده ام

بقیه در صفحه ۵۴

برگزیده‌های ازمیان

فرستاده‌های شما

تاج محمد یاری

غافل منشین

ای تازه جوان چید در ایام بکن
غافل منشین کار خود انجام بکن
بپوده مشو منظر سا فی دهر
تا پاده رسد تپه جام بکن

...

گو یند عروس دهر شوخ و سنگ است
با هر کی بود همیشه در یک رنگ است
زنها در به او طرح محبت مکن
زیرا که گپی شیشه گاهر سنگ است

بنگر که چنان بر رفتند به پیش
کردند علوم زن خویش
بر خیز به نزد علم زن طاس کمال
پانچم خرد به بین که آید شش و بیش

میر محمد کاظم هاشمی

تاسره مینه لرم

مینه می زده کنی خوخی گرانی دامت به خاطر
ستا دویادلی بنا یستستا دینکلا به خاطر
ستابی مثاله بنا یست هر خولید لسی نه شی
یواری خای لر پنه بنگلی زما به خاطر
ستا د بنگلا شمع دی همیش روپناه اوسی
نوعی دحسن دیشه، گل دیو را به خاطر
ستا نا خوری خبری ستا به زده پوری ادا
دانظار به شبه کی ناست د سبانه خاطر
فکر اوخیال می همیش بنگلی له تاسره دی
مینه توپو له وهی زده کنی می ستا به خاطر
که تا نه لری به خیال دی همیش داسره
خویش یی سا تلی به ستا د خندا به خاطر
کا بشکی چه مینه دی وای زده کنی یاری سر ستا
جوده خویشی به وه پری ستا دو قسا خاطر

حریم محبت

تو شاه عروس لطف و نکویی و خلق عظیم
جو شیرینترین سرود آهنگین
به موج موج وجودم در خرام شکوهر

...

به گوشت
پوست
و
مغز استخوان میکنند احساس
آه!
مرا بشناس

...

به هم ایمان داریم
و
زانو زیم در این محراب مقدس
حریم محبت

غلام حیدر یگانه جوت ۱۳۵۸

تبع و نگارش از: خلود «پدرام»

یادی از علامه اقبال لاهوری

هنگامیکه يك انسان بزرگ را می
شناسیم که در زندگی مو فی زیسته است،
روح او را در کالبد خویش می‌بینیم و با او
زندگی می‌کنیم و این ما را حیات دو باره می
بخشد

شائیل (دفتر های سین)

یکه به اشعار حافظ و سعدی سخت علاقمند
بود، اشعار عارفانه مولانا را بیشتر موافق
حال خویش می‌یافت. علاوه بر زبان فارسی
انگلیسی و عربی را هم خوب می‌دانست اما
به این دوزبان شعر می‌سرود.

در سال ۱۹۱۵ اولین مثنوی اقبال انتشار
یافت. اما تا آنروز کاران شهرت اقبال
محدود به سرزمین هند وستان بود. ترجمه
این مثنوی بواسطه نیکلشن - محقق و
اندیشمند معروف باعث شهرت اقبال در اروپا و
جهان غرب گردید.

در سال ۱۹۰۵ میلادی به اروپا رفته بود و
یادریافت دکتر ا در فلسفه دو باره به
وطنش باز گشت و با کنگره ملی هند،
هندو نپا میا، جمعیت العلماء شیعه، مجلس
احرار، جماعت خا کمار و انجمن اتحاد
مسلمین و بعضی دستجات ملی و دموکرات
دیگر که هنوز غبار اندوه شکست شورش
۱۸۵۷ از آیین افکار شان کاملاً ز دوده
نشده بود بنای همکاری گذاشت. با عمل و
اندیشه به میدان مبارزه تاخت. پشتیبانی
جندی خود را از دلیک - (لیک) که بعد از اوج
گیری تحولات سیاسی هند از کنگره جدا
شده بود، بعداً به (مسلملیک) معبر و ق
گردید. اقبال هنگام این انشعاب در اروپا بود
در قیودی و عمل اعلام کرد. و بیان شوکت علی

وسيله گوش فرمان مظلمه استعمار گردد.
فکر اروپائی او را با خویش بیگانه نکرد.
ایمان مذهبی او را به تعصب نکشاند، ریزه
کاری های فلسفی او را از لذت شعر و هنر
محروم نداشت. روح عارفانه اش او را از
مصایب زمین و ملت اسیرش آواره نکرد
و بقول نویسنده بی «همچون بر گشتون می
اندیشید و همچون مولانا عشق میورزید و
همچون نا صر خسرو برای ایمانش می‌سرود»
«و همچون کارل دیمین روح و عشق را در
کالبد خشک زندگی انسان امروز آرزو می
کرد و همچون لوتر و کالون، (توبه‌یست
اندیشه مذهبی) را در مذ هب خویش و
(رسانشی اسلامی) را در این عصر هدف
خویش ساخته بود» (۱) - برای همین،
اقبال مردی نبوده است، که فرصت کو تاه
خود را بر متوال بحث های از گونه مشاجرات
بی هدف موسوی، سنی، بودائی، کثنو -
سیانتی و غیره بگذراند و این یکی دیگر از
انگیزه های محبوبیت اقبال است.

اقبال، زبان فارسی را در سرزمین هندو -
ستان فرا گرفت. مثنوی مولانا گلستان
و بوستان سعدی را به تکرار خواند. تا
تقریب و مهارت خود را در زمینه شناسایی
قواعد شعر فارسی انسجام ببخشد. با وجود

(۱) - علامه اقبال - صفحه ۲۱.

سر با ایستاد. در زیر آسمان خویش شاخ
و پنجه زد. بر کویری سوخته آب شد
تا بدانو سیله نخلستانی بیاراید. و آن
اقبال بود.

اقبال - مرد دین و سیاست و اندیشه. در
کلکسیون عظیم کتابها صرف به قرآن می
اندیشید. در سلسله طو لانی آموز شگاهها
به شیوه آموزش مسجد پیامبر علاقمند بود
و از زعمانی جهان پیامبر رهنما انتخاب کرده
بود. اقبال میا ستعمار، اقبال انقلابی، اقبال
جامعه شناس، اقبال روانشناس، اقبال مردم
شناس اقبال اسلام شناس و اقبال فیلسوف
پروریده چنین دستگا هی است و چنین
مکتبی!

اقبال، يك عمر غرق مطالعه، تحقیق و
بررسی معارف اسلامی بود. ولی این غرق
شدن در هزاره چند صد سال پیش هرگز
او را از جهان و تمدن امروزی غافل نداشت
چنانکه تحصیل گشت و گذار در اروپا اندک
تغییری در روح اسلامی و مگر کمتر ملی او
وارد نکرد. و این یکی از صد ها صفت بر
جسته اقبال است. از تباران رو شناسگر -
انی نبود که با چند سالی در اروپا بودن،
با فر هنگ و تمدن سر زمین خویش
بیگانه شود، ملت خویش را فراموش کند،
برای آنکه متجددش بخواند به خوی و
خلق هم وطن خود پشت پا بزند. و بدین

علامه محمد اقبال لاهوری یکی از چهره
های درخشان علم، حکمت و ادب فارسی
است. دنیائی گسترده بشریت، انسانهای
به چنین گسترده گی در ابعاد گو ناگون
شرف و کمال را، با رها به جامعه تقدیم
نموده است. اما آنچه که اقبال را به گونه
ای که می‌شناسیم، ممتاز کرده است،
محصول چه معجزه تواند بود؟

این سبزه جنگل بارور در عصری به برکت
و بار نشت، که تفکر اسلامی به علت هجوم
سیل آسائی استعمار غرب در سکوت مرگ
آلود پائیزی دست و پا میزد، و ملتی و
سرزمینی همه آرزو های دیرینه خود را بر
پاد رفته می‌پنداشت.

آری! در چنین فصلی که جز سردی
وحشت انگیزی سکوت سنگستان آوازی
بشارتی شنیده نمی‌شد، از شوره زار آن
جغرافیائی ویران شده سرو آزاده تی سر
کشید و جهانیان را خیزه ساخت. که همه
به رویش بعد از مرگ غنچه ها و بند هائی
که در آغاز شکفتن و شکافتن و سر از
خاک بیرون کشیدن، به پی عا طفسگی و
سنگدلی تمام زیر خراوار ها خاک یاس و نا
امیدی مدفون شده بودند، ایمان می‌آوردند!
دیری نگلشته بود، که نو جوانی نیرو -
مند و مستحاضی به صلابت کوه قامت بسر
افراشت، در مقابل طوفان های مخالف

دکتر انصاری، اجمل خان، ابوالکلام آزاد و سید احمد خان (مؤسس جامعه اسلامی علیگرمه) وارد میدان میبایست شد. نحو لات عظیمی، که در دهه سوم قرن بیستم میلادی جریان های سیاسی و ارکان های آزادی طلب هندوستان را فسر گرفت، اقبال را بر آن داشت، که در چار

چوب هند اسلامی اسباب ایجاد نظام انسانی و واحد ایدیولوژیکی را بر سرای استوار داد. کامل حاکمیت ملی هندوستان قدارک ببیند. همان بود، که طرح این نظام را در اجلاس سالیانه مسقطی که در آله آباد بر پا شده بود تقدیم نموده خواهان مشاجره شد (سال ۱۹۳۰) دیری نگذشت، که این نظریه در عالم اضطراب و پریشانی شکفت انگیز سیاسی بوسیله زعيم عالقدر محمدعلی جناح بمنصه اجراء گذارده شد. (۱۹۴۷ میلادی) برای همین نقش اقبال برای آزادی سرزمین هندوستان شایان اهمیت پس عظیم است. اندیشه پان اسلامی اقبال، که طرح هائی از آن در همان اجلاس مسقطی به بحث گذارده شده بودند غیر از اندیشه (اتحاد) مسلمانان متعصب، برای دشمنی و نفوذ کامل با غرب و آرزوی نابودی تمدن غربی به عنوان ملتی و سرزمینی از کره ارضی است. دیدگاه اقبال در این مورد فقط بر اساس مبارزه علیه زور کسویی و استبعاد گرائی استوار گردیده و این خود میرساند، که او طرفدار ملت برتر، فرهنگ برتر، نژاد برتر و جغرافیای برتری نیست. و ستیزه او بر ضد غرب و خصوصاً بریتانیا از اینجا متشعب می گردد، که آنها افتخارات ملی، فرهنگ مادی و معنوی نیم قاره هند را و حقیقتاً تاراج کرده اند. بلی: برای او زرد و سیاه و سپید و تگرو مطرح نیست، چنانچه می گوید:

نه افغانی و نه ترک و تناریم
چمن زاریم و از يك شاخساریم
تمیز رنگ و بو بر ما حرام است
که ما پرورده يك نو بهاریم

و باز می گوید:

هنوز از بند آب و گل نرسنی
نو گوئی رومی و افغانی من
من اول آدم بی رنگ و بویم
از آن پس هندو تورانم من

اقبال - آدمی را در فرا خنای اعمال اجتماعی اش مورد مطالعه قرار میدهد برای معایل قنری و طبقاتی چنان اسناد حا کیمت و محکومیت ذاتی آدمی نگاه نمیکند. زموید ایرانی آفتقد نفرت دارد که از اشعب گرائی بیود، و از پاپ و وائیکان آفتقد بیزار است که از برهنه هند.

اقبال شور سر زمین اشغال شده است اقبال بی در نظر داشت کم و کاست های قرار دای و سنتی، از تمام کسا نیکه در زنجیر استبداد و استعمار دست و پا میزنند می طلبد تا دینی بهم دادم بشر کاء بند های برهمنی را پاره کنند. اما در این روند نه به کار و تلاش ناسازمان یافته معتقد است و نه بتقلید کور کورانه از اسالیب دیکته شده بی مند مبارزه غربی، چون میدانست که گره کار ما با اطاعت برده وار از غرب گوده نمیشود.

شرق را از خود برد تقلید غرب
باید این اقوام را تنقید غرب
قوت مغرب نه از جنگ و ر با ب
نی ز رقص دختران بی حجاب

شماره ۲۳

نی ز مهر ساحران لاله دوست
نی ز غریبان ساقو نی از قطع دوست
محکمی او را نه از لا دینی است
نی فرو غش از خط لاتینی است
قوت افرتک از علم و فن است
از همین آتش چرا غش روشن است
حکمت از قطع و برید جامه نیست
مانع علم و هنر عسایه نیست
علم و فن را ای جوان شوخ و شنگ
مغز می باید نه ملبوس فرنگ
اند رین ره جزنگه مطلوب نیست
این گله یا آن گله مطلوب نیست
فکر جالاکي اگر داری پس است
طبع دراکي اگر داری پس است
تا لیهات اقبال:

از قالبیات منشور و معروف علامه محمد - اقبال لاهوری یکی (سیر فلسفه در ایران) است و دیگری (تجدید بنائی فکر دینی) این دو می اکنون در قالار مطالعه کتا بخانه علامه کابل موجود است.

غیر از آلوری که بزبان فارسی و ترجمه فارسی در دسترس ما هستند، رساله های زیادی به اردو و انگلیسی نیز دارد. اما آنچه که با بحث شهرت اقبال گردیده است، آثار منظوم او بزبان فارسی میباشد. که ازین قرار اند:

۱- جاوید نامه:

این کتاب تقریباً نوعی سوال و جواب می باشد. این کتاب که حالت روحانی اقبال را در اوج کمال انسانی و وار سنگی آذانه ترین مرد دنیا نشان میدهد، با این بیت آغاز می گردد:

باندل خود گفتگو ها داشتیم
آرزو ها، جستجو ها، داشتیم
در جائی دیگری این کتاب می گوید:

آدمی اندر جهان هفت رنگ
هر زمان گرم فغان ما نند جنگ!
آرزوئی هم نفس میسوزد ش
نالهای دل نسواز آمو زد ش
لیکن این عالم که از آب و گل است
کی توان گفتن که دارائی دل است!
بحر و دشت و کوه و خاموش و کر
آسمان و مریخ و ماه خا موشی کر!
گر چه بر گردون هجوم اختراست
هر یکی از دیگری تنهاراست!
هر یکی مافندما بیچاره است
در فضای لیلگون آواره است!
کاروان بزرگ سفر ناکرده ساز!
بیگوان افلاک و شب عادی ر یاز!
این جهان صید است و صیادیم ما!
بالاسیر رفته از یادیم ما!
زار قایلید م صیادی برخاست
هم نفس فرزند آدم را کچاست! (۱)

۲- ارمغان حجاز:

این کتاب، که در پایان حاوی چندین ترانه به زبان اردو است دارای چهار صد ترانه می باشد.

بعضی ترانه های این کتاب:

ز قرآن پیش خود آئینه آویز
دگرگون گشته از خویش بگریز
تسارویی بنه کیردار خود را
قیامت های پیشین را بر انگیز
یکام خود دگر آن کهنه می ریز
که با جامش تیرزد ملک پرویز

(۱) - جاوید نامه صفحه ۲-۱

(۲) - ارمغان، صفحه ۱۰۴

زاشعار جلال الدین رو مسی
به دیوار حرم دل بیاو بسز (۲)
نهنگی بجه خود را چه خوش گفت
به دین ما حرام آمد کسرا نه
ببوج آویز از ساحل بر هیز
هیه در یاست ما را آشیائسه
نو در دریاه نی او در بر تست
به توفان در فتنان جوهر تست
چو يك دم از قلاطم ها بیامود
همین دریاسازی تو غارتگر تست (۳)

۳- پس چه باید کرد:

پس چه باید کرد ای اقوام شرق؟ در سال ۱۳۱۱ در جریان مسافرت به افغانستا ن سروده شده است.

آدمیت زار نالید از فرنگ
زندگی هنگامه بر جید از فرنگ
پس چه باید کرد ای اقوام شرق؟
باز روشن میشود آیام شرق
در ضمیر ش انقلاب آمد بسزید
شب گشت و آفتاب آمد بدید
یورپ از ضمیر خود بسمل فتاد
زیر گردون رسم لادینی نهاد
گرگسی اندر بسوسن بره
هر زمان اندر کمین بسره
مشکلات حضرت انسان از اوست
آدمیت را غم پنهان از اوست
در نگاهش آدمی آب و گل است
کاروان زندگی بی منزل است (۵)

۴- پیام مشرق:

عنوان این مثنوی که برای غازی امان الله خان میباشد، در سال ۱۳۰۱ هجری شمسی تالیف گردیده است.

زندگی جهد است و استحقاق نیست
جز بعلم النفس و آفاق نیست
گفت حکمت را خدا خبر کثیر
هر کجا این خبر را بینی بگیر
سید گل، صاحب ام الکتاب
برد گویا بر ضمیرش بسی حجاب
گر چه عین ذات را بی پرده دید

ر ب ز دنی از زبان او چکید
علم اشیاء علم الا سعا سنی
هم عصا و هم ید بضا سنی
علم اشیاء داد مغرب را فر و غ
حکمت او ما ست می بند دزد و غ
جان ما را لذت احسا س نیست
خاک ده جز ریزه العا س نیست

علم و دولت نظم کار ملت است
علم و دولت اعتبار ملت است
آن یکی از سینه احرا ر گیر
وان دیگر از سینه کهما ر گیر
دشته زن در پیکر این کسانا ت

در شکم دارد گهر چون سونبات
لعل ناب اندر بد خنان تو است
برق سینا در قهستان تو است (۶)

(۳) - ارمغان حجاز صفحه ۱۴۶-۱۴۷

(۴) - و مسافر دریک مجلد نشر شده اند.

(۵) - پس چه باید ... صفحه ۵۶.

(۶) - پیام مشرق صفحه ۷۵

(۷) - از مجموع زیور عجم.

(۸) - اسرار و رموز صفحه ۱۲۹-۱۳۰.

۵- زیور عجم:

این کتاب که در سال ۱۳۰۱ هجری به نظم آمده دارای چهار قسمت است. بعضی از ابیات این کتاب:

تا موس ازل را تو امینی، تو امینی
دارای جهان را تو داری تسو یمنی
ای بنده خاکسی، تو زمانی تو زمینی
صیهای یقین درکش واز دیرگهان خیز
از خواب گران خیز (۷)

۶- اسرار و رموز:

این کتاب با چهار هزار بیت به میک مثنوی مولانا بوده، در سال ۱۲۹۵ هجری شمسی سروده شده است. این کتاب دو قسمت دارد:

(اسرار خونی) و (رموز پیخونی).

شعری از این مجموع ه:

جوهر ما با مقامی بسته نیست
باده تندش بجا می بسته نیست
هندی و چینی غل جام ما ست

رومی و شامی گل اندام ما ست
قلب ما از هند و روم و شام نیست
مرزو بوم او بجز اسلام نیست
پیش پیغمبر چر کعب پا کزاد
هدیه آورد از با لت سعاد
در فنا یش گو هر شتاب سفت
سیف مسلول از سیوف الیهد گفت
آن مقامش بر نراز چرخ بلند

نآمدش نسبت با قبلی پیسنند
گفت سیف من سیوف الله گو
حق پرستی جز براه حق میو
هیچنان آن راز دان جز ووکل

گرد پایش سر به چشم رمل (۸)

در پایان باید بگویم، که شناختن اقبال به هما نگو نه که بوده است کسار دشواری است. زیرا اقبال مرئی است گمترده در ابعاد گوناگون اندیشه و خیال حفر، که چه از نظر معانی و چه از نظر الفبایی در خود بیان حالات اقبال شدیداً احساس کمبونی می کند؟ هر گز و بهیچوجه مدعی آن نتواند بود، که اقبال را می شنا سد، بلکه مدعی آن میتواند باشد که به اقبال اخلاص و عقیدتی دارد. بناء بهتر است که مختصری از هموطنش را شد پاکستانی بشنویم:

(اقبال نه تنها شاعر همه مکانهاست بلکه شاعر همه افکار نیز هست و این راز بزرگ وی به عنوان يك شاعر و يك انسان است. و نه تنها خود را از بند زمان و مکان رهایی بخشید، بلکه با بر گزیدن انسانیت به عنوان فکری شعر خود شاعری را یکی از بزرگترین سر چشمه های الهام تبد بل نمود.

اقبال در سن ۶۳ سالگی زندگی را بدرود گفت.

* ابن سینای بلخی *

یو علی سینا (۲۶۴۰) علامت را شا ملامت درحالیکه دایرة المعارف ازبکی شو و ی محتوای تحقیق مربوط بزندگی و فعالیت علمی ابن سینا را سی و هشت هزار علامت شامل میباشد و این خود مظهر میزان مکمل و روشنگر اطلاعات همه جا به و متمم موضوع اوزیا بی میتواند شد .

قرار گزارش مطبوعات از بکستان منتشره شماره ششم ۱۹۸۰ مجله «ازبکستان شوروی» اخیرا درین سرزمین علمی و فرهنگسی آسیای میانه ، یکسلسله نشر یا کی درمورد زندگی ابن سینا بزبان اسپرانتو (زبان بین المللی) نیز برگردانیده شده است .

نا مگذاری برخی مواضع و بعضی اعلام با سم ابن سینا :

طوریکه مشهود و معلوم است بخا طریک و بود جاویدانی مقام معنوی ابن سینا در سر زمینهای شرق و غرب برخی مواضع و مواضع تعلیمی ، فرهنگی و طبی را به اسم وی مسمی ساخته اند . بطور مثال :

در افغانستان از سالها بدینطرف چنین نامگذاریهای ، مورد نظر و عمل بوده و بعضی مواضع بنام ابن دانشور نام می یابند میگردد . مانند : داین سینا روغتون (شمال)

خانه ابن سینا ، داین سینا درمختون (ادویه فروشی ابن سینا) ، داین سینا پلورنخشی (فروشگاه ابن سینا) که مقصد آن کتاب فروشی دولتی در یکی از جاده های کابل است . داین سینا وات (جاده ابن سینا) و امثال آن که بیشتر مواضع یاد شده در با تخت کشور و بعضا در برخی ولایات پتزر رسیده است .

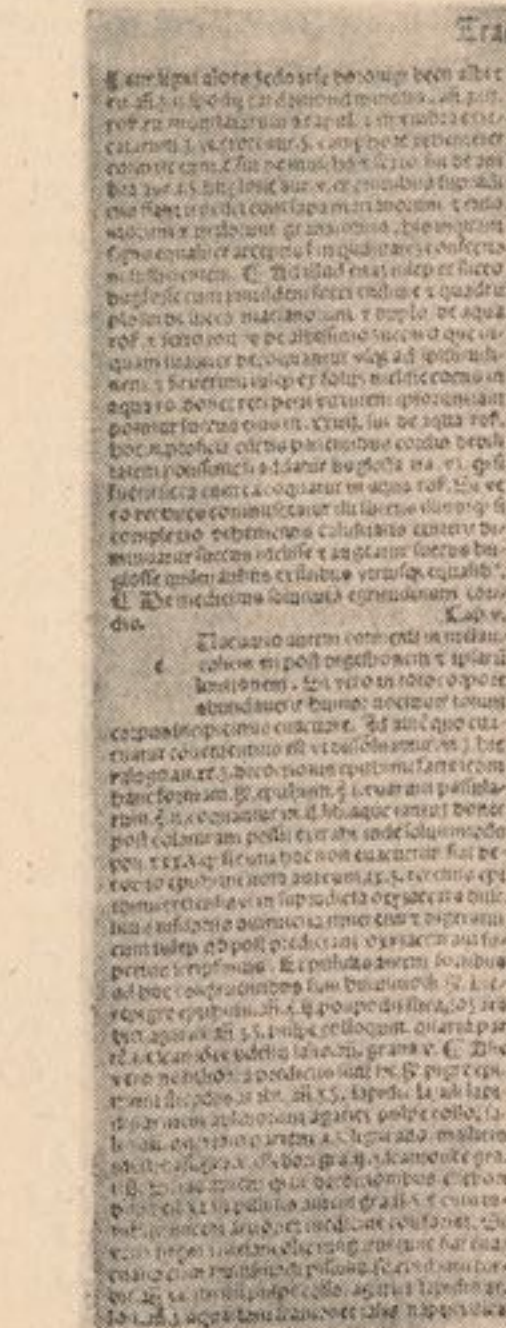
همچنان در غده از کشور های مشرقزمین چون مالک عربی و ایران نیز بعضی جای ها و مواضع بنام ابن سینا یا پور سینا رسماء شناخته شده است که اعلام مشخص آن دلیل ثابت و واضحی مبنی بر شناخت شخصیت علمی و موقف معنوی آن مسرد دانشور درجهان فضل و دانش مشخص گردیده و ارو پا بیان طوریکه در شروع مبحث نیز بدان اشاره کردیم چه در آثار و تالیفات خویش و چه در نامگذاری ها آنرا بنام «ابو سینا» یاد کرده اند . در سر زمینهای آسیای میانه یا همجوار شمالی افغانستان نیز چنین نشانه های به بلا حظه میرسد .

مثلا در ردیف انجمنها و کمیسیونهای وابسته به هیات رئیسه فرهنگستان علوم جمهوری شوروی سوسیالیستی از بکستان «کمیته ویژه بر رسی (میراث علمی) ابو علی ابن سینا» نیز موجود بوده و درخیابان نو مره پانزده «گویشیف» شهر تا شکند پایتخت ازبکستان واقع میباشد که وظایف مجامع و کمیسیونهای علمی متذکره و امثال آن عبارت از جلب محافل وسیع علمی در جهت بر رسی مهمترین مسائل مربوط به رشتنهای مختلف دانش و کمک به تعلیم کامیابی های دانش در اقتصاد ملی و تعلیم علم و دانش بین دوستان دانش و زحمت کشان از بکستان و سایر کشور های ذی علاقه میباشد .

درباره بخشید . طی نیمه اول سال جاری (۱۹۷۹) دو جلد کتاب سوم از طبع بیرون می آیند و سپس بی در بی تا آخر سال ۱۹۸۰ جلد های چهارم و پنجم کتابهای دوم و سوم ارائه میشوند . همزمان انتشار آنها به زود از یکی با تیراژ پنجهزار نسخه آغاز می گردد . چاپ و نشر تر جمه های مذکور برای هزار مین سالگرد تولد ابن سینا منظور گردیده است .

از روی تحلیل و تفسیر غیب الله سلاموف رئیس گرسی پوهنخی ادب شناسی پوهنتون تا شکند و کامل جان جوهره یف استادارشد انستیتوت پیدا گوژی زبا نها در شهر ایلد ایجان از بکستان تحت عنوان «دایرة المعارف ازبکستان شوروی» منتشره «مطبوعات آن کشور در سال ۱۹۷۸ بر میاید که درمورد متون امثال یکلویید یای چهارده جلدی یاد شده که ده جلد آن تا حال به چاپ رسیده است ، نقش و اهمیت متفکران و دانشمندان معروف آسیای میانه با دقت خاصی تشریح گردیده و در لایله آن ایرامون موضوع زندگی ، ابتکارات و فعالیت های ابو علی ابن سینا و سایر دانشمندان دیگر معلومات جامع و کاملی گنججا نیده شده است .

بخشیکه طبق تفسیر متذکره ، معیاراطلاعات مورد نظر در دیگر دایرة المعارف های «طبیوع جهان در باره این دانشمند بلخی و امثال آن به سطح دایرة المعارف ازبکستان» جامع افراد و مانع اغیاره نیست . مثلا : در دایرة المعارف بریتانیا مقاله و مطالب مربوط به

یک صفحه از ترجمه لاتین کتاب قانون ابن سینا که به سال ۱۵۰۸ میلادی درشهر وینز چاپ شده و به سال ۱۹۶۴ در شهر هیلدلم آلمان نیز تجدید طبع گردیده و موجود است .

خود بنحو کمال ، محتوی همه طب خاور سد های میانه را مطرح ساخته و رشد هزاران سال علم باستانی را تعمیق داده و آنرا بسطج نور رسانیده و بسیاری از دستاورد های پزشکی قرون بعدی را حدس زده . در کتاب (قانون) که در حوالی سالهای ۱۰۲۲ و ۱۰۲۳ بزبان عربی آماده شده بود حتی در قرن دوازدهم هم بزبان لاتین ترجمه شد و طی پنجهصد سال کتاب رومیزی اطببای آسیا و اورو پا را تشکیل داده و تا پایان قرن هفده کتاب درسی اساسی طب در همه پوهنتونهای کهن اورو پا بوده است . تنها زمانهای اخیر تر جمه کامل (قانون) به زبا نهای معاصر و جود نداشته و ترجمه منحصر بفرد جهان با تفسیر علمی ابن السیر بدیع توسط خاور شناسان و دانشمندان طب جمهور ی ازبکستان در سالهای ۱۹۵۳ و ۱۹۶۱ تهیه و به زبانهای روسی و ازبکی انتشار پذیرفت . طی پانزده سال گذشته دستویسها و مواد نوی بدست آمده که امکان داده اند تا بهر زبانی ، تر جمه (قانون)

یو هنخی فلسفه و حقوق فرهنگستان علوم از بکستان (اکادمی علوم) ترجمه مکتوبات ابن سینا بالیرونی رادر بساوه مسایل فلسفی و کوسموگرافی (گیتی شناسی) و فزیک از زبان عربی به اوزبکی طبع نموده است . تر جمه «قانون الطب» ابن سینا در پنج جلد محتوی کتاب اول و دوم توسط عبدالله یفح ، عضو اکادمی علوم یاد شده بزبانهای روسی و ازبکی بین سال های ۱۹۵۸ تا ۱۹۷۴ ترجمه و طی سالهای بعدی منتشر شده است . برای ترجمه این اثر نه تنها نسخه خطی و چاپی متعلق به انستیتوت خاور شناسی اکادمی علوم از بکستان بلکه دیگر نسخه ها که در کتاب خانه ها شوروی و کشورهای دیگر یافت میشوند ، مورد استفاده قرار گرفته اند . اگر چه هزار سال از زمان نوشتن این اثر میگذرد ولی تا کنون در هیچ کجا نسخه کامل این اثر بهر زبانی ترجمه نشده بود و اولین بار تر جمه نسخه کامل آن در از بکستان بعمل آمده است .

همچنان کار مندان انستیتوت یاد شده در جمله زمینه سازی برای طبع و نشر یک تعداد زیادی از آثار ارزشمند خطی مربوط به شماری از دانشمندان ، فضلا و حکمای شرق و آسیای میانه ، اثر ابن سینا موسوم به «الادویه القلبیه» را نیز در پروگرام فعالیت های علمی خود و نمود کرده اند که انتشار آن بدون شک در مخازن علمی دستمایه های مورد نظر مسود مند واقع شده است چنانچه رساله طبی وی زیر عنوان «داروهای قلبی» بزبان ازبکی نیز وقتاً طبع رسیده است . مطبوعات از بکستان در سال ۱۹۷۹ گزارشی منتشر نموده که شامل رسالات مربوط به بهداشت میباشد . انتشار کتاب مذکور در ارتباط با هزاره تولد ابن سینا که اینک در سال ۱۹۸۰ بر گزار شده ، تحقیق پذیرفته است همچنان طبق توضیح منبع سایر اندازات چاپ و نشر از بکستان بنامهای (غفور غلام) (ازبکستان) ، «پزشکی» و غیره نیز طبع آثار ابن دانشمند و متفکر کبیر بلخ و شرق و یکسلسله نشریات علمی و هنری مربوط بزندانگی و ابتکارات علمی وی مشغول بوده اند .

همچنان در سال ۱۹۷۹ مطبوعات ازبکستان بمنا سبت هزار مین سالگرد تولد ابن سینا مطالبی را تحت عنوان «کتاب (قانون)» به چاپ میرسد . بشرح آتی انتشار داد که مفاد کلی آن چنین رو نوشت میشود : «اداره چاپ و نشر بنام مطبوعات» در تا شکند ، بجای ترجمه روسی اثر عمده ابو علی ابن سینا ، دانشمند علامه کبیر سده های میانه بنام (قانون علم طب) بر داخت حجم کلی اثر همراه باعکسها ، متون با کسمیل و تفسیر های علمی به (۳۵۱) ورق چاپی و تیراژ آن به پنجاه هزار نسخه بالغ میگردد .

ابن سینا در دایرة المعارف طبی اما سی

گلها بابهار...

از گوشه گرفت ، در حالیکه میخواست غصه کن از آنچه بود شود گفت :

... خاك به سرت ، همه گارت بود ، حالا...

مجال گزیدن نه عه و نه خودم را دادم . دستم را پس بردم ، پیش آوردم و روی لبهايش گذاشتم لبهای چاقی پندیده تر شدند خشم دیوانه وارشی بی همه دستها و لگزش را به دور میبرد و مرا با آنها میزد . من هم تا توانستم ، خواستم چنگ را مغلوب شود . درد را حس نمیکردم ، طاقتم کمتر از گذشته شده بود دیگر برای کلمه های احترام و ترس بی معنی بودند . با لایحه رفتی لبش خون شد رهایی کرد و رفت .

به اتفاق بر گشتم . گلدان سفالی بی روی نای بود رنگ سرخ خشتی داشت و کلاه نقش انگشتانش را روی لبه های آن گذاشته بود . با وجود یکه کو چکتر از

گلدانهای همسایه بود ، ازش خوشم آمد . آرا حتما عه ام آورده بود حیران بودم چگونه عه به من مهر بان شده است . خواستم همه گذشته ها را به خاك سپارم و با عه مثل پسر زندگی کنم . اما وقتی دانه ای ساق و بازویم را با زخم کو چک سیم جاروب دیدم به یاد گلهايم افتادم ، گلهايم کسه وارفته و پژمرده ، بی رنگ و بو و بی تاق خم شده بود ، نتوانستم کینه عه را از دلم دور کنم . حیران بودم چرا بان همه تساوت یکباره یکی از آندوهایم را بر آورده ساخته است . در حالیکه فوقردگی طلال نهی گلدان را میدیدم به فکر می رسید که حتما برای آنکه من دوباره نزد عمو اصغر بروم و عمو شام دستزدم را کف دستش بگذارد ، این محبت رادر باره من کرده است . ماهها و روزهایی هم میگذشتند ، خیلی به همدیگر شبیه بودند . فقط بعضی آنها غیر عادی بودند که کاهی بیشتر آنها هم تکرار میشدند اما یکشب که در خانه ما زنها لبهای سپای نو داشتند و بچه ها کالاهای پاک پوشیده بودند . صدای آهسته برو رانستیدم و عه ام را دیدم که غرق در گلهای کا غلی سرخ و سفید نشسته است .

از آن شب به بعد دیگر عه ام با من در اتاق کو چک ما زندگی نمیکرد . اصلا روی عه را بعد از هر عید و برات میدیدم . بالهای کبودش دویم راجع میکرد و من هم لبهایم را به دستانش میمالیدم . این یگانه دیوار ما بود و صلوة !

فرزاد آتش عمو اصغر با بکس و کلاه لبش به اتفاق کو چک ما آمد . همسایه ها برای گفتند که عه خانه را فروخته و به عمو اصغر گفته که مثل خودش سر برسی ام را به عهده بگیرد . او قاتم بیشتر از پیش تلختر شد . دلم میخواست دستهایم را به گلهايش بمانم و بعد قوت بازو های سنگی ام را در پنجه های خودم جمع کنم و راه نفس اش را بسته کنم ، به چشمهای از کاسه بر آمده اش بنگرم . این را خودش هم میدانست اما با آن هم خیلی خوشش را به من میبردان

نشان میداد . از آن روز به بعد دیگر مزی برایم نمیداد تا باز هم کف دست عه بگذارم او هم مثل همه سر بر ستهايم گلهايم مرا دوست نداشت خیلی از آنها بدش میآمد اما با آن هم حس میکردم يك ترس عجیب همه وجودش را گرفته بود که نمیتوانست حتی دستش را بطرف گلهايم دواز کند . ازینکه از من میترسید ، احساس غرور میکردم ، خودم را قوی تر از او حس می نمودم . در خیال طرح جنگهایی میان من و او کشیده میشد و آنکه همیشه پیروز بود ، من بودم . ولی برخلاف آنچه من در ذهنم طرح میکردم ، گاه گاهی دستش را بر سرم بالا میکرد اما من هم عاجز و در مانده نمیگذاشتم که مشت و لگزش بدون پاداش روی سرم بنشیند . بدون آن هم از همه چیزش مهربانی اش ، لت کرد . نهایش بسد میامد . دلم میخواست هر دوی شان را یکجا بکنم ، یکجا به دار بزنم و به چشمان از حد قهبر آمده شان ساعته نگاه کنم . به چهره وحشتناک آنها لبخند بزنم .

آروز ابرها آسمان را پوشانیده بودند یاد سردی پشتش را به شیشه اتاق کو چک ما میمالید و اما از آسمان چیزی نمی آمد . صبح کمی دیر تر از خواب بیدار شدم . بدون معطلی در گلدان گلهايم آب ریختم و گلهايم را از سردی زمستان به امان داشتم خوشی عمیقی در دلم حس میکردم . نمیدانم باوجودیکه آسمان به نظر من گرفته تر از هر روز دیگر بود ، يك خوشحالی بدون علت دلم را میفشرد . شاید هم فکر میکردم آن روز روز خوبی برایم خواهد بود اما وقتی قد راست ایستادم . گلهايم در گلدان نا مرتب افتاده بودند و در کنار آنها ریشه های جدا شده شان دیده میشد . در دلم افسردگی

د ۴ هج باقی

خوشه حال خوک

تر آزادی نه بهتر هیچ نشسته

چی خوک به کور می خیل دنده کا

خوشحال خان او دوطن سره مینه

دعیواد مینه هغه اورو چی په قول ژوندی د خوشحال په زده کی دنگ او غیرت لمبی بلی کړی وی او دهمدی لیونی مینی لپاره دژوندانه سړی، تودی او لوی ، ژوری وژغملی ان داجی دگور مانی زندان دتورو تمبوله شا خغه خپل هیواد ته د نسیم په لاس داسی سلامونه لیری :

که گلر په خیر آباد وکړی نسیمه

یادی مښت وشي دسرای دسیند په سیمه په بار بار زما سلام ورته عرضه کړه ورسره زما د لوری خو تسلیمه اباسیند وته ناره و کړه په ز وړه ولسه ی ته وینا ووا په حلیمه

ژرفی احساس کردم . سطح گلدان بزرگتر و بزرگتر شد مثل يك دست ، مثل بیابان خشک و ریشه ها به نظرم مثل پو ته دی خار شدند . با چشمانم دیدم که گلهايم را که بیشتر از خودم دوست داشتم کسی از ریشه کنده است . میخواستم فریاد بزنم فریادی که همه را به مدد بخواند که آنها هم برای گلهايم مثل خودم غمگین شوند ، گریه کنند و با دستهای شان آنها یی که مرا با کندن گلها نا شاد ساخته ، خفه کنند و ذوقده به چشمان از حد به سر آمده شان خیره شوند و تصویر مرگ را در چهره کبود آنها بچو پندوقتی نقش پنجگانه ای

پشک را روی گل نرم دیدم دانستم این گناه بزرگ را پشک عمو اصغر مرتکب شده است . نمیدانستم چرا این کار را کرده است هیچ پاسخی برای این سوالم نیافتم . وقتی از عمو اصغر که تازه از خواب بر

خواست و جفت چشمان کوچکی را میمالید پرسیدم که چرا پشک این کار را کرده است ؟ خنده یی کرد و بعد هم خیلی جدی گفت که اصلا ازین کار پشک خبر ندارد و هم او را مو جودی بر حق کشید و تر حا لیکه هنوز فازه اش تمام نشده بود گفت : حتی پشکها هم میدانند که گلها به درد

کس نمیخورند . تنها پشت کاری را بگیر که دستت را به دهنش برساند دلم شل سیر و سر که به جوش آمد . گفتم :

... خیر است ، اگر به درد نمی خورد . باز هم پشکت بی پا ناشی نخواهد ماند .

خنده یی که از دلت پر خاسته بود فضا را پر کرد . به طرفش چپ چپ نگاه کردم آرزو داشتم پایک مشت دندا نها یی را در دهنش بریزم تا از خندیدن باز ماند .

نمیدانم چرا آروز هر دوی ما دکان رفتیم اما با هم هیچ گپ نزدیم ، گو یی سخت از همدیگر آذرده بودیم آن گاه که او دهانش را برای حرف زدن باز میکرد ،

موندی وی چی بیامی ستاسی جام نصیبی

په منگا چمنه به نه و له قدیمه

چی سړی او به دغره نشته په هندکی

تړی توبه که واپه دک دی له نعیمه

همیشه به په هند نه اوسی خوشحاله

عاقبت به عاضی اوزی له جعیمه

یا چی وایی :

رخنه گرد ملک پری مه پده پخپل ملک په حکمت په زړو زور په لښکرو نه خو په تور په توپریو په نیزو شی صد چندان شی په تدبیر په هنرونه خوشحال او دښو ستاینو خاوند خلک :

په سړی دچاپه بدو نظر سر نه کا که خوک بدوز سره کاندی دی به به کا په بار داره ونه تل ورپری کاوسی ورته گوره چی بار داره ونه غه کا دجهان کینی غصی واپه تر شا کا که سړی په وخت د قهر مرگ تر زده کا په حسد په کینه هیچ دچاونه شی هرسړی چی حسد کاندی حسان او به کا

انگشتانم را به کو سپایم می بردم و درست روی سو راخپای آنها می گذاشتم . و قسی این وضع را میدید بیشتر از پیش خشمگین میشد و به پشک که چند موی باریک از زیر پیشی اش به دو جانب او سزان شده بود ، مهربانی نشان میداد . لطف پیش از حد عمو نسبت به پشک در ذهنم و سو سه کندن گلهايم را پیچاند . هر لحظه میخواستم پنجه هایم را به کمک بطلبم ، روی گلو های چاق هر دوی آنها بگذارم و زور بازو های سنگی ام را در آنها جمع کنم و لحظه های بعد تر به چشمان حلقه زده شان خیره شوم و تصویر مرگ را در چهره کبود و سیاه شان بچویم و بعد لبخندی عذاب قتل دو مو - جود کشیف را از صفحه و جدانم بشویم .

من منتظر يك لحظه بودم و همان لحظه وقتی فرا رسید که اگر آسمان صاف میبود سایه آدم را بر اثر قدش نشان میداد . وقتی پشک سیاه عمو اصغر از دروازه بیرون بر آمد ، چوبی را که در دستم بود ، «یا الله» گفته بلند بردم و بر سرش کسو بیدم . چقد شیرین و جذاب جان میداد . صرف یکبار فریاد کو کاهی از گلو یی خارج شد و بعد بدون صدا دست و پایش را شور می داد . روی سیاهش از خون سرخ شده بود ، میخواستم که باز هم چند ضرب دیگر به سرش بکوبم چون شنیده بودم که پشکها در «بار هفتم» میمیرند که ناگهان دروازه نیمه باز روی چپراس چرخید چشمان عمو اصغر که درسیاهی و سفیدی اش نقش خشم و غضب آلوده به نفرت دیده میشد به رویم دوخته شد . دیگر نگذاشتمش آنچه را میخواست بکند ، دومین چوب بلند کرده را بر فرقی زد . زانو هایش خم شد ند و با کف دستانش بر زمین تکیه کرد اما دومین ضربه کارش را ساخت ، نفسهای عمیق شدند و کف پیر لگی از دهنش بیرون میشد و پس از لحظه یی ناپدید میگشت . رسته های خون به رویش کشیده میشدند به عجله داخل خانه شدم بدلم میلرزید . دو قطره اشک که چکیده غزای گلهای مرده ام و شوق پیروزی ام بر عمو اصغر بود ، از هر دو چشم آهسته پایین ریختند اما با آنهم يك نا راحتی عجیب سرا پایم را در خود غوطه ور ساخته بود .

چند لحظه یی این سو و آن سو راه رفتیم يك احساس خوشی و بزرگی اما آمیخته با ترس و لرز وجودم را گرفته بود . وقتی برف شروع به باریدن کرد آدم چلوی کلکین . ایستادم و به بیرون نگاه می کردم . دانه های سفید برف را که روی زمین گل آلود آب میشدند دیدم . همگی یکسان و به عین شکل آب میشدند . فقط در کنار دیوار ها رنگ سفید شانرا به سختی مشخص میسا خند دانه های برف ، دود هایی که از زهر چار چشمک دود رو بالا میرفتند ، با نقش روی شیشه ، نقش تصاویری رنگ بر آب بر دیوار خاکی خاطره هایی را از مادرم پدر ، مادر کلان ، عه و بالاخره عمو اصغر را با خاطره هایشان در ذهنم زنده کرد و من حالا منتظر بهار بودم ، بهاری که گلها را با خودش میآورد . دهانم گرد شد . روی شیشه کف کردم و سر انگشتم روی آن نوشتم : «گلها با بهار می آیند» .

پایان

پدر من دیگر ...

بلی، نکات بالا را به خاطر آشنا یی با وضع فامیل خود نوشتم تا مرا ملاقات نکند و سر زنی ننماید.

قبلاً گفتم که من بیست و پنج سال دارم و دوران بچگی و نو جوانی را مدتهاست که پشت سر نهاده ام، ولی با تمام این ها پدرم فکر میکند که من همان پسر بیست سال قبل او هستم که بیشتر حرفهای تند و حتی زشت او را تحمل میکردم و به روی خود نمی آوردم.

بلی، پدرم با اینکه میدانم من سالها قبل از مرز بچگی گذشته ام و امروز خود مردی هستم با زن و بچه اما او مانند گذشته با من رفتار دارد. این وضع پدرم مخصوصاً در حضور همسرم سخت برایم نا راحت کننده است، چه خود میدانید که چنین رویه یی شخصیت مرا نزد همسرم خرد میسازد.

سوال این جاست که چرا پدرم بلوچونی که میداند من دیگر کودک نیستم، با زهم همان رویه سابق خویش را در برابر من ادامه میدهد.

بد نیست که شما هم به یسی از این رفتار پدرم را بداند، بدین لحاظ چند صحنه از زندگی روز مره خود و پدرم را به شما تذکر میدهم.

برای اینکه شما را خسته نساخته باشم یا شیم صرف یکی از پر خورده های پدرم را در برابر خود برای تان نقل میکنم.

صدای فریاد پدرم بلند میشود که این چه روز است، این چه حال و چه پراگندگی است و این چه ... سرا میم که از خوابم بیدارم پدرم میگوید که چه شده پدر، چرا در این وقت صبح این همه داد و فریاد را پراخ افکند خسته اید، موضوع چیست، چرا عصبانی هستید؟ و ...

پدرم با همان لحن همیشگی اش و با همان عصبانیت کج خلقی که جز عادت او شده است بمن جواب میدهد:

دیگر میخواستی چه شود، وقتیکه مانند توپسرتنبل و بیکاره با آن زن از خودت تنبل تر و بی کاره تر در این خانه زندگی داشته باشی میخواستی چه شود، بین آفتاب بالا آمده و هنوز تو از تل آبتنگرفته یی و زنت طرف های چرب دیشب را نشسته است از دست این بیکار می شمشا ها به ستوه آمده ام و

از این قبیل صحنه ها هر روز در خانه ما دیده میشود، در حالیکه تمام این همایلی به دو توت ارزش ندارد، خوب اگر چند دقیقه آب تل را بعد تر گرفتیم، زمین به آسمان نمی خورد، و ظروقی نا شسته از شب نیز گندام پروبلی نیست، خوب شب نیز گندام پروبلی نیست، خوب و تمیز کرد، این که سر و صدا ندارد و این همه جار و جنجال نمی خواهد.

دیشب تا ناوقت ها بیدار بودیم، ذی را مهمان داشتیم و این مقدار ظروقی که جرب باقی ماند آیا نمیشود که آنرا در روز شست در حالیکه روز رخصتی نیز است پس چه عجله که شب را تا صبح به شستن ظروقی پرداخت. بهر حال از این موضوعات زیاد

در خانه ما دیده میشود اما هر چیز که زیاد شود بالاخره باعث عصبانیت انسان میگردد اگر کوچکترین عکس اعمالی در این زمینه در مقابل پدر نشان بدهی، پسر بی ادب، بی نزاکت و متعرد معرفی میشود اگر از زن خویش پشتیبانی نمایی و تنها همینقدر بگویم که چه فرق میکند زمین به آسمان نخورد که طرف های نا شسته شب به روز مانند فوراً یک سلسله حرف ها، تهمت ها، بسته میشود که حالا خوب شد، این است نتیجه، سالها زحمت و تریه که من در مقابل تو کشیده ام و حالا مرا در برابر زن خویش می فروشی، ای نمک ناسناس و از این قبیل حرف ها.

شمارا بغذا آیا من مقصرم یا پدرم، آیا این حرف ها و دلایل دلیل بر تهر و بی گفتمی میکند؟
آیا لازم، که پدرم، فرزند خود را که

بقیه صفحه ۴۸

از تاریخ باید ...

باحث دیگر هم داشت و آن اینکه در این نظام تازه بمیان آمده پدیده استثمار فرد از فرد نیز وجود ندارد و کار مشترک و سود مشترک همه آنها اما می سا ختمان جامعه نوین سو سیایستی را تشکیل می دهد. از همین رو گفته می توانیم که عصر حاضر یعنی قرن بیستم با داشتن فرزندی چون (سوسیالیزم در عمل) فرصت ها و امکانات عظیمی را مهیا ساخته است تا جوهر اصلی تاریخ درک، ارزیابی و حلای شود. عصر ما عصری است که به انسان و سیعاً امکان می دهد تا راجع به گذشته خود بدون هراس، بدون تناگویی زور مندان بدون قلب ساد

دختن حقایق در کتا پو شود و هکذا این امکان نیز فرا هم شده است تا انسان راجع به آینده خود به فکر پردازد و حتی از راز آینده نیز بصورت مستقل پرده بردارد البته در حدود امکانا ت، هکذا آخرین چرخش

انقلابی تاریخ به متفکران امکان داد تا به وجود طبقات بمنزله پدیده اجتماعی، اقتصادی پی ببرند، بر وابط و بر خورد بین آنها آگاه

شوند و اختلافات اما می تو ران های مهم تاریخ را درک و ارزیابی نمایند. الحق که روزگار ما روزگار فوق العاده ای است ما بدون آنکا در یکی از مهم ترین و اساسی ترین نقطه عطف تاریخ جهان قرار داریم. تجربه فعلی و به احتمال قوی آینده نیز نما یا تگر این حقیقت خواهد بود که دوران ما مهم ترین دورانی است که بشر تا بحال بخود دیده است.

جوانان آگاه و وطن پرست! شما نیز باما هم عقیده خواهید بود که در دوران ما بیشتر از هر دوران دیگر و هر زمانی ما غسی متفکران و علمای علوم اجتماعی بخصوص علم تاریخ برای درک تاریخ می گوشتند و

ما حب زن و کودکی است و خود امروز پدر است در نزد زن و کودکش خیر و بی چاره سازد. آیا رسم پدری و پسر یی این است و قتیکه پسر یی به پدری خود دلیل می آورد و بازبان نرم به او می فهماند که اشتباه نموده است، آیا او متعرد و حرف نا شنو است.

شما بگو یید که در شرایط امروز چنین رویه و اعمال لازم است از طرف پدر خانواده بر دیگر اعضای خانواده تحمیل گردد؟

روز ها و قتیکه به این مسائل فکر میکنم که بالاخره زند گیم با چنین شرایط چه میشود و چقدر خود را در این آتشی که پدرم با دست های خود آن را روشن نگه داشته و هر روز بیشتر به آتش آن می افزاید نگهدارم، سرم میج می رود و سر رشته کار ها از دست رها میشود.

شما بگو یید که چه کنیم و چه رویه را در مقابل پدر و دیگر اعضای فامیل در پیش بگیریم.
به یقین شما هم مرا نصیحت خواهید کرد

را جمع به چو هر آن می اندیشند. هم چنان به این دو سوال پاسخ خواهیم داد. جوانان در زمان ما علاوه از تفکر، عناصر لازم برای ارزیابی دوست تاریخ در دسترس علما و متفکرین موجود است.

در مطالعه تاریخ و درک ما هیت و جوهر اصلی آن دو سوال عمده مطرح است: اولاً اینکه آیا تاریخ وسیله آگاهی و هری هم دارد؟ و دوم اینکه آیا تاریخ جهت معین و مشخص را طی می کند و آیا تاریخ تکرار مکرر و حرکت منتهی به ای بی هدف است؟ بر حسب جواب یی که به این سوال ها داده میشود دو درک فلسفی تاریخ پو جود میاید، که مادر شماره آینده بطور مفصل به این دو سوال پاسخ خواهیم داد.

جوانان حق شناس وطن! در هفته گذشته عده ای

بقیه صفحه ۴۹

موسیقی زبان ...

از موسیقی در طبابت نیز استفاده به عمل می آید و از همین رو موسیقی را غذای روح گفته و مخصوصاً مر یضان روانی را با موسیقی تداوی میکنند و نتایج مثبت و مفیدی از آن بدست آمده است که ثابت ساخته موسیقی در امر بهبودی روانی خیلی ها مو ثر ثابت شده است.

چرا جوانان ما روز بروز به موسیقی علاقه میگیرند

شاید درست ترین جواب چرا در این پاسخ باشد که هر قدر تنگ نظری و تعصبات خانوادگی از میان برود به همان پیمانه گرایش جوانان به موسیقی بیشتر میشود و شاید بهترین جواب این باشد که شرایط زمان و خواست جوانان است که آنها را به موسیقی

وا میدارد تا به آن رو بیاورند. شاید در جهان کسی یافت نشود که به موسیقی علاقه نداشته باشد و این علاقه مندی خود نشان دهند و مومید این حقیقت است که موسیقی يك احتیاج است و این احتیاج روز بروز هر قدر که اجتماع پسوی تمدن پیش می رود بیشتر فزونی می یابد.

شاید یکعده بگویند که موسیقی دل خوش می خواهد ولی تجربه ثابت ساخته که همین موسیقی است که دل های آزار د

برای آنکه، طفل ..

مواد جلا دار (شامپکا) پوش شده باشند یا روی آن شیشه گذاشته اند برای چشم مضر است . نور چراغ به سطح میز می افتد و منعکس میگردد و این انعکاس خیلی ها خیره کننده بوده تا باریات «کور کننده» از خود بجا می گذارد . روی میز ها لیکه خیلی ها تارک رنگ شده باشد کاغذ سفید باین شدید و خسته کننده ای تولید می کند . از یئرو در حین درس خواندن باید روی میز از یک ورق غیر شفاف پوشانیده شود و اگر با کاغذ سبز رنگ این کار صورت گیرد بهتر خواهد بود .

در اثنای حاضر ساختن درس خانگی توقع می رود که اگر کتاب به شکل افقی بالای سطح میز قرار نگیرد بلکه تحت یک زاویه ۳۰-۴۰ درجه واقع شود . این وضعیت کتاب از نگاه حفظ الصحة مساعد بوده و در عین زمان حین خواندن کتاب سطر های اول و آخر صفحه به عین مسافه از چشم خواننده واقع می شود . برای این مقصد میشود که از چوب و یا کدام چیز دیگر برای زیر کتاب ، «زیر کتابی» بسازید و آنرا مورد استفاده قرار دهید و حتی از مقوا نیز ساخته شده میتواند به ترکیبی که : یک مقوا رابه اندازه ۲۵ x ۸۰ سانتی متر برید و آنرا طوری قات کنید که کتاب را تحت زاویه مطلوب به نگهدارد .

در اوقات یککه اطفال درس خود را آماده می نمایند و یا درس موسیقی ، رسامی قرائت ، و غیره را آماده می سازند باید قبل از شروع درس خوب پاک شود . هم چنان این عمل در اثنای تفریح ها نیز عملی گردد به مقصد تجدید نمودن هوای اتاق بهتر است شرایط ذیل را مد نظر بگیرد :

مدت تبدیل کردن هوای داخل اتاق نظیر بدرجه حرارت خارج اطاق «جداول اول» بهترین و موثرترین طریقه تهویه خانه ترکیبی است که نداخل اتاق هوا

اتاق میشو ند نور آفتاب را هم بداخل اتاق کمتر انتقال میدهد . از یئرو باید همه بوزه از طرف نداخل باید پاک شده واز طرف خارج اتاق لا اقل سال سه مرتبه شیشه ها شسته شود و از نداخل باید لا اقل ماه یک مرتبه شیشه ها را بشوئید . اگر در داخل اتاق از روشنائی های مصنوعی استفاده میشود بهتر آن است که از چراغ های سر میزی کار گرفته شود . قدرت گروپ های چراغ در حدود ۴۰-۶۰ وات باید باشد . برای این مقصد آن چراغ هائیرا بکار برید که شیت شلغمی دارند ، چراغ های دیگر تو صیه نمیشود چونکه نور کم را می پراگند . چراغ سر میزی باید طوری باشد که نور آن مستقیماً به چشم نیفتد بلکه شعاعهای روشنائی را به روی میز کار منعکس گرداند .

برای نگهداشت سطح روشنائی لازم ، پاک کردن گروپ و شیت چراغ به وقت و زمان معین آن دارای اهمیت زیادی است . نخستین عقب میز ها لیکه سطح آنها با

اطفال را مطابق به موسم لباس بپوشانید.

طی مسابقات ..

پیروز شده درنه میدان مغلوب شدند و مجموعاً شش امتیاز بدست آوردند . درین گروپ تیم های همت ، پیام و همکار نیز یکسلسله مسابقات را انجام دادند که متأسفانه به نسبت نداشتن نتایج مطلوب شان نتوانستند نسبت برتیم های فوق در جدول جا بگیرند .

دور اول مسابقات که بعد از چند روز دیدار تیم هایکی مقابل دیگر پایان یافت مرحله نهایی آن بین تیم های دافغانستان بانک و یو هنتون کابل بالای عنوان قهرمانی و تیم های اکادمی خاندوی و کابورا برای کسب عنوان سوم می هفته پیش در جمنازیوم یو هنتون کابل براه افتاده همان روز با ید تیم های کابورا و اکادمی خاندوی مقابل هم قرار گرفتند تا سر نوشت کسب سومی را تعیین می نمودند . تیم کابورا نسبت معاذیری باتیم اکادمی خاندوی مقابل نشدند تیم اکادمی خاندوی بدون اندیشه در مکان سومی ماندند و کب سومی به آنها تعلق گرفت . تیم دافغانستان بانک و یو هنتون کابل دوم و سومی جایگیری مکان اول قهرمانی در دور نهایی مسابقات همان روز مسابقه جالبی را انجام دادند که در آن روز عده بی زیاد تماشاگران جهت تماشای آن مسابقه در جمنازیوم یو هنتون کابل گرد آمده بودند و برای تیم های مورد نظرشان ابراز احساسات می نمودند و سر انجام تیم دافغانستان بانک در سه میدان بازی بر تیم یو هنتون کابل غلبه حاصل نمودند و با کوبندگی خاصی تیم یو هنتون را از سر راه شان جهت دست یابی کب اول دور ساختند و به حیث تیم قهرمان سلسله این مسابقات شناخته شدند و تیم های یو هنتون و اکادمی خاندوی دوم و سوم شدند .

حیات موفف انتخابات با پایان مسابقات به کارشان پایان بخشیده این بازیکنان را به حیث اعضای تیم منتخب والیبال کشور معرفی نمودند . محمد عارف عضو تیم کابورا و عبدالحمید و غلام گوثر و فریدون اعضای تیم دافغانستان بانک عبدالهادی از تیم کابورا و محمدایوب از تیم اکادمی خاندوی ، محمد داود از تیم یو هنتون کابل ، رحمت از تیم قوای مسلح ، شکیب و میرویس از تیم یو هنتون کابل ، عبدالصبور از تیم رادیو تلویزیون انجنیر رحیم از تیم دافغانستان بانک ، جانعلیم و عبداللہ نوابی از تیم کابورا ، اعضای تیم منتخب والیبال تمرینات دوست و اساسی شانرا طبق یک پروگرام مرتبه جهت آمادگی بیشتر در مسابقات داخلی و خارجی از سر بگیرند .

بخش بین المللی، سازمان های بین المللی و بالاخره همه بشریت می طلبد تا علیه اعمال جنایتکارانه امپریالیزم و ترانس امپریالیزم انسان دشمن امریکا، صدای اعتراض جلی و قاطعانه خود را بلند نمایند که این کار شان علاوه از آنکه دفاع از انسان و انسانیت است ، لجامی است که بدهان غول آدم خوار می اندازد و نقشه های آینده تجاوزکارانه ایشان را در عمل رسوا و خنثی می سازد . مرگ بر جنگ افروزان و تجاوزکاران مرگ بر کسانی که علیه انسان اعمال غیر انسانی را مرتکب می شوند ، مرگ بر امپریالیزم ، زنده باد صلح ، ترقی و پیشرفت بشری .

جریان نماید یعنی هوا از یک مجرا داخل شود و از مجرای دیگر خارج گردند . زمان دست داشته دیگری را که به استثنای وقت درس تر مکب و زمان حاضر کردن کار های خانگی است باید به شکل بسیار معقول و درست تقسیم بندی نمود . از این وقت باید به مقصد قرار گرفتن در عسوی آزاد ، ورزش کردن ، اشتراک در سپورت های مکب ، مصروف شدن با موسیقی و یا ساعت تیری های سالم اجتماعی دیگر مورد استفاده قرار گیرد . ولی باید یخا طر داشت که اگر گانیزم طفل مکبی هنوز در حال رشد و تکامل خود بوده تشکیل میابد و توان فشار های ثقیل جسمی و عقلی را پر داشت نتوانسته و اگر به آن مواجه شوند شاید صحت و سلامت شان لطمه ای ببیند . خواندن در سدر محافل کودک کان (از قبیل که کودکان کم سن ها و غیره) بیش از ۳-۲ مرتبه در هفته ، خیلی ها خسته کن خواهد بود و قابلیت کار را در اطفال ضعیف می سازد . والدین باید یخا داشته باشند که وارد آوردن فشار های عقلی بالای طفل متعجر بدان میشود که به نوبه اول وقت خواب و استراحت طفل و زمان قرار گرفتن او در هوای آزاد کم گردد و در عین زمان فعال بودن و با جرئت بودن طفل را نقصان برساند . هرگاه فعالیت های عقلی اطفال درست تنظیم نگردد و بصورت متناوب به منصفه اجرا گذاشته نشود ، استراحت و هوا خوری ، کمبود خواب ، بی حرکت بودن طفل مد نظر نباشد طفل مکبی ازین نوع حیات خسته میشود که در نتیجه آن طفل زود رنج تر شود و گریا نروی باز می آید . برای آنها سر دردی پیدا می شود خواب آنها اخلال ، اشتیای شان بر هم خورده کردار آنها همیشه با سنجش و معقول نخواهد بود . فشار های روحی و عقلانی که از حد زیاد شود بالای تمام وجود طفل تاثیر انداخته آنرا تضعیف می نماید و حتی بعضی اوقات امراض شدید عصبی و روانی به سراغ این گونه اطفال می آیند .

بقیه صفحه ۲۰

علیه جنایات ..

برین جنایات نخواهد بخشید . کشور های هم جوار افغانستان که خاک های شان جهت قریه آدم کشان و استفاده آنان قرار گرفته است باید توجه کنند که فهمیده یا تفهمیده آفة دست امپریالیزم هستند و شریک جرایم ننگین و غیر انسانی فوق می باشند . مردم ، دولت و حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان بصورت جدی توجه جهانیان را به این اعمال ضد انسانی و خلاف کرامت و حقوق بشر معطوف می دارد . زیرا از یکطرف این موضوع مداخله آشکار و پنهان نشدن علیه تمامیت ارضی ، استقلال و اراده مردم ما و کشور ماست و از جانب دیگر صلح جهانی و منطقه را جدا تهدید می کند .

تجاوزاتی که توسط باندید ها باندیست ها و آدم کشان و قطاع الطریقان و ویرانگران با استفاده از کمک های امپریالیزم و ارتجاع و مساعدت منطقه بر علیه افغانستان مستقل و سر بلند صورت می گیرد علاوه

سها و
مایل
ر بلند
بل او
هم
ست
پدر
تحتیر
سال
باید
مرد
تیر تا
اما،
باشد
سال
مقابل
رود ،
مادارد
تغیر را
گذاری
که
د که
یش و
تاریخ
تنگاری
ن وطن
و شش
واقع
و هم
فراوان
طیب
باید در
مستی
ود
ت که
یاج روز
ن پیش
یقی دل
ما خه
ز و د
موشی و
باشد ،
مترک

تاریخ شاهد...

امپریا لیزم دی چی دهغوی دبد پخنیو او سرگر دا نیو متر عا مل دی اوان د هغوی مقدساتو ته په سپکه گوری (لکه خنگه چی دافضا جومات ته یی ارواجاوه) نونوی خپله دنده د امپریا لیزم په وپاندی چی نه پخلا کیدو نکی مبارزه ده په میړانه سر ته رسوی اوس او س چی دافغا لستان میرنی خلک د یوی نا اعلان شوی جنگری په وپاندی د هغو کر غیونو غلیما نو سره چی په بېشر- مانه بڼه یی په لری کی د چین د مر تدو نه ییو لی بیا دامر یکی تر لری خوږو نکی امپریا لیزم پوری په یوه نا مقدسه لیک کی د پاکستان دارجاعی حکو مت په مرسته او ددغه هیواد د خاوری خنجه په استفادی سره مخامخ دی او په میړانی سره دخپل هیواد، د خپل پت او خپلواکی خنجه دفاع کوی . پدی کی شک نشه چی زموږ حماسه هستو- نکی تاریخ دافغا نا نو د زپورتیا ، او نار- ینتوب خنجه ډک دی ، دانی اوس یو خل بیا زموږ خلک خپل ویاډلی تاریخ لایسی ویاډلی کوی او پخپل دغه کار سره به نه یواځی خپل هیواد او خلک سو کا له کړی بلکی دنړی د زیار ایستو نکو خلکو ستر دشمنان امپریا لیزم ، شو بنیزم صیبو نیزم ، توره اورتجاع او نورو ظالمو قونو مخ تر پخوانی زبات تور کړی . موږ یقین لرو چی خپل سپیڅلی اهدافو ته چی انسانی او معنول دی رسیدو داندنری تاریخ موږ ته زیری راکوی . ژوندی دی وی دافغا لستان پتمن خلک ، دامپریا لیزم او اورتجاع مخ ورځه ورځ تور- یری .

تشنج با ساس مبارزات پیگیر زحمتکشان نصیب بشریت گردید، در راه تامین صلح ، استقلال ملی ، خلع سلاح، پیشرفت اقتصادی واجتماعی ، دگر سازی مناسبات اقتصادی بینالمللی و حقوق انسان ها اهمیت فوق العاده دارد .

نباید فراموش کردو یاین امر کم بهدادکه پروسه کاهش تشنج در نتیجه کار روزافزون وکوشش فراوان خانه ملل ، موسسات و کمیته های مربوط به آن فراهم گردیده و نهضت عدم التسلح نیز بنوبه خویش سهم قابل قدری در روند کاهش تشنج داشته است .

مساعی خستگی ناپذیر دولت ها و رجال سیاسی جهان که هدف انسانی خویش را حل و فصل مسالمت آمیز بفر تجترین مسایل بین المللی قرار داده اند به بسط و تکامل کاهش تشنج بطور پیگیر یاری نمود .

(اتفاق پیگیر اصول همزیستی مسالمت آمیز شرط لازم انجام خواسته های مربوط به برابری حقوق طرفین مذاکره در جریان مذاکرات ویژه خلع سلاح است . هر کس میگوید آشتی ایدئالوژیک را شرط مقدماتی تامین کاهش تشنج قرار دهد بطور عینی دشمن کاهش تشنج است .)

دراوضاع واحوال کنونی سیاست خارجی هماهنگ و صلجویانه خانواده دوستی ملل سوسیالیستی و تمام مدافعین صدیق ویبگیر منافع زحمتکشان جهان در پیشاپیش مبارزه در راه صلح و ترقی اجتماعی قرار دارند .

یوگون دی چی پخونه نه اوری. هغه خوک چی دتیار په هکله غیر حساس وی هیڅکله نشی کولای داوازونو او موسیقی څخه په وجود راشی ، جوش و خروش پکی تولید کړی او حتی که یی په شاپاندی کومه متن ورځی کړی هم به یی احساس نکړی . خو هغه خوک چی دیوسی کیمی په معنا پوهیږی دهغی د خوشحاله پسای څخه خو ډ اخلی همدا رنگه دیوی تراژیدی په لیدو سره ټکان خوری او په خلاصو مترگو وینی چی انسان څنگه دشرايطو په غیر ورځی، په هغه کی بشکيل کیری اویا بریالی ځینی وځی .

په آخره کی غواږم دخپلو ترجمو په هکله څه ووايم . مازیات پرامونه او نمایش نامی په پولینای ژبه ژباړلی دی . لومړی به ما دثیرو خت لپاره انتظار کیش خو زمانمایش وپسول شی . خو وروسته داسی نه وه ، زماڅخه په کلکه دا غوښتنه کیده چی پدی برخه کی زیات کار وکړم .

مایویشتم نمایشنامی ترجمه کړیدی چی دهغه له چملي څخه خلور درامی می له یونانی ژبی څخه اوزیاتره نوری می دفرانسوی څخه ژباړلی دی. خومانه پخپله دکاریتیل دکومیدنی ترجمه زیاته په زړه پوری وه .

ما کوشینی کاوه چی دخینو ایکسوالانو ډی نظمو لیکنو څخه بعضی چملي، تشبیهات او استعارات راغونډکړم اودمعاصرې پولیندی ژبی په چوکات کی ور ځنی استفاده وکړم. پولیندی تیاترونو تر اوسه پوری زما ډیر ژباړلی پرامونه او نمایشنامی اجرا کړیدی . پای

د یوگهان روزن شکامی

د ۱۷ مخ پاتی

کله چی د لومړی...

همدارازده نویلم هورژیکاخڅه ډیرمعتون يم. کله چی دی پوزنان دتیار مدیر وو زه یی دتیار ونو وهنری حلقونه معرفی کړم . ده دستیح او نادبی نورومپو کاروو ترمینځ اډیکسی راته روښانه او څرگندی کړی . دده په مرسته ما دالکساندر فریدرز (چی د۱۷۹۳ څخه تر ۱۸۷۶ پوری ژوندی وو) دهنری کاروو بشکلا ډک کړه .

پس له هغه دستیح دمدير په حیث دپوزنان په تیار کی په کار پیل وکړ . په لومړی سرکی شاکورانو یو پنځه کمیز گروپ وو چی دنوشنې په ورځو کی په یی درسمی وظیفو له فراغت نه وروسته دژده کوونکو په کلب کی نمایشنامه ورکول . موږ دغه ټول ننداری د «آخری لوبو» په توگه خلکو ته نیودلی او ددی څخه داسی څرگندی چی ماڅومره علاقه درلوده . ماڅه کوله هغه اډیکسی پیدا کړم کومی چی ددغه همزمانه نمایشونو تر مینځ موجودی وی . همدا راز ماغوبیل چی دنوی ارتباط له پخوانیو نندرو سره وڅیرم .

بقیه صفحه ۱۶

مفهوم رفع تشنجات...

که شاخه از پیمان ناتو را تشکیل میدهند برآمدند . همچنان اعضای پیمان ناتو در تلاش آن افتیدند که اسپانیه را نیز شامل تعهدات نظامی خود گردانند . این نو طرز مقایسه موقف ، سیاست وخصیلت ټول رادر خورد خواست جهانی صلح و کاهش تشنج معین مسازد .

بشریت عدالت پسند و صلخواه جهان بطور عینی شاهد بودند که در کنفرانس هلستکی تنها دول پیشرو صلح از نماینده گان کشور های دیگر صمیمانه دعوت کردند که نمایندگان اعضا کننده سند نهائی کنفرانس هلستکی در برابر بشریت تعهد بسپارند: (که هیچیک از آنها برای وارد ساختن ضربه نخستین از سلاح اتمی ، در صورت براف افتیدان هر گونه عمل نظامی استفاده نکنند .)

پیشنهاد اعضای قرار داد منسح استفاده از سلاح اتمی در آن هنگام برای مردم ادویای غربی وتمام ملل جهان حیثیت آنرا داشت که مردم زحمتکش جهان به فردا های صلح اعتماد واطمینان داشته باشند .

ابتکاراتی که در محیط استحکام و اعتماد واطمینان به قدرت عظیم و خلاق زحمتکشان درمورد کاهش تشنج خلع سلاح بغاظر دفاع از امر بزرگ صلح بدست گرفته شده است موفقیت ها یکه در رو ند گسا هش

زد وبندهای معرمانه مطرح پلان های مشترک تجاوزی بین رهبران پیکن و قصر سفید در تحت نام سیاست اتی سوبتسیم وخصومت کین توزانه نسبت به ملل دیگر که دارای نظام های دموکراتیک اتمواره مترقی اجتماعی رادرپیش گرفته اند، عملا با سیاست صلجویانه و کاهش تشنج و پایان دادن به بار سنگین تسلیحات مغایرت دارد که در نهایت تحلیل طرح پلان های خائنانه تجاوزی بین این دو قدرت دارای نیروی هستوی وکیمیای جهان بشریت رادرگونال نیستی فروخواهدبرد. اما همپستی شکست ناپذیر زحمتکشان جهان این امکان را در برابر پیکن و قصر سفید محدود گردانیده است .

حال دو طرز برخورد وپیشنهاد را بمنظور تامین امر صلح و کاهش تشنجات بین المللی مورد ارزیابی قرار میدهم :

کشورهای سوسیالیستی در کمیته سیاسی ومشورتی کنفرانس بغارست غرض انحلال دو پیمان (وارسا -ناتو) که در نقطه مقابل هم قرار دارند ، ابتکار پیشنهادی را بدست گرفتند .

برخلاف کشور های عضو ناتو درصدد ایجاد بلوک نظامی دیگر به اشتراک اودیم نژادپرست افریقای جنوبی وبرازیل بنام (اتلانتیک جنوبی)

ما پخپلو پخوانیو کارونو کی زیات نلاښ کاوه هغه حقیقت چی په نوی کی موجود دی پیدا او نوروته څرگند کړم . مانه داسی بشکاری چی تیار باید ولیدونکی ته ټکان ورکړی ، هغه په حرکت راولی ، جوش، او خروښ پکی تولید کړی او دبشری سرنوشت ورمز پیدا کولوته یی ورژدی کړی . له هرڅه نه مخکی موږ پدی پوهیږو چی زموږ موجودیت او زموږ هستی دهغو قوانینو تابع ده کوم چی زموږ پرسیاره بالندی حکومت کوی . همدا رنگه دخپلو امینونو، خوبونو، بیړی او ډار ترمینځ په نوسان کی یو . دغه کسان چی موږ ته دتاریخی سپورو په هکله خبری کوی او بیا دافغا په دیوی برقی جرقی په توگه دروښتایی زیری راکوی او داخپله دنوی دچرتونو ، غصونو اوسا خونونو بیاندوی وی آیا کولای شی هغه

با داین سخن بیادت من مرده...

غنی کونسوار دادی همشهر یسا نش را
هوای ناخوشی این شهر آخر داندسوارش
در کابل آنروز گنبد کو توالی جلوه
خا صی داشت. این گنبد در واقع از شد
هکاری معماری عصر خود بود که در انتهای
بازار ارگ قرار داشت. منا سفانه این
سا ختمان پر آوازه را در سال ۲۱ بحساب
اینکه سر کوب ارگ است با مخارج گران
سوز حمت فراوان باوجود مخالفت یکسعه از
نو پسند گان و یران کردند و از میان بردند
که نه از تان نشان ماند و نه از تا کشان.
از بقیه بازار ارگ فقط مزار پایه کیدانی
با قیمانده و بس که تا هنوز زیار نگاه مردم
است.

چشن های استقلال هر کدام با شکوه
خا صی در کابل و پغمان بر گزار می شد.
نشریه های فوق العاده بنام چشن استقلال
عید استقلال چاپ و نشر می شد.

کار تهادت گذاری و سا ختمان دارالامان
آغاز گردید وسیله رفت و آمد بین شهر

و دارالامان قرن دو واگو نه بود رادیو-
افغانستان برای نخستین بار شروع به کار
کرد. عمارت رادیو دوزدیکه پل آرتل بود.

بعد جای این عمارت را کو تی لندنی گرفت
که مدتی محل اداره انیس و آژانس بود

این کو تی نیز بحساب اینکه سر کوب
عمارت سره میاشت بود از بیخ و بن کشیده
شد.

رادیو های روز از چشن رادیو های امروز
بود. تنها دو گو شکی بود که بگو ش
می گذاشتند و فقط یک نفر میتوانست از آن
استفاده کند. قیمت یکپایه آن صد افغانی بود

از خواننده های معروف آن عصر یکی
استاد قاسم بود استاد قاسم علاوه بر سایر
هنر هایش حافظه قوی داشت. شعر را به
مقتضای حال و مقام می خواند. داستان
موقع شناسی او هنوز بر سر زبا نهاست
از آنجمله اینست:

مو قعیکه دابس نماینده انگلیس برای
مذاکره وارد کابل شده بود با امان الله
خان در دعو تی مشغول بازی شطرنج بود
این شعر را منا سب حال خواند:

بیدل از ارباب دنیا چشم سر سبزی مدار
کشت این شطرنج بازان دغل سیراب نیست
گویند دابس از استاد قاسم خواست که
آهنگ افغانی یادش بد هد. استاد نزد
بیانو آمد و برای دابس این شعر را خواند

درس ما نکته های استقلال سبق ما هوای استقلال
مو قعیکه امان الله خان در ارو پا بود

محمد ولی خان وکیل سلطنت با شغل سرخی
وارد در بار می شد در ین هنگام که استاد
مشغول آواز خوانی بود این شعر را
منا سب حال خواند:

بر سرخ جامه ای نظر از نور دو ختم
پنداشتم تو یی و نسبودی و سو ختم
در چشمتکه حبیب الله کلکا نی بر گزار
کرده بود که بعد از آن صحبت خوا هم
کرد. گو یند امیر در قاتق چو بین که
آرا کشتی می گفتند و تا همین اوا خر در
کول چمن بعضی از آن دیده میشد نشسته
بود و استاد قاسم در ضمن آواز این شعر
حافظ را خواند:

کشتی نشسته گمانیم ای باد شرطه برخیز
باشد که باز بنیم دیسدار آشنا را
امیر روی با استاد کرد و گفت: مگر
دیدارش را در قیامت به بینی؟

باز روا یت می کنند که در یکی از عروسی
ها شیخ شهر بسا بختی وارد مجلس شد در
این موقع قاسم بر بدیهه این شعر را
سرود:

عمر ها شد که در میخانه خدمت میکنم
در لباس فقر کار اهل دولت میکنم
بر گردیم بسطرب:

بقیه صفحه ۲۹

ملاله

به پای کی جنگ و روستی گری
به دینمن داسی تریخ شو چی
به نتیجه کی له شر مـــــ
دک اوننگین ماتی سره مخا مـــــ
شول چی تر ارسه پوری ددغی
بد نا می تور تکی ددینمنـــــ
دتا دتاریخ به لمن کی لیدل کیری.
که خه هم دمبو ند جنگ فاح
سر دار محمد ایوب خان دی لیکن
دیغلی ملا لی نوم هم دمبو ند
دمبونند جنگ دقهر ما نا نو به فهر
ست که خا نله یو خا صـــــ
مقام او در نیت لری چی دو طن
ددغی پنبستی پیغلی (ملاله) به نوم
بانندی ویاری دو طنبا لو افغانی

در یکی از چشن ها شب نشینی باشکوهی
تر تیب شده بود بطریق با لما سکه. یعنی
هر کس با لباس متفاوت و نا شناخته و حتی
با ماسک و عینک به مهمانی ظاهر می شد.
اینهم از هو سی های بیگانه و تقلیدی در
بار بود.

چشن عروسی نور السراج خواهر محبوب
شاه با پسر عمو یش نیز از جمله محافل
و صحنه های افشا نوی شر قی بود خاصه
که عروس و داماد بر خشت های ملا و نقره
پا گذاشته بر تخت نشنند. بعضی می گویند
جز دو خشت که ملا و نقره بود بقیه خشت
ها مثلا بود و زر اندود. اما شاعر میگوید:

حیف ملا که خرج مطلا کند کسی
یکی از درد سر های آن عهد غائله ملای

لنگ بود که بر حمت فرو نشست.
تند رویهای شاه در کسب و تقلید تمدن
غرب بدون در نظر داشت شرایط ذهنی و عینی

جا معه بهانه ای بدست انگلیس استعمار گر
داد تا زمینه سقوطش را هر چه زود تر
فرا هم سازد. خیانت بعضی اطرافیان و

مخالفت متعصبان که غازی را کافر
عنوان دادند، شور شهای متعدد در هر گوشه
و کنار کشور خا صه شورش شنوار و بسا
عوامل دیگر سبب شد که امان الله خان
پس از قتال از دیوان بیدل که آمده بود:
خاک تسلیم بسرکن که درین دشت هلاک

او غا زیا نوبه دله کی دمبو ند
به فتم کی دملالی برخه روینا نه
او خر گند مده ترخو چی لمر په
اسمان کی خلیلد ونکی وی. او تر
خو چی نری آباده وی پنبستنـــــ
میرمنی به د ملالی نوم به زرین لیک
دخپو له مپا رز یتو به تاریخ کی ثبت
کری اوروج ته به یی در دونه
استوی.

دپیر و خلکو ژوند د هغو ی
محیط تا کی. خلک کو مه وضعه
او موال چه تقد یر یی هغو ی
بلکه به بنه نیت سره منی. داورگا
دی دپو ته وره دی چه به خوبنی
بلکه به بنه نیت سره منی. داورگا
داو سپنی به پتلیو خو خپیری. زه
هغوی ته احترام کوم، داسی کسان
ته ورپینبوی نه یوازی به تسلیم
دپولنی به غری، به بنه منه میر ونا
اوبنه پلرو نه دی. البته با یـــــ
اوبنه پلروی لکمپرو، به بنه غری

تو نداری سپر و یر گف دشمن تیغ است
بتاریخ ۴ جوزای ۱۳۰۸ از خاک افغانستان
خارج شد و وارد هند گردید. درین هنگام
این شعر را زمزمه میکرد:

آخر شوی پشیمان جانا ز قتل بنده
باد این سخن بیادت من مرده و تونده
بعداً مدتی در هند که طرف استقبال گرم
آزاد یخواهان این سر زمین واقع شده بود
راهی اینا لیا گردید گو یند درین هنگام
عزیمت این شعر را تکرار می کرد:

بر خلق یی بصیرت تا چند عرضی گو هر
باید ز شهر کوزان چون نور دیده رفتن
در اواخر عمر برای زیارت مکه معظمه
مشرق شد و بالاخره دو شنبه ۵ نور ۱۳۲۹
چشم از جهان فرو بست جنازه او را به کابل
آوردند اما بر خلاف و صیبتی که خواسته
بود در قلعه شاه صاحب قلعه قاضی که
مراد او بود و گو یند تمام حوادث را پیش
بینی و پیش گو یی کرده بود دفن کنند در
جلال آباد پهلوی پدرش بخاک سپردند.

اما احساس آزادی خواهی و استقلال طلبی
این ملت قهرمان با همان شدت وحدت در
خون مردم دلیر این سر زمین طوری عجیب
شده است که تا جهان باشد آزاد و سر
بلند خواهند بود:

عشق تو در وجودم و مهر تو در دلم
با شیر اندرون شد و با جان بدر شود

دع مخ پاتی

دینستوا و بلو شو...

لایسی زور ورکراونه یوازی داجی دافغانستان
به خلاف یی خپلو و رانکارو عملو نوته خا نه
ورنه کړه بلکه دغه سړی وژونکی فعالیتونه
یی خوچنده نورهم زیات کړل او له دغی
سیمې څخه یی دافغانستان په خلاقی دپوپ
تخته جوړه کړه.

زمون یوازی هدف په سیمه کی دسولی
اوامنیت ټینگیدل دی او تل مو دخپل دغه نیک
اوسپنځلی هدف احترام ساتلی دی.

نوخکه مونږ وایوچی زموږ دپنستوا وبلو شو
ورونو او دپاکستان دپولو مسلمانو خلکو
هڅی دیوبنه ژوند دتامن اوبه هر اڅیزه
نیکمرغه کی ژوند کول دی.

مونږ په دی ډیر ښه پوهیږوچی په اوسنیو
شرایطو کی وروری او همکاری زموږ
دزیار استونکو خلکو دبری غوره عامل دی.

امیریا لیزم هیڅکله نه شی کولای چی
هغو زیار کتو خلکو په مقابل کی خپلو
استعماری او انسانی ضد دسیمو ته عملی
بته ورکړی چی دور وری په روحیه متفق
اویوموئی وی.

چرا از خود نمی پرسید که احمد ظاهر خوب و مستمند چه شد و چرا مردم امیدوارم این مسایل رایج سنجید قاکه خیانت دیگری از آن جلا دان و آدمکشان و با ندیست های امین خاین آشکار گردد تا که خو بتر نقاب سیاه شان از روی شان بر داشته شود ، امید وارم به این مسایل توجه کرد . آقای پاسخکو امید وارم سرک ناز نیست را بدرد نیلورد پاشم و پر کو بی نه نموده با شم واز سلام های سرد و بی نمک بنده هم آزرده خاطر فشنده پاشید چون بدان جهت سرد و بی نمک گفتم که شما نباید اجازه بد هید که یک هنر مند به خاطر عده محدودی دلسرد و نا امید از دنیای هنر بگریزد .

جواب نویسی :

به پاسخ سلام های سرد ، قرش و سرکه مانند تان ، سلام های گرم ، شیرین و شهد گونه یی پاسخکو را بپذیرید و امید وارم از قله های شامخ قهر و غضب فرو آمده باشید . سر به جیب تفکر ببرید و با ذهن کنجکاو و انتقاد پذیر تان خلوت و مشورت کنید که من چه گفته ام که دوست عزیز را قلع افتاد ، من اگر بهتر از آیینیه ، افکار و نوق مردم را زلال تر می نمایم و به علاه قمندان پیشکش می کنم کته از من است یا آنکه چنین می گوید . من چه حق دارم . اگر دیگران همکون من نیاندیشند ، آنان را صاحب نوق سلیم و فکر سالم ندانم . برادر عزیز ، قفاضا داشتید که باید مطالب از مسالی دیگران را چاپ نمیکردم و قفا آنچه به تعریف و تمجید هنر مند مورد علاقه تان میرسید ، به دست نشر میگردفتم . عجب فکر میکنید و آدم را به خنده می اندازید که مگر دیگران آدم نیستند و فکر ندارند ؟

در این مورد خاص ، به پرحش و اعتراض نامه های دیگری به جواب نشسته ام که شما را به خواندنش دعوت میکنم و آرزو دارم که چند شماره پیشین مجله را وزن گردانی کنید و جواب نامه هارا بدقت و صداقت بخوانید و آنگاه قضاوت کنید . بیش از این نمی گویم که نو همکاری میکنید و می ترسم خدا ناکرده سختم شیرین و قبول نه قد که آزرده خاطر نشوید و هم علاقه مند نیستم که دوستی را به هیچ و پوچ بیازارم کسه در طریقت ما غی از این کنا می نیست ولی در هر حال و هر صورت ، حقیقت را باید گفت واز شنیدنتش نهراسید . گاهی اگر خلاف عقیده و نظر شما نظر میدهم ، می خواهم شما را ملفت سازم قاجوانسب و چار طرف موضوع را به ارزیابی کنید و بسیار با حوصله با خوشن خویش قسویه حساب کنید که شما خطا و سهو نموده اید یا دوست دیگر ما .

نوست عزیز خوش نظر از بریکون نامه شمارا گرفتیم و امیدواریم که این نامه را متصدیان امور توزیع مواد ارتزاقی بخوانند و بار بار بخوانند تا مشکل شما

صداقت و خدمت...

در خطر افغان اسلام در افغانستان ولی در حقیقت برای منافع از دست رفته ی شان اشک تمساح می ریختند و می ریزند آنها حتی جلسه شورای امنیت ملل متحد را خواستند برای پر آورده شدن امیال شیطان خود استعمال نمایند ، آنها باندویز و انعقاد به اصطلاح کنفرانس مما لک اسلامی بو طقه نا فرجام سیاسی دیگری در قبال انقلاب ملی و دموکراتیک مردم افغانستان برآه انداختند . ولی این خیره سران این دشمنان واقعی اسلام و اسلامیت ، ایمن اجازه داران کذاب اسلام و اسلامیت چنان تبلیغات دروغین در قبال دولت انقلابی و انقلاب نظر مند نور و پخسو می در قبال مرحله نوین و تکاملی آن ، برآه انداختند که انسان می گفت واقعا آنها طرفداران باسلام هستند ولی تنها مغز های ساده این سخنان را قبول می توانست و پس .

این مساللات ها ، پیگین ها ، کار ترها و ضیاء الحق ها هر گز در فکر اسلام نیستند بلکه اولاً متحدین و هم ردیفان خود (امین و باندش) را از دست داده اند و دو دیگر اینکه منافع آر مندان نه شان در افغانستان دوست عزیز را که مشکل دیگران هم است ، در نظر گیرند و در دفع آن بکوشند و شما را خشنود بسازند ! ببینیم تا چه قبول افتد

«طوری که خوانندگان محترم ما اطلاع دارند مواد کو پرائفی بروز های رسمی و اندکی هم بیشتر از وقت رسمی برای مایوران و کارمندان دولت در مغازه های چند گانه شهر توزیع میگردد .

مغازه ییکه ما بدان سرو کار داریم مغازه نمبر (۶) واقع دهزنگ می باشد . هر بار یکه بدین مغازه جهت اخذ مواد مراجعه میکنیم بیرو و بار زیادی به چشم میخورد ، گاهی با دیدن این ، بیرو بار زیاد و داشتن وقت اندک از اخذ مواد در آن روز صرف نظر میکنیم و زمانی هم که به گرفتن مواد ضرورت شدیده داشته باشیم بناچار انتظار فرا رسیدن بوبت را می کشیم . و در میان این زمان انتظار که بسیار خسته کن هم می باشد دیده می شود که بوبت بطوریکه لازم است در توزیع مواد مراعات نمی شود ، چه مامورینی که در آنجا کار می کنند با کسانی که می شناسند از رفاقت کار می گیرند یعنی کوپون آن هارا و لو نا وقت هم آمده باشند در ردیف اول قرار می دهند و بدین ترتیب موجب ضیاع وقت آنانی می شوند که ساعتها قبل از دفتر و یا از خانه کار رسمی و یا شخصی خویش را میگذارند و برای اخذ مواد بدروازه مغازه صف آرای می نمایند .

آرزوست شکایت ما را از این نا حیه از طریق مجله وزین ژوئنون بگوش مقامات مسؤول برسانید تا از روی همکاری با دیگران از اینگونه مراعات های شخصی جلوگیری و خود داری نمایند» (والسلام)

از بین رفته است .

حزب دموکراتیک خلق افغانستان و جمهوری دموکراتیک افغانستان با حمایت صادفانه از دین مبین اسلام همه ادعا های پوچ و دروغ دشمنان قسم خورده مردم مسلمان مارا نش بر آب سخته است زیرا همه میدانییم که خاک خشک دروغ پذیروار حقیقت نمی چسبد . همین طور است ادعا ها و دروغ های دستگاه های پت سرو صدای امپریالیزم و چپ گران چینی و پاکستانی آنها در قبال انقلاب ، ثلوت و اهداف مرحله نوین انقلاب نظر مند نور . روی دشمنان واقعی مردم ما ، این دشمنان واقعی اسلام و اسلامیت انسان و انسانیت آزادی و خود ارادیت هنوز هم سیاه می شود . و خلق ما خلق آزاده و مو من ما هر ما ده و یا کام های مبین به های پیشرفت و پیروزی را یکی پس از دیگر می پیمایند بحکم شرایط و بحکم زمان و بحکم منافع مردم زحمتکش افغانستان انقلاب شکو همند نور و پخسو می مرحله نوین و تکاملی آن

می تواند بشما به مشعل فروزان و نما یابگر بی امان راه رستگاری مردم ما باشد لذا رسالت اساسی و تاریخی مردم ما در دین مرحله حساس تاریخ کشور شما نا دنا ح از دست آورد های انقلاب شکو همند نور و پخسو می دفاع از دست آورد های مرحله نوین آن می باشد و این موضوع حالا دیگر برای هر انسان و وطنپرست و اراده این دیار یک حکم تاریخی میل گشته است و بر همه ما لازم است تا در یک صف فشرده و پولاد دین و باعزم و اراده آهنین علیه آن عنا صر-

یکه در نتیجه پیروزی انقلاب رهایی بخش نور منافع خود را از دست داده اند به مبارزه بی اما نو خستگی نا پذیر و پیگیر ادامه دهیم . با ید دانست که بر دشمنان اصلی انقلاب ، وطن و مردم اند کترین رحم گناه است چه آنها بتحر یک ارتجاع و امپریالیزم جهانی و در صف مقدم امپریالیزم جهان خوار امریکا ، امپریالیزم محیل و خون خوار انگریز ، عظمت طلبان مر ند چینی ، اسلام و انسان دشمنان ظالم و صهیونیست و نظا میگران ناشی و عاقبت نا اندیشی پاکستان به کشور ما میا یند (بهتر خواهد بود که بگو ییم صائم می شوند) و ماموریت های پلید شان نیز جز کشتن و ویران کردن و آتش زدن و آزار دادن مردم و کشور چیز دیگری نیست ، این عنا صر تر یه شده و توسط دشمنان انسان و اسلام پر هیچکس و هیچ چیز رحم نمی کنند لذا مردم ما بحکم رسالتی که تاریخ بعهدة شان گذاشته است باید با شجاعت و هوشیاری و دلیری تمام تا آخرین مرحله نا بودی دشمنان علیه آنان مردانه پیکار نمایند و باید دانست که برای رسیدن به این هدف والا وحدت نظر و عمل همه مردم و دستگاه های اداری و حز بی شرط لازمی می باشد . ضد انقلاب که اینک نفس های آخرین حیات ننگین خود را می کشد فقط می تواند بایک بورش بی امان و متحدانه همه وطنپرستان

و آزاد بخوان بگور نیستی کا مل سپرده شود .

درین هیچ جای شک و تردید نیست که حزب دموکراتیک خلق افغانستان و دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان خد متکزار و نماینده واقعی همه مردمان رنج دیده و بلا-

کشیده افغانستان است و هکذا در نپرد رهایی بخشی و انسانی بر ضد انقلاب حزب دموکراتیک خلق افغانستان در خطو ما مقدم جبهه مردانه و چا لیا زانه می جنگند . در قبال این همه وقف و خود گذاری حزب و دولت وظیفه و ماموریت تاریخی و مهم مردم ما همانا رزم و پیکار علیه ضد انقلاب در یک صف واحد با حزب و دولت می باشد دشمنان وطن و مردم ما که منافع خود را با پیروزی انقلاب نور و پخسو می پیروزی خیزش نظر مند ششم جدی ۵۸ و مرحله نوین و تکاملی انقلاب ، از دست نداده اند

سخت در تلاش و تکاپو هستند تا بر شم خود شان خواب ثلاثی گلشنه را یکبار دیگر

احیاء نمایند و یکبار دیگر زالو وار از خون و گوشت مردم زحمتکش و مسلمان افغانستان

استفاده و تغذی نمایند ولی این خیره سران نمی دانند که تاریخ به عقب بر نمی گردد و آوا نیکه قدرت حا کمه بدست مردم و در اراده مردم افتاد دیگر قطعاً باز گشت ندارد

مخالفت ها و تو طه ها و دسیسه شسانی نا شیانة عنا صر ضد انقلاب تنها به سیاهی روی شان می افزاید و جنگ و ستیز ناشیانه آنها بر علیه اراده و انقلاب مردم تنها و تنها پشیمانی و بر پادی برای مر تجعین بر می آورد و پس . لذا مردم توانا و نیرو مند و مصمم افغانستان هما بطوریکه در طول تاریخ بر افتخار شان پروشنی ثابت ما خته اند که هرگز بردشمنان وطن و دین

و مردم خود رحم نخوا هند کرد اینک درین مرحله حساس تاریخی که دشمنان مردم بتحر یک بزر گترین قدرت های امپریالیستی و ارتجاعی بر علیه کشور و انقلاب ما دسیسه و تجاوز می نمایند نیز در عمل به الیات خوا هند رسا نید که مردم دلیر افغانستان مصمم اند تا آخرین مرحله نا بودی کا مل ضد انقلاب بر علیه آنها خوا هشد جنگید ، زنده باد وطن ، زنده باد مردم .

مدیر مسوول : راحله راسخ خرمی
معاون : محمد زمان نیکرای
آمر چاپ : علی محمد عثمانزاده
آدرس : انصاری وات - جوار ریاست مطابع دولتی
تلفون مدیر مسوول : ۲۶۸۴۹
تلفون توزیع و شکایات : ۲۶۸۵۹

مطابعه دو لتی

بیرک کارمل باخان عبدالغفار خان در یکی از مارش های روز ۹ سنبله

بیرک کارمل و خان عبد الولی خان در مارش ۹ سنبله

افغانستان آمد و بعد از -
اشتراک در جشن استقلال
افغانستان و مراسم روز ملی
پشتونستان از راه کند هار
به کویته رفت و در آنجا
بار دیگر به زندان افتاد .
در سال ۱۹۶۰ به دعوت
حکومت هند به آن کشور رفت
و به افتخار این شخصیت
مبارز و مجاهد بهوی جا یزه
نبرو اهدا گردید . پاچا خان
دو باره به کابل آمد و بعد از
سفر و اقامت کوتا در پشاور
دو باره به کابل آمد و فعلا
در افغانستان اقامت دارد.

پاچا خان در سال ۱۹۲۹
به حیث رهبر جنبش خدایی
خدمتگار در کمیته لا هور
شرکت کرد در سال ۱۹۳۰
جنبش سیاسی ملی خدایی
خدمتگار نیرو گرفت ، در
۲۳ اپریل همان سال انگلیس
ها مظا هر ه بز رگ خدایی
خدمتگار را به آتش بستند ،
پاچا خان در سال ۱۹۳۴
به کلکتہ رفت و در سال
۱۹۵۳ از طرف حکومت
وقت پاکستان به زندان افتاد
و بعد آزادی دوباره سیاست
«یک یونیت» را رد کرد .
پاچا خان در سال ۱۹۵۸ به

داده است « نه تنها یک مبارز
سیاسی بلکه یک هو ما نیست
بزرگ و قهرمان کار نا مه
های راه انسان نیز هست .
ردم به خاطر او را فخر
افغان لقب داده اند که او به
خلق ستم دیده خویش
افتخار میکند .

زحمتکش ن اورا پاچا خان
می خوانند زیرا او ملنگ
عم خلق خود است .

خلق منطقه به خاطر
قهرمان زنده اش میخوانند
ته او خلق راسر چشمه
قهرمانی ها و دگر گونیهای
عظیم میداند . ازین رو ست
که در باره او گفتن و نوشتن
بزرگی و شایستگی او را آن
طور که باید ادا نمی کنند .

منطقه همیشه این چهره
مبارز تسلیم ناپذیر را پیدا
خواهند داشت .

فشرده یی از زند گینامه
پاچا خان :

مبارزه سیاسی رهبر
بزرگ پشتون ها خان -
عبد الغفار خان به حکم تاریخ
و ضرورت نیاز های خاص
زمان عرض اندام کرد .
او در سال ۱۸۹۰ در قریه
اشنغر اتمانزی پشاور پا به
جهان گذاشت و علوم ابتدایی
را در مکاتب دها تی فرا گرفت
و بعدا برای ادامه تحصیل
به علیگر رفت .

در سال ۱۹۱۲ به حیث
رهبر سیاسی به سفر پرداخت .
در سال ۱۹۱۹ بهرام خان
پدر نا مدار عبد الغفار خان
همراه بایکده بز رگان
پشتون از طرف انگلیس ها
بازداشت گردید .
خان عبد الغفار خان در
سال ۱۹۲۰ به افغانستان
آمد .

در سال ۱۹۲۱ به حیث
رهبر جنبش سیاسی پشتون
ها به زندان افتاد .

در سال ۱۹۲۴ دو باره آزاد
گردید و مورد استقبال گرم
ردم قرار گرفت .

در سال ۱۹۲۶ از طرف
مقامات وقت هند به حیث
نماینده پشتون ها به
عربستان رفت .

پیشگاه شان سر خم کر ده
است آنها یی که زندگی
خود را نذر زندگی محنت بار
مردم کرده اند آنها یی که
کوشش و استخوان خویش
را قربان سعادت انسان
کرده اند و برای رسیدن به
آرمان آزادی جا مه گلگون به
تن کرده اند خویشان را ،
مجنون ملل مظلوم خویش
کرده اند برای سستی سزاوار
ستایش اند . می گویند
«ملت های زنده رازنده ها
می ستایند و ملت های مرده
را مردگان» .

اکنون که دیگر خلق
زحمتکش ما پرده های ظلمت
را دریده اند ، دل گورستان
را را شکافته اند و از خواب
ابتدی برخاسته اند باید
قهرمانان خود را ستایش
کنند . قهرمانانی را ستایند
که در درازی عمر پر بار
خویش یک لحظه و یک نفس
هم ذوق خود ستایی نداشته
اند و پیوسته در غم مردم اشک
ریخته اند و یگانه آرمانشان
احترام به مقام انسان و هر
سلول و جود شان سرشار از
هو ما نیزم انقلابی بوده است .
پاچا خان که زن و مرد و
کودک و بزرگ مناطق پشتون
نشین او را بابا می خوانند ،
کسی که تاج عزت و ننگ
پشتو نهاست .

استعمار انگلیس هم نه
توانست اراده این انسان
بزرگ را در هم شکند .

او بنیاد جنبش سرخ پوشان
را گذاشت و قبل از همه جامعه
جنبش خویش را گلگون کرد ،
در قریه ها کوچه ها و جا ده
مدرس هشیاری را آغازید و
مبارزه بی پایانی را بر ضد
فرنگی در پیش گرفت .

پاچا خان علمبر دار بزرگ
آزادی هند بزرگ و به
خصوص پشتون ها سالار جنبش
انسانی خدایی خدمتگار که
تمام زندگی اش شا ه
مبارزه رویا استعمار
است بیش از هر شخصیت
سیاسی دیگر رنج زندان ها
را بشانه کشیده است و «گوشه
بدن خویش را بد هان دشمن

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library